

**PAYLAŞIMLI OFİSLERDE MEKAN ORGANİZASYONU
ÜZERİNE BİR İNCELEME**

Firdevs AYDIN

T.C.
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**PAYLAŞIMLI OFİSLERDE MEKAN ORGANİZASYONU ÜZERİNE BİR
İNCELEME**

Firdevs AYDIN
0000-0003-4218-2941

Dr. Öğr. Üyesi B. Ece ŞAHİN
(Danışman)

YÜKSEK LİSANS TEZİ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

BURSA– 2019
Her Hakkı Saklıdır.

TEZ ONAYI

Firdevs AYDIN tarafından hazırlanan "PAYLAŞIMLI OFİSLERDE MEKAN ORGANİZASYONU ÜZERİNE BİR İNCELEME" adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği ile Bursa Uludağ Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Anabilim Dalı'nda **YÜKSEK LİSANS TEZİ** olarak kabul edilmiştir.

Danışman : Dr. Öğr. Üyesi B. Ece ŞAHİN

Başkan : Dr. Öğr. Üyesi B. Ece ŞAHİN
0000-0003-2061-7473
B.U.Ü. , Mimarlık Fakültesi,
Mimarlık Anabilim Dalı

İmza

Üye : Prof. Dr. Özgür EDİZ
0000-0002-0486-8806
B.U.Ü. , Mimarlık Fakültesi,
Mimarlık Anabilim Dalı

İmza

Üye : Dr. Öğr. Üyesi B. Aylin ARAS
0000-0003-3315-3655
B.T.Ü. , Mimarlık ve Tasarım Fakültesi,
Mimarlık Anabilim Dalı

İmza

Yukarıdaki sonucu onaylarım

Prof. Dr. Hüseyin Akse/EREN
Enstitü Müdürü

..../..../..

U.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu,
- atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi,
- kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı,
- ve bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversite veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı

beyan ederim.

21/10/2019

Firdevs AYDIN

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

PAYLAŞIMLI OFİSLERDE MEKAN ORGANİZASYONU ÜZERİNE BİR İNCELEME

Firdevs AYDIN

Bursa Uludağ Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü
Mimarlık Anabilim Dalı

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi B. Ece ŞAHİN

Bilgi Çağında çalışma ortamında aranan nitelikler ve günümüzde önem kazanan paylaşım ekonomisi çalışma mekânlarının dönüşümünde etkili olmaktadır. Bu kapsamda alternatif çalışma yöntemleri ve ofis mekân çözümleri denenmektedir. Hızla gelişmekte olan alternatif ofis mekân çözümlerinden biri olan paylaşımlı ofisler, farklı iş alanlarında serbest çalışan, küçük ölçekli girişimci veya organizasyon üyelerinin çalışma mekânını paylaştığı ve iletişim kurarken esnek şekilde işbirliği yaptıkları mekânlardır. Bu açıdan, çalışma stratejisi olarak ortak çalışmayı benimseyen ve ofis mekânı olarak paylaşımlı ofisleri tercih eden işletmelerin, yaratıcı işgücünün beklentilerini karşılayacak donanımına sahip olacağı düşünülmektedir.

Bu çalışmanın amacı, paylaşımlı ofislerin mekân organizasyonunda önem verilmesi gereken tasarım kriterlerini belirlemektir. Tezin giriş bölümünde, çalışmanın amacı, kapsamı ve yöntemi açıklanmıştır. İkinci bölümde, ofis mekânlarının tarihsel gelişimi, 21.yy'daki alternatif ofis mekân çözümleri, paylaşımlı ofis mekânlarının gelişimi ile çalışma hayatında sağladığı ekonomik, mekânsal, sosyal ve ekolojik kazanımlar araştırılmıştır. Çalışmanın materyal ve yönteminin açıklandığı üçüncü bölümde, paylaşımlı ofislerdeki mekânsal bölümler ve bu mekânların tasarımında değerlendirilmesi gereken kriterler, kuramsal çalışmalar ve başarılı mekân uygulamalarının incelenmesi yardımıyla belirlenmiştir. Alan çalışması bulgularının sunulduğu dördüncü bölümde, İstanbul ilindeki beş paylaşımlı ofis, yerinde yapılan gözlemler ışığında üçüncü bölümde belirlenen tasarım kriterleri açısından incelenmiştir. Bulgular, mekân fotoğrafları ve plan şemaları üzerinde gerçekleştirilen fonksiyon analizleriyle desteklenmiştir. Çalışmanın sonuçlarının aktarıldığı beşinci bölümde, tez kapsamında incelenen Kolektif House Levent ve Maslak, Workinton Levent 199 ve Kozyatağı AND ile Atölye ofislerinin mekânsal kurgu, mekânsal donatılar ve mekân kullanımı yönüyle değerlendirme kriterleri açısından uygun niteliğe sahip oldukları ifade edilmektedir. Çalışmada sunulan değerlendirmenin, bu alandaki araştırma ve paylaşımlı ofis mekân uygulamalarının gelişimine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Paylaşımlı ofis, ortak çalışma, ofis mekânı, ofis tasarımı
2019, xviii+316 sayfa

ABSTRACT

MScThesis

AN INVESTIGATION ON SPATIAL ORGANIZATION IN COWORKING SPACES

Firdevs AYDIN

Bursa Uludag University
Graduate School of Natural and Applied Sciences
Department of Architecture

Supervisor: Asst. Prof.Dr. B. Ece ŞAHİN

In the Information Age, the qualifications sought in the working environment and the sharing economy, which is gaining importance today, are effective in the transformation of working places. In this context, alternative working methods and office space solutions are tried. Coworking space is one of these alternative office space solutions. Coworking spaces, which emerge under the influence of the sharing economy, are working spaces where freelancers, small-scale entrepreneurs or members of organizations share the work space and collaborate flexibly while communicating.

The aim of this study is to determine the design criteria that should be considered in the space organization of coworking spaces. In the introduction of the thesis, the aim, content and method of the study are explained. In the second part, the historical development of office spaces, alternative office space solutions in the 21st century, the development of coworking spaces and the economic, spatial, social and ecological gains it provides in working life are investigated. In the third part, the material and method of the study are explained, the spatial sections in coworking spaces and the criteria to be considered in the design of these spaces were determined with the help of theoretical studies and successful office design. In the fourth part where the field study findings are presented, five coworking spaces in Istanbul were examined in terms of design criteria determined in the third part in the light of on-site observations. The findings were supported by function analysis on spatial photographs and plan diagrams. In the fifth part where the results of the study are presented, it is stated that Kolektif House Levent and Maslak, Workinton Levent 199 and Kozyatağı AND and Atölye offices, which are examined within the aim of the thesis, have the appropriate quality in terms of spatial organization, spatial equipment and evaluation of spatial usage. The evaluation presented in the study is thought to contribute to the development of research and coworking space design in this field.

Key words: Coworking spaces, coworking, office spaces, office design
2019, xviii+316 pages.

TEŞEKKÜR

Tez çalışmamın tüm süreçlerinde bilgi, tecrübe ve pozitif enerjisiyle bana yol gösteren, özveriyle çalışmalarımı inceleyerek yapmış olduğu katkılarla tezimi geliştirmemi sağlayan, destek ve ilgisini her zaman hissettiğim çok değerli danışman hocam Dr. Öğr. Üyesi Belkıs Ece ŞAHİN'e gönülden teşekkürlerimi sunarım.

Ofis mekânlarını gözlem ve inceleme için bana açan Kolektif House, Workinton ve Atölye ekiplerine teşekkürlerimi sunarım. Kolektif House ekibinden Mimar Ceren ÇAĞDAŞ'a ilgi, destek ve yardımları için ayrıca teşekkürler. Çalışmamdaki katkısı ve desteği için değerli arkadaşım ve meslektaşım İç Mimar Gizem YETİŞ'e gönülden teşekkürler.

Her zaman olduğu gibi bu süreçte de sevgi, destek ve bana olan inançlarıyla yanımda olan biricik aileme; eşim Hidayet AYDIN, annem Necmiye BAYRAM, babam Ferudun BAYRAM ve kardeşim Veysel BAYRAM'a gönülden teşekkürler.

Firdevs AYDIN
21/10/2019

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖZET	i
ABSTRACT	ii
TEŞEKKÜR	iii
SİMGELER ve KISALTMALAR DİZİNİ	vi
ŞEKİLLER DİZİNİ	vii
ÇİZELGELER DİZİNİ	xiiiv
1. GİRİŞ	1
1.1. Amaç ve Kapsam	3
1.2. Yöntem	4
2. KURAMSAL TEMELLER ve KAYNAK ARAŞTIRMASI.....	5
2.1. Tarihsel Süreçte Ofis Mekânları	5
2.1.1 19.yüzyılda ofis mekânlarının ilk örnekleri.....	6
2.1.2. 20.yüzyılda çalışma anlayışı ve ofis mekânlarının niteliği	7
2.1.3. 21.yüzyılda çalışma anlayışı ve ofis mekânlarının niteliği	8
2.1.4. 20. ve 21.yüzyılda yaygınlaşan alternatif ofis mekân çözümleri.....	10
2.2. Mekân Organizasyonuna Göre Ofis Türleri	19
2.3. Paylaşımlı Ofisler.....	23
2.3.1. Paylaşımlı ofis yaklaşımının gelişimi	24
2.3.2. Paylaşımlı ofislerin karakteristik özellikleri ve sağladığı kazanımlar	26
2.3.3. Paylaşımlı ofislerde tasarım anlayışı ve dünyadan örnekler.....	41
3. MATERYAL ve YÖNTEM	48
3.1. Türkiye'de Paylaşımlı Ofislerin Gelişimi	50
3.2. Çalışma Alanı: İstanbul'da Paylaşımlı Ofisler	54
3.3. Paylaşımlı Ofislerde Mekân Organizasyonunu Oluşturan Temel Bölümler	56
3.3.1. Ortak çalışma alanları.....	60
3.3.2. Kapalı ofisler.....	64
3.3.3. Çalışma kulübeleri	66
3.3.4. Toplantı odaları	69
3.3.5. Açık toplanma alanları	74
3.3.6. Etkinlik alanları.....	79
3.3.7. Mutfak ve mini mutfaklar	82
3.3.8. Kafeler	85
3.3.9. Dinlenme alanları	88
3.3.10. Karşılama ve bekleme alanları.....	90
3.3.11. Vestiyer ve kilitli dolap alanları.....	95
3.3.12. Baskı ve kopyalama alanları	97
3.3.13. Teras ve ofis bahçeleri.....	99
3.3.14. Oyun alanları.....	101
3.3.15. Prototipleme odaları	103
3.3.16. Sirkülasyon alanları	107
4. BULGULAR	113
4.1. Kolektif House	114
4.1.1. Levent ofisi mekân analizi.....	115

	Sayfa
4.1.2.Maslak ofisi mekân analizi	153
4.2. Workinton.....	185
4.2.1. Levent 199 ofisi mekân analizi	186
4.2.2. Kozyatağı AND ofisi mekân analizi	216
4.3. Atölye Ofisi Mekân Analizi	245
5. TARTIŞMA ve SONUÇ	272
5.1. Mekânsal Kurguya İlişkin Analiz Sonuçları	277
5.2. Mekânsal Donatılara İlişkin Analiz Sonuçları.....	284
5.3. Mekân Kullanımına İlişkin Analiz Sonuçları	294
KAYNAKLAR.....	298
EKLER.....	308
EK 1	309
EK 2	310
EK 3	311
EK 4	312
EK 5	313
EK 6	314
EK 7	315
ÖZGEÇMİŞ.....	316

SİMGELER ve KISALTMALAR DİZİNİ

Simgeler Açıklama

cm	Santimetre
m	Metre
m ²	Metrekare

Kısaltmalar Açıklama

ARKİV	Arkitera Mimarlık Arşivi
BOSTI	Buffalo Toplumsal ve Teknik Yenilik Organizasyonu
GCUC	The Global Coworking Unconference Conference
MIT	Massachusetts Institute of Technology
NYU ITP	New York University, Interactive Telecommunications Program
OSB	Oriented Strand Board
YEKON	Yaratıcı Endüstriler Konseyi Derneği

ŞEKİLLER DİZİNİ

	Sayfa
Şekil 1.1. Dünya genelinde paylaşımlı ofis sayısının yıllara göre artış grafiği.....	2
Şekil 1.2. Dünya genelinde yeni açılan paylaşımlı ofislerin niteliği	2
Şekil 2.1. Uffizi Sarayı / Floransa, İtalya.....	6
Şekil 2.2. a- Sullivan Center, b- Chicago Building, c- Brooks Building.....	7
Şekil 2.3. Ev-ofis örnekleri	12
Şekil 2.4. Kuluçka merkezi örneği: Rises New York.....	13
Şekil 2.5. Germantown Akademi, İnovasyon Laboratuvarı ve Makerspace.....	14
Şekil 2.6. Workshop Cafe / ABD	16
Şekil 2.7. ‘Regus’ hazır ofis ve mutfak alanı / Yeni Zelanda	18
Şekil 2.8. ‘The Assemblages’ paylaşımlı ofisi ortak çalışma alanı ve dinlenme alanı...	19
Şekil 2.9. Hücre düzenli ofis örneği	20
Şekil 2.10. Grup düzenli ofis örnekleri.....	21
Şekil 2.11. Serbest düzenli ofis örneği.....	22
Şekil 2.12. Karma düzenli ofis örneği	22
Şekil 2.13. Hazır Ofisler ve Paylaşımlı Ofislerin İlişkisi.....	24
Şekil 2.14. Etkili işbirliğinin merkezinde bulunan bilgi alışveriş türleri.....	31
Şekil 2.15. Wework İngiltere genel merkezi.....	44
Şekil 2.16. The Work Project paylaşımlı ofisi kat planı	45
Şekil 2.17. The Work Project paylaşımlı ofisi	45
Şekil 2.18. The Work Project paylaşımlı ofisi	46
Şekil 2.19. The Work Project paylaşımlı ofisi	47
Şekil 3.1. Paylaşım ofislerde ortak çalışma, açık toplanma alanı, dinlenme alanı ve kafe. fonksiyonlarının ilişkisi	49
Şekil 3.2. İstanbul’daki paylaşımlı ofislerin yoğunlaştığı konumları.....	52
Şekil 3.3. Siemens Kartal Kampüsü Bina 17	53
Şekil 3.4. Originn paylaşımlı ofis mekânı.....	54
Şekil 3.5. Workinton Bursa / Nilüfer ofisi	54
Şekil 3.6. Paylaşımlı ofislerde mekân organizasyonunu oluşturan temel bölümlerin	59
Şekil 3.7. Paylaşımlı ofis ortak çalışma alanındaki topluluk masaları ve dikey bahçe	62
Şekil 3.8. Paylaşımlı ofis ortak çalışma alanı.....	63
Şekil 3.9. Paylaşımlı ofislerde kapalı ofis mekânları.....	65
Şekil 3.10. Paylaşımlı ofislerde kapalı ofis mekânları.....	65
Şekil 3.11. Paylaşımlı ofislerde çalışma kulübeleri.....	68
Şekil 3.12. Paylaşımlı ofislerde küçük toplantı odaları	70
Şekil 3.13. Paylaşımlı ofislerde büyük toplantı odaları	72
Şekil 3.14. Paylaşımlı ofislerde büyük toplantı odaları	73
Şekil 3.15. Duvar yüzeyleri beyaz yazı tahtası olarak tasarlanmış bir toplantı odası	73
Şekil 3.16. Paylaşımlı ofislerde küçük toplanma alanları	76
Şekil 3.17. Paylaşımlı ofislerde küçük toplanma alanları	76
Şekil 3.18. Paylaşımlı ofislerde küçük toplantı alanları	76
Şekil 3.19. Ortak çalışma alanı içerisinde, beyin fırtınası seansları için tasarlanmış açık.. toplama alanları	77
Şekil 3.20. Paylaşımlı ofislerde büyük toplanma alanları.....	78

Şekil 3.21. Paylaşımlı ofislerde etkinlik alanlarında kullanılabilen farklı oturma düzenleri.....	80
Şekil 3.22. Paylaşımlı ofislerde esnek kullanım olanağı sunan etkinlik alanı tasarımı ..	81
Şekil 3.23. Paylaşımlı ofislerde esnek kullanım olanağı sunan etkinlik alanı tasarımı ..	81
Şekil 3.24. Paylaşımlı ofislerde mini mutfak alanı tasarımı ..	83
Şekil 3.25. Paylaşımlı ofisin girişinde şartıcı ve ilham veren bir etki yaratma amacıyla.. tasarlanmış bir mutfak alanı ..	84
Şekil 3.26. Paylaşımlı ofislerde mutfak ve mini mutfak alanı tasarımı ..	84
Şekil 3.27. Paylaşımlı ofislerde kafe tasarımı: “Mates” Maxvorstadt ofisi / Almanya ..	86
Şekil 3.28. Paylaşımlı ofislerde kafe tasarımı: Hubba-to ofisi / Tayland ..	86
Şekil 3.29. Paylaşımlı ofislerde dinlenme alanları: a-“Wework” 200 Broadway ofisi / ABD, b-“Naked Hub” New Street ofisi/ Çin ..	88
Şekil 3.30. Paylaşımlı ofislerde dinlenme alanları: a-“Impact Hub” Berlin ofisi / Almanya, b- Habita ofisi / Türkiye.....	89
Şekil 3.31. Paylaşımlı ofislerde dinlenme alanları: a-“Solutions.Rent” Ethos ofisi / Polonya, b-“Spacekraft” Burnaby ofisi / Kanada.....	89
Şekil 3.32. Paylaşımlı ofislerde karşılama alanı ve danışma bankosu tasarımları: a-Brain Embassy” Postepu ofisi / Polonya, b-“Wework” Bental III ofisi / Kanada..	91
Şekil 3.33. Paylaşımlı ofislerde karşılama alanı ve danışma bankosu tasarımları: Civi-co ofisi / Brezilya ..	92
Şekil 3.34. Paylaşımlı ofislerde karşılama alanı ve danışma bankosu tasarımları: a- Toong” Oxygen ofisi / Vietnam, b-“Deskopolitan” Château D'eau ofisi / Fransa, c-“MOW” Supernova ofisi / Finlandiya ..	92
Şekil 3.35. Ana girişte, karşılama bankosunun yakınında konumlandırılmış bekleme alanları: a-“Brain Embassy” Postepu ofisi / Polonya), b- Soho3Q ofisi / Çin..	94
Şekil 3.36. Ana girişte, karşılama bankosunun yakınında konumlandırılmış bekleme alanı: “Wework” 2 Eastbourne Terrace ofisi / İngiltere ..	94
Şekil 3.37. Ana giriş ve ortak çalışma alanlarına yakın konumlandırılmış; posta alanı ile birlikte tasarlanmış kilitli dolap alanı ..	96
Şekil 3.38. Ortak çalışma alanlarında; açık raf sistemleri ile beraber tasarlanmış kilitli.. dolap alanları ..	96
Şekil 3.39. Kapalı ofislere yakın sirkülasyon alanlarında konumlandırılmış baskı ve kopyalama alanları.....	98
Şekil 3.40. Paylaşımlı ofislerde bahçe tasarımları.....	100
Şekil 3.41. Paylaşımlı ofislerde bahçe tasarımları.....	100
Şekil 3.42. Paylaşımlı ofislerde teras tasarımları ..	100
Şekil 3.43. Langırt ve çeşitli masa oyunlarını içeren oyun alanı.....	102
Şekil 3.44. Oyun, dinlenme ve kafe işlevlerinin bütünleştiği mekânlar ..	102
Şekil 3.45. Prototipleme odası.....	106
Şekil 3.46. Prototipleme odası - dikiş atölyesi ..	106
Şekil 3.47. Dinlenme ve informal toplanma alanı olarak değerlendirilen düşey sirkülasyon alanları.....	108
Şekil 3.48. Dinlenme ve informal toplanma alanı olarak değerlendirilen sirkülasyon alanları ..	109
Şekil 3.49. b- Mini mutfağın konumlandırıldığı bir sirkülasyon alanı ..	109
Şekil 3.50. Ofis binalarında sirkülasyon alanlarının düzeni.....	110

Şekil 3.51. Dinlenme ve informal toplanma alanı niteliğine sahip dinamik bir sirkülasyon alanı tasarımı	110
Şekil 3.52. Sirkülasyonda tarak düzeni ile sağlanan dinlenme, çay/kahve, küçük mutfak. ve kafe alanları: “Wework” Waterhouse Square ofisi / İngiltere	110
Şekil 3.53. Sirkülasyonda tarak düzeni ile sağlanan dinlenme, çay/kahve, küçük mutfak. ve kafe alanları: a-“Wework” New York ofisi /ABD, b-“Wework” Tower..... 535 ofisi / Çin.....	111
Şekil 4.1. Kolektif House Levent ve Maslak ofislerinin “Google Haritalar” üzerinde konumları	114
Şekil 4.2. Giriş kat sirkülasyon alanı üzerindeki ortak çalışma alanı / Kolektif House Levent ofisi.....	116
Şekil 4.3. Giriş katta bulunan “KoLounge Levent”: Ortak çalışma alanı olarak da kullanılan çok amaçlı etkinlik alanı / Kolektif House Levent ofisi	117
Şekil 4.4. Giriş katta bulunan ‘KoLounge Levent’ : Ortak çalışma alanı olarak da kullanılan çok amaçlı etkinlik alanı / Kolektif House Levent ofisi.....	117
Şekil 4.5. Giriş katta bulunan ‘KoLounge Levent’	118
Şekil 4.6. 1.katta bulunan ortak çalışma alanları / Kolektif House Levent ofisi	118
Şekil 4.7. 3. katta bulunan ortak çalışma alanları / Kolektif House Levent ofisi	119
Şekil 4.8. 3.katta bulunan ortak çalışma alanları / Kolektif House Levent ofisi	119
Şekil 4.9. 3. katta bulunan duvara sabitlenmiş çalışma yüzeyleri olarak tasarlanmış ortak çalışma alanı / Kolektif House Levent ofisi	119
Şekil 4.10. Kapalı ofislerin yönlendirme tabelalarında gösterimi / Kolektif House Levent ofisi.....	121
Şekil 4.11. Zemin katta sirkülasyon alanı boyunca doğrusal bir aksta devam eden kapalı ofis mekânları / Kolektif House Levent ofisi.....	121
Şekil 4.12. Zemin katta bulunan kapalı ofis düzenlemelerinden örnekler / Kolektif House Levent ofisi.....	122
Şekil 4.13. Zemin katta endüstriyel tarzdaki ve 3. katta Amsterdam evleri temalı çalışma kulübeleri / Kolektif House Levent ofisi	124
Şekil 4.14. KoRoom Lobby, KoRoom Theater, KoRoom Loft ve KoRoom Basketball ... toplantı odaları / Kolektif House Levent ofisi.....	126
Şekil 4.15. Etkinlik alanından ulaşılabilen asma katta bulunan büyük toplantı odası /..... Kolektif House Levent ofisi	126
Şekil 4.16. 1. katta bulunan küçük toplantı odaları / Kolektif House Levent ofisi	128
Şekil 4.17. Zemin katta bulunan “iglo” temalı küçük toplanma alanı / Kolektif House Levent ofisi.....	129
Şekil 4.18. Zemin katta bulunan küçük toplanma alanı / Kolektif House Levent ofisi	129
Şekil 4.19. Zemin katta bulunan küçük toplanma alanı / Kolektif House Levent ofisi	130
Şekil 4.20. 3. katta bulunan küçük toplanma alanı / Kolektif House Levent ofisi	130
Şekil 4.21. Zemin katta bulunan büyük toplanma alanları / Kolektif House Levent ofisi..	131
Şekil 4.22. Zemin katta bulunan ‘KoLounge Levent’	132
Şekil 4.23. Zemin katta bulunan “KoLounge Levent” etkinlik alanında sağlanan farklı ... oturum düzenleri / Kolektif House Levent ofisi.....	133
Şekil 4.24. Zemin katta bulunan ‘KoLounge Levent’	133
Şekil 4.25. Zemin katta bulunan mini mutfak (kitchenette) alanları / Kolektif House Levent ofisi.....	135

Şekil 4.26. 1. katta bulunan mutfak alanı / Kolektif House Levent ofisi.....	135
Şekil 4.27. Zemin katta bulunan “Petra Roasting Co.” Kafe alanı / Kolektif House Levent ofisi.....	137
Şekil 4.28. Zemin katta bulunan “Petra Roasting Co.” Kafe alanı / Kolektif House Levent ofisi.....	138
Şekil 4.29. Zemin katta bulunan bir dinlenme alanı / Kolektif House Levent ofisi.....	139
Şekil 4.30. Zemin katta bulunan dinlenme alanları / Kolektif House Levent ofisi.....	140
Şekil 4.31. Zemin katta bulunan bir dinlenme alanı / Kolektif House Levent ofisi.....	140
Şekil 4.32. Karşılama ve bekleme alanı / Kolektif House Levent ofisi.....	142
Şekil 4.33. Zemin katta ve 1. katta bulunan vestiyer ve kilitli dolap alanları / Kolektif House Levent ofisi.....	144
Şekil 4.34. Zemin katta ve 1. katta bulunan baskı ve kopyalama alanları / Kolektif House Levent ofisi.....	145
Şekil 4.35. Zemin katta bulunan ofis bahçesi / Kolektif House Levent ofisi.....	147
Şekil 4.36. 3. katta bulunan mini golf oyun alanı / Kolektif House Levent ofisi.....	148
Şekil 4.37. Zemin katta bulunan sirkülasyon alanları / Kolektif House Levent ofisi...	149
Şekil 4.38. Sirkülasyon alanlarında bulunan yönlendirme tasarımları / Kolektif House Levent ofisi.....	150
Şekil 4.39. Zemin katta bulunan sirkülasyon alanları / Kolektif House Levent ofisi...	150
Şekil 4.40. Kapalı ofislerin bulunduğu asma kata ulaşılan düşey sirkülasyon alanı (merdivenler) ve doğrusal sirkülasyon aksı / Kolektif House Levent ofisi	150
Şekil 4.41. Düşey sirkülasyon alanları olan merdivenlerde bulunan çeşitli sanatçıların özgün çalışmaları / Kolektif House Levent ofisi.....	151
Şekil 4.42. 1. katta bulunan sirkülasyon alanları / Kolektif House Levent ofisi.....	151
Şekil 4.43. Çalışma yüzeyi, baskı ve kopyalama alanı ile dinlenme alanı olarak değerlendirilen sirkülasyon alanları / Kolektif House Levent ofisi.....	152
Şekil 4.44. Kolektif House Maslak ofisi 7. kat planı üzerinde fonksiyon analizi.....	154
Şekil 4.45. Giriş katta bulunan ortak çalışma alanı / Kolektif House Maslak ofisi.....	155
Şekil 4.46. 7. katta bulunan ortak çalışma alanı / Kolektif House Maslak ofisi.....	156
Şekil 4.47. 7. katta bulunan ortak çalışma alanı/ Kolektif House Maslak ofisi.....	156
Şekil 4.48. 8. katta bulunan kapalı ofisler / Kolektif House Maslak ofisi.....	158
Şekil 4.49. 8. katta bulunan kapalı ofisler / Kolektif House Maslak ofisi.....	158
Şekil 4.50. Çalışma kulübeleri / Kolektif House Maslak ofisi.....	160
Şekil 4.51. 9. katta bulunan “KoRoom Reef“ toplantı odası / Kolektif House Maslak ofisi.....	162
Şekil 4.52. 10. katta bulunan “KoRoom Tree“ toplantı odası / Kolektif House Maslak ofisi.....	162
Şekil 4.53. Giriş katta ve 7. katta bulunan küçük toplanma alanları/ Kolektif House Maslak ofisi.....	164
Şekil 4.54. 10. katta bulunan büyük toplanma alanları / Kolektif House Maslak ofisi	165
Şekil 4.55. Giriş katta bulunan “Mini Kolounge” etkinlik alanı / Kolektif House Maslak ofisi.....	166
Şekil 4.56. 7.katta bulunan topluluk mutfağı –“community kitchen” / Kolektif House Maslak ofisi.....	168
Şekil 4.57. 9. Katta bulunan mutfak ve mini mutfak alanları / Kolektif House Maslak ofisi.....	169
Şekil 4.58. Giriş katta bulunan kafe alanı / Kolektif House Maslak ofisi.....	170

Şekil 4.59. Giriş katta bulunan dinlenme alanları / Kolektif House Maslak ofisi	171
Şekil 4.60. 7. Katta bulunan dinlenme alanları / Kolektif House Maslak ofisi	172
Şekil 4.61. 7. Katta bulunan dinlenme alanları/ Kolektif House Maslak ofisi	172
Şekil 4.62. 9. Katta bulunan dinlenme alanları / Kolektif House Maslak ofisi	172
Şekil 4.63. 10. Katta bulunan dinlenme alanları / Kolektif House Maslak ofisi	173
Şekil 4.64. Karşılama alanı/danışma bankosu / Kolektif House Maslak ofisi	174
Şekil 4.65. Bekleme alanı / Kolektif House Maslak ofisi	174
Şekil 4.66. Farklı ofis katlarında bulunan vestiyer ve kilitli dolap alanları / Kolektif House Maslak ofisi	177
Şekil 4.67. Farklı ofis katlarında bulunan baskı ve kopyalama alanları / Kolektif House Maslak ofisi	178
Şekil 4.68. Teras / Kolektif House Maslak ofisi.....	180
Şekil 4.69. Oyun odası ve giriş katta bulunan oyun alanı / Kolektif House Maslak ofisi .	181
Şekil 4.70. Çeşitli sanatçıların çalışmalarının sergilendiği sirkülasyon alanları / Kolektif House Maslak ofisi	182
Şekil 4.71. Çeşitli sanatçılara ait, çalışanları motive edici alıntılar içeren çalışmaların.... sergilendiği sirkülasyon alanları / Kolektif House Maslak ofisi	183
Şekil 4.72. Baskı alanı, vestiyer, kilitli dolap alanı ve dinlenme alanı kullanımının sağlandığı sirkülasyon alanları / Kolektif House Maslak ofisi	183
Şekil 4.73. Sirkülasyon alanlarındaki yönlendirme tasarımları / Kolektif House Maslak ofisi	184
Şekil 4.74. Workinton Levent 199 ve Kozyatağı AND ofislerinin “Google Haritalar” üzerinde konumları	186
Şekil 4.75. Workinton Levent 199 ofisi giriş kat ve -2. kat planları üzerinde fonksiyon... analizi.....	188
Şekil 4.76. -2. katta bulunan ortak çalışma alanları ve bireysel kullanım için tasarlanmış çalışma birimleri / Workinton Levent 199 ofisi	189
Şekil 4.77. -2. katta bulunan ortak çalışma alanları ve bireysel kullanım için tasarlanmış çalışma birimleri / Workinton Levent 199 ofisi	189
Şekil 4.78. Workinton’un kurumsal kimliğine uygun olarak, bireysel kullanım için tasarlanmış çalışma birimleri / Workinton Levent 199 ofisi.....	190
Şekil 4.79. -2. katta bulunan bir ortak çalışma alanı / Workinton Levent 199 ofisi....	190
Şekil 4.80. Giriş katta bulunan ortak çalışma alanları / Workinton Levent 199 ofisi .	191
Şekil 4.81. -1. katta bulunan kapalı ofisler / Workinton Levent 199 ofisi	192
Şekil 4.82. Toplantı odalarının boyutları, kişi kapasiteleri ve kullanımı sağlanabilen..... farklı oturum düzenleri / Workinton Levent 199 ofisi.....	194
Şekil 4.83. -1. katta bulunan farklı oturum düzenlerine göre uyarlanabilen bir toplantı... odası / Workinton Levent 199 ofisi	195
Şekil 4.84. Zemin katta bulunan farklı oturum düzenlerine göre uyarlanabilen bir toplantı odası / Workinton Levent 199 ofisi	195
Şekil 4.85. Zemin katta bulunan küçük toplanma alanları / Workinton Levent 199 ofisi .	197
Şekil 4.86. Giriş katta bulunan büyük toplanma alanları / Workinton Levent 199 ofisi ...	198
Şekil 4.87. -2. katta bulunan büyük toplanma alanları / Workinton Levent 199 ofisi..	199
Şekil 4.88. -2. katta bulunan etkinlik alanları / Workinton Levent 199 ofisi.....	200

Sayfa

Şekil 4.89. -2. katta bulunan mini mutfak alanı / Workinton Levent 199 ofisi.....	201
Şekil 4.90. -2. katta bulunan “Pause Cafe”/ Workinton Levent 199 ofisi	203
Şekil 4.91. Zemin katta -1. katta bulunan dinlenme alanı / Workinton Levent 199 ofisi..	205
Şekil 4.92. Giriş katta bulunan ana karşılama alanı ve -2. katta bulunan karşılama alanı. / Workinton Levent 199 ofisi	206
Şekil 4.93. Giriş katta ve -2. katta bulunan bekleme alanları / Workinton Levent 199..... ofisi	207
Şekil 4.94. -2. katta bulunan vestiyer ve kilitli dolap alanı / Workinton Levent 199 ofisi	209
Şekil 4.95. -2. katta bulunan mini mutfak alanı ile yan yana düzenlenmiş baskı ve	210
kopyalama alanı / Workinton Levent 199 ofisi	210
Şekil 4.96. -2. katta bulunan iç avlu / Workinton Levent 199 ofisi.....	211
Şekil 4.97. Zemin katta bulunan oyun alanı / Workinton Levent 199 ofisi	212
Şekil 4.98. -2. katta bulunan sirkülasyon alanları / Workinton Levent 199 ofisi	214
Şekil 4.99. Giriş katta bulunan sirkülasyon alanları / Workinton Levent 199 ofisi	214
Şekil 4.100. Sirkülasyon alanlarında bulunan, çalışanları motive edici alıntılar ve	214
Workinton kurumsal kimliğini yansıtan grafik öğeleri.....	214
Şekil 4.101. Sirkülasyon alanlarında bulunan yönlendirme tasarımları ve düşey	215
sirkülasyon alanları / Workinton Levent 199 ofisi	215
Şekil 4.102. Workinton Kozyatağı AND ofisi zemin kat planı üzerinde fonksiyon	217
analizi	217
Şekil 4.103. Workinton Kozyatağı AND ofisi 1. kat planı üzerinde fonksiyon analizi	218
Şekil 4.104. Zemin katta bulunan ortak çalışma alanı / Workinton Kozyatağı AND ofisi	219
Şekil 4.105. 1. katta bulunan ortak çalışma alanı / Workinton Kozyatağı AND ofisi.	220
Şekil 4.106. -1. katta bulunan ortak çalışma alanları / Workinton Kozyatağı AND ofisi .	220
Şekil 4.107. 1. katta bulunan kapalı ofisler / Workinton Kozyatağı AND ofisi	222
Şekil 4.108. Zemin katta katta bulunan çalışma kulübesi / Workinton Kozyatağı AND ..	224
ofisi	224
Şekil 4.109. Toplantı odalarının boyutları, kişi kapasiteleri ve kullanımı sağlanabilen....	225
farklı oturum düzenleri / Workinton Kozyatağı AND ofisi	225
Şekil 4.110. Büyük toplantı odaları / Workinton Kozyatağı AND ofisi.....	226
Şekil 4.111. Zemin katta bulunan küçük toplanma alanları / Workinton Kozyatağı AND	228
ofisi	228
Şekil 4.112. -1. katta bulunan büyük toplanma alanları / Workinton Kozyatağı AND	229
ofisi	229
Şekil 4.113. Etkinlik alanı / Workinton Kozyatağı AND ofisi (Anonim 2019e)	230
Şekil 4.114. Zemin katta bulunan mini mutfak alanı / Workinton Kozyatağı AND ofisi .	232
Şekil 4.115. 1. katta bulunan mini mutfak alanı / Workinton Kozyatağı AND ofisi ..	232
Şekil 4.116. Zemin katta bulunan kafe alanı / Workinton Kozyatağı AND ofisi	234
Şekil 4.117. Zemin katta bulunan vitrin önü dinlenme alanı / Workinton Kozyatağı.....	236
AND ofisi	236
Şekil 4.118. Zemin katta bulunan dinlenme alanları / Workinton Kozyatağı AND ofisi..	236
.....	236

Sayfa

Şekil 4.119. -1. katta bulunan dinlenme alanları / Workinton Kozyatağı AND ofisi..	236
Şekil 4.120. Zemin katta bulunan danışma bankosu ve bekleme alanı / Workinton Kozyatağı AND ofisi	238
Şekil 4.121. Zemin katta ve -1. katta bulunan vestiyer kilitli dolap alanları / Workinton Kozyatağı AND ofisi	240
Şekil 4.122. Zemin katta bulunan baskı ve kopyalama alanı / Workinton Kozyatağı AND ofisi	241
Şekil 4.123. Ofis bahçesi / Workinton Kozyatağı AND ofisi	242
Şekil 4.124. Zemin katta bulunan sirkülasyon alanları / Workinton Kozyatağı AND ofisi	243
Şekil 4.125. -1. katta bulunan sirkülasyon alanları / Workinton Kozyatağı AND ofisi	244
Şekil 4.126. Atölye ofisinin “Google Haritalar” üzerinde konumu.....	246
Şekil 4.127. Atölye ofisi kat planı üzerinde fonksiyon analizi	248
Şekil 4.128. Ortak çalışma alanı / Atölye ofisi.....	249
Şekil 4.129. Atölye ofisi akustik diyagramı	250
Şekil 4.130. Kapalı ofisler / Atölye ofisi	252
Şekil 4.131. Dali, Curie ve Merged isimli toplantı odaları / Atölye ofisi	254
Şekil 4.132. Da Vinci çok amaçlı toplantı odası / Atölye ofisi	254
Şekil 4.133. Küçük toplanma alanları / Atölye ofisi.....	256
Şekil 4.134. Büyük toplanma alanları / Atölye ofisi.....	256
Şekil 4.135. Etkinlik alanı / Atölye ofisi.....	258
Şekil 4.136. Mutfak alanı / Atölye ofisi.....	260
Şekil 4.137. Dinlenme alanı / Atölye ofisi	261
Şekil 4.138. Danışma bankosu ve bekleme alanı / Atölye ofisi	263
Şekil 4.139. Kilitli dolap alanı / Atölye ofisi	265
Şekil 4.140. Baskı ve kopyalama alanı / Atölye ofisi.....	266
Şekil 4.141. Prototipleme odası / Atölye ofisi.....	268
Şekil 4.142. Prototipleme odası ve mutfak ve dinlenme alanından prototipleme odasına . görsel erişim sağlayan pencere / Atölye ofisi.....	268
Şekil 4.143. Sirkülasyon alanları / Atölye ofisi.....	270
Şekil 5.1. Paylaşımlı ofislerin temel değerlerinin ve bu değerleri destekleyen önemli kavramların mekân organizasyonuna yansımaları.....	275
Şekil 5.2. Kolektif House Levent ve Maslak ofisleri mekân organizasyonunu oluşturan bölümler.....	278
Şekil 5.3. Meditasyon odası / Kolektif House Maslak.....	280
Şekil 5.4. Workinton Levent 199 ve Kozyatağı AND ofisleri mekân organizasyonunu oluşturan bölümler.....	281
Şekil 5.5. Atölye ofisinde alt kattaki mekânlar	283
Şekil 5.6. Atölye ofisi mekân organizasyonunu oluşturan bölümler	284

ÇİZELGELER DİZİNİ

	Sayfa
Çizelge 2.1. Paylaşımlı ofislerin karakteristik özellikleri	27
Çizelge 2.2. İşbirliğini etkileyen faktörler	29
Çizelge 2.3. Fiziksel çalışma ortamının, yaratıcılığı teşvik edebilecek unsurları	39
Çizelge 2.4. Çalışma mekânının bileşenleri ve sosyal davranış arasındaki ilişki	40
Çizelge 3.1. Kolektif House ofislerinin seçilmesinde etkili olan ayırt edici özellikler ..	55
Çizelge 3.2. Workinton ofislerinin seçilmesinde etkili olan özellikler.....	55
Çizelge 3.3. Atölye ofisinin seçilmesinde etkili olan özellikler	56
Çizelge 3.4. Çalışma istasyonu başına önerilen en az alan boyutu	57
Çizelge 3.5. Toplantı alanı başına önerilen en az alan boyutu	58
Çizelge 3.6. Paylaşımlı ofislerde ortak çalışma alanlarının mekânsal analizi için	63
belirlenen kriterler.....	63
Çizelge 3.7. Paylaşımlı ofislerde kapalı ofislerin mekânsal analizi için belirlenen	66
kriterler	66
Çizelge 3.8. Paylaşımlı ofislerde çalışma kulübelerinin mekânsal analizi için belirlenen .	68
kriterler	68
Çizelge 3.9. Paylaşımlı ofislerde küçük toplantı odalarının mekânsal analizi için	71
belirlenen kriterler.....	71
Çizelge 3.10. Paylaşımlı ofislerde büyük toplantı odalarının mekânsal analizi için	73
belirlenen kriterler.....	73
Çizelge 3.11. Paylaşımlı ofislerde küçük toplanma alanlarının mekânsal analizi	77
içinbelirlenen kriterler	77
Çizelge 3.12. Paylaşımlı ofislerde büyük toplanma alanlarının mekânsal analizi için.....	79
belirlenen kriterler.....	79
Çizelge 3.13. Paylaşımlı ofislerde etkinlik alanlarının mekânsal analizi içinbelirlenen	81
kriterler	81
Çizelge 3.14. Paylaşımlı ofislerdeki mutfak ve mini mutfakların mekânsal analizi için ...	84
belirlenen kriterler.....	84
Çizelge 3.15. Paylaşımlı ofislerdeki kafe alanlarının mekânsal analizi için belirlenen	87
kriterler	87
Çizelge 3.16. Paylaşımlı ofislerde dinlenme alanlarının mekânsal analizi için belirlenen .	90
kriterler	90
Çizelge 3.17. Paylaşımlı ofislerde karşılama alanlarının mekânsal analizi içinbelirlenen .	92
kriterler	92
Çizelge 3.18. Paylaşımlı ofislerde bekleme alanlarının mekânsal analizi içinbelirlenen ...	94
kriterler	94
Çizelge 3.19. Paylaşımlı ofislerde vestiyer ve kilitli dolap alanlarının mekânsal analizi... içinbelirlenen kriterler	97
Çizelge 3.20. Paylaşımlı ofislerde baskı ve kopyalama alanlarının mekânsal analizi için .	99
belirlenen kriterler.....	99
Çizelge 3.21. Paylaşımlı ofislerde Teras ve ofis bahçelerinin mekânsal analizi için	101
belirlenen kriterler.....	101
Çizelge 3.22. Paylaşımlı ofislerde oyun alanlarının mekânsal analizi içinbelirlenen	103
kriterler	103
Çizelge 3.23. Prototipleme odalarında bulunması gereken özel alanlar	105

Çizelge 3.24. Paylaşımlı Ofislerde prototipleme odalarının mekânsal analizi	106
içinbelirlenen kriterler	
Çizelge 3.25. Paylaşımlı ofislerde sirkülasyon alanlarının mekânsal analizi	111
içinbelirlenen kriterler	
Çizelge 4.1. Alan çalışması kapsamında incelenen paylaşımlı ofislerde temel bölümler ..	113
Çizelge 4.2. Kolektif House Levent ofisindeki ortak çalışma alanlarına yönelik	120
mekânsal değerlendirmeler	
Çizelge 4.3. Kolektif House Levent ofisindeki kapalı ofislere yönelik mekânsal	122
değerlendirmeler	
Çizelge 4.4. Kolektif House Levent ofisindeki çalışma kulübelerine yönelik mekânsal ...	124
değerlendirmeler	
Çizelge 4.5. Kolektif House Levent ofisindeki 15 adet toplantı odasının boyutları.....	125
Çizelge 4.6. Kolektif House Levent ofisindeki büyük toplantı odalarına yönelik	127
mekânsal değerlendirmeler	
Çizelge 4.7. Kolektif House Levent ofisindeki küçük toplantı odalarına yönelik	128
mekânsal değerlendirmeler	
Çizelge 4.8. Kolektif House Levent ofisindeki küçük toplanma alanlarına yönelik	130
mekânsal değerlendirmeler	
Çizelge 4.9. Kolektif House Levent ofisindeki büyük toplanma alanlarına yönelik	131
mekânsal değerlendirmeler	
Çizelge 4.10. Kolektif House Levent ofisindeki etkinlik alanlarına yönelik mekânsal	134
değerlendirmeler	
Çizelge 4.11. Kolektif House Levent ofisindeki mutfak ve mini mutfaklara yönelik	136
mekânsal değerlendirmeler	
Çizelge 4.12. Kolektif House Levent ofisindeki ‘Petra Roasting Co.’ kafe mekânına	138
yönelik mekânsal değerlendirmeler	
Çizelge 4.13. Kolektif House Levent ofisindeki dinlenme alanlarına yönelik mekânsal ...	141
değerlendirmeler	
Çizelge 4.14. Kolektif House Levent ofisindeki karşılama alanına yönelik mekânsal	142
değerlendirmeler	
Çizelge 4.15. Kolektif House Levent ofisindeki bekleme alanına yönelik mekânsal	143
değerlendirmeler	
Çizelge 4.16. Kolektif House Levent ofisindeki vestiyer ve kilitli alanına yönelik	144
mekânsal değerlendirmeler	
Çizelge 4.17. Kolektif House Levent ofisindeki baskı ve kopyalama alanlarına yönelik ..	146
mekânsal değerlendirmeler	
Çizelge 4.18. Kolektif House Levent ofisindeki teras ve ofis bahçesine yönelik	147
mekânsal değerlendirmeler	
Çizelge 4.19. Kolektif House Levent ofisindeki oyun alanlarına yönelik mekânsal	148
değerlendirmeler	
Çizelge 4.20. Kolektif House Levent ofisindeki sirkülasyon alanlarına yönelik mekânsal	152
değerlendirmeler	
Çizelge 4.21. Kolektif House Maslak ofisindeki ortak çalışma alanlarına yönelik	157
mekânsal değerlendirmeler	
Çizelge 4.22. Kolektif House Maslak ofisindeki kapalı ofisleri yönelik mekânsal	159
değerlendirmeler	

Çizelge 4.23. Kolektif House Maslak ofisindeki çalışma kulübelerine yönelik mekânsal değerlendirmeler	161
Çizelge 4.24. Kolektif House Maslak ofisindeki toplantı odaları ve odaların boyutları	162
Çizelge 4.25. Kolektif House Maslak ofisindeki büyük toplantı odalarına yönelik	163
Çizelge 4.26. Kolektif House Maslak ofisindeki küçük toplanma alanlarına yönelik	164
Çizelge 4.27. Kolektif House Maslak ofisindeki büyük toplanma alanlarına yönelik	165
Çizelge 4.28. Kolektif House Maslak ofisindeki etkinlik alanına yönelik mekânsal	167
Çizelge 4.29. Kolektif House Maslak ofisindeki mutfak ve mini mutfak alanlarına	169
Çizelge 4.30. Kolektif House Maslak ofisindeki kafe alanına yönelik mekânsal	170
Çizelge 4.31. Kolektif House Maslak ofisindeki dinlenme alanlarına yönelik mekânsal ..	173
Çizelge 4.32. Kolektif House Maslak ofisindeki karşılama alanına yönelik mekânsal	175
Çizelge 4.33. Kolektif House Maslak ofisindeki bekleme alanına yönelik mekânsal	176
Çizelge 4.34. Kolektif House Maslak ofisindeki vestiyer ve kilitli dolap alanına yönelik ..	177
Çizelge 4.35. Kolektif House Maslak ofisindeki baskı ve kopyalama alanlarına yönelik ..	179
Çizelge 4.36. Kolektif House Maslak ofisindeki teras ve ofis bahçesine yönelik	180
Çizelge 4.37. Kolektif House Maslak ofisindeki oyun alanlarına yönelik mekânsal	181
Çizelge 4.38. Kolektif House Maslak ofisindeki sirkülasyon alanlarına yönelik	184
Çizelge 4.39. Workinton Levent 199 ofisindeki ortak çalışma alanlarına yönelik	191
Çizelge 4.40. Workinton Levent 199 ofisindeki kapalı ofislere yönelik mekânsal	193
Çizelge 4.41. Workinton Levent 199 ofisindeki büyük toplantı odalarına yönelik	196
Çizelge 4.42. Workinton Levent 199 ofisindeki küçük toplanma alanlarına yönelik	198
Çizelge 4.43. Workinton Levent 199 ofisindeki büyük toplanma alanlarına yönelik	199
Çizelge 4.44. Workinton Levent 199 ofisindeki etkinlik alanlarına yönelik mekânsal	200
Çizelge 4.45. Workinton Levent 199 ofisindeki mini mutfak alanına yönelik mekânsal ...	202

Çizelge 4.46. Workinton Levent 199 ofisindeki kafe alanına yönelik mekânsal	203
Çizelge 4.47. Workinton Levent 199 ofisindeki dinlenme alanlarına yönelik mekânsal ...	205
Çizelge 4.48. Workinton Levent 199 ofisindeki karşılama alanına yönelik mekânsal.....	207
Çizelge 4.49. Workinton Levent 199 ofisindeki bekleme alanına yönelik mekânsal	208
Çizelge 4.50. Workinton Levent 199 ofisindeki vestiyer ve kilitli dolap alanına yönelik .	209
Çizelge 4.51. Workinton Levent 199 ofisindeki baskı ve kopyalama alanlarına yönelik ..	210
Çizelge 4.52. Workinton Levent 199 ofisindeki ofis bahçesine (iç avlu) yönelik	212
Çizelge 4.53. Workinton Levent 199 ofisindeki oyun alanına yönelik mekânsal	213
Çizelge 4.54. Workinton Levent 199 ofisindeki sirkülasyon alanlarına yönelik mekânsal	215
Çizelge 4.55. Workinton Kozyatağı AND ofisindeki ortak çalışma alanlarına yönelik.....	221
Çizelge 4.56. Workinton Kozyatağı AND ofisindeki kapalı ofislere yönelik mekânsal	223
Çizelge 4.57. Workinton Kozyatağı AND ofisindeki çalışma kulübesine yönelik	224
Çizelge 4.58. Workinton Kozyatağı AND ofisindeki büyük toplantı odalarına yönelik....	226
Çizelge 4.59. Workinton Kozyatağı AND ofisindeki küçük toplanma alanlarına yönelik.	228
Çizelge 4.60. Workinton Kozyatağı AND ofisindeki büyük toplanma alanlarına yönelik	229
Çizelge 4.61. Workinton Kozyatağı AND ofisindeki etkinlik alanlarına yönelik	231
Çizelge 4.62. Workinton Kozyatağı AND ofisindeki mini mutfak alanlarına yönelik	232
Çizelge 4.63. Workinton Kozyatağı AND ofisindeki kafe alanına yönelik mekânsal	234
Çizelge 4.64. Workinton Kozyatağı AND ofisindeki dinlenme alanlarına yönelik	237
Çizelge 4.65. Workinton Kozyatağı AND ofisindeki karşılama alanına yönelik	238
Çizelge 4.66. Workinton Kozyatağı AND ofisindeki bekleme alanına yönelik mekânsal .	239
Çizelge 4.67. Workinton Kozyatağı AND ofisindeki vestiyer ve kilitli dolap alanlarına ..	240
Çizelge 4.68. Workinton Kozyatağı AND ofisindeki baskı ve kopyalama alanlarına	241

Çizelge 4.69. Workinton Kozyatağı AND ofisindeki ofis bahçesine (avlu) yönelik mekânsal değerlendirmeler.....	242
Çizelge 4.70. Workinton Kozyatağı AND ofisindeki sirkülasyon alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler.....	244
Çizelge 4.71. Atölye ofisindeki ortak çalışma alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler	250
Çizelge 4.72. Atölye ofisindeki kapalı ofislere yönelik mekânsal değerlendirmeler ...	252
Çizelge 4.73. Atölye ofisindeki büyük toplantı odalarına yönelik mekânsal değerlendirmeler	255
Çizelge 4.74. Atölye ofisindeki küçük toplanma alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler	257
Çizelge 4.75. Atölye ofisindeki büyük toplanma alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler	257
Çizelge 4.76. Atölye ofisindeki etkinlik alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler .	259
Çizelge 4.77. Atölye ofisindeki mutfak alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler ..	260
Çizelge 4.78. Atölye ofisindeki dinlenme alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler	262
Çizelge 4.79. Atölye ofisindeki karşılama alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler	263
Çizelge 4.80. Atölye ofisindeki bekleme alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler	264
Çizelge 4.81. Atölye ofisindeki vestiyer ve kilitli dolap alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler	265
Çizelge 4.82. Atölye ofisindeki baskı ve kopyalama alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler	267
Çizelge 4.83. Atölye ofisindeki prototipleme odasına yönelik mekânsal değerlendirmeler	269
Çizelge 4.84. Atölye ofisindeki sirkülasyon alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler	270

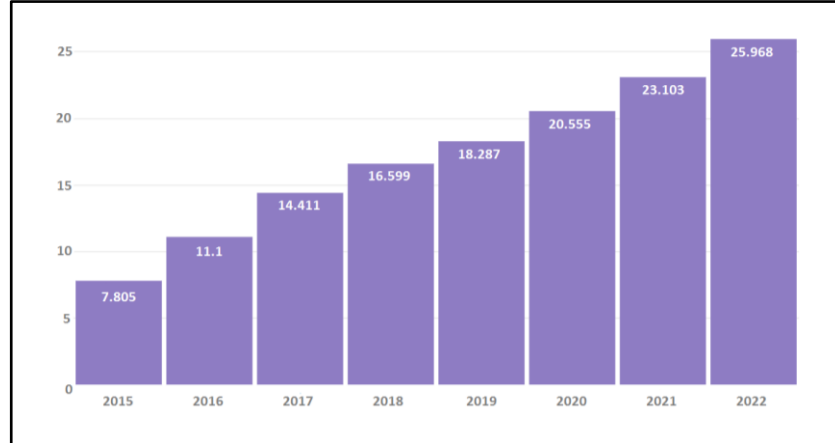
1. GİRİŞ

Günümüzde hızla değişen ekonomi dinamikleri; yaratıcı ekonomi ve paylaşım ekonomisi gibi kavramları öne çıkarmaktadır. Bu ekonomi yaklaşımları çalışma kültürünü ve ofis mekânlarını şekillendirmektedir. Ayrıca şu an aktif olarak iş hayatının içinde olan Y kuşağı ile yakın zamanda iş dünyasına adım atacak olan Z kuşağının çalışma ortamından beklentileri de ofis mekânlarının tasarım kriterlerini önemli ölçüde etkilemektedir.

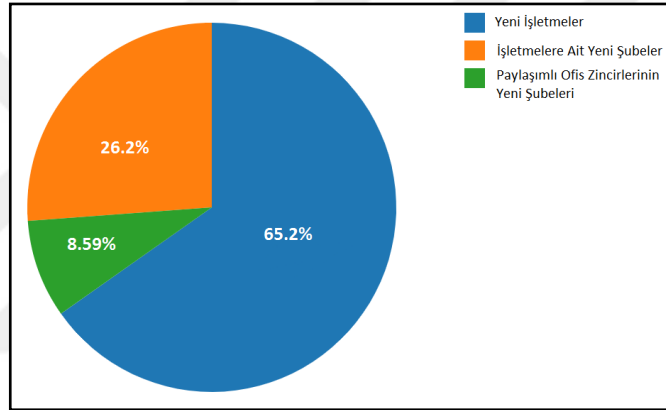
Dünyada iş gücünün büyük kısmını oluşturan girişimci ruha sahip, sosyalleşme ihtiyacı yüksek Y ve Z kuşağının bir çalışma mekânında aradığı özellikleri barındıran paylaşımlı ofisler, yoğun olarak serbest çalışan bireyler ve start-uplar tarafından kullanılıyor olsa da bazı büyük ölçekli, hatta küresel şirketler tarafından da tercih edilmektedir. Dolayısıyla, paylaşımlı ofislerin her türlü çalışan için sosyal ve ekonomik açıdan erişilebilir mekânlar olduğu söylenebilmektedir.

Paylaşımlı ofis kültürünün hızla gelişmekte olduğu çeşitli araştırmalarda ifade edilmektedir. Bu kapsamda önemli veriler sunan kapsamlı bir çalışmada,¹2018 yılında dünya genelinde yaklaşık 2188 paylaşımlı ofisin açıldığı ve bu ofislerin yaklaşık 1000'inin ABD'de bulunduğu belirtilmektedir. 2019 yılından itibaren ise dünya genelindeki paylaşımlı ofislerin sayısının, % 42'lik bir artış göstereceği ve 2022'ye kadar 20.000'i geçerek 25.968'e ulaşacağı tahmin edilmektedir. 2019 yılındaki büyümenin bir önceki yıla göre daha yavaş olacağı fakat paylaşımlı ofis sektörünün hızla büyümeyi sürdüreceği öngörülmektedir. Araştırmada, paylaşımlı ofis sayısında 2015'ten itibaren her yıl ortalama 2595 artış olduğu da belirtilmektedir (Şekil 1.1). Her yıl açılan paylaşımlı ofislerden % 65,3'ünü tamamen yeni işletmeler, % 34,7'sini ise paylaşımlı ofis zincirlerinin yeni şubeleri ya da işletmelerin yeni şubeleri oluşturmaktadır (Şekil 1.2). Bu veriler ışığında, paylaşımlı ofislerin sayısının hızla artacağı ve ortak çalışma kültürünün gelişeceği söylenebilmektedir (Anonim 2019v).

¹'Coworking Resources' tarafından gerçekleştirilen bu araştırmada; 2017 yılına kadar süreç için GCUC (The Global Coworking Unconference Conference); 2018 ve 2019 yılları için Coworking Resources tarafından Haziran 2018 ve Nisan 2019 tarihleri arasında gerçekleştirilen web, sosyal medya ve sektörel haberler kapsamındaki değerlendirmeler; 2022'ye kadar olan tahminler için 2018 ve 2019'daki ortalama büyüme temel alınarak elde edilen veriler kullanılmıştır.

Şekil 1.1. Dünya genelinde paylaşımlı ofis sayısının yıllara göre artış grafiği (Anonim 2019v)

Şekil 1.2. Dünya genelinde yeni açılan paylaşımlı ofislerin niteliği (Anonim 2019v)

Çalışma stratejisi olarak ortak çalışmayı benimseyen ve ofis mekânı olarak paylaşımlı ofis yaklaşımını tercih eden işletmelerin; bugün ve ilerleyen yıllarda yaratıcı işgücünün beklentilerini karşılayacak donanıma sahip, rekabetçi ortama ayak uydurabilen işletmeler olacağı düşünülmektedir. Son yıllarda paylaşımlı ofislerin kullanımına olan ilgi ve talebin arttığı görülmektedir. Paylaşımlı ofis anlayışı, gelişmekte olan ülkelerde de benimsenmeye başlamaktadır. Gelişmekte olan bir ülke olarak, Türkiye’de de paylaşımlı ofis mekânları batı ülkeleriyle karşılaştırıldığında, halen az sayıda olduğu ifade edilmekle birlikte; ülkenin büyük kentlerinde yeni ofis mekânlarının açılmaya başlaması, bu yaklaşıma duyulan ilgi ve talebin bir göstergesidir.

Paylaşımlı ofis konusu son dönemde çeşitli araştırmalarda da ele alınmaktadır. Literatür incelendiğinde, bu çalışmalarda daha çok paylaşımlı ofislerin tercih edilme

nedenlerinin, ekonomik kazanımlarının araştırıldığı, konunun genel olarak sosyal ve ekonomik boyutlarının değerlendirildiği; görece daha az sayıda çalışmada paylaşımlı ofislerin mekânsal niteliğın ele alınmış olduğu görölmektedir. Bu çerçevede, tez çalışmasında, paylaşımlı ofislerin yaygınlaşmasına katkı sağlayan bir değerlendirme sunabilmek amacıyla, paylaşımlı ofislerin mekânsal niteliğine yönelik bir inceleme yapılması hedeflenmiştir. Paylaşımlı ofislerdeki mekân organizasyonunu tanımlamaya yönelik geliştirilen bu araştırmanın, tasarım süreçlerine katkı sağlayacak bir kaynak oluşturabileceği düşünölmektedir.

1.1. Amaç ve Kapsam

Dünyada hızla yayılan ortak çalışma kültürü ile birlikte gelişen paylaşımlı ofis anlayışının mekânsal açıdan değerlendirildiği bu çalışmada, paylaşımlı ofis tasarımında önem verilmesi gereken tasarım kriterlerini tanımlayabilmek ve bu kriterler bağlamında, Türkiye'de paylaşımlı ofis alanında öncü örnekler oluşturan uygulamaları mekân organizasyonu yönüyle incelemek amaçlanmaktadır.

Tez çalışması beş ana bölümden oluşmaktadır. Tezin giriş kısmı olan birinci bölümde, çalışmanın amacı, kapsamı ve yöntemi ifade edilmektedir. İkinci bölümde, çalışmanın kuramsal temellerini oluşturan bir değerlendirmeye yer verilmektedir. Bu kapsamda, ofis mekânlarının tarihsel gelişimi, ekonomik ve sosyal dinamiklerin etkisiyle değişen çalışma kültürü, 21.yy'daki alternatif ofis mekân çözümleri, ofislerin plan tiplerine göre sınıflandırılması ve paylaşımlı ofis yaklaşımının gelişimi sırasıyla ele alınarak incelenmektedir. Üçüncü bölümde, çalışmanın materyal ve yöntemi açıklanmaktadır. Bu bölümde, paylaşımlı ofislerdeki mekânsal bölümler ve bu mekânların tasarımında değerlendirilmesi gereken kriterler tanımlanmaktadır.

Tezin alan çalışmasının ifade edildiği dördüncü bölümde, üçüncü bölümde belirtilen paylaşımlı ofislerdeki mekân organizasyonun kurgulanması açısından tanımlanan kriterler kapsamında, Türkiye'de İstanbul ilinde seçilen paylaşımlı ofis örneklerinin mekânsal niteliği araştırılmaktadır. İstanbul ilinde seçilen beş paylaşımlı ofis mekânı, yerinde yapılan gözlemsel incelemelerle çalışmada belirlenen kriterler açısından

değerlendirilmektedir. Bu kapsamda, ofislerin plan şemaları üzerindeki incelemelerden de yararlanılmakta ve fonksiyon analizi gerçekleştirilmektedir. Çalışmada ulaşılan bulgular, mekânların niteliğini ifade eden fotoğraflarla desteklenerek bu bölümde sunulmaktadır.

Beşinci bölümde, çalışmada ulaşılan sonuçlara ve önerilere yer verilmektedir. İstanbul ilinde seçilen örneklerdeki mekânsal analizin sonuçları, tez kapsamında tanımlanan tasarım kriterleri açısından değerlendirilmekte; Türkiye’de paylaşımlı ofis mekânlarının tasarımına katkı sağlayacağı düşünülen önerilere yer verilmektedir.

1.2. Yöntem

Tez kapsamında, paylaşımlı ofisler mekân organizasyonu açısından değerlendirilmekte ve bu çerçevede İstanbul ilinde faaliyet gösteren beş paylaşımlı ofis mekânı incelenmektedir. Çalışmada, paylaşımlı ofis mekânlarının organizasyonu için öngörülen tasarım kriterleri literatür araştırması yöntemi kullanılarak belirlenmektedir. Tezin alan çalışmasında değerlendirme yöntemi oluşturan tasarım kriterlerinin geliştirilmesi için, çalışmada paylaşımlı ofis tasarımı alanındaki kuramsal çalışmalar ve başarılı uygulamaların incelenmesi amaçlanmıştır.

Çalışma alanı, İstanbul ilinde bulunan Kolektif House Levent ve Maslak ofisleri, Workinton Levent199 ve Kozyatağı ofisleri ile Atölye ofisi olarak belirlenmiştir. Tez çalışmasında, belirtilen örneklerin çalışmada tanımlanan tasarım kriterleri açısından niteliğinin değerlendirilmesi, ofislerde gerçekleştirilen gözlemsel incelemelerden ve paylaşımlı ofislerin plan şemaları üzerinde yapılan fonksiyon analizlerden yararlanılarak gerçekleştirilmiştir.

2. KURAMSAL TEMELLER VE KAYNAK ARAŞTIRMASI

Tezin araştırma konusunun temelini oluşturan kavramların tanımlanması ve bu kavramların birbirleri ile etkileşiminin anlaşılabilmesi amacıyla; bu bölümde ofis mekânlarının tarihsel gelişimi, ekonomik ve sosyal dinamiklerin etkisiyle değişen çalışma kültürü, ofislerin plan tiplerine göre sınıflandırılması, 21.yy'daki alternatif ofis mekân çözümleri ve paylaşımlı ofis yaklaşımının gelişimi sırasıyla ele alınarak incelenmektedir.

2.1. Tarihsel Süreçte Ofis Mekânları

Ofis, kişilerin bireysel ya da başkaları ile birlikte çalıştığı mekânı ifade etmektedir. 'Ofis' kelimesinin Fransızca kökenli olup 'office' kelimesinden geldiği ve işyeri, daire, büro anlamında kullanıldığı bilinmektedir. Ofisler tarihsel gelişim süreci içerisinde incelendiğinde, iç mekân tasarımlarının organizasyon değişimi, kullanıcıların sosyo-kültürel yapısı ve gereksinimleri, ekonomik ve ticari gelişmeler, ofis binalarının tasarımı ve teknolojik gelişmeler gibi birçok etkene bağlı olarak değişim gösterdiği ifade edilmektedir (Çimen 2008, Altınok 2011).

Yunan, Mısır ve Roma gibi büyük antik medeniyetlerde ofisler konutların içerisinde bulunan odalar olarak planlandığı ifade edilmektedir. Ofis mekânlarının konutlardan bağımsız yapılar olarak planlandığı öncül örnekler ise, 16. Yüzyılda Avrupa'da ortaya çıkmıştır. Bu gelişimin Avrupa'da gerçekleşmesinin, iki önemli nedeni olduğu belirtilmektedir. Birinci neden, Avrupa kıtasında 16. ve 19. yüzyıllar arasında kapitalizmin kurumsallaşmaya başlamış olması; diğer neden ise 18. ve 19. yüzyıllarda Sanayi Devrimi'nin yaşanması olarak tanımlanmaktadır. Bu bağlamda iki yeni düzenin etkisiyle, ofis yapılarının ilk örneklerinin Avrupa'da, yakın tarihlerde ortaya çıktığı ifade edilmektedir (Çimen 2008, Toprak 2014).

Ofis mekânlarının Orta Çağ'ın sonlarına doğru inşa edilen ilk örnekleri, bugünkü anlamını karşılamasa da çalışma alanı oluşturdukları için ofis yapısı olarak nitelendirilmektedir. O dönemdeki ofis yapılarının, devletin merkezi gücüne yardımcı

olacak ortamlar olarak tasarlandıkları ifade edilmektedir. Bu kapsamda, Floransa'da yer alan Uffizi Sarayı (The Palazzo Uffizi) o döneme ilişkin önemli bir örnekler olarak gösterilmektedir (Şekil 2.1.) Giorgio Vasari tarafından tasarlanan ve 1560-1574 yılları arasında inşa edilen bu yapı, prensip olarak günümüzdeki modern ofis yapısı anlayışına yakın bir yapı olarak kabul edilmektedir (Dalga 2007, İmal 2009).

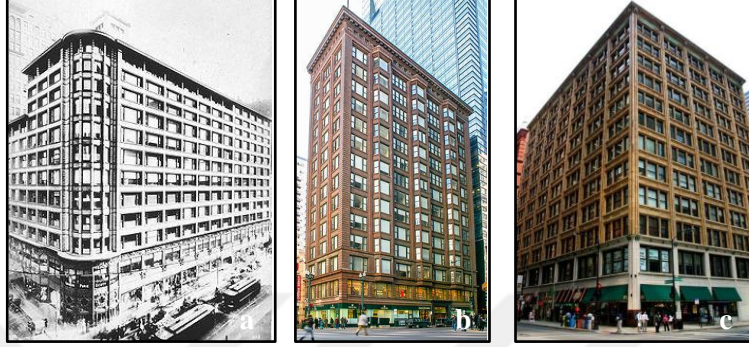
Şekil 2.1. Uffizi Sarayı / Floransa, İtalya (Anonim 2019n)

2.1.1. 19. yüzyılda ofis mekânlarının ilk örnekleri

Bugünkü kullanımıyla benzerlik gösteren ilk ofis yapılarının, 19. yüzyılda Amerika Birleşik Devletleri'nin kuzeyinde yer alan endüstri şehirlerinde ortaya çıktığı belirtilmektedir. O dönemde, telgraf, telefon gibi iletişim araçlarının keşfi ile birlikte, çalışma alanlarının ev ya da üretim alanı içinde yer aldığı kullanım biçiminden de uzaklaşmıştır. Bu kapsamda çalışma ortamı, farklı bir yapı olarak gelişen ofis mekânları içerisinde yer almaya başlamıştır (Toprak 2014).

19. yüzyıldan sonra gelişen ofis tipolojisinin ilk ve önemli örneklerinin ABD'de Chicago ve New York kentlerinde yer aldığı görülmektedir. 20. yüzyılın başlarında inşa edilen ofisler, çok katlı yapılarıyla kentlerin silüetini değiştiren etkiler yaratmıştır. Daha önceki yıllarda gerçekleştirilemeyen çok katlı ofis yapılarının gelişimi Amerika demiryolu ağının merkezi olan Chicago'da çelik konstrüksiyon ve asansör gibi yeni teknolojilerin kullanılmaya başlanmasıyla sağlanmıştır. 1880-1910 yılları arasında etkisini gösteren bu dönem Chicago Okulu olarak anılır ve William Le Baron Jenney, Martin Roche, William Holabird, Daniel H. Burnham, John W. Root ve Louis H. Sullivan dönemin en

önemli isimleridir. Louis Sullivan tarafından 1904-1906 yılları arasında tasarlanan Sullivan Center, Hollabird & Roche tarafından 1904-1905 yılları arasından tasarlanan Chicago Building, 1910 yılında tasarlanan Brooks Building bu dönemin önemli örnekleri olarak tanımlanmaktadır (Şekil 2.2) (Toprak 2014).

Şekil 2.2. a- Sullivan Center, b- Chicago Building, c- Brooks Building (Toprak 2014)

2.1.2. 20.yüzyılda çalışma anlayışı ve ofis mekânlarının niteliği

Ofis mekânının bir bina tipi olarak tasarlandığı ilk örnekler 19. yüzyılın sonu, 20. yüzyılın başlarında rastlanmaktadır. Her dönemde olduğu gibi, 20. yüzyıl çalışma mekânlarının kurgusu; ekonomi, üretim, çalışma kültürü ve teknolojideki gelişmelere paralel olarak şekillenmiştir. Bu bağlamda dönemin hakim ofis kültüründe "Taylorizm" in etkileri açıkça görülmektedir. Bu düzende, çalışanlardan alınacak verimin çalışan motivasyonu göz önüne alınmaksızın en yukarıya taşınması amaçlanmıştır. İlk yıllarda fabrikalarda çalışan işçiler üzerinde uygulanmış, onları standartize eden ve esneklikten yoksun üretimin bir parçası haline getiren -mekanikleştiren- bu bilimsel yöntem; sonraları beyaz yakalı işçiler üzerinde de uygulanmaya başlamıştır. Frederick W. Taylor'ın bu yaklaşımı, Henry Ford tarafından montaj hattına uyarlanmış, böylece "Fordist" yaklaşım doğmuştur. Bu sistemlerde aranan ve gelişen düzen, hiyerarşi, denetim, kişisellikten uzaklaşma gibi kavramlar, çalışma mekânlarında da hücre tipi ofis planının ve tekdüze olarak betimlenebilecek tasarım estetiğinin şekillenmesinde etkili olmuştur.

20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren "Post-fordizm" olarak tanımlanan yeni yaklaşımın etkilerinin görüldüğü bir çalışma sistemine geçilmeye başlanmıştır. Bu sistemde

fordizmin aksine yüksek iş motivasyonu, işbirliği, grup çalışması ve katılımcı yönetim kavramları önem kazanmıştır (Tokol 2000). Ekonomideki gelişmelerle beraber çalışma alanlarındaki hiyerarşik dikey iletişim de yerini, çalışanların bireysel etkileşimine dayalı yatay iletişime bırakmaya başlamıştır (Çimen 2008). Bu yaklaşımın mekân organizasyonundaki belki de en önemli yansıması, bireylere sosyalleşme olanağı sunan dinlenme alanlarının, çalışma mekânları içine dahil edilmesi olmuştur. Esnek kullanıma olanak sağlayan açık planlı ofis tasarımı anlayışı bu dönemde ortaya çıkmıştır.

Açık plan düzenindeki esnek çalışma ortamlarının tasarımında genel olarak çalışanlara eşit haklar sağlayan sağlıklı çalışma koşullarının sağlanması amaçlanmıştır. Bu kapsamda, birden fazla kullanıcının bulunduğu yenilikçi ve verimli ofis mekânlarında temel kullanıcı gereksinimleri genel olarak; mekânsal eşitlik (mahremiyet, gün ışığı, manzara ve estetiğe her çalışanın eşit erişimi), sağlamlık (hava, ışık ve suya erişimi olan, atık madde ve aşırı gürültüden uzak, temiz ve sağlıklı çalışma ortamı), esneklik (organizasyonel değişikliği minimum zaman, emek ve israf ile karşılayan; kolay adapte edilebilir çalışma siteleri/mekânları), konfor (kullanıcıya göre ayarlanabilir sıcaklık, havalandırma, aydınlatma, akustik ve mobilya sistemleri), bağlantı (her an, her yerden insanlara ve verilere erişim; güçlü iletişim sistemi), güvenilirlik (minimum kesintilerle güvenilir servis sağlayan teknoloji ekipmanları sağlanması) ve mekân duygusu (uygun bir imajı ve kimliği olan ofis mekânı) kavramları çerçevesinde özetlenmektedir (Anonim 2006).

2.1.3. 21.yüzyılda çalışma anlayışı ve ofis mekânlarının niteliği

Günümüzün çalışma ortamlarının şekillenmesinde etkileşim ve özerklik, iki önemli organizasyonel değişken olarak görülmektedir. Bu iki kavramın bir arada ele alınmasıyla, ofis düzenlemelerinin nasıl değişecekleri ve farklılaşacaklarına ışık tutulacağı düşünülmektedir. Etkileşim, ofis işlerini yürütmek için gerekli olan, karşılıklı yüz yüze temaslar olarak tanımlanır. Etkileşim şekillerinin, işlerin karmaşıklığı, aciliyeti ve önemi arttıkça çeşitlenmekte olduğu ve böylece ofis ortamlarının da, en gayri resmiden, en resmi toplantılara ve en rastgeleden, en planlı görüşmelere kadar çeşitli etkileşimler için uygun olması beklenmektedir. Bu açıdan bilgisayar, telefon ya da diğer

medya araçları gibi yüz yüze olmayan etkileşimler de, yüz yüze olan etkileşimlerin, tamamlayıcıları olarak görülmektedir. Organizasyonların dışında gerçekleşen etkileşimlerin de, ofisteki mekân kullanımına doğrudan etkileri olduğuna dikkat çekilmektedir. Ofis dışındaki müşterilerle ve meslektaşlarla olan bu yoğun etkileşimlerin, ofis mekânının aralıklı olarak kullanılması durumuna zemin hazırladığı belirtilmektedir (Dalga 2007).

Bu bağlamda, geleneksel örneklerinden farklı olarak, değişen ofis ortamlarında mekân gereksinim çeşitleri programlanırken dikkatli incelemelerin yapılması gerektiği vurgulanmaktadır. Tasarımda ortak organizasyon ve kültür kavramlarına verilen önem artmaktadır. Değişen ve çeşitlenen gereksinimlerle birlikte, çalışma ortamlarında esneklik önemli bir tasarım kriteri olarak görülmektedir. Ofislerde yerleşimde ve seçilen ürünlerde esneklik çok önemli bir gereklilik olarak tanımlanmaktadır (Dalga 2007).

Ofiste hem formal hem de informal mekânların bir arada olması beklenmektedir. Örneğin, takım alanları, toplantı ya da konferans alanları, geleneksel konferans odaları ile birlikte resmi olmayan (informal) toplanma alanları da gerekli bulunmaktadır. Etkileşimin önemi doğrultusunda, farklı iletişim olanaklarının sağlanması da amaçlanmakta, örneğin konferans mekânlarının telekonferans ya da video konferansı için düzenlemelere sahip olmaları gerekmektedir (Dalga 2007).

Dengelerin çok hızlı değiştiği 21.yy'ın küresel rekabet ortamında işletmelerin başarılı olması için, değişen gereksinimler doğrultusunda kendilerini yenileyebilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren çeşitli alternatif çalışma yöntemleri ve ofis mekân çözümleri geliştirilmektedir. Bunlar; masa paylaşımı (hot-desking), bilgisayar bağlantılı çalışma (touch-down), telefonla çalışma (tele-working), seyahat sırasında çalışma (hotelling) gibi alternatif çalışma yöntemleri ve tele-centre, sanal ofis (virtual office), hazır ofis (serviced-office) gibi alternatif çalışma mekânları olarak tanımlanabilmektedir (Çimen 2008).

2.1.4. 20. ve 21.yüzyılda alternatif ofis mekân çözümleri

Günümüzde birçok ofis organizasyonunun, geleneksel olmayan, çok farklı şekillerde çalışmakta olduğu söylenebilmektedir. Çalışma modellerindeki bu farklılık nedeniyle, mekânı sahiplenme ve paylaşma biçimlerinin de değiştiği belirtilmektedir. Dolayısıyla, günümüz iş dünyasının büyüklüğü ve karmaşıklığı düşünüldüğünde, tüm organizasyonların, mekânı aynı şekilde kullanmalarının mümkün olamayacağı kabul edilmektedir. Bu yönde, yarı zamanlı ofiste olanların ya da dışarıda çalışanların kolayca kullanabilecekleri şekilde donatılmış, hoş ve uygun ortamlar sağlamanın her bir kişiye belirli bir çalışma istasyonu tahsis etmekten daha uygun olabileceği yönünde bir tutum da benimsenmektedir (Dalga 2007).

Ofis kullanımında yenilikçi bir anlayış olarak benimsenen yöntemlerden önemli bir tanesi, özel olarak birine tahsis edilmemiş ofislerin kullanımınıdır. Tahsis edilmemiş ofis, bir çeşit açık sistem istasyonu ya da sadece bir bireysel çalışana verilmemiş olan kapalı bir ofistir. Verilen herhangi bir günde herhangi bir sayıda kişi tarafından kullanılabilir. Bu belirli bir yere ait olmayan tahsis edilmemiş ofis alanlarının tanımlanması için; otelcilik, sıcak masa (hot-desking), serbest adresli ofisler ve tam zamanında ofisler terimleri kullanılmakta, üreticiler ve tasarımcılar tarafından birçok başka terim de geliştirilebilmektedir (Dalga 2007).

Alternatif ofis, çalışma yerinin tasarımını ve insanların nasıl çalıştıklarını değiştirmiş olan, farklı çalışma stratejileri tanımlamak için kullanılan, ortak bir terimdir. Günümüzde dengelerin çok hızlı değiştiği küresel rekabet ortamında işletmelerin başarılı olması için, değişen gereksinimler doğrultusunda kendilerini yenileyebilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren çeşitli alternatif çalışma yöntemleri ve ofis mekân çözümleri denenmektedir. Bunlar; masa paylaşımı/sıcak masa (hot-desking), bilgisayar bağlantılı çalışma (touch-down), telefonla çalışma (tele-working), seyahat sırasında çalışma (hotelling/otelcilik) gibi alternatif çalışma yöntemleri ve tele-center, uydu ofis (satellite office), ev-ofis (home-office), sanal ofis (virtual office), hazır ofis (serviced-office) gibi alternatif çalışma mekânları olarak tanımlanmaktadır (Çimen 2008).

Serbest adres uygulamaları 'touch down' ve 'hot-desk' olarak anılmaktadır. Serbest adres uygulaması ilk olarak Japonya'da Shimuzu Enstitüsü'nde gerçekleştirilmiştir. Serbest adres yöntemine benzeyen 'otelleme' sisteminde, ofis mekânı benzer şekilde standart olarak düzenlenmiştir ve çalışma istasyonları hiç bir çalışana tahsis edilmemiştir. Personel, ofiste çalışmayı düşündüğü süreler için, çalışma istasyonlarından o anki çalışmasına en uygun biçimde olanını rezerve etmektedir. Otelleme yöntemi ilk kez ABD' de bir danışmanlık firması olan Ernst&Young tarafından kullanılmıştır. Serbest adres ve otelleme yöntemlerinin kullanıldığı ofislerde personelin dosya, ve benzeri kişisel eşyalarını saklamaları için kilitli dolaplar bulunmaktadır. Yine her iki yöntemde de çalışma ortamları farklı ihtiyaçlara uygun olarak belirli bir çeşitlilikte düzenlendiğinden, kişinin o anki çalışma tarzına uygun mekân biçimini seçme olanağı vardır. Takım çalışmasına göre oylumlar, odaklanarak çalışmaya uygun sessiz kabinler veya kısa süreli ziyaretlerde kullanılacak pratik tezgâhlar bunlardan bazılarıdır (Soyak 2009).

Günümüzde alternatif çalışma biçimlerinin ofis mekânının niteliğini de belirlediği söylenebilmektedir. Çalışma ve mekân arasında günümüzde var olan ilişkiye yönelik bir değerlendirme sunabilmek açısından bu bölümde ev-ofis, sanal ofis, kuluçka merkezi, makerspace, ofis-kafe, hazır ofis ve paylaşımlı ofis yaklaşımları incelenmektedir.

- **Ev-ofis**

Ev-ofisler 90'lı yıllarda bireysel bilgisayarların kullanımının artmasıyla beraber yaygınlaşmış bir yaklaşımdır. Mobil çalışma yaklaşımının gayrimenkul sektörü üzerindeki etkileri sonucunda, konut ve ofis fonksiyonlarının kesişimi olan ev-ofis (home-office) konsepti doğmuştur ve insanlar daha sıklıkla ev-ofislerden çalışmaya başlamıştır. Bu gayrimenkul tipi genellikle temel konut fonksiyonlarına ek olarak ofis faaliyetlerinin yürütülebileceği bir odayı içermektedir (Kalkavan 2017).

Ev ofisin planlanmalarının, diğer başka ofislerle aynı programlamama becerileri ve yöntemleri kullanılarak yapılması gerektiği belirtilmektedir. Tasarımcının, ev işinin doğasını kullanacak olan donatının çeşidini, gerekli olacak referans malzemeleri ya da

gereçleri, dosyalamanın miktarını ve dahasını anlamak için kullanıcıyla birlikte çalışması beklenmektedir. Ofisin ev içindeki konumunun belirlenmesinin önemli bir konu olduğu belirtilmektedir. Bu kullanımın, müşterinin ev ofis için olan ihtiyaçlarına bağlı olarak, esas yatak odasının bir bölümüne, ayrı bir yatak odasına, misafir odası ya da yaşam alanının bir bölümüne, hatta yemek odasına ya da mutfağa yerleştirilebileceği ifade edilmektedir. Ayrıca, bazı durumlarda ev ofisler garajın ya da bodrumun ofise dönüştürülmesi ya da eve ek bir bölüm inşa edilmesi yoluyla da sağlanabilmektedir (Dalga 2007).

Şekil 2.3. Ev-ofis örnekleri: a-Tree-ness House / Japonya, b-Apartamento Itu / Brezilya, c-Apartamento Loloite / Brezilya (Anonim 2019o)

- **Uydu ofis ve sanal ofis**

Uydu ofis, hem merkez ofislerden, hem de çalışanın evinden ayrı bir yerde, müşterilere ve çalışanlara uygun bir bölgede işin yapıldığı bir ofis çeşidi olarak tanımlanmaktadır. Bu çözümde, merkez ofis ile elektronik iletişim araçları arasında bir bağ kurulmuştur. Uydu ofis, merkez ofisin bir yan ofisi olarak kabul edilmekte, bu kullanımın merkezde çalışanların iş yükünü hafifletmekte olduğu belirtilmektedir. Uydu ofis uygulamalarında, gerekli donanım ve mobilya merkez ofis tarafından sağlanmaktadır (Varlı 2004).

Sanal ofis, bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı ile desteklenen ve belirli bir fiziksel mekâna bağlı olmayı gerekli kılmayan ofis anlamına gelmektedir. Sanal ofis, sanal çalışanların faaliyetlerini ortak kullanımlarına sunulmuş bir web sitesi üzerinden

yürüttükleri bir ofis şeklidir. Sanal ofiste görülen işler sanal işler olarak adlandırılmaktadır (Yılmaz ve ark. 2014).

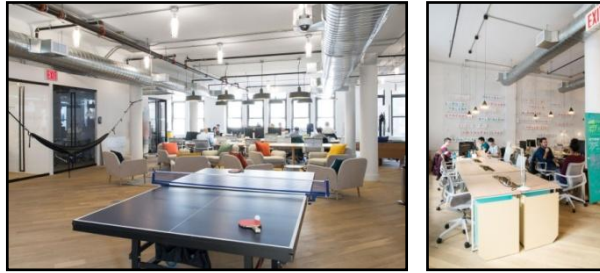
- **Kuluçka merkezi**

Kuluçka merkezleri, teknoloji tabanlı girişimleri desteklemenin önemli araçlarından biri olarak görülmektedir. Bu mekanizmanın teknoloji odaklı fikirlerin ticarileşmesi yönünde yeni firmaların gelişmesi için uygun ortamların yaratılmasını amaçladığı belirtilmektedir.

Kuluçka merkezlerinin, yeni ve/veya gelişen firmalara çeşitli olanaklar sağladığı ifade edilmektedir. Bu olanaklar;

- Yönetim, teknik ve mali konularda danışmanlık hizmetlerinin verilmesi,
- Yerleşim alanlarının ihtiyaca uyarlanabilmesi ve esnek olması,
- Telefon, sekreterlik, telefaks, kafeterya, toplantı ve konferans salonları gibi hizmetlerin ortak sağlanması,
- Görece kirası ucuz olan ortamlar olması olarak özetlenebilmektedir (Morgül 2012).

Kuluçka merkezleri, teknoparklar ile iç içe çalışmaktadır. Kuluçka merkezlerinin yeni doğan şirketleri besleyen, teknoparkların ise büyüyen şirketleri destekleyen ortamlar yarattığı belirtilmektedir. Diğer bir deyişle, şirketlerin kuluçka merkezi sayesinde gelişebileceği ve teknopark içinde kendi kendine yeten firmalar haline gelebileceği düşünülmektedir (Yalçıntaş 2014).

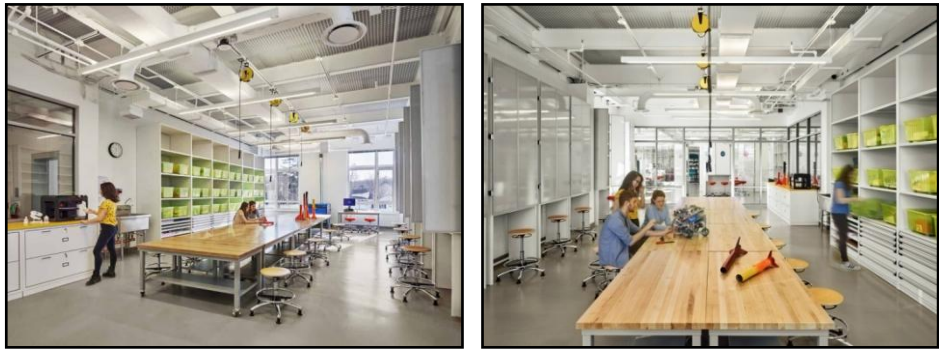

Şekil 2.4. Kuluçka merkezi örneği: Rises New York (Anonim 216b)

- **Makerspace**

Maker hareketi, “kendin yap (DIY)” kültürünün uygun fiyatlı dijital tasarım yazılımına ve masaüstü üretim araçlarına erişmesiyle doğmuş bir yaklaşım olarak tanımlanmaktadır. Maker topluluğu; ürünleri ve dijital prototipleri tasarlamak için bilgisayar yazılımı kullanımının gerçekleştiği ve fikirlerin, tasarımların, ürünlerin ve işlemlerin fiziksel ve dijital olarak paylaşıldığı, hızla büyüyen bir grup olarak karakterize edilmektedir. Maker alanları (Maker Lab), maker topluluğunun üyelerinin araçlarını ve çalışmalarını tasarlamak, inşa etmek, prototiplemek, birlikte çalışmak ve paylaşmak için gerekli çalışma alanlarına erişebildiği yerler olarak da tanımlanabilmektedir (Kemp 2013).

Maker alanları, hızlı prototiplemeye (örneğin 3D yazıcılar ve lazer kesiciler) ve diğer daha tipik üretim ekipmanlarına (örneğin torna tezgâhları, değirmenler, dikiş makineleri ve el aletleri) odaklanan geleneksel olmayan makine dükkanları olarak görülmektedir. Ek olarak, bu alanların bir işbirliği, açıklık ve uygulamalı öğrenme kültürünü teşvik ettiği bilinmektedir. Maker alanlarıyla ilgili eğitimsel faydaların belirlenmesi ve bu durumun umut verici görülmesi nedeniyle, bu ortamların dünyadaki birçok akademik kurum ve diğer öğrenme ortamları (örneğin, kütüphaneler ve müzeler) ile ilişkili olarak geliştiği ifade edilmektedir (Kemp 2013).

Şekil 2.5. Germantown Akademi, İnovasyon Laboratuvarı ve Makerspace (Anonim 2019p)

- **Ofis-kafe**

İstediğin yerde, istediğin zaman çalışma fikrinin, insanları daha esnek çalışma mekânları edinmeye ittiği ve bu açıdan ortak çalışma alanı olarak kafelerin seçildiği belirtilmektedir. Bu ortamların, genellikle sabit bir iş tanımı olmayan çalışanların kullandığı mekânlar olduğu düşünülmektedir. Kafeler, kolay ulaşılabilirlikleri, sağladıkları yeme-içme avantajları, kahve kültürüne yatkın çalışan kesime hitap edebilmesi, toplumla birlikte çalışma ve sosyalleşme ihtiyacını karşılayabilmeleri gibi nedenlerle –bazı dezavantajlarına rağmen (ses, ışık, değişken konum, kısıtlı hizmet saatleri, güvenlik eksikliği, ekonomik zorluklar vb.)– çalışma amaçlı tercih edilmektedir (Tunç ve Sevinç Kayıhan 2018).

Kafeler, farklı kullanıcı grupları tarafından bir çalışma ortamı olarak kullanılabilir. Bu mekânlarda, özellikle ücretsiz internet erişimine sahip olanlarda, prize en yakın masada konumlanmış bilgisayarı ile saatlerce vakit geçiren öğrencilere, ofislerinden sıkılan profesyonellere ya da serbest çalışanlara rastlamak mümkündür. Bu çalışma düzeni kafe sahipleri için ya da müşterileri için her zaman ideal değildir. Özellikle de sınırlı oturma yerleri olan küçük kafelerde problem daha yoğun hissedilmektedir. Bununla birlikte, konsept kafelerin sayıca giderek arttığı, bir kafenin üretkenliği ve ekipmanı ile rahatlığını birleştiren bu mekânların daha uygun çalışma ortamları sağladığı, böylelikle kafeler ve çalışma alanları arasındaki çizginin bulanıklaşmaya başladığı kabul edilmektedir (Tunç ve Sevinç Kayıhan 2018).

Ofis kafelerin hedef kitlesinin özellikle 20’li 30’lu yaşlardaki, teknolojiyi iyi kullanan ve birçok araştırmacının üzerinde kafa yorduğu Y kuşağından oluştuğu söylenebilir. Yine Z kuşağının çalışma hayatına katılımıyla, bu alanların Z kuşağı için de cazip bir çalışma mekânı olabileceği düşünülmektedir (Üzmez ve Öztürk Başpınar 2018).

Yurtdışındaki ortak çalışma amaçlı kullanılan kafeler bağlamında, günümüzde de halen faaliyette olan Virjinya’daki CoWork Cafe iyi bir örnek olarak gösterilebilir. San Francisco’da 2013 yılında açılan ve halen hizmet veren Workshop Café’de ise

müşteriler mekânda harcadıkları vakit miktarınca ücret ödemekte ve bununla birlikte sınırsız internet imkânından da faydalanabilmektedir (Şekil 2.6).

Şekil 2.6. Workshop Cafe / ABD (Anonim 2018a, Anonim 2018b)

Yurt dışında bulunan kafe örnekleri evrilmeye çok daha erken yıllarda başlamış olmakla birlikte ülkemizde de son yıllarda kafeler reel olarak çalışma amaçlı olarak kullanılmaktadır. Ancak, ortak çalışma (coworking) kültürü halen daha çoğu kişi tarafından bilinmemektedir. Türkiye’de 2010’lu yılların başında İstanbul-Maslak’ta “Urban Station”la başlayan ofis kafe akımı; Karabatak Kafe, Filbooks Kafe, Dandin Kafe, Han Kafe, Dem Kafe gibi örneklerle devam etmektedir (Güler 2014). Plan şemaları açısından bakıldığında neredeyse tüm örneklerde 8-10 kişilik ve üzerinde çoklu elektrik bağlantısı olan büyük masaların bireysel çalışacak bireyler için dahil edildiği görülmektedir.

Kafelerin bu ihtiyaçlara tam anlamıyla ve etkili bir şekilde yetememesi sonucunda yurt dışında ve son yıllarda ülkemizde ortaya çıkan paylaşımlı ofislerin ortak çalışma kültürüne oldukça kapsayıcı bir şekilde ev sahipliği yapmakta olduğu belirtilmektedir (Tunç ve Sevinç Kayıhan 2018).

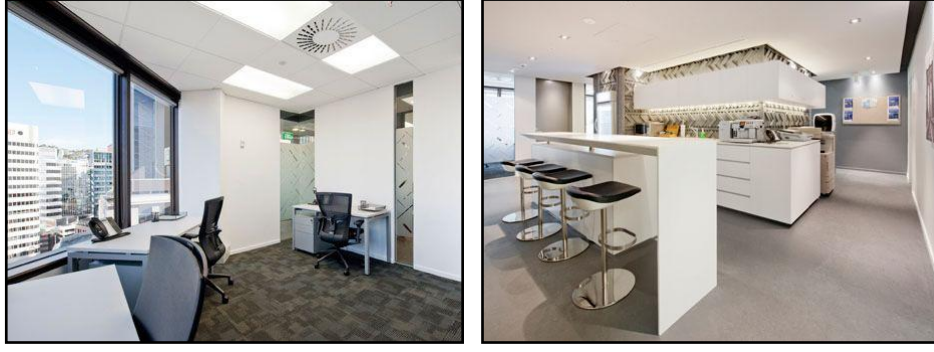
- **Hazır ofis**

Çalışanların masa başında bireysel veya ekip çalışmaları yapma, toplantılar, seminerler gibi belirli tarihli işleri için kiraladıkları çalışma ortamlarına "hazır ofis" denilmektedir. Hazır ofis denildiğinde bir ofiste kullanılması gereken her türlü teknolojik ve mobil donanımı sağlanmış, dekoratif unsurları bir ofis tasarımına uygun olarak tamamlanmış

olmasının yanısıra kargo, kurye, çay-kahve ve benzeri ofis hizmetleri ile birlikte kiralanılan yerleri anlamalıyız. Bir başka deyişle hazır ofisler; fiziksel donanımı ve hizmetleri ile birlikte kiralanabilen çalışma ortamlarıdır. Hazır ofisler bireysel çalışanlara ve kurumlara ihtiyaçlara göre bazen personel desteği ile zenginleştirilmiş farklı paketler sunmaktadır. Türk diline “hazır ofis” olarak uyarlanan bu yeni kavram; iş dünyası ve sanal iş ortamları literatüründe "Hazır Ofis (Ready Office Space/Ready Office)", "Donatılmış Ofis (Fitted Office)", "Kullanıma Hazır Ofis (Ready-to-use Office)" olarak da adlandırılmaktadır (Kalkavan 2017).

Bugünün ekonomisinde küreselleşmenin getirdiği sert rekabet koşulları, firmaları operasyonel giderlerini azaltarak çalışanların verimliliğini ve performansını arttırmaya yönelik yöntemler aramaya zorlamaktadır. Günümüz rekabet şartlarında çalışan verimliliğini arttırarak üretimi arttırmaya ve dolayısıyla birim maliyetleri düşürmeye odaklı çalışma yöntemleri ön plana çıkmıştır. İşte bu noktada “hazır ofis” kullanıcılarına fiziksel mekânı hizmeti ile birlikte sunan çeşitli paketlerle ofis giderlerini düşürme avantajı yaratan önemli bir alternatif çalışma alanı sistemi olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu sistem bir de “İşletme adresi sunma” hizmeti verebilme yeteneği ile şirketlerin kurulum maliyetlerini bile önemli ölçüde azaltmaktadır (Ergin 2012).

Hazır ofis, ofis mekân ve olanakları için esnekliğe, düşük taahhütlü kira ödemesine dayanan ‘çok kiracılı’ bir işletme modelidir. Bu sistemde, bireysel kullanıcılara, özel olarak kiraladıklarında çok daha fazla maliyet getirebilecek stratejik, prestijli ve kullanışlı ofis mekânları; birden fazla kullanıcı arasında alanın ve olanakların paylaşılması yoluyla sağlanmaktadır. Bu ofis hizmetinde, kira sözleşmeleri tipik olarak en az bir ile üç ay arasındadır. Bazı işletmeler daha uzun vadeli anlaşmalar, bazıları ise daha kısa hatta ‘gittiğin kadar öde’ gibi hizmetler sunmaktadır (Tunç ve Sevinç Kayıhan 2018).

Şekil 2.7. ‘Regus’ hazır ofis ve mutfak alanı / Yeni Zelanda (Anonim 2019r)

Sanal ofis sistemleri, paylaşımlı masa kullanımı, toplantı, konferans, seminer odası, bireysel çalışma odaları, yönetici odaları, kafeterya ve oda servis hizmetleri, mekân temizlik hizmetleri, dokümantasyon, sekreteryaya, kurye ve çeşitli danışmanlık hizmetlerinden oluşan bu ofis hizmetleri hazır ofisi işletenler tarafından değişik paketler şeklinde gruplandırılarak ve belli süreler için kullanıcılara sunulmaktadır (Kalkavan 2017).

Hazır ofisler, oda, salon, bölüm gibi belli bir çalışma alanının süreli olarak kiralanması modeli olan “otelleme” ile paylaşımlı masa veya masasız çalışma imkanı olarak tanımlayabileceğimiz “hot-desking” sistemlerini bir arada veya ayrı ayrı sunan ofis mekanlarından oluşmaktadır (Kalkavan 2017).

- **Paylaşımlı ofis**

Tanımlanmış en yeni ‘çok kiracılı’ ofis türü, bu tezin ana odağı olan paylaşımlı ofislerdir (coworking spaces). Paylaşımlı ofisler, beraber çalışan kullanıcı profilleri, sosyal etkileşimlerin merkezîyeti ve mekânlardaki tasarım estetiği ile hazır ofis endüstrisinden ayrılmaktadır. Hazır ofislerde ofis kiralama çözümleri sunulmakta ancak paylaşımlı ofislerdeki gibi bir ortak çalışma atmosferi yaratılarak topluluk duygusu oluşturulması amaçlanmamaktadır (Waters-Lynch ve Potts 2017).

Paylaşımlı ofisin ‘üçüncü yer’ (third-place) olarak değerlendirildiği bir çalışmada; telecenterlar, iş merkezleri, hazır ofisler ve kuluçka merkezleri ile paylaşımlı ofislerin karıştırılmaması gerektiğini vurgulamıştır. ‘Üçüncü Yer’ kavramı, 1989 yılında

Amerikalı sosyolog Oldenburg tarafından ev “ilk yer” ile iş yeri “ikinci yer” arasında kalan, insanların tamamen sosyal bir atmosferde toplanmak için kullandıkları “evden uzaktaki ev” olarak tanımlanmıştır. Üçüncü yer tanımına uygun çalışma ortamları, yaratıcı sınıf üyelerinin bilgisayar ve internet kullanımı sağlayabildiği kafeler (Örneğin ; Starbucks), otel ve havaalanı salonları, kuaför ve berber dükkanları gibi mekânlardır. Ancak paylaşımlı ofisler üçüncü yer tanımına uyan diğer çalışma mekânı örneklerinden farklı bir konumda bulunmaktadır. Örneğin, üçüncü yerler olarak kabul edilen hazır ofislerde ofis kiralama çözümleri sunulmakta, ancak bir ortak çalışma atmosferi yaratılması amaçlanmamaktadır. Çoğunlukla girişim projelerine (startup) yönelik olan kuluçka merkezlerinde işbirlikçi çalışma alanları düzenlense de; kullanıcılar " üçüncü yer" konsepti ile uyumlu olmayan, jüri tarafından değerlendirme ve seçim yöntemine dayalı bir elemenden geçmektedir. Bununla birlikte mevcut iş tecrübesi, kurucuları ve yöneticileri kuluçka merkezlerinin ve çeşitli girişimci merkezlerin içinde paylaşımlı çalışma alanları yaratılması yönünde bir uygulamaya itmektedir (Moriset 2013).

Şekil 2.8. ‘The Assemblages’ paylaşımlı ofisi ortak çalışma alanı ve dinlenme alanı / ABD (Anonim 2018c)

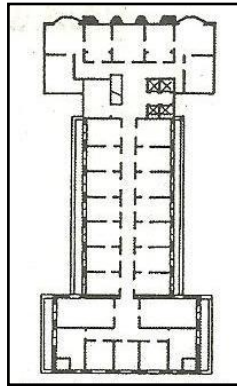
2.2. Mekân Organizasyonuna Göre Ofis Türleri

Tarihsel süreçte değişen çalışma kültürü, teknolojik gelişmeler, çalışan profillerinin ve beklentilerinin değişimi; çeşitli mekân organizasyonlarının geliştirilip uygulanmasını gerekli kılmıştır. Bu bölümde değişen mekân kurgusuna göre şekillenmiş olan ofis düzenleri “Hücre Düzenli Ofisler, Grup Düzenli Ofisler, Serbest (Açık) Düzenli Ofisler ve Karma Düzenli Ofisler” başlıkları altında incelenmektedir.

- **Hücre düzenli ofisler**

Hücre ofis, dışarıdaki sirkülasyona kapalı ve genellikle kare veya dikdörtgen geometride plana sahip ofislerden oluşmaktadır. Bu sistem, hücreye benzetildiği için uygulama hücre ofis olarak adlandırılmıştır. Hücre düzenli ofisin, en eski ofis mekânı tipi olduğu ifade edilmektedir. Hücresel ofis planlama anlayışında, ana sirkülasyon alanının etrafında toplanmış ofis mekânlarının bulunduğu belirtilmektedir. Kapalı düzen ofis mekânları, işlevsel ve mekânsal özellikleri açısından; çalışan sayısı, mekân büyüklüğü ihtiyacı, mobilya yerleşim düzeni açısından fazla esnekliğe sahip olmayan, içe dönük ve mahremiyet istenen birimler için düşünülmüş, katı geometrili mekânlar olarak görülmektedir (Varlı 2004, Ergin 2012).

Bir diğer adıyla kapalı (geleneksel) düzen ofislerin, 1950'lere kadar sıklıkla uygulanan bir ofis tipi olduğu belirtilmektedir. Bu ortamlarda 6 metreden sonra doğal aydınlatma yetersiz kaldığından, mekân derinliği bu mesafeyi aşmamaktadır. Çalışma alanları genellikle, küçük mekânlardan yani 1-9 kişilik, 12- 63 metrekarelik alanlardan oluşmakta; koridordan sabit duvar elemanlarıyla ayrılarak cephe ve koridor arasında sınırlı kalmaktadır (Varlı 2004, Ergin 2012).

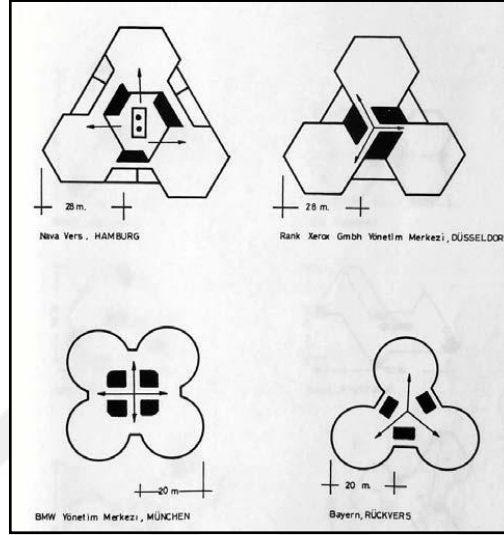

Şekil 2.9. Hücre düzenli ofis örneği: Garrick Binası plan şeması / ABD (Ergin 2012)

- **Grup düzenli ofisler**

Grup düzenli ofis mekânı, birden fazla hücre ofisin birleşiminden ya da hücre ofise koridor alanının kazandırılması ile de oluşturulabilen çok mekânlar olarak

tanımlanabilmektedir. Bu tür ofislerde, bir katta 5-10 kişilik en az 2-3 bölümün bulunduğu ifade edilmektedir. Mekân derinliğinin ise, her çalışma grubunun gün ışığından ve sirkülasyon alanlarından eşit faydalanabileceği şekilde 12-14 m planlandığı belirtilmektedir (Çete 2004, Varlı 2004).

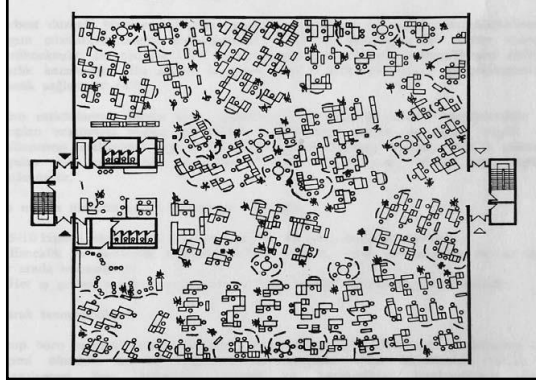
Şekil 2.10. Grup düzenli ofis örnekleri (Varlı 2004)

Grup ofis sisteminde inşa edilen ilk örneklerden biri olarak, Mannheim'daki 1977 yılı yapımı, OVA Sigortasının yönetim binası gösterilmektedir. Bu mekânda; 5-10 kişiden oluşan 1-3 iş grubuna hizmet verebilecek büyüklükte alan ile her iş grubu için sirkülasyon alanları ve doğal ışıktan eşit olarak yararlanılması planlanmıştır (Çete 2004). Bu çözümün, grup grup düzenli ofislerin mekân niteliğini yansıttığı ifade edilmektedir.

- **Serbest (açık) düzenli ofisler**

Serbest (açık) düzenli ofis mekânı anlayışı, 1960 yılında ortaya çıkmıştır. İlk uygulama, Bertelsmann Yayınevi için gerçekleştirilmiştir. Serbest (açık) düzenli ofisler, iç mekânda çekirdekten çalışma mekânlarına uzanan ulaşım alanı etrafında bağımsız konumlandırılmış çalışma masaları ve hareketli bölücü elemanlarla sağlanmış açık yerleşim düzeninden oluşmaktadır. Serbest düzenli ofislerin en belirgin özellikleri mekânın boyutunun büyüklüğü, derinliği ve bölünmemiş olması şeklinde ifade

edilmektedir. Bu sistemler, Bull Pen Sistemi, Yönetici Çekirdek Sistemi ve Açık Yerleşme Sistemi şeklinde de ifade edilebilmektedir (Çete 2004, Varlı 2004).

Şekil 2.11. Serbest düzenli ofis örneği (Varlı 2004)

- **Karma düzenli ofisler**

Hücre tipi, grup tipi ve serbest düzenli ofis tiplerinin aynı mekânda kullanılması ile karma düzenli ofis tipi oluşmaktadır. Karma tip ofislerin; açık ofislerde ihtiyaç duyulan mahremiyeti karşılamakta olduğu ve hücre ofisin iletişim sıkıntılarını ortadan kaldırdığı belirtilmektedir (Ergin 2012).

Şekil 2.12. Karma düzenli ofis örneği: Dingshi Lojistik Ofisi / Çin (Anonim 2019s)

Karma tip ofislerden sayılabilecek bir diğer ofis sisteminin de kulüp ofisler olduğu ifade edilmektedir. Kulüp ofis mekânlarının, benzer konulara ilgi duyan, hırslı, entelektüel, seçkin insanları bir araya toplayan kulüplere benzer şekilde, toplumsal bir ortamı, belirli

konfor ve teknik destekler sağlayan biçimde tasarlandıkları belirtilmektedir (Soyak 2009).

Sıradanlaşmış ofislere tepki olarak geliştirilmiş bir başka karma ofis türü de tema konseptli ofislerdir. Tema konseptleri, ofis iç mekânlarında bir birinden fonksiyon ya da fiziksel açıdan ayrılan birimlerin farklı temalarla kodlanıp, bu temalara uygun biçimde tasarlanması ile oluşturulmaktadır (Ergin 2012).

2.3. Paylaşımlı Ofisler

Paylaşımlı ofis yaklaşımı, çok kiracılı ofis düşüncesiyle biçimlenmiş yeni bir yorum olarak ifade edilebilmektedir. Çok kiracılı ofis; “ofis alanının ve birçok sayıda ortak tesis ve / veya hizmetin birden fazla kuruluşa aynı anda sunulduğu çalışma mekânları” olarak tanımlanabilmektedir. Düzenli iş merkezi, hazır ofis, inkübatör ve paylaşımlı ofis olmak üzere dört tip olarak sınıflandırılan çok kiracılı ofisler kiracı tipi, atmosfer, hizmet alanları ve kapsayıcı hedefle ilgili farklı özellikleriyle birbirlerinden ayrılmaktadır. Paylaşımlı ofisler, serbest çalışanların, işlerini ev ya da iş yeri dışındaki diğer mekânlardan yürütmeye çalışanların ve girişimcilerin mekân ihtiyaçlarını karşılamak üzere doğmuştur. Özellikle son yıllarda, birlikte çalışma konusunda artan bir eğilim olduğu görülmektedir. Bu popüler yaklaşımın gelişiminde ‘işe karşı değışen bir tutum’ oluşmasının da etkili olduğu ifade edilmektedir (Öztürk 2018).

Tanımlanmış en yeni ‘çok kiracılı’ ofis türü, bu araştırmanın ana odağı olan “coworking spaces” olarak tanımlanan ‘paylaşımlı ofisler’dir. Paylaşımlı ofisler, beraber çalışan kullanıcı profilleri, sosyal etkileşimlerin merkezîyeti ve mekânlardaki tasarım estetiğı ile hazır ofis endüstrisinden ayrılmaktadır. Hazır ofislerde ofis kiralama çözümleri sunulmakta ancak paylaşımlı ofislerdeki gibi ortak çalışma atmosferi yaratılarak topluluk duygusu oluşturulması amaçlanmamaktadır (Waters-Lynch ve ark. 2016).

Şekil 2.13. Hazır Ofisler ve Paylaşımlı Ofislerin İlişkisi (Waters-Lynch ve ark. 2016'dan aktarılarak)

2.3.1. Paylaşımlı ofis yaklaşımının gelişimi

Paylaşımlı ofislerin ortaya çıkışında “yaratıcı sınıf” ve “ekonominin dijitalleşmesi” kavramlarının etkili olduğu belirtilmektedir (Moriset 2013). Yaratıcı sınıf kavramı, en genel anlamıyla bir bölgedeki lisans ve lisansüstü eğitimi almış kişileri ifade etmektedir. Bu kavramla ilişkili çalışma alanlarına örnek olarak, bilgisayar ve matematiğin yoğun kullanıldığı, mühendislik, mimarlık, sanat, tasarım, medya ve pazarlama gibi meslekler gösterilebilir (Kumral 2010). Ekonominin dijitalleşmesi kavramı ise, bilgisayar ve internetin şirket organizasyonlarını etkili bir şekilde dönüştürmesini anlatmaktadır (Moriset 2013). Bu kapsamda paylaşımlı ofis yaklaşımı yaratıcı sınıfın çalışma ortamından beklediği, hem fiziksel hem de sosyal gereksinimleri sağlaması yönüyle geçerlilik kazanmakta ve gelişim göstermektedir. Paylaşımlı ofis kullanımının belirtilen gerekliliklere uygun, günümüzde yaşamın bir parçası olabilecek nitelikte özgün bir çözüm olduğuna dikkat çekilmektedir.

Ortak çalışma yaklaşımının doğuşu, Knoll firması tarafından paylaşımlı ofisler üzerine gerçekleştirilen bir araştırmada, 1990' ların ortalarında ortaya çıkan 'hackerspace' olarak ifade edilen mekânlara kadar dayandırılmıştır. Bu çalışmada, 'hackerspace' olarak

belirtilen mekânın, dijital teknoloji üzerine çalışan kişilerin fikir, bilgi ve ekipmanlarını paylaşırken ortak projelerde çalışmak için toplanabilecekleri fiziksel alanlar olduğu ifade edilmiştir. Ortak çalışma terimi de ilk olarak bu dijital temelli çalışma ortamının kullanım sürecinde ortaya konmuştur. Bir oyun tasarımcısı olan Brian DeKoven, işbirliğini ve toplantıları kolaylaştıracak, eşit şekilde birlikte çalışmayı benimseyen bir çalışma tarzı belirleyerek, bu anlayışını 1999 yılında “ortak çalışma (co-working)” terimini yaratarak ifade etmiştir. DeKoven’ın yaklaşımında geleneksel olarak izole edilmiş ve hiyerarşik işletmeler arasında, daha fazla işbirliği ve destek sağlayacak, rekabetçi olmayan bir sürecin başlaması yönünde bir düşünce yer almıştır (Anonim 2013).

İlk paylaşımlı ofis mekânı, 2005 yılında bir bilgisayar programcısı olan Brad Neuberg tarafından San Francisco'da Spiral Muse adlı bir topluluk binasında açılmıştır. Bu ilk girişim beş kişilik bir topluluktan ibarettir ve faaliyetini yalnızca bir yıl sürdürmüştür. Ancak, bu oluşum sonrasında farklı girişimlerin gelişimi için ilham vermiştir. 2006 yılında Brad Neuberg ve arkadaşları tarafından kurulan Hat Factory; Brad Neuberg, Chris Messina ve Hat Factory üyelerinden Tara Hunt tarafından ABD'de kurulan Citizen Space; 2005 yılında İngiltere’de kurulan Hub ve 2006 yılında serbest çalışan yazılımcı Amit Gupta ve Luke Crawford'un New York'ta temellerini attığı Jelly adlı oluşum bu alana öncülük eden uygulamalar olarak önem taşımaktadır. Bu ortak çalışma mekanları tasarımcılar yerine kullanıcıların etkileriyle, organik bir gelişim süreciyle şekillenmiştir. Bu denemeler, herkesin erişimine açık olmuş ve hatta bazı ofislerde kullanım ücretsiz tutulmuştur. Buradaki amaç, bilgi paylaşımıyla topluluğun gelişiminin desteklenmesi olmuştur. Girişimler çoğunlukla açık kaynak kodlu yazılımlar geliştiren yazılımcılar tarafından gerçekleştirilmiştir. Kaynak kodları herkese açık olan yazılımlar, üzerinde herhangi bir değişiklik yapıldığında farklı sürümlerin meydana getirilebileceği bir yapıya sahiptir. Dolayısıyla ortak çalışma mekânlarında da, ortamın programcı topluluğunun gelişimine, eğitime, yaratıcılığa ve ilham almaya destek olması amaçlanmıştır. Bu bağlamda paylaşımlı ofisler "açık kaynak fikrinin fiziksel alana dönüştürülmüş, kolektif güdümlü, ağ bağlantılı yaklaşımı " olarak tarif edilmiştir.

2000'li yılların başında şekillenen ve paylaşımlı ofis düşüncesinin gelişimine öncülük eden ortak çalışma alanı girişimlerinden Hat Factory ve Citizen Space varlığını sürdürememiş ancak Hub ve Jely gelişerek büyümüştür. Londra'da eski bir deponun üst katında, sosyal girişimci bir grup tarafından başlatılan Hub girişimi, ilerleyen yıllarda Impact Hub adını alarak aynı marka kimliğini paylaşan dünya çapında bir ortak çalışma alanları ağı haline gelmiştir. Bu girişim, halen dünyanın farklı şehirlerinde, mikro girişimleri destekleyerek sosyal girişimciliği teşvik etmektedir. Jely girişimi ise, Amit Gupta ve Luke Crawford'un fikirlerini paylaşabilecekleri başka insanları, New York City'deki dairelerine davet etmesiyle başlamıştır. Sonrasında gayri resmi nitelikteki Jely çalışma grupları farklı yerlerde yaygınlaşmaya başlamış ve bu gruplardan bazıları gelişerek paylaşımlı ofislere dönüşmüştür. Philadelphia'daki Indy Hall buna bir örnektir (Waters-Lynch ve ark. 2016)

2.3.2. Paylaşımlı ofislerin karakteristik özellikleri ve sağladığı kazanımlar

Paylaşımlı ofisler sağladığı olanaklar yönüyle çalışma için uygun ortamlar olarak değerlendirilmekte ve tercih edilmektedir. Paylaşımlı ofislerin, çalışanların sıkça karşılaşmalarını sağlayarak verimin desteklendiği çalışma ortamları olması önemli bir özellik olarak ifade edilmektedir. Bu açıdan paylaşımlı ofislerdeki işleyişi ifade etmek için “serendipity production” tanımı getirilmektedir. ‘Serendipity’ Oxford sözlüğünde, "keyifli ve beklenmedik keşifleri tamamen tesadüfen yapma fırsatı" olarak tanımlanmaktadır. Belirli yerlerde sıkça karşılaşmanın, verimli karşılaşma olasılığını artırdığı kabul edilmekte ve verimli bir üretimin (serendipity production) paylaşımlı ofislerde sağlandığı ifade edilmektedir. Moriset (2013) bu özelliğin paylaşımlı ofislerin temel ilkesi olduğunu savunmaktadır.

Paylaşımlı ofisler, sahip oldukları değer ve mekânsal nitelik açısından diğer çalışma ortamlarından ayrılmaktadır. Hartog (2015) tarafından çok kiracılı ofislerin temel fiziksel özellikleri konum, ofis mimarisi ve yakın çevresi, olanaklar ve hizmetler, ofis dekorasyonu, sessiz odalar, eğlence alanları, esneklik, bilgi ve iletişim teknolojileri ekipmanları, mahremiyet ve ofis iklimi olarak belirtilmektedir. Paylaşımlı ofisler açısından ise mekânsal niteliklerinin tanımlanmasına yönelik Koevering (2017)

tarafından gerçekleştirilen temel bir çalışmada, bu ilkelere paylaşımlı ofise özel kriterler eklendiği görülmektedir (Çizelge 2.1). Paylaşımlı ofislerin özellikleri konum, ofis mimarisi ve yakın çevresi, ofisin dekorasyonu, olanaklar ve hizmetler, işbirliği ve açıklık, topluluk olma ve sürdürülebilirlik ile erişilebilirlik ana başlıklarıyla tanımlanmaktadır (Koevering 2017). Bu çalışmada paylaşımlı ofise özgü olan yönler “işbirliği ve açıklık, topluluk olma ve sürdürülebilirlik ile erişilebilirlik” olarak ifade edilmektedir.

Çizelge 2.1. Paylaşımlı ofislerin karakteristik özellikleri (van de Koevering 2017'den aktarılarak)

Paylaşımlı Ofislerin Karakteristik Özellikleri	
Konum	İşbirliği ve Açıklık
Konumun erişilebilirliği	İşbirlikçi mekânlar
Konumun çeşitliliği	Konferans odaları
	Etkinlik mekânları
Ofis Mimarisi ve Yakın Çevresi/ Bölge	Spor salonu
Mimari	Koltuk ve kanepeli informal alanlar
Plan ve binanın bölümleri	Mutfak alanları
Mekânın aydınlatması	Sessiz alanlar
Ofis Dekorasyonu	Topluluk (Olma) ve Sürdürülebilirlik
Estetik görünüm	Özelleştirilmiş sosyal ağ
Mekânın görünümü (markalaşma)	Ekolojik Sürdürülebilirlik
Sanat ve fotoğraf	İletişim ağı etkinlikleri/ eğitimleri/çalıştayları
Çalışma alanlarının çeşitliliği	Organizasyonel Sürdürülebilirlik
	Sanal organizasyonel platform
Olanaklar ve Hizmetler	Sosyal etkinlikler
Mekânlar için rezervasyon sistemi	Sunumlar ve okumalar
Kantin / Restoran	
Temizlik Hizmetleri	Erişilebilirlik
Giysi hizmetleri	Kiracı çeşitliliği
Kahve ve Çay Otomatları	Kira sözleşmesi (bedel, periyod, erişilebilirlik)
Ev sahipliği (Etkileşimi teşvik eder)	
Açılış-kapanış saatleri (24 saat erişim)	
Karşılama ve yardım masası	

Paylaşımlı ofislerin tercih edilme nedenleri farklı çalışmalarda belirtilmektedir. Ross ve Ressa (2015) bir ortak çalışma alanını çekici kılan dört yönü nedenleri detaylı olarak tanımlamaktadır. Bu çalışmada paylaşımlı ofislerin;

1. Daha geniş bir makro-sosyal ekonomik gerçeklikle ilişkili ve esnek çalışma koşulları sunan bir ofis ortamı sağlaması,

2. Esnek alternatiflerin evde ya da bir şirket ofisinde çalışmaktan daha cazip olması,
3. Çalışma ve ev ortamının ayrılmasıyla sosyal etkileşim fırsatı sunması,
4. Ortak projelere katılma ve ilgili becerileri uygulamaya koyma fırsatı sağlaması yönüyle çekici görülmekte olduğu ifade edilmektedir.

Paylaşımlı ofislerin kaynakları paylaşma isteğinin yanı sıra, sosyal etkileşimlerin de gelişimine katkı sağlayan ortamlar olduğu belirtilmektedir. Bununla birlikte, bir paylaşımlı ofis mekânını öğrenme için olanak tanıyan diğer ofis mekânlarından ayıran şey “iyi komşular” ve “iyi ortaklar” olarak ifade edilen tanımlarla açıklanmaktadır. Bu açıdan, mekânın birlikte çalışmak için motivasyon arttıran bir ortam olduğuna dikkat çekilmektedir (Spinuzzi 2012).

Paylaşımlı ofislerin; iç mekân tasarım anlayışlarında da etkisi olan temel değerler “işbirliği (collaboration), topluluk (community), sürdürülebilirlik (sustainability), açıklık (openness), erişilebilirlik (accessibility) ve yaratıcılık (creativity) olmak üzere kategorize edilmektedir. Bu değerlerden işbirliği, ofis üyelerinin paylaşılan değerler yaratmak adına diğer üyelerle işbirliği yapmaya gönüllü olması; açıklık, fikirlerin ve bilginin özgürce paylaşımı; topluluk, ortak amaç ve düşünceleri paylaşan bir grup; erişilebilirlik, paylaşımlı ofisin sosyal ve ekonomik açıdan her türlü çalışan için erişilebilir olması; sürdürülebilirlik ise kaynakların birlikte kullanımdan doğan ekonomik ve ekolojik faydalar olarak açıklanmaktadır (Abigail 2015).

- **İşbirliği**

Çalışma mekânlarındaki işbirliği, çeşitli yönleriyle değerlendirilebilmektedir. İşbirliği, mekânın bir yan ürünü olarak veya böyle bir mekânın varlığının nedeni olarak görülebilmektedir. Paylaşımlı ofisler bağlamındaki işbirliği anlayışında; karşılıklı güven, iletişim ve bağlılık temelinde ilişkiler kurma ve yönetme yetenekleri ön plandadır. Bu tür yetenekler; ortak çalışan kurucular, topluluk yöneticileri ve paylaşımlı ofis üyeleri için bazı özel sosyalleşme fırsatları sağlamaktadır. İşbirliği aynı zamanda organizasyonların, değişen ekonomik ortama hızlı bir şekilde uyum sağlamasına ve

yenilikçi sonuç üzerinde güçlü bir etkiye sahip olan sosyal etkileşime güvenmesine olanak sağlayan bir yetenek olarak ifade edilmektedir (Castilho ve Quandt 2017).

Çizelge 2.2. İşbirliğini etkileyen faktörler (Castilho ve Quandt 2017'den değiştirilerek alınmıştır)

Çalışma Ortamında İşbirliğini Etkileyen Faktörler	
İşbirlikçi hedefler	Hedeflere ulaşmada etkili olan faktörler
Bilgi paylaşımı sağlama	Erişim (access): Bilgiye erişimi olan bireyler
	Şeffaflık (transparency): Şeffaf olarak biçimlendirilmiş bilgi kanallarını kullanan üyeler arasındaki informal etkileşim hatları.
	Paylaşım (sharing): Bilgi değişim/takas süreci ve ortak çıkarların kombinasyonu
	Karşılıklı olma (reciprocity): Sosyal bağların sürekli inşası, karşılıklı güven duygusunun olumlu beklentileri
Yaratıcı çalışma alanını geliştirme	Esneklik (flexibility): Yüksek gerilimli etkileşimlerde, farklı bakış açılarıyla ilgili beklentilerin sürekli olarak dengelenmesi
	Açıklık (opening): Açıklık fikrini sağlayan esnek ve ortak yaratma için teşvik edici bir ortam
Kolektif eylemlerin etkili bir çalışma için desteklenmesi	Seferberlik (mobilization): Kaynakları yönetme ve işbirliğine özgü gerilimleri yönetme meşruyeti
	Uyum (congruence): Net bir beklenti, hedef, rol ve kimlik duygusu getiren sorumluluklara dayalı paylaşılan vizyon
Kolektif rol oynayan bireylerin desteklenmesi	Bencil Olmama (selflessness): Bireylerin karşılıklı bağımlılıklarında ortaya çıkan işyerinde destek ve karşılıklı yardımın derecesi
	Kendine yetme (self-sufficiency): Özerklik ve koruma ihtiyacı göz önüne alındığında, bireyler ve alanlar arasındaki onaylama hareketleri

Sosyal çalışma ortamının, kişiler arasındaki işbirliğini nasıl destekleyebileceği konusunda gerçekleştirilmiş önemli çalışmalar bulunmaktadır. Bu araştırmalardan biri; Castilho ve Quandt'ın (2017), örgüt içi bağlamda bir yetenek olarak görülen işbirliğini etkileyen farklı faktörleri detaylı olarak tanımladıkları çalışmalarıdır (Çizelge 2.2). Bu

çalışmada da, işbirliğinin desteklenmesi için mekânın etkileşime olanak veren, açık ve esnek bir ortam olarak değerlendirildiği görülmektedir.

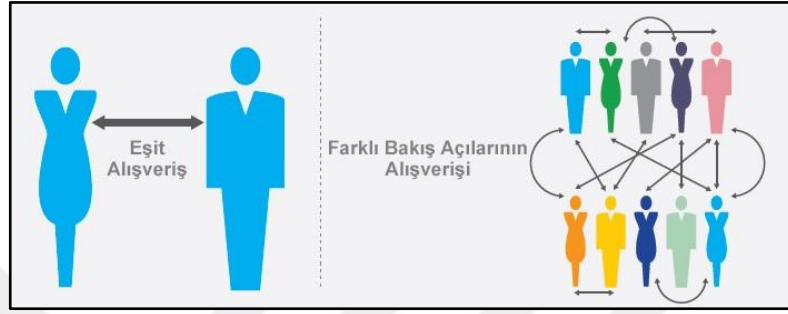
Bir başka çalışma, Buffalo Toplumsal ve Teknik Yenilik Organizasyonu (BOSTI) tarafından gerçekleştirilmiştir. BOSTI tarafından seksen farklı organizasyon ile yürütülen çok sayıda çalışma sonucunda; takımların başarılı işbirlikleri gerçekleştirebilmeleri için çalışma mekânında aranan nitelikler ifade edilmektedir. Bu çalışmada, işbirliğini destekleyecek bir ofis mekânı

- Bir takımın "kavramsal ve teknik oyun alanı" olarak görülebilecek paylaşımlı mekânlar içeren,
- Konuşma, fiziksel modeller, beyaz tahtalar, bilgisayar ekranları ve çizimler gibi birden fazla sunum ve iletişim biçimi kullanımına olanak tanıyan,
- Tesadüfi karşılaşma, doğaçlama toplantılar ve planlı oturumlar için geniş bir yelpazede formal ve informal alanlar içeren,
- Takım üyelerinin mekânlarına, çalışma arkadaşları tarafından kolaylıkla erişilebilir bir ortam olarak kategorize edilerek tanımlanmaktadır (McCOY 2005).

Tarihsel süreçte değerlendirildiğinde, çoğu işbirliğinin, birçok katılımcının bulunduğu formal, planlı toplantılar yoluyla gerçekleşmiş olduğu ifade edilmektedir. Bu durumun nedeni, kuruluşlar tarafından ortak çalışmalar için yıllarca konferans salonları ve resmi toplantı mekânlarının kullanılmış olmasıyla açıklanmaktadır. Bu mekânların, büyük grup çalışma süreçlerini, verimli bilgi alışverişini ve karar vermeyi kolaylaştırmak için tasarlanmış olduğu ancak etkili grup mekânlarının, eşit paylaşımı ve çeşitli sosyal alışverişleri desteklemesi gerektiği vurgulanmaktadır (Anonim 2013).

Günümüzde ise, işbirliğinin iki unsuru hem çalışanlar hem de şirketler açısından temel olarak değişmiştir. Çalışanlar giderek işbirliği deneyiminin bir parçası olarak sosyal ilişki ve katılımı arzulamaktadır. Şirketler ise başarılı olmak için hem operasyonel mükemmellik hem de yeniliklere ihtiyaç duymaktadır. Operasyonel mükemmellik için grup karar verme hızı gibi süreç verimlilikleri ile ilgili konulara önem verilmektedir.

İnovasyon ise; informal, sosyal ve yaratıcı etkileşimler yoluyla beslenmektedir. Bu bağlamda günümüzde, takım çalışması deneyimindeki değişken çalışan beklentileri ve gelişmekte olan kurumsal gereksinimler doğrultusunda, çalışma ortamlarında talebin, daha geniş çeşitlilikte işbirlikçi çalışma alanlarına doğru yöneldiği görülmektedir (Anonim 2013).

Şekil 2.14. Etkili işbirliğinin merkezinde bulunan bilgi alışveriş türleri (Anonim 2013)

İşbirliğine dayalı mekânların çoğunda teknolojiye erişim, bilgilerin görsel olarak paylaşımı, değişen çalışma sürecine uyum sağlama ve ruhu besleyen (yiyecek, içecek ve gün ışığı) özellikler büyük önem taşımaktadır (Anonim 2013). Bu özelliklerden 'bilginin paylaşımı', işbirliği için çok önemli bir faktördür. Etkili bir işbirliğinin merkezinde iki tür bilgi alışverişi/paylaşımı bulunmaktadır (Şekil 2.2). Birinci tür, her bireyin katkısının karşılıklı olarak yararlı olduğunu kanıtlayan eşit alışveriştir. İkincisi ise, kabul ve anlayışa yön veren, daha zengin bir perspektife yol açan çok çeşitli bakış açılarının alışverişidir. Bu türden bilgi alışverişleri, işbirliğinin kalitesini artırmakta, insanlar arasında daha kuvvetli bir bağ kurulmasına, ortak hedefler için işbirliği yapılmasına ve topluluk duygusunun gelişmesine katkı sağlamaktadır.

Etkileşimli alanlar, işbirliği kapsamında kazanımlar sağlamaktadır. Bu kapsamda önemli bulgular sunan "Knoll Workplace" araştırması son yıllarda gerçekleştirilen önemli bir çalışmadır. Bu çalışmada; işbirliğini geliştirmeyi amaçlayan paylaşımlı ofisler gibi mekânların başarısını sağlayacak, fiziksel ve sosyal açıdan sahip olması gereken üç temel özelliği ifade edilmektedir;

“Yakınlık (proximity)” açısından; karşılaşma ve etkileşim şansını arttırmak için, üyelerin çalışma istasyonlarının ve diğer sık kullandıkları alanları yakınında boşluklar bulunması gerektiği belirtilmektedir. Bununla birlikte, uygun mesafenin tek faktör olmadığı, Trafik akışı, mekân girişlerine, tuvaletlere ve fotokopi makinelerine yakınlık da dikkate alınması gereken konular olarak tanımlanmaktadır.

“Mahremiyet” açısından, mekânların, insanların duyulmaktan veya rahatsız edilmekten çekinmediği bir yapıda, yeterli görsel ve akustik gizlilik sağlanacak şekilde düzenlenmesi gerektiğine dikkat çekilmektedir. Kullanıcıların etkileşime girip girmeme tercihinde bulunabileceği bir ortamın sunulabilmesi gerektiği ifade edilmektedir.

“Teknoloji” açısından ise, uygun teknoloji ve iletişim destek araçlarıyla donatılan mekânların işbirliğini teşvik etmesine bağlı olarak, bu kapsamda, wifi, video-konferans, sabit veya hareketli beyaz tahtalar ve yapışkan yüzeylere kolay erişim olanaklarının sağlanması gerektiği tanımlanmaktadır.

Özetle; etkinlik ve toplanma alanlarının günümüzde paylaşımlı ofislerin başarısını sağlayan önemli bir ortam oluşturduğu ifade edilebilir. Bu mekânların varlığı, ofisler için bir zorunluluk olarak görülmelidir. Paylaşımlı ofislerde, birincil çalışma alanları ve etkinlik alanları birbirini tamamlamakta ve böylece işbirliğine olanak sağlayan çalışma ortamları oluşturulabilmektedir.

- **Topluluk**

Topluluk kavramı paylaşımlı ofisler bağlamında; aynı çalışma ortamını paylaşan farklı ya da aynı sektörlerden bir grup çalışanın, ortak amaç ve düşünceler etrafında birleşebilen bir topluluk olma bilincine sahip olabilmesi şeklinde ifade edilmektedir. Paylaşımlı ofis bünyesinde gerçekleştirilen sunum, yoga, eğitim, workshop ya da lansman gibi sosyal etkinliklerin topluluk olma fikrini güçlendirdiği belirtilmektedir. Paylaşımlı ofis kullanıcıları arasındaki sosyal ilişkileri güçlendirme genellikle bir çalışma alanının topluluk katalizörler (topluluk yöneticileri) tarafından desteklenmektedir. Bir paylaşımlı ofisteki topluluğun inşasında önemli etkiye sahip olan

formal ve informal etkileşimler, çalışanlar arasında öğle yemekleri, kahve molaları ve çeşitli etkinlikler ile sıklıkla ortaya çıkmaktadır. Paylaşımli ofislerde bu sosyal çalışma ortamının ve fiziksel mekândaki olanakların yaratılmasının yanında; bireyin çevresi ile ilişki kurmaya ve bu ilişkileri geliştirmeye istekli olması da topluluk duygusunun oluşmasında önemli bir etkenlerden biri olarak düşünölmektedir (Abigail 2015, Koevering 2017).

- **Sürdürülebilirlik**

Sürdürülebilirlik kavramı paylaşımli ofisler bağlamında; kaynakların topluluk üyeleri tarafından birlikte kullanımından doğan ekonomik ve ekolojik faydalar olarak ifade edilmektedir. Bu bağlamda paylaşımli ofis yaklaşımının dolaylı olarak ekolojik sürdürülebilirliğe de katkı sağladığı belirtilmektedir. Çalışanların paylaşımli ofis mekânındaki kaynakları paylaşması teşvik edilmektedir. Ayrıca, organizasyonel sürdürülebilirliğin sağlanması anlamında da, topluluğun yeni üyeler kazanarak kendini ayakta tutabilmesinin önemi vurgulanmaktadır (Abigail 2015, Koevering 2017).

- **Açıklık**

Açıklık kavramı paylaşımli ofisler bağlamında; kişilerin fikirlerini ve bilgilerini özgürce paylaşması olarak ifade edilmektedir. Açıklık, bir çalışma arkadaşının yeni fikirler almaya istekli olması ile ilişkili bir durum olarak da açıklanabilmektedir. Paylaşımli ofislerdeki ortak çalışma alanlarını destekleyen, etkinlik alanları, mutfak ve kafe alanları gibi informal alanların fikir ve bilgilerin açık olarak paylaşılmasını sağladığı vurgulanmaktadır. Kwaitkowsky'ye (2011) göre ise, açıklık için ön koşul güvendir. Güven ve açıklık olmadan, paylaşımlar sayesinde gerçekleştirilebilecek işbirliklerinin de önünün kapandığı belirtilmektedir (Kwaitkowsky ve Buczynski 2011, Abigail 2015, Koevering 2017).

- **Erişilebilirlik**

Erişilebilirlik kavramı paylaşımlı ofisler bağlamında sunulan hizmetin sosyal ve ekonomik açıdan insanlar tarafından erişilebilir olması şeklinde açıklanmaktadır. Bu erişilebilir olma özelliği, paylaşımlı ofisleri tercih edebilecek kullanıcı/ kiracı çeşitliliği ve potansiyel kullanıcılara sunulan kiralama seçenekleri ile sağlanmaktadır. Birçok paylaşımlı ofis kapılarını farklı çalışan gruplarına açmakta ve sıklıkla kurumsal kimliğini ifade ederken “çeşitlilik” kavramını kullanmaktadır. Kwaitkowsky (2011), erişilebilirliğin ekonomik boyutunun önemli olduğunu ve üyelik fiyatlarının makul ve uygun olması gerektiğini ifade etmektedir (Kwaitkowsky 2011, Abigail 2015).

- **Yaratıcılık**

Paylaşımlı ofisler yaratıcılık açısından destekleyici bir ortam sağlamaktadır. Paylaşımlı ofislerde, kullanıcı profiline büyük kısmını ‘start-up’ lar ve yaratıcı sınıftan profesyonellerin oluşturduğu düşünülecek olursa; yaratıcılığı destekleyecek ortak çalışma alanları tasarlanmasının önemi ortaya çıkmaktadır. Paylaşımlı ofislerin ortaya çıkışında etkili olan, ilk kez Florida (2002) tarafından tanımlanmış ‘yaratıcı sınıf’ kavramı; en genel anlamıyla bir bölgedeki lisans ve lisansüstü eğitimi almış kişileri ifade etmektedir (Moriset 2013). Bu kavramla ilişkili çalışma alanlarına örnek olarak, bilgisayar ve matematiğin yoğun kullanıldığı, mühendislik, yazılım, mimarlık, sanat, tasarım, medya ve pazarlama gibi meslekler gösterilebilir (Kumral 2010).

Yaratıcı sınıf, çalışmalarını gerçekleştirmek ve sergileyebilmek için; sanat galerileri, sinema salonları, tiyatrolar, tasarım stüdyoları, , kütüphaneler, ortak çalışma alanları, hackerspace’ler, makerspace’ler, iş hızlandırıcı merkezler, kuluçka merkezleri, kahve evleri, ofis-kafeler, günlük kiralık ofis ve çalışma alanları gibi donanımlı mekânlara ihtiyaç duymaktadır (Çetiz 2017). Bu bağlamda, paylaşımlı ofis yaklaşımı yaratıcı sınıfın, çalışma mekânında beklediği gereksinimleri sağlaması yönüyle geçerlik kazanmakta ve gelişim göstermektedir. Paylaşımlı ofis kullanımının belirtilen gerekliliklere uygun, günümüzde yaşamın bir parçası olabilecek nitelikte özgün bir çözüm olduğuna dikkat çekilmektedir.

Ofis mekânlarının günümüzde; 21.yy ekonomisindeki gelişmelerle paralel bir dönüşüm geçirmekte olduğu belirtilmektedir. Yeni nesil ofislerde girişimci ve inovatif fikirlerin desteklenmesi ve buna katkı sağlayacak mekân tasarımlarının gerçekleştirilmesi büyük önem taşıdığı ifade edilmektedir. Girişimcilik ve inovasyon kavramları yaratıcı düşünme ile yakından ilgilidir. Yaratıcı faaliyetlerin ekonomik değere dönüşmesi ‘yaratıcı ekonomi’ olarak tanımlanmaktadır. Bu kavramın açıklanması için, Amerika’da faaliyet gösteren bir paylaşımlı ofis olan Gangplank’ın manifestosu örnek gösterilebilir. Gangplank’ın ekonomik kazanım sağlayan çalışma kültürü “Biz, yenilikçi ve yaratıcılık ekonomisi yaratan, bireyler ve küçük işletmelerden oluşan bir grubuz. Gizliliklerin aksine, işbirliği ve topluluktan oluşmuş yeni bir ekonomik motor öngörüyoruz.” Açıklamasıyla ifade edilmektedir (Çetiz 2017).

Yaratıcılık en temel anlamıyla; ortaya çıkarma, buluş, yenilik yaratma olarak tanımlanabilir. Bunun gibi birçok başka tanımın yanında; yaratıcılık hakkında geliştirilmiş beş temel kuram bulunmaktadır. Gürbüz (2004), ‘Yaratıcılık ve Yenilik’ adlı tez çalışmasında bu beş kuramsal yaklaşıma şu şekilde değinmiştir:

- Psikanalist kuram: Yaratıcılık, içgüdüsel dürtülerin bir ürünüdür.
- Gestaltçı kuram: Bu kuramın önemli savunucularından Wertheimer’a göre sorunların düşünürlerde yarattığı stres kavramı kilit kavramdır. Stresi takip eden düşünür; onun etkisini azaltarak, sorunları çözecek yeni yollar arayacaktır.
- Çağrışımçı kuram: Yaratıcılık, düşünmenin temelini şekillendiren çağrışımın sayısı ve alışılmadık dışında olmasıyla ilgilidir. Yaratıcı düşünme süreci aslında, çağrışımın farklı kombinasyonlarla bir araya gelmesiyle oluşmaktadır.
- Algısal kuram: Yaratıcılık, herhangi bir objeye farklı açılardan bakabilmeyi sağlayan algısal bir açıklıktan doğmaktadır.
- İnsancıl kuram: Bu kuramın en önemli savunucuları Carl Rogers ve Abraham Maslowdur. Maslow’un geliştirdiği ihtiyaçlar hiyerarşisinde en üst seviyedeki kişinin kendini gerçekleştirme ve yaratıcı yeteneklerini kullanma ihtiyacı bulunmaktadır. Rogers’a göre ise iyi ya da kötü yaratıcılık diye bir şey söz konusu değildir. Yaratılmış olan ürünün yeni ve özgün olması önemlidir.

Bu kapsamda; bahsedilen kuramların savunucularına göre, yaratıcılık ancak çeşitli aşamalardan geçildikten sonra yeni ve özgün bir ürün/fikrin ortaya çıktığı ya da bir sorunun çözüme kavuşturulduğu bir süreçtir.

Amabile (2002); yaratıcılığın uzmanlık, yaratıcı düşünme yeteneği ve motivasyon olmak üzere üç bileşeni olduğu belirtmektedir. Paylaşımli ofislerde, alanında uzman kişilerin bir topluluk oluşturuyor olmasının da motivasyonu etkilediği düşünülmektedir (Çetiz 2017).

Yaratıcılık bir süreç olarak değerlendirilmelidir. Çünkü kişi, organizasyon ve toplulukların yaratıcı fikirler ortaya koyup, onları gerçekleştirebilmesi belli aşamalardan geçmeleriyle mümkün olmaktadır. Bentley (1999) yaratıcılık sürecini oluşturan bu aşamaları; ihtiyacı belirleme, eldeki bilgiyi gözden geçirme, bilgiyi sindirme (kuluçkaya yatırma) , parıltıyı sezme ve ortaya çıkanları işe yarar hale getirme olmak üzere beşe ayırmıştır. Yaratıcı işbirliğini destekleyen çalışma mekânlarının tasarımı için rehber niteliğinde olan, bir çalışmada ise yaratıcı süreç; doyurma (saturate), sentezleme (synthesize), odaklanma (focus), alevlenme (flare), gerçekleştirme (realize) ve yansıtma (reflect) olmak üzere altı aşamada tanımlanmıştır (Doorley ve Witthoft 2012):

Doyurma (saturate), bilgi ve fikirlerin ortaya çıkarılması, paylaşılma aşaması olarak tanımlanmaktadır. Doymunluk (saturation) ilham için gereken bir süreç olarak görülmekte ve bu aşamada sıklıkla hikayeler, fotoğraflar, resimler ve grafikler aracılığıyla bilgiyi açığa çıkarmanın ve görüntülemenin sağlandığı belirtilmektedir. Doymuş ve ilham verici bir mekân ise; bilgiyi sergilemek/paylaşmak, duyguları ifade etmek ve ekibi bir problem ortamına sokmak için gerekli donanım ve tasarıma sahip mekân olarak tanımlanmaktadır. Paylaşımli ofis tasarımında, ortak çalışma ya da etkinlik alanı gibi nötr bir alanın; ilham verici başka bir mekânın veya deneyimin özelliklerini yansıtan bir mekâna dönüştürülmesi fikrinin bu açıdan faydalı olacağı düşünülmektedir.

Yaratıcı sürecin bu aşamasında; hızlı sergileme yöntemleri kullanması da uygun bulunmaktadır. Çalışma alanlarında, duvar ve pencere gibi yüzeylerde kullanılabilen

yapışkan not kağıtları ve keçeli kalemlerin, kağıt yüzeylerin ilham verici ve motive edici alıntıları paylaşmak için etkili araçlar olduğu belirtilmektedir. Ayrıca yazıcı ve projektör gibi teknolojik aletlerin de, yaratıcı düşünme sürecinde ekiplere katkı sağlayacak donanımlar olarak mekânın bir parçası olması beklenmektedir.

Sentezleme (synthesize) olarak tanımlanan aşama; karmaşıklıktan açıklık yaratmayı içeren bir süreç olarak açıklanmaktadır. Sentez, çoğu zaman insanları boş bir zihinle başlamaya, karmaşık bir bakış açısı oluşturmaya bunu yıkmaya ve tekrar başlamaya zorlayan bir deneyim olarak da ifade edilmektedir. Bu kapsamda; verileri ve öngörülerini görselleştirme, sıralama ve yeniden sıralama yeteneği önemli görülmektedir. Paylaşımlı ofislerde de özellikle informal toplantı alanları ve beyin fırtınası odalarında; sergileme ve yeniden düzenleme için araçlarla/aletlerle birleştirilmiş büyük, boş dikey yüzeylerin verimli bir sentez bölgesi oluşturulmasına yardımcı olacağı belirtilmektedir.

Odaklanma (focus), süreç olarak uzun bir süre boyunca tek bir konuyla veya görevle ilgilenmek olarak ifade edilmektedir. Odaklanma, bir kavrayışa doğru çalışmanın veya bir fikri hayata geçirmenin önemli bir parçası olarak da tanımlanabilmektedir. Bir beyin fırtınası oturumu, bu süreçte önemli bir etkinliktir. Odaklanma aşamasının, bir fikir üretimi ya da projenin genel ilerlemesine büyük katkı sağladığı belirtilmektedir. Bu aşama; paylaşımlı ofislerde ortak çalışma alanlarının haricinde; mahremiyet düzeyi yüksek, çalışanın üzerinde yoğunlaştığı işe odaklanmasını engelleyecek uyarıcılardan uzak çalışma mekânlarının tasarlanmasını gerektirmektedir. Böyle alanlara örnek olarak çalışma kulübeleri/ sessiz odalar (quiet area) gösterilebilmektedir.

Alevlenme (flare), olasılıkları keşfetme ve seçenekler üretme aşaması olarak ifade edilmektedir. Bu aşamada; beyin fırtınası (brainstorming), benzetme (synectics) ve yanal düşünme gibi literatüre geçmiş bilimsel yaratıcı fikir üretme teknikleri kullanılmaktadır. Bir projenin başında ve sonlarında potansiyel çözümleri keşfetmek için çoğu zaman birden fazla seçenek üretmek gerekmektedir. Paylaşımlı ofis mekânlarında kullanıma sunulan beş ila on iki kişi kapasiteli beyin fırtınası odaları, yaratıcı düşünme sürecinin bu aşaması için uygun donanımda alanlar olarak görülmektedir.

Gerçekleştirme (realize), bir fikri veya kavramı somut bir şeye dönüştürme aşaması olarak tanımlanmaktadır. Prototip hazırlamak, örnek ve model oluşturmak, bir programlama kodu yazmak ya da iş planı hazırlamak gerçekleştirme aşamasına gösterilebilecek örneklerdir. Bir fikri somutlaştırmak için seçilen yöntemle ilgili olarak gereksinim duyulan mekân da değişmektedir. Örneğin fiziksel prototipler raf gerektirdiği halde, dijital işler için depolama bir sunucuya yerleştirilebilmektedir. Bu bağlamda, paylaşımlı ofislerin bazılarında, topluluğun yürüttüğü projelerin kapsamına bağlı olarak prototipleme odaları (maker lab) bulunmaktadır.

Yansıtma (reflect), geçmiş çalışmaların özelliklerini ve bunların henüz gerçekleşmemiş gelecek çalışmaları nasıl etkileyebileceğini öğrenmek, aydınlatmak, yakalamak ve değerlendirmek olarak tanımlanmaktadır. Yansıtma mutlaka bir son nokta değil, bir sonraki adıma işaret eden bir aktivite olarak ifade edilmektedir. Bu sürecin, fikir ve projeler arasında dinamik bir geçiş etkinliği olduğu ve kişiyi/topluluğu gelecek işler için hazırladığı kabul edilmektedir (Doorley ve Witthoft 2012).

Doorley ve Witthoft (2012), yaratıcılığın, paylaşımlı ofislerdeki mekânsal yapıyla desteklendiğini ifade etmektedir. Çalışanların yaratıcılığı için sosyal-örgütsel çalışma ortamının desteğine odaklanan birçok bilimsel araştırma gerçekleştirilmiştir. Bununla birlikte, pek çok araştırmacı, fiziksel çalışma ortamının da yaratıcılığı geliştireceğini belirtmektedir. Örneğin, Amabile ve ark. (1996) tarafından "bilişsel ve algısal uyarıcı olarak tasarlanan fiziksel ortamların yaratıcılığı artırabilmekte olduğu " tanımlanmaktadır (Ceylan ve ark. 2010).

Tam tersine, çalışanların bu süreçleri deneyimleyemediği şekilde çalışmasının, yaratıcılığın gelişmesinde önemli bir engel oluşturduğu da söylenebilir. Bu yönde bir görüşle, Ceylan ve ark. (2010) tarafından resmi yapılar, zaman kısıtlamaları, sıkı düzenlemeler, günlük benzer görevler, kalıplaşmış çalışma mekânları ve geleneksel üretkenlik odaklı organizasyonlara yerleştirilen yaratıcı çalışanların, yaratıcı davranışı göstermeye teşvik edilmediğine dikkat çekilmektedir. Bir kişinin yeni ve yararlı fikirler üretme derecesinin, çalışma ortamından aldığı desteğe bağlı olduğu kabul edilmektedir.

Dolayısıyla, paylaşımlı ofisler gibi, gerek topluluk manifestosuyla gerekse kullanıcılara sunduğu dinamik ve sosyal etkileşim odaklı çalışma mekânlarıyla yaratıcılığı destekleyen çalışma ortamlarının, yalnızca araştırma geliştirme personeli, ürün tasarımcıları veya pazarlamacılar gibi yaratıcı görevleri olan çalışanlar için önemli olmadığı vurgulanmaktadır. Yaratıcı fikirlerin, çalışanlar tarafından herhangi bir işte ve organizasyonun herhangi bir seviyesinde üretilebilir olduğunun düşünülmesi gerekmektedir (Ceylan ve ark. 2010).

Çalışma ortamının fiziksel niteliğinin, yaratıcılığı destekleyen önemli bir etken olduğuna ilişkin önemli bir başka çalışma, Dul ve ark.(2011) tarafından gerçekleştirilmiştir. Fiziksel çalışma ortamının, yaratıcılığı teşvik edebilecek unsurları, konuyla ilgili literatürle bağlantılı bir değerlendirmeye dayalı olarak sunulmaktadır (Çizelge 2.3). Bu çalışmada, çalışma ortamında yaratıcılığı destekleyen mekânsal koşulların sağlanabilmesi için tasarım kriterleri “mobilya, iç mekan bitkileri, sakinleştirici renkler, ilham verici renkler, mahremiyet, doğaya açılan manzara, manzara, ışık miktarı, gün ışığı, iklimlendirme, ses ve koku” olarak kategorize edilmiştir (Dul ve ark. 2011).

Çizelge 2.3. Fiziksel çalışma ortamının, yaratıcılığı teşvik edebilecek unsurları (Dul ve ark. 2011)

Fiziksel Çalışma Ortamının Yaratıcılığı Teşvik Edebilecek Unsurları		
Mekânsal Bileşenler	Tanımlama	Mekân-yaratıcılık ilişkisini inceleyen araştırmalar
Mobilya	Çalışma mekânında bulunan hareketli/sabit mobilyalar	Ridoutt et al. (2002)
İç mekân bitkileri	Çalışma mekânında bulunan canlı yeşil bitki ve çiçekler	Ceylan et al. (2008) Shibata & Suzuki (2002, 2004)
Sakinleştirici renkler	Dinlendirici bir deneyim sağlayan renkler (örneğin yeşil, mavi)	Ceylan et al. (2008)
İlham verici renkler	Uyarıcı bir deneyim sağlayan renkler (örneğin sarı, turuncu, pembe, kırmızı)	McCoy & Evans (2002) Stone (2003)
Mahremiyet	Başkalarının varlığından ve görüş alanından uzak olma olanağı	Aiello et al. (1977) Stokols et al. (2002)
Doğaya açılan manzara	Çalışma ortamında dış çevreye görsel erişim olanağı (örneğin ağaçlar, bitkiler)	McCoy & Evans (2002)
Manzara	Herhangi bir dış manzaraya erişim olanağı	Stone & Irvine (1994)
Işık miktarı	Çalışma ortamındaki ışık miktarı	Knez (1995)
Gün ışığı	Çalışma ortamının aldığı güneş ışığı miktarı	Ceylan et al. (2008)
İklimlendirme	Çalışma ortamındaki havanın sıcaklığı, hızı, nemi ve bileşimi	Hygge & Knez (2001)
Ses (Pozitif)	Pozitif etkisi olan sesler (örneğin müzik, sessizlik, gürültünün olmaması)	Alencar & Bruno-Faria (1997) Stokols et al. (2002)
Koku (Pozitif)	Pozitif etkisi olan kokular (örneğin taze hava)	Knasko (1992)

Dul ve ark. (2011) tarafından, fiziksel çalışma mekânının, çalışanların yaratıcı performansı üzerindeki etkisi araştırılmıştır. İnsan kaynakları yönetimi alanındaki bu çalışmanın beş hipotezinden biri fiziksel çevreyle ilişkilidir. Bu hipotez “Bir bilgi çalışanı (knowledge worker), fiziksel çalışma ortamından ne kadar destek görürse, o çalışanın yaratıcı performansı da o kadar yüksek olur” şeklinde ifade edilmiştir. Bu hipotezin test edilip desteklenebilmesi adına; ofis ortamında “beyin işi” yapan danışmanlık, pazarlama, tasarım ve yönetim gibi alanlardan 74 katılımcı ile anket çalışması gerçekleştirilmiştir. Anket çalışmasından önce, literatür taramasının ardından, yaratıcılığı teşvik edebilecek çalışma ortamının unsurları belirlenmiştir. Çizelge 2.3’de tanımlanmış olan bu mekânsal unsurlar, dış ve iç mekân tasarımı ile ortak çalışma alanlarına dahil edilebilmektedir.

Çizelge 2.4. Çalışma mekânının bileşenleri ve sosyal davranış arasındaki ilişki (McCOY 2005)

Çalışma Mekânının Bileşenleri ve Sosyal Davranış Arasındaki İlişki			
Çalışma mekânının bileşenleri		Sosyal davranış üzerindeki etkisi	Mekân-sosyal davranış ilişkisini inceleyen araştırmalar
Mekân Organizasyonu	Ekip üyelerine ve kaynaklara yakınlık	Etkileşim ve iletişimi; ekip çalışmasını destekler	Allen, 1977; Sommer, 1969; Becker & Steele, 1995
	Planın verimliliği	İşlevselliği optimize eder	Duffy, 1998; Kidder, 1981
	Paylaşılan alanlar	Etkileşim, iletişim ve işbirliğini destekler	Becker & Steele, 1995; Wineman & Serrato, 1999
	İnformal alanlar	Tesadüfi karşılaşma, iletişim ve eğlenceyi destekler	Becker & Steele, 1995; Wineman & Serrato, 1999
	Görsel erişim	Etkileşimi destekler	Allen, 1997; Becker & Steele, 1995; Brill et al, 2001
	Trafik, görsel sergileme	Dikkat dağılması	Stokols et al, 1996; Brill et al, 2001
	Çalışacak birden fazla yer;	Özerklik, gizlilik, kontrol, izolasyon	Duffy, 1998; Wineman & Serrato, 1999
	Ekibin büyüklüğüne ve görev gereksinimlerine	İşlevselliği optimize eder	Brill et al, 1984; Brill, 1997
	Esnek, uyarlanabilir alanlar	Aksamaları en aza indirir	Allen, 1977; Becker & Steele, 1995
	Toplantı alanları	İletişim, işbirliği	Allen, 1977; Wineman & Serrato, 1999
Mimari Tasarım Detayları	İşaretler	İletilmiş, istenen/beklenen davranış	Rapoport, 1990
	Zengin işaretler	İlham ve özgün işbirlikleri	Amabile, 1988; Csikszentmihalyi, 1996
	Kişiselleştirme	Tanımlanmış mekânlar Yansıtılmış grup kimliği	Mazumdar, 1992
	Tasarım Sürecine Katılım	Ekibe bağlılık ve özerklik	Becker & Steele, 1995; Lipman-Blumen & Leavitt,

Çizelge 2.4. Çalışma mekânının bileşenleri ve sosyal davranış arasındaki ilişki (McCOY 2005) (devam)

Olanaklar ve Ortam Koşulları	Erişilebilir Teknoloji	İletişim Alan adına (domain) erişim	Amabile, 1988; Mittleman & Briggs, 1999
	Ses	Dikkatin dağılması	Stokols et al, 1996; Brill et al, 2001
	Konfor	Motivasyon	Brill et al, 1984

Yaratıcılığı destekleyen iç mekân tasarımı, fiziksel çalışma mekânı (örneğin, ofisler) tasarımını ifade etmektedir. Dış mekân tasarımı ise, böyle bir desteği sağlayan temel elemanların tasarımı ile ilgilidir (örn. yapının bulunduğu konum, manzara, pencere açıklıkları, gün ışığı, yeterli ortam koşulları) (Dul ve ark. 2011). Bu konudaki önemli bir başka araştırma McCOY' un (2005), fiziksel çalışma ortamını yaratıcı bağlamla ilişkilendirdiği çalışmasıdır. Bu çalışmada, çalışma mekânının bileşenleri belirlenmiş ve bu bileşenlerin sosyal davranışlar üzerinden yaratıcı ekip çalışmasına olan olumlu etkileri incelenmiştir (Çizelge 2.4).

Gerçekleştirilen literatür taraması ve ulaşılan çizelgeler; fiziksel çalışma mekânı tasarımının, paylaşımlı ofis çalışanlarının yaratıcı performansı üzerindeki etkisini kavrayabilmek adına yol gösterici olmuştur. Bu bağlamda Çizelge 2.3 ve 3.4'te tanımlanmış olan tasarım öğeleri, tez çalışmasının dördüncü bölümünde, paylaşımlı ofis örneklerinin iç mekân analizleri yapılırken, değerlendirilecek parametlerden olacaktır.

2.3.3. Paylaşımlı ofislerde tasarım anlayışı ve dünyadan örnekler

Belirli davranışları teşvik etmek ve desteklemek için bir ortam yaratmak mekân tasarımının başlıca amacıdır. Paylaşımlı ofislerde de mekân kullanımının ayırt edici özelliği “bir arada ama tek başına çalışmak” olarak özetlenebilmektedir. Bu özet paylaşımlı ofis kullanıcılarının mekândan beklentisinin, çalışmalarını yüksek verimle yürütürken, diğer kullanıcılarla etkileşim içinde olarak yeni iş birlikleri gerçekleştirebilmek olduğunu desteklemektedir.

Paylaşımli ofis düşüncesinin gelişimine öncülük eden yaklaşımlar 2000'li yılların başında şekillenirken; paylaşımli ofis olarak tasarlanan ve kullanılan planlı girişimler 2010 yılından itibaren gelişim göstermeye başlamıştır. Bu kapsamda en bilinen ve kapsamlı çalışma ortamı, New York merkezli WeWork'tür. WeWork 2010 yılında kurulduktan sonra büyük bir yükseliş göstererek, dünyanın en değerli altıncı şirketi olarak konumlandırılmış; şirketin halka açık büyük ofisi, bir gayrimenkul şirketi kadar değerli hale gelmiştir. Çalışma mekânı, General Electric, Merck ve Guardian gibi iş dünyası için önemli isimler ve farklı sektörler tarafından da kullanılmaktadır (Anonim 2013).

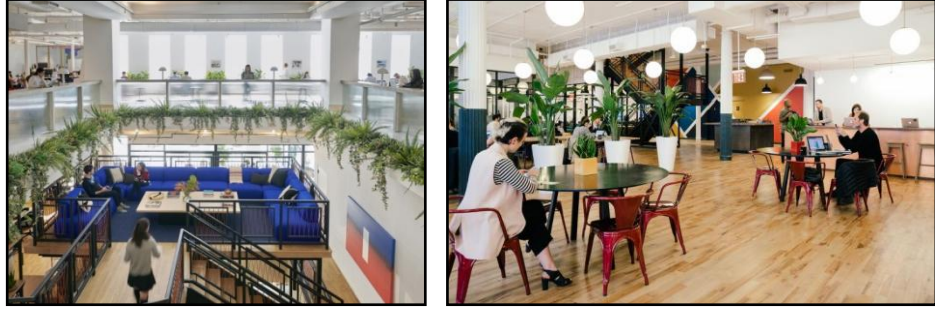
2010 yılında New York Soho'da Adam Neumann ve Miguel McKelvey tarafından kurulan WeWork, paylaşımli ofis hareketindeki hızlı büyüyen girişimlerin öncüsü konumundadır. En fazla konum seçeneğiyle başta ABD olmak üzere, İngiltere'den Güney Afrika'ya kadar uzanan 35 farklı ülkede bu oluşumun ofisleri bulunmaktadır. Wework kurucuları 9-5 çalışma saatlerinin günümüz için geçersiz kaldığı düşüncesiyle “fiziksel bir sosyal ağ” gibi işleyecek bir hizmet sunmayı hedeflemişlerdir. Bu organizasyonun, aslında yeni olmayan çalışma mekânını paylaşma fikrini, genç kuşakların yani Y ve Z kuşağının yaşama ve çalışma alışkanlıklarıyla çok iyi örtüşen bir konsepte dönüştürdüğü ifade edilmektedir (Anonim 2016a). 2019 yılı ocak ayı itibariyle "We" olarak tekrar markalaşan WeWork; çalışma mekânlarını sağlayıp yönetmenin yanı sıra şirketlere mekân tasarım hizmetleri de vermektedir.

WeWork ofislerinde kullanım olanağının sağlanmasında “kullandıkça öde” veya “sınırsız ortak kullanım” gibi farklı üyelikler sunulmaktadır. Üyelik seçenekleri kapsamında kullanılabilir mekân seçenekleri tanımlanmış ve Özel Ofis (Private Office), Paylaşılan Ofis (Shared Workspace) ve Etkinlik Alanı (Event Space) olarak kullanım alternatifleri sunulmuştur. Farklı büyüklükteki takımlara seçenekler sağlayabilmek adına “Özel Ofisler” kendi içinde çeşitlendirilmiştir. WeWork ofislerinde, 1-100+ kişiden oluşan farklı ölçekteki ekipler için önerilen Standart Özel Ofis (Standart Private Office), 25 ve üzeri kullanıcı grupları için kullanılabilir Ofis Suitleri (Office Suites), 20-250+ kişilik ekipler için uygun olan Genel Müdürlükler (Headquarters) ve 50-500+ kişilik ekipleri barındırabilen ve ekiplerin gereksinimlerini,

farklı taleplerini karşılamak adına özel olarak tasarlanıp inşa edilebilen Özel/İsmarlama Geliştirme (Custom Buildout) kullanım alternatifleri geliştirilmiştir. Ayrıca, “Paylaşılan Ofis” mekânlarında ise sabit masa kiralama seçeneğiyle beraber hot-desk (her gün yeni bir masa) seçeneği de sunulmaktadır. Etkinlik alanları ise, topluluk üyelerinin kullanımına açık olmakla birlikte üye olmayan başka toplulukların da çeşitli etkinlikler için kiralamalarına açıktır (Anonim 2019h).

Farklı ülkelerdeki WeWork ofis projelerini gerçekleştiren tasarım ekiplerinin ortak amacı gün ışığından büyük ölçüde faydalanan, sosyal etkileşimleri ve işbirliğini kolaylaştıran geniş ortak alanlar, farklı ölçeklerdeki toplantı odaları, mutfak ve kafeler, çeşitli dinlenme alanları tasarlarken; mekânda en üst düzeyde verimlilik sağlamaktır. WeWork bu amaç doğrultusunda makine öğrenmesi (machine learning) metodundan faydalanmaktadır. Örneğin, yeni bir ofis mekânında kaç toplantı odası inşa edileceğine karar vermek için mevcut binaların mekân yerleşimleri ve toplantı odası kullanımları hakkındaki bilgileri topladıkları bir ağ yaratılmaktadır. Bu veriler sayesinde ekip, henüz inşa edilmemiş bir yerleşim için gerekli olacak toplantı odası kullanımını öngörebilmektedir. WeWork tasarım ekibinin inovatif uygulamalarına bir başka örnek ise oturma seçeneklerinin test edilmesi için, çalışanların mobilyalar hakkındaki düşüncelerine ilişkin anında geri bildirim almalarını sağlayan QR kod sistemidir (Anonim 2017c).

WeWork, üyelerine evlerinde çalıştıkları zamanlardaki konforu sunmayı hedeflemektedir. İç mekân tasarımında da bu hedefin yansımaları görülmektedir. WeWork üyelerinin büyük bir kısmının “startup” olarak ifade edilen, büyüme potansiyeli olan yeni girişimler olması ve bu nedenle ofiste uzun saatler geçirecek kullanıcı gruplarından oluşması, ofisin ev ortamı rahatlığında tasarlanması düşüncesinin benimsenmesinde önemli bir etken olmaktadır.

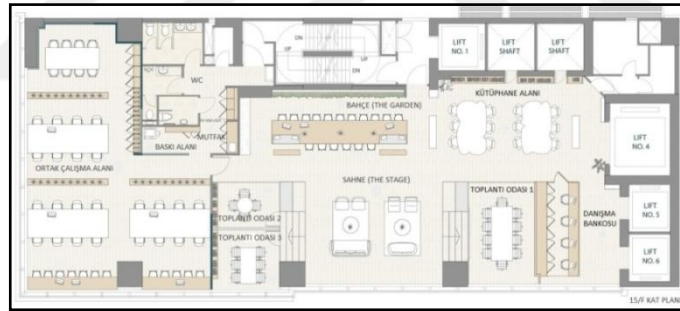
Şekil 2.15.Wework İngiltere genel merkezi (Anonim 2019t, Anonim 2017d)

Çalışma ortamında yaratılması amaçlanan ev ortamı rahatlığına ek olarak, etkileşim olanaklarının artırılmasına yönelik ortak kullanım alanlarının tasarımında da özgün çözümler geliştirilmektedir. Bu açıdan ilgi çekici bir uygulama olarak, WeWork Chelsea'deki genel merkez ofisinin üç katını birbirine bağlayan ve aynı zamanda oturma elemanlarıyla bir yaşam alanı haline gelen, koltuklarla donatılmış üç büyük alana sahip çelik konstrüksiyon merdiven örnek gösterilebilir. Doğal bitkilerle yeşil bir ortam etkisi de oluşturulan bu bölüm sayesinde mekâna hem ilgi çekicilik, hem de kullanıcılar için tesadüfi karşılaşma ve paylaşımlara olanak sağlayan bir ortam kazandırıldığı belirtilmektedir (Şekil 2.16). Chelsea ofisi ve diğer WeWork ofislerinde bir diğer dikkat çekici sosyalleşme ve etkileşim alanı mutfak ve kafe alanlarıdır. Ayrıca, üretken etkileşimlere olanak veren mekânlara ek olarak çalışma sürecinde sessiz ve kişiye özel mekânlara duyulan gereksinime de önem verilmekte, içerisinde hamak, rahat bir sandalye ya da masaj koltuğu olan ve farklı kullanım alternatifleri sunan “sessiz oda” olarak tanımlanan özel mekanlar da tasarlanmaktadır. Birçok girişimde olduğu gibi WeWork tasarım ekibinin çalışmalarında dünya çapında hızla artan ve büyüyen paylaşımlı ofislerde, toplulukların gereksinimlerini karşılayabilmek için yenilikçi yaklaşımlar geliştirilmesine önem verildiği görülmektedir (Anonim 2015).

Paylaşımlı ofis mekânlarındaki tasarım anlayışını yansıtan örneklerden biri de Hong Kong Causeway Körfezi'ndeki Midtown'da bulunan ‘The Work Project’ ofisidir. Bu ofis, dört kata yayılan 33.000 m² alana sahip olup, farklı büyüklüklerdeki çalışma gruplarına 7/24 hizmet sunabilecek şekilde tam donanımlı olarak tasarlanmıştır. Hem hazır ofisler hem de ortak çalışma alanlarının, kullanıcı ve misafirlere konuksever bir

hizmet sunulması amacıyla, otellerdeki konforlu konaklama hissini yaratılmasının hedeflendiği bir yaklaşımla tasarlandığı ifade edilmektedir (Anonim 2018d).

Projenin tasarımı, Bean Buro tarafından gerçekleştirilmiştir. Ofis, danışma bankosu, toplantı odaları, ortak çalışma alanı ve etkinlik alanları bulunan temel bölümlerden Ofis katında mekân mahremiyet düzeyi olarak özel, yarı özel ve genel alanlara ayrılmaktadır. Danışma bankosu ve toplantı odalarının konumlandırıldığı hacimler, tavan yüzeyleri kavisli ahşap örtü şeklinde tasarlanan heykelsi bir yapıdadır (Şekil 2.18). Bu ofis katı “Sahne” (The Stage), “Galeri” (The Gallery) ve “Bahçe” (The Garden) olarak adlandırılan üç etkinlik alanına sahiptir. Bu etkinlik alanlarından “Sahne” 110 kişi, “Galeri” 45 kişi ve “Bahçe” 60 kişi kapasiteli olarak tasarlanmıştır. Bu alanlar ödül törenleri, ürün tanıtımları ve kutlamalar gibi sosyal etkinlikler için kullanıma uygun olarak planlanmıştır. “Bahçe” alanı adını mekânda dikkat çekici bir peyzaj çalışması olan, Patrick Blanc tarafından tasarlanmış dikey bahçeden almaktadır (Kinugasa-Tsui 2018).

Şekil 2.16. The Work Project paylaşımlı ofisi kat planı (Anonim 2018d)

Şekil 2.17. The Work Project paylaşımlı ofisi: Danışma bankosu, “Sahne” etkinlik alanı ve toplantı odaları (Anonim 2019u)

The Work Project ofisinin genelinde, çalışanların üretkenliğinin artırılabilmesi için mekânı tasarlayan ekip tarafından çoklu duyuşal (multi-sensory) bir ortam yaratılması hedeflenmiştir. Bu oklu duyuşal ortamın yaratılmasında kullanılan tasarım yöntemi iç mekânda halı, metal, ahşap ve cam gibi yapı malzemeleri kullanımının ötesine geçen; ışık, gölge, koku ve seslerin yani fiziksel olmayan malzemelerin bir araya getirildiği bir yaklaşım olarak ifade edilmektedir. Bu paylaşımlı ofisin iç mekân tasarımında, zengin duyuşal bir deneyim oluşturmak için koku danışmanı ve ses danışmanı ile birlikte çalışıldığı tasarım ekibi tarafından vurgulanmaktadır. Odaklanma gerektiren çalışmalar, dinlenme ve dinamik sosyal ilişkiler kurma gibi farklı aktiviteleri desteklemek için ofis mekânının farklı bölgelerinde farklı koku ve seslerin dikkatle kullanıldığı belirtilmektedir. Bu yaklaşım, fiziksel bir takım bölücüler kullanılmadan da mekânsal bölgelerin tanımlanabileceğini göstermektedir. Bu yaklaşımdaki başka bir detayın da, mekândaki arkaplan gürültü seviyesinin belli bir düzeyde korunarak, insanların duyulmaktan çekinmeden konuşmalarının sağlanması olduğu ifade edilmektedir. Özetle bu tasarım yaklaşımı, fiziksel olmayan ögelerin doğru kullanımıyla, bir yandan çalışanların mahremiyet alanları korunurken diğer yandan sosyal etkileşimlerin hassas bir Şekilde dengelenmesini sağlayan güçlü bir yaklaşım içermektedir (Kinugasa-Tsui 2018).

Şekil 2.18. The Work Project paylaşımlı ofisi: Danışma bankosu, ortak çalışma alanı ve toplantı odaları (Anonim 2018d)

The Work Project paylaşımlı ofisi bünyesindeki hazır ofislerin, ev konforunda tasarlanmasına, doğru aydınlatma ve akustik konforun sağlanmasına dikkat edilmiştir. Hazır ofislerde kitaplık, duvar yüzeyi boyunca devam eden mantar pano, ergonomik çalışma koltuğu ve yüksekliliği ayarlanabilir çalışma masası gibi donatı elemanları kullanarak, kişiselleştirebilir çalışma istasyonları tasarlanmıştır. Hazır ofislerin dış

bölücüleri ise, bir yandan gizliliği korurken diğer yandan her ofise mümkün olduğunca doğal gün ışığının erişimine olanak tanıyacak şekilde planlanmıştır (Şekil 2.20) (Anonim 2018d).

Şekil 2.19. The Work Project paylaşımlı ofisi: Hazır ofis mekân görselleri ve hazır ofislerin bulunduğu kat planı (Anonim 2018d)

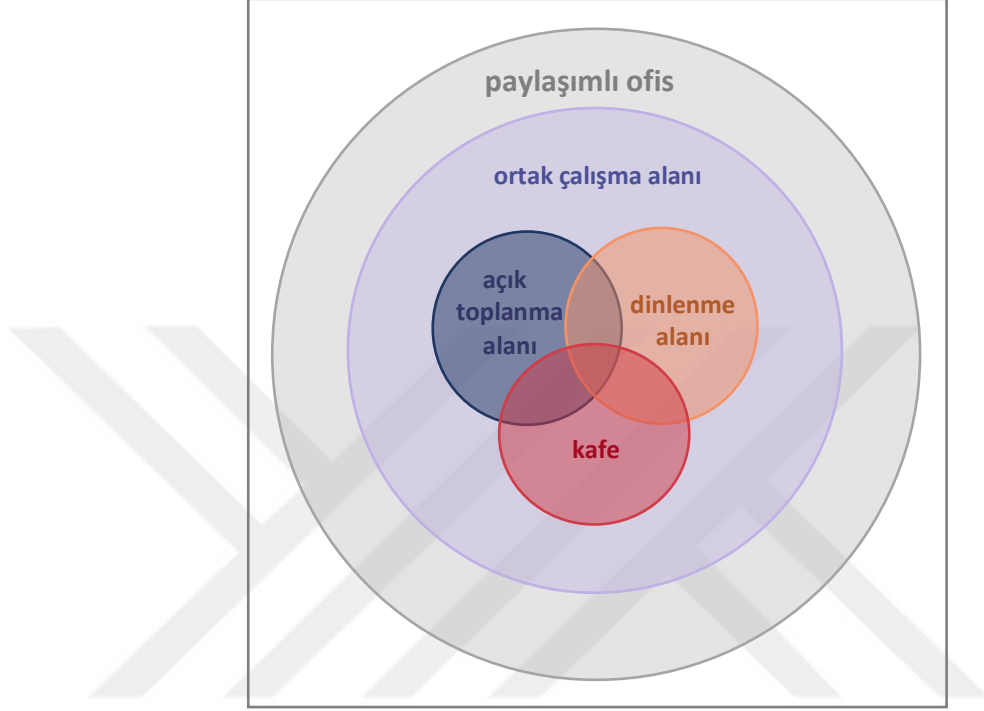
3. MATERYAL VE YÖNTEM

Paylaşımli ofislerde mekân organizasyonunun temelini; üyelere hem planlı hem de tesadüfi sosyal etkileşim ve işbirliği fırsatları sunan açık planlı ortak çalışma alanları oluşturmaktadır. Ortak çalışma alanlarının yanısıra; genellikle firmaların kendi ekipleri için özel olarak kiralayabildikleri hazır ofisler de paylaşımli ofisler bünyesinde tasarlanmaktadır. Kapalı ofisler olan bu hazır ofisler; mobilya, teknolojik ekipmanlar ve teknik alt yapı açısından donanımlı olarak tasarlanıp, firmalara kullanıma hazır olarak sunulan kapalı ofislerdir. Paylaşımli ofislerin, plan şeması ve mekân kurgusu özellikleri bakımından; bu çalışmanın ikinci bölümünde ifade edilen ‘karma düzenli’ ofis tipi ile benzer özellikler taşıdığı söylenebilmektedir.

Üyeleriyle beraber bir topluluk olma fikrini taşıyan paylaşımli ofisler; literatürde karma tip bir ofis sistemi olarak geçen *kulüp* ofisler ile benzeşmektedir. Kulüp ofislerin mekân tasarımında da; benzer konulara ilgi duyan, entelektüel insanları bir araya toplayan kulüp benzeri toplumsal bir ortam, konfor ve teknik destekleri sağlayan bir yaklaşım görülmektedir. Tekdüze tasarıma sahip ofislere tepki olarak geliştirilmiş başka bir karma ofis tipi de *tema konseptli* ofislerdir. Tema konseptleri, ofis iç mekânlarında, bir birinden fonksiyon ya da fiziksel açıdan ayrılan birimlerin farklı temalarla kodlanıp, bu temaları yansıtacak şekilde tasarlanması ile oluşturulmaktadır. Paylaşımli ofislerdeki toplantı odaları, dinlenme alanları, çalışma kulübeleri gibi fonksiyonlar da, belli temaları yansıtacak şekilde tasarlanabilmektedir. Bu anlamda tema konseptli ofis yaklaşımı ile benzer bir yaklaşıma, paylaşımli ofislerde de rastlandığı görülmektedir.

Paylaşımli ofislerdeki mekânları; çalışma, toplantı ve destek mekânları olmak üzere üç ana fonksiyon altında toplamak mümkündür. Fakat unutulmamalıdır ki; bu ofislerde çalışma ve sosyalleşme eylemleri iç içe geçmiş; buna bağlı olarak da özellikle ortak çalışma alanları, informal toplanma alanları, dinlenme alanları ve kafe alanları arasındaki sınırlar bulanıklaşmaya başlamıştır (Şekil 3.1). Bu mekânlarda sağlanan esnek kullanım olanağı sayesinde, bir informal toplanma alanı ya da dinlenme alanı bir çalışma alanına; bir dinlenme alanı bir informal toplanma alanına dönüşebilmektedir. Öte yandan; mahremiyet ve sosyalleşme arasındaki dengenin mekân çeşitliliği ile kurulması önem

taşımaktadır. Ofis hayatının günlük karmaşa ve gürültüsünden izole edilmiş, çalışma kulübesi- sessiz oda ya da meditasyon odası gibi mekânların kullanıcılara sunulması, bu dengeyi kurmaya yönelik başarılı bir yaklaşım olarak karşımıza çıkmaktadır.

Şekil 3.1. Paylaşım ofislerde ortak çalışma, açık toplanma alanı, dinlenme alanı ve kafe fonksiyonlarının ilişkisi

Tez kapsamında; paylaşımlı ofislerde mekân organizasyonunu oluşturan fonksiyonların tasarım detayları ve teknik gereklilikleri analiz edilirken başvuru kaynağı olarak öncelikle 'Planning Office Spaces' isimli -ofis kurucuları ve mekân tasarımcıları için rehber niteliğindeki- kitap olmak üzere konuyla ilgili araştırma ve uygulamalara yönelik gerçekleştirilen literatür araştırmasından faydalanılmıştır.

Paylaşımlı ofislerin tasarım yaklaşımı ve iç mekân kurgusu yönünden incelendiği bu araştırma kapsamında çalışma alanı olarak; paylaşımlı ofis yaklaşımının gelişiminde ülkemizin öncü şehri olan İstanbul'daki üç paylaşımlı ofis girişimi seçilmiştir. Bu kapsamda çalışmada beş paylaşımlı ofis mekânı değerlendirilmiştir. Çalışma alanı olarak belirlenen 'Kolektif House' Levent ve Maslak lokasyonları, 'Workinton' Levent

199 ve Kozyatağı AND lokasyonları ile ‘Atölye’ ofisi olmak üzere beş ofisin her birinde ayrı günlerde gözlem yöntemiyle mekân incelemesi yapılmıştır. Ofis mekânlarındaki gözlemler sırasında, mekâna ve kullanıma ilişkin bilgiler, fotoğraflarla desteklenerek kayıt altına alınmıştır. Bu gözlem, inceleme ve fotoğraflar, tezin dördüncü bölümünde gerçekleştirilecek olan mekân analizlerine katkı sağlamaktadır. Ayrıca, paylaşımlı ofislerin plan şemaları da incelenmiştir. Bu bölümde, paylaşımlı ofislerin mekân organizasyonu bağlamında değerlendirilmesi için kriterler belirlenmektedir. Gözlemsel incelemeye dayalı olarak gerçekleştirilen mekânsal analizler, alan çalışmasının bulguları olarak tezin dördüncü bölümünde sunulmaktadır.

Bu bölümde; çalışma alanı olarak seçilen ofislerin mekân organizasyonunun incelenmesine yönelik olarak, paylaşımlı ofislerde mekân organizasyonunu oluşturan fonksiyonlar belirlenmektedir. Paylaşımlı ofis mekânları tez kapsamında “ Ortak çalışma alanları, Kapalı ofisler, Çalışma Kulübeleri, Toplantı odaları, Açık toplanma alanları, Etkinlik alanları, Mutfaklar ve mini mutfaklar, Kafeler, Dinlenme alanları, Karşılama ve bekleme alanları, Vestiyer ve kilitli dolap alanları, Baskı ve kopyalama alanları, Teras ve ofis bahçeleri, Oyun alanları, Prototipleme odaları, Sirkülasyon alanları” olmak üzere on altı temel başlık altında kategorize edilmektedir. Her temel bölüm için mekan organizasyonu açısından değerlendirilmesi gereken kriterler, literatür araştırmasına dayalı olarak bu bölümde tanımlanmaktadır. Bu analiz öncesinde, Türkiye’de paylaşımlı ofislerin gelişim sürecine dair bilgiler sunulmakta; ayrıca bu sürece, tezin çalışma alanı olan ofislerin bulunduğu İstanbul ili perspektifinden yaklaşılmaktadır.

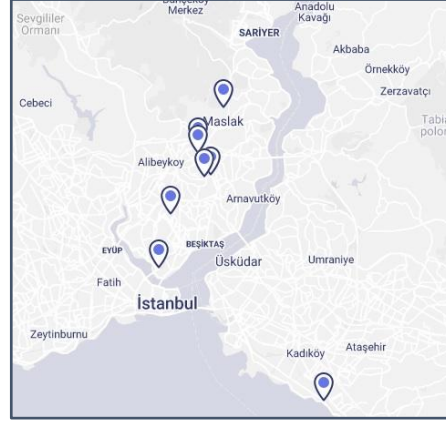
3.1. Türkiye’de Paylaşımlı Ofislerin Gelişimi

Dünya’da paylaşımlı ofis girişimlerinin ‘coworking/ortak çalışma’ tanımına uygun ilk örneklerinin, Amerika Birleşik Devletleri’nin Kaliforniya eyaletinde ortaya çıktığı bilinmektedir. San Francisco’da (Kaliforniya) 2005 yılında açılan Spiral Muse ve 2006 yılında açılan Citizen Space ortak çalışma alanlarının ilk örnekleri olarak kabul edilmektedir. 2009 yılına gelindiğinde ilk ortak çalışma alanı/paylaşımlı ofis zinciri olan NextSpaces (Kaliforniya) kurulmuştur (Kalkavan 2017). Ardından 2010 yılında; şu an

37 ülkede 125 farklı şehirde, 800'den fazla şubesi olan Wework'ün kurulmasıyla; paylaşımlı ofislerin hızlı bir yükselişe geçtiği görülmektedir. 2009-10 yıllarındaki bu yükseliş, ülkemizdeki etkisini 2012 yılında ofis-kafe formatıyla İstanbul'da açılmış olan 'Urban Station' ile göstermeye başlamıştır. Arjantin kökenli bir zincir olan Urban Station'ın İstanbul şubeleri, 2015 yılında Workinton ismi ile tamamen yerli olarak markalaşmıştır. Bu markalaşmayla beraber; ofis-kafe konsepti, paylaşımlı ofis konsepti olarak geliştirilmiştir. Şu an ise Workinton ülkemizde; İstanbul, İzmir, Ankara ve Bursa olmak üzere 4 farklı ilde 17 şube ve yurtdışında ise Katar'daki bir şubesi ile çalışanlara paylaşımlı ofis, sanal ofis, hazır ofis ve toplantı odası hizmetlerini sunmaktadır (Anonim 2019).

Yapılan çevrimiçi kaynak incelemeleri; 2014 yılından itibaren ülkemizdeki paylaşımlı ofis girişimlerinin sayısının hızlı bir artış gösterdiğini işaret etmektedir. Bu artışın en yoğun olduğu şehir, Türkiye'nin sosyo-ekonomik başkenti olarak nitelendirebileceğimiz (Kalkavan 2017) İstanbul şehridir. Bu durumda; paylaşımlı ofislerin kullanıcı profiline büyük bir kısmını, yaratıcı sektörlerden çalışanların oluşturmasının payı büyüktür. Öyle ki; İstanbul'da yaratıcı sektörlerde çalışanların sayısı, Türkiye'de yaratıcı sektörlerde çalışanların sayısının %52,4'ünü oluşturmaktadır. Ayrıca, İstanbul'da yaratıcı sektörlerden elde edilen ciro, ülkemizde yaratıcı sektörlerden elde edilen toplam cironun %74,5'idir (Anonim 2015b). Bu bağlamda, bugün; ülkemizdeki paylaşımlı ofislerin büyük çoğunluğu, ofis faaliyetlerinin Türkiye'nin tüm şehirlerinden daha fazla olduğu İstanbul'da bulunmaktadır.

Ortak çalışma kültürü; ülkemizde süregelen han ve kapalı çarşı kültürüyle bağdaştırılan bir yaklaşım olarak da değerlendirilmektedir. İstanbul'da 2012 yılından itibaren etkisini göstermeye başlayan bu yaklaşımın han ve kapalı çarşılarda, farklı ya da benzer alanlarda uzman kişilerin dayanışma içinde çalışmaları bakımından, günümüzdeki paylaşımlı ofis yaklaşımıyla benzeşmekte olduğu düşünülmektedir. Paylaşımlı ofis kültürü ile han/çarşı kültürünün bir diğer benzer yanı ise; mutfaklarında her zaman çay, kahve bulunması ve bu aktivitenin iş ve insan ilişkilerini geliştirdiğine inanılmasıdır. Ayrıca paylaşımlı ofislerde olduğu gibi han ve çarşılarda da birbirine iş sağlayan bir ortamın olduğu bilinmektedir (Çetiz 2017).

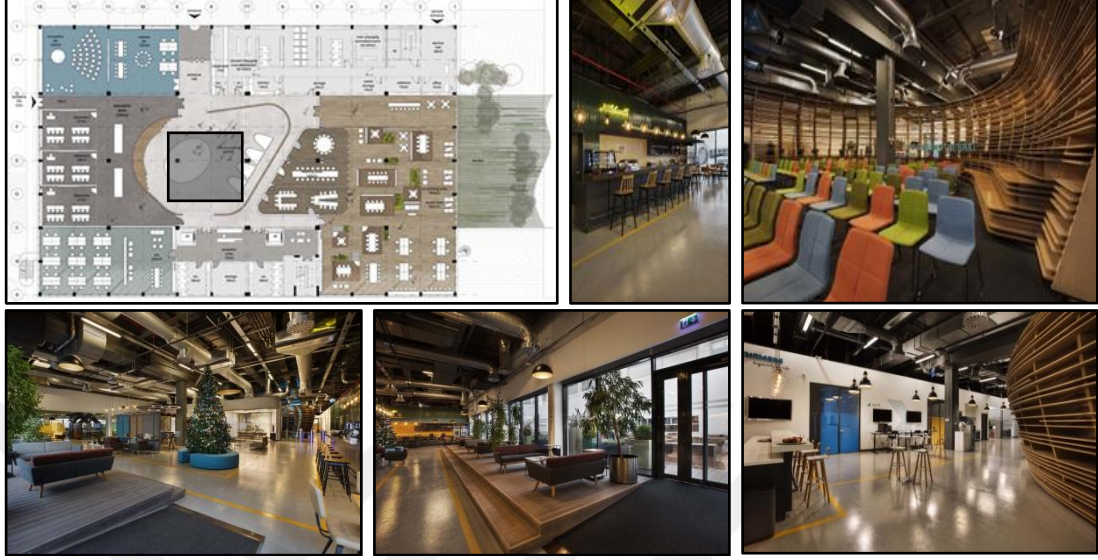

Şekil 3.2. İstanbul'daki paylaşımli ofislerin yoğunlaştığı konumları (Anonim 2019j)

İstanbul'daki paylaşımli ofislerin, Avrupa yakasında Beşiktaş/ Levent, Şişli, Maslak-Büyükdere MIA'ları (merkezi iş alanı) aksı boyunca yoğunlaştığı görülmektedir. Bu konumların, erişilebilirliğin sağlanması adına metroya yakınlık dikkate alınarak seçildiği bilinmektedir. Belirtilen bu aksta ulaşım; Yenikapı-Hacıosman metro hattı üzerinde 'Şişhane' ve 'Atatürk Oto Sanayi' durakları arasında sağlanmaktadır. Anadolu yakasında ise Workinton'un 5 şubesi; Kavacık, Ümraniye, Ataşehir, Kozyatağı ve Pendik'te bulunmaktadır (Şekil 3.2). Bu ofislerin; İstanbul'daki "kültür üçgeni" denilen kültür tüketiminin yoğunlaştığı Beyoğlu, Beşiktaş, Şişli, Tarihi Yarımada ve Kadıköy'ü içine alan bölgeler ile çakıştığını belirtmekte fayda vardır (Anonim 2015b).

İstanbul'da halen hizmet vermekte olan paylaşımli ofislerden bazıları; Workinton (17 lokasyon), Kolektif House (4 lokasyon), Atölye İstanbul, Impact Hub, Habita Coworking, Workhaus, Joint Idea (2 lokasyon), Dam, Daire Coworking ve İdea Kadıköy olarak adlandırılan çalışma mekânlarıdır. Paylaşımli ofis girişimi olarak hayata geçirilmiş bu ofislerin yanısıra; 'Siemens Kartal Kampüsü Bina 17' projesi de, coworking/ortak çalışma kültürünün ülkemizdeki gelişim sürecinde önemli bir adım olarak görülmektedir. İstanbul Kartal'daki Siemens Kampüsü; üretim tesislerinin şehir dışına kaydırılarak, yakın gelecekte tamamıyla bir ofis kampüsü olması planlanan bir projedir. Kampüsteki fiziksel dönüşümle beraber, çalışma anlayışında da bir dönüşüm deneyimlenmesi amacıyla 2018 yılında ; 'dijital deneyim merkezi (DEX), ortak çalışma alanları (Co-Work) ve iletişim merkezi (Communication Area)' projelendirilmiştir (Şekil 3.3). Bu proje kapsamındaki, üretim tesisinden ofis ve sosyal alanlara uzanan

mimari evrim; geleneksel çalışma ortamından, yeni nesil çalışma ve üretim modeline geçişi öngören bir dönüşüm olarak görülmektedir (Anonim 2018k).

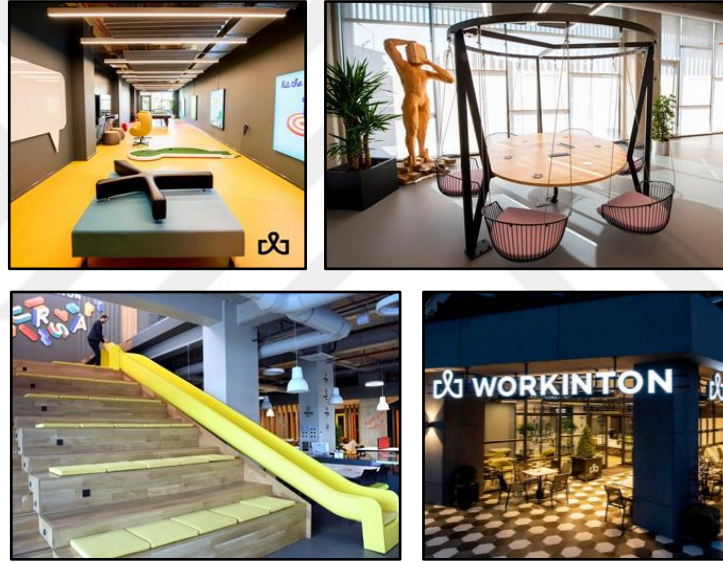
Şekil 3.3. Siemens Kartal Kampüsü Bina 17: Plan şeması, mini mutfak, iletişim merkezi, ortak çalışma ve informal toplanma alanları (Anonim 2018k)

Paylaşımlı ofis kültürünün ülkemizdeki öncü şehri İstanbul'dur. Bununla birlikte, Türkiye'nin üç büyük şehri olan İzmir, Ankara ve Bursa'da da bazı örneklerin bulunduğu; ancak ülkenin diğer şehirlerinde henüz paylaşımlı ofis kültürünün gelişmemiş olduğu görülmektedir. İzmir'de halen hizmet vermekte olan paylaşımlı ofisler; Workinton Bayraklı Tower şubesi ve Originn'dir. Bornova Sanayi'de 2016 yılında hizmet vermeye başlayan Originn; topluluk oluşturma hedefine sahip, işbirliğini destekleyen bir paylaşımlı ofistir. Eski işlevi un fabrikası olan yapı; paylaşımlı ofis olarak yeniden işlevlendirilmiştir (Anonim 2019k). Originn'de kullanıma hazır 16 m², 20 m², 27 m², ve 34 m²'lik hazır ofisler, kullanıma hazır toplantı odaları, etkinlik alanı, dinlenme alanları, kafe, mutfak alanları ve teras mevcuttur. 200 kişi kapasiteli etkinlik alanı; eğitim, atölye, konferans, lansman, sergi gibi farklı etkinliklere uygun tasarlanmış olup, gerekli teknik donanımlara sahiptir (Şekil 3.4). Ayrıca ofis bünyesinde yer alan "Originn Food Lab"; gıda ve tarım alanında fikir ve projeleri olan girişimciler için bir çalışma mekânı olarak tasarlanmıştır (Anonim 2019l). Ankara ve Bursa'da ise; paylaşımlı ofis olarak Workinton'un lokasyonları hizmet vermektedir. Bu lokasyonlar; Ankara'da Next Level ve Söğütözü; Bursa'da ise Nilüfer lokasyonudur. Workinton'un

diğer lokasyonlarında olduğu gibi; Ankara ve Bursa'daki ofislerde de Workinton'un kurumsal kimliğini yansıtan bir iç mekân tasarım konsepti karşımıza çıkmaktadır (Şekil 3.5).

Şekil 3.4. Originn paylaşımlı ofis mekânı (Anonim 2019)

Şekil 3.5. Workinton Bursa / Nilüfer ofisi (Anonim 2019)

3.2. Çalışma Alanı: İstanbul'da Paylaşımlı Ofisler

Tezin çalışma alanı olarak; İstanbul'dan üç paylaşımlı ofisin seçilme sebebi; bir önceki bölümde de aktarıldığı gibi İstanbul'un bu alanda ülkemizdeki öncü il olmasıdır. İstanbul'un ülkemizde en fazla sayıda paylaşımlı ofisi barındıran il olmasının yanında; bu ofislerden bazılarının nitelik olarak da dünyadaki başarılı örneklerle karşılaştırılabilir nitelikte özellikler taşıdıklarının görülmesi bu seçimde etkili olmuştur. Bu varsayım doğrultusunda, çalışmada seçilen çalışma mekânlarının, tasarım yaklaşımları ve

mekânsal niteliklerinin, literatür araştırması ve dünyada başarılı olarak değerlendirilen örnek mekânların incelenmesi yoluyla elde edilmesi planlanan kriterler çerçevesinde analiz edilmesi amaçlanmıştır. Bu bağlamda; iç mekân tasarımlarına yön veren değerler ve mekân kurgusunu oluşturan fonksiyonlar açısından incelenecek olan ofisler; ‘Kolektif House’ Levent ve Maslak ofisleri, ‘Workinton’ Levent 199 ve Kozyatağı ofisleri ile ‘Atölye’ ofisidir. Bu ofislerin herbirinin seçilmesinde etkili olan ayırt edici nitelikler aşağıdaki çizelgede aktarılmaktadır.

Çizelge 3.1. Kolektif House ofislerinin seçilmesinde etkili olan ayırt edici özellikler

Kolektif House Ofislerinin Seçilmesinde Etkili Olan Özellikler	
Özellikler	Açıklama
Mekân kapasitenin yüksek olması ve topluluk (komünite) olma bilincinin sağlanması	Maslak ofisi, 10.000 m ² ’lik kullanım alanı ile Türkiye’deki en büyük paylaşımlı ofistir.
Üye/kullanıcı yoğunluğunun fazla ve bilinirliğin yüksek olması	Şişhane, Levent, Maslak ve Ataşehir ofisleri bulunmaktadır. Ataşehir ofisinin, Anadolu yakasındaki ilk Kolektif House konumu olarak, yakında hizmet vermeye başlayacağı duyurulmuştur.
Mekansal kurguda, etkinliklerde çeşitlilik sağlanması ve üyeler arasında işbirliğinin desteklenmesi	Ev konforu ile çalışma ortamındaki ticarî ambiyansı bir araya getiren ‘resimercial’ tasarım anlayışı hakimdir. Mekân kurgusunda, çalışma kulübesi, oyun odası, kafe ve mini mutfak gibi ayırt edici mekânlar bulunmaktadır.

Çizelge 3.2. Workinton ofislerinin seçilmesinde etkili olan özellikler

Workinton Ofislerinin Seçilmesinde Etkili Olan Özellikler	
Özellikler	Açıklama
Mekân kapasitenin yüksek olması ve topluluk (komünite) olma bilincinin sağlanması	Konum seçenekleri (18 konum) İstanbul (Anadolu’da 5, Avrupa’da 8), İzmir (1), Ankara (2), Bursa (1), Katar (1)
Üye/kullanıcı yoğunluğunun fazla ve bilinirliğin yüksek olması	‘Urban station’ adı ile ofis-kafe konseptinin ülkemizdeki ilk örneği olarak hizmet vermiş; ardından ‘Workinton’ adını alarak paylaşımlı ofis konseptinde hizmet vermeye devam etmiştir. Paylaşımlı ofis konseptinin Türkiye’deki ilk örneği olma
Mekansal kurguda, etkinliklerde çeşitlilik sağlanması ve üyeler arasında işbirliğinin desteklenmesi	Belirlenen mimarî konsept, küçük farklılıklarla tüm konumlarda uygulanmaktadır. Mekân kurgusunda, kafe alanı bulunmaktadır.

Çizelge 3.3. Atölye ofisinin seçilmesinde etkili olan özellikler

Atölye Ofisinin Seçilmesinde Etkili Olan Özellikler	
Özellikler	Açıklama
Mekân kapasitenin yüksek olması ve topluluk (komünite) olma bilincinin sağlanması	Disiplinler ötesi inovasyon platformu olma özelliği taşımaktadır.
Üye/kullanıcı yoğunluğunun fazla ve bilinirliğin yüksek olması	Diğer örneklerden farklı olarak, üye/kullanıcılar belli kriterlere göre; bir sayı sınırlaması kapsamında topluluğa kabul edilmektedir.
Mekânsal kurguda, etkinliklerde çeşitlilik sağlanması ve üyeler arasında işbirliğinin desteklenmesi	Mekân kurgusunda, MIT Fab Lab üyesi bir prototipleme odası ve mini mutfak gibi ayırt edici mekânlar bulunmaktadır. İç mekân tasarımını, aynı zamanda Atölye'nin birincil kullanıcıları olan stratejik tasarım stüdyosu 'Atölye Labs' gerçekleştirmiştir.

Özetle; İstanbul'daki bu üç paylaşımlı ofis, çalışma alanı olarak seçilirken, topluluk yapılarındaki farklılıkların, mekân kurgularına nasıl yansıdığını tespit edebilmek hedeflenmiştir. Bu bağlamda; ofislerin mekân kurgularında ortak olan temel fonksiyonların yanısıra, ayırt edici olan fonksiyonların da belirlenerek incelenmesi amaçlanmıştır.

3.3. Paylaşımlı Ofislerde Mekân Organizasyonunu Oluşturan Temel Bölümler

Paylaşımlı ofislerdeki çalışma mekânları, özel olarak tasarlanmış veya okuma, yazma, telefon ve bilgisayar çalışması gibi masa kullanımı gerektiren faaliyetler için uygun alanlardır. Bu bölüm kapsamında paylaşımlı ofislerde yer alan çalışma mekânları; ortak çalışma alanları, hazır ofis hizmetinin sunulduğu kapalı ofisler ve çalışma kulübeleri başlıkları altında incelenmektedir.

Çeşitli çalışma mekânı tipleri arasındaki en önemli ayırım, büyüklükleri ve kapalılık dereceleridir. Mekânlar kullanıcılara, farklı derecelerde görsel mahremiyet (kullanıcıların başkalarını görebildiği veya başkaları tarafından görülebildiği ölçüde) ve akustik mahremiyet (kullanıcıların başkalarını duyabildiği veya başkaları tarafından duyulabildiği ölçüde) sağlamaktadır. Bu özelliklerin, çalışanların etkileşimi ve konsantrasyonu üzerinde doğrudan bir etkisi vardır. Bir diğer önemli ayırım ise, iş

istasyonlarının kullanım şekli ile ilgilidir. İş istasyonu, bir birey tarafından kiralanabilen veya birden fazla çalışan tarafından paylaşılabilen mekânlardır. Örneğin; hazır ofis, belirli bir ekibin üyelerine kiralanmış; ekip kimliklerini yansıtabildikleri çalışma mekânlarıdır. Ortak çalışma alanı ve çalışma kulübesi ya da sessiz oda gibi mekânlar ise ortak kullanım için özel olarak tasarlanmaktadır.

Her çalışma mekânı tipi için; çalışma istasyonu başına önerilen bir en az alan boyutu bulunmaktadır (Çizelge 3.2). Ancak, belirtilen bu en az boyutların, genel ölçüler olduğunu kabul etmek önemlidir. Uygulamada, çalışma istasyonunun boyutu yerel kültürden, düzenlemelerden ve maliyetlerden güçlü bir şekilde etkilenmektedir. Örneğin, Londra ya da Hong Kong'daki çalışma alanı; iş kültüründeki ve mekân maliyetlerindeki farklılıklar nedeniyle, Amsterdam veya Stockholm'dekilerden önemli ölçüde küçük olma eğilimindedir (Van Meel ve ark. 2010).

Çizelge 3.4. Çalışma istasyonu başına önerilen en az alan boyutu (Van Meel ve ark . 2010)

Çalışma İstasyonu için En az Alan Gereksinimleri	
Fonksiyon	En az alan gereksinimi
Çalışma için temel alan (örneğin masatüstü ya da dizüstü bilgisayar kullanımı)	4 m ²
Ek kullanım alanı (örneğin kağıt depolama)	1 m ²
Küçük toplantılar için alan (Eklenen her bir sandalye için)	1,5 m ²

Bu bölüm kapsamında, paylaşımlı ofislerdeki toplantı mekânları ise toplantı odaları, açık toplanma alanları ve etkinlik alanları başlıkları altında incelenmektedir. Çeşitli toplantı mekânı türleri arasındaki en önemli ayırım, kullanıcı sayısı ve alanın açıklık veya kapalılık derecesidir. Diğer bir önemli ayırım ise, toplantı yapısının niteliği ile ilgili olan toplantı mekânının karakteridir. Farklı toplantı türleri (formal veya informal, planlanmış veya hazırlıksız) farklı tür mekânlar gerektirmektedir. Her toplantı mekânı tipi için; toplantı alanı başına önerilen bir en az alan gereksinimi bulunmaktadır (Çizelge 3.3). Belirtilen bu asgarî boyutların, genel ölçüler olduğunu kabul etmek önemlidir. Uygulamada, toplantı alanının boyutu yerel kültürden, düzenlemelerden ve maliyetlerden güçlü bir şekilde etkilenmektedir.

Çizelge 3.5. Toplantı alanı başına önerilen en az alan boyutu (Van Meel ve ark . 2010)

Toplantı Alanı için En az Alan Gereksinimleri	
Fonksiyon	En az alan gereksinimi
Açık toplantı alanı	1,5 m ²
Kapalı toplantı alanı	2 m ²
Özel ekipman ve mobilya içeren toplantı alanı	3 m ²
Kullanıcıların ayakta durduğu buluşma/toplantı noktası	1 m ²

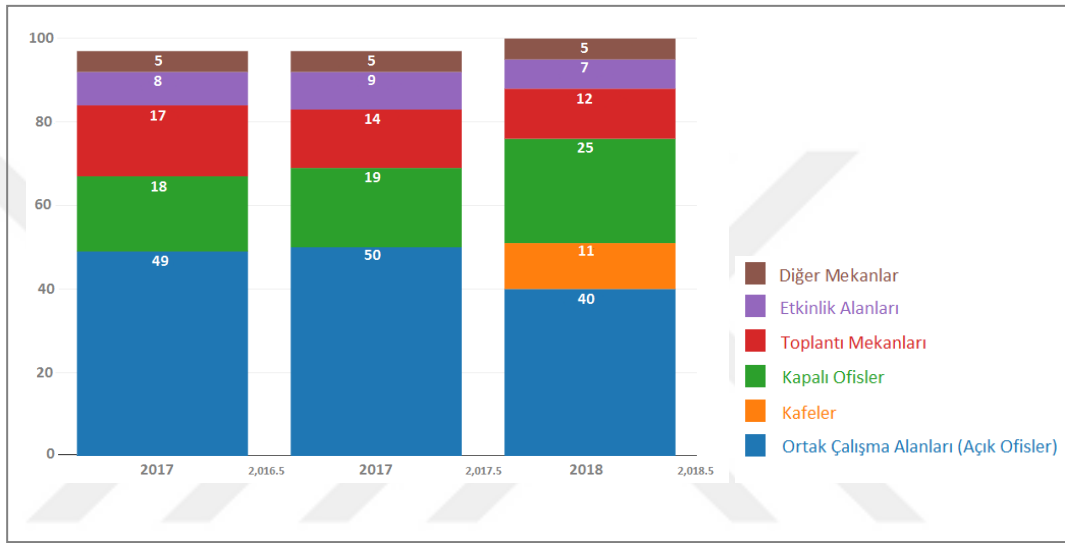
Toplantı mekânları; paylaşımlı ofislerin mekân kurgusunda, farklı kullanıcı sayılarına hitap edecek çeşitlilikte; birden fazla sayıda tasarlanmaktadır. Bu mekânlar; üyelerin haricinde, rezervasyon yöntemiyle topluluk dışından kişi ve organizasyonların kullanımına da açık olmaktadır. Kişi kapasitesi nispeten az olan toplantı odaları haftalık, aylık periyotlarda bir ya da birçok defa kullanılabilir. Daha fazla kişi kapasiteli; görüntülü ve sesli teknolojik ekipmanlarla donatılmış sunum ve konferans odaları da benzer periyotlarda kullanılabilir (Karaoğlu Tekin 2019).

Bu mekânlarda aranan temel özellik; aynı masada bir araya gelen gruptaki kişi sayısına uygun olması ve masa etrafında kolay dolaşımın sağlanmasıdır. Bu alanların çeşitli bölücü sistemlerle ya da mobilya çözümleriyle kişi sayısına göre uyarlanabilmesi, özellikle paylaşımlı ofislerde tercih edilen bir tasarım yaklaşımıdır. Bu sayede kullanıcılara, farklı gereksinimlere uyumlu ve esnek kullanım olanağı sağlayan mekânlar sunulmuş olabilmektedir (Ergin 2012).

Toplantı mekânlarının tasarımında dikkat edilmesi gereken diğer önemli parametreler; konfor, ergonomi, teknolojik donanım, akustik ve aydınlatmadır. Bu mekânlar genellikle kullanıcıların ergonomisine uygun mobilyalar ile donatılmış; genellikle dikdörtgen planlı mekânlar olarak tasarlanmaktadır. Teknolojik aletlerin bu alanlarda kullanımında; yer ve kullanım amaçlarının doğru belirlenmesi büyük önem taşımaktadır. Bir diğer önemli tasarım parametresi ise akustik konfordur. Toplantı odasının/alanının büyüklüğü ne kadar olursa olsun; katılımcılar birbirini net ve sağlıklı bir şekilde duyabilmelidir. Aydınlatma ise; toplantılar sırasında yapılabilecek sunumlarda görsel ve videoların; mekândaki tüm kullanıcılar tarafından net görülebileceği nitelikte tasarlanmalıdır. Akustik ve aydınlatma gibi tasarım

parametreleri; toplantı mekânının boyut ve fonksiyonuna göre değişebilmektedir (İmal 2009).

Bu bölüm kapsamında paylaşımlı ofislerdeki destek mekânları mutfak ve mini mutfaklar, kafeler, dinlenme alanları, karşılama ve bekleme alanları, vestiyer ve kilitli dolap alanları, baskı ve kopyalama alanları, teras ve ofis bahçeleri, oyun alanları, prototipleme odaları vesirkülasyon alanları başlıkları altında incelenmektedir.

Şekil 3.6. Paylaşımlı ofislerde mekân organizasyonunu oluşturan temel bölümlerin yoğunluğunun son yıllardaki değişimi (Anonim 2018e)

Destek mekânları farklı kullanıcı profillerini çekebilecek çeşitlilikte tasarlanmakta, bu yönden etkileşimi teşvik etmek için güçlü bir araç olarak görülmektedir. Birçok destek alanı buluşma noktası işlevi taşımaktadır. Su soğutucusunda veya fotokopi makinesinde gerçekleşecek olan gündelik toplantılar ve tesadüfî buluşmalar bu duruma örnektir. Bu tür alanlar çoğu zaman iletişimi ve sosyal uyumu olumlu yönde etkilemektedir.

Destek mekânlarının mıknaatıs işlevini en iyi şekilde gerçekleştirebilmesi için, bu mekânlar stratejik olarak konumlandırılmalıdır. Çok fazla destek alanı oluşturmak, kullanım yoğunluğunu ve sonuç olarak sosyal etkileşim şansını azaltır. Yoğun trafik yollarında (örneğin merdivenlerin ve asansörlerin yakınında) sınırlı sayıda “servis noktası” oluşturulması ve bu bölümlerin farklı destek fonksiyonları ile

bütünleştirilmesinin sağlanması daha etkilidir. Örneğin, mini mutfak alanı ile baskı ve kopyalama alanı bir arada düşünülebilmektedir.

3.3.1. Ortak çalışma alanları

Paylaşımlı ofislerde mekân kurgusunun temelini oluşturan ortak çalışma alanları; açık planlı, doğaçlama ya da planlı etkileşim, fikir alışverişi ve işbirliği için olanak sağlayan çalışma mekânlarıdır. Bu mekânların kullanıcıları; üyeler, paylaşımlı ofis ekibi, misafirler ve toplantı odası ile etkinlik alanlarını günlük olarak kiralayan kişi ya da ekiplerdir. Ortak çalışma alanları; ortak araştırma ve geliştirme gibi hem konsantrasyon hem de işbirliğini aynı anda gerektirebilen işler için uygundur. Mimari tasarım gibi atölye benzeri bir ortam gerektiren yaratıcı çalışmalar için kullanılabilir. Aynı zamanda kullanıcılar, daha az konsantrasyon gerektiren bireysel çalışmalarını da bu mekânlarda yürütebilmektedir.

Ortak çalışma alanlarının dış cepheye yakın konumlandırılarak; manzara ve gün ışığına erişiminin sağlanması önemlidir. Birçok örnek incelendiğinde; ortak çalışma alanları ile çalışanların sıklıkla çay-kahve ihtiyaçlarını giderdikleri mutfak ve mini mutfak alanları arasında direkt ilişkinin kurulmasının tercih edildiği görülmektedir. Dikkat ve konsantrasyon problemleri sebebiyle yoğun trafiğe sahipdolaşım yolları veya baskı-kopyalama alanları gibi destek mekânlarıyla görsel ilişki kurulmasından kaçınılmalıdır(Van Meel ve ark. 2010).

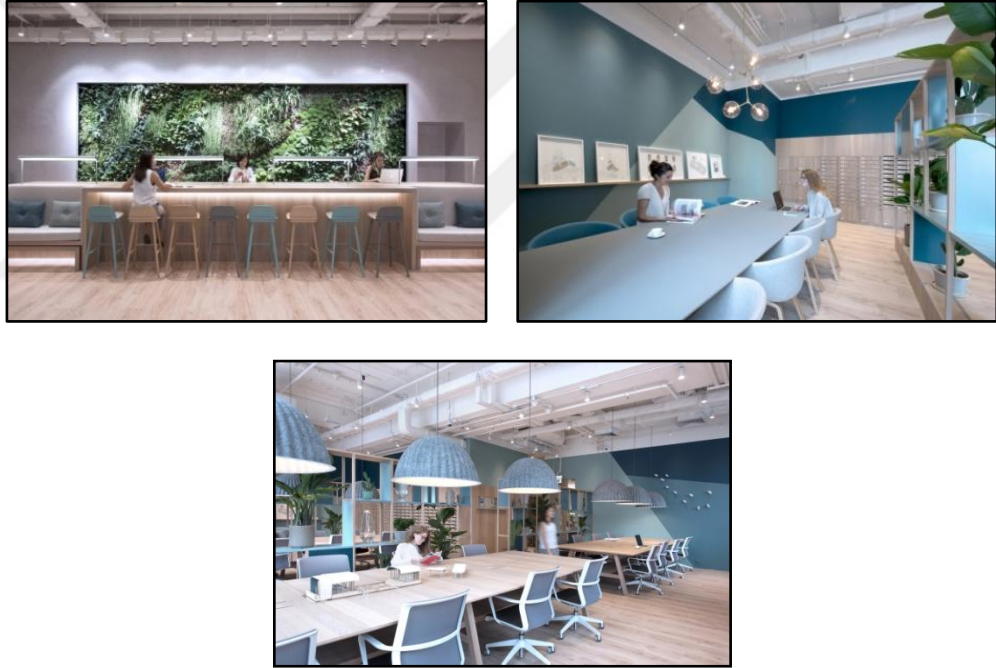
Bu mekânlarda çok sayıda kullanıcıya, gereksinimlerine göre kişiselleştirebilecekleri masa, ergonomik çalışma sandalyesi, depolama ve raf ünitesi içeren; bilgisayar kullanımına elverişli çalışma birimleri sunulmaktadır. Bu birimler ofis mekânında bağımsız ve birleşik olarak düzenlenebilen çalışma istasyonları ya da duvara montajlanmış çalışma yüzeyleri olarak tasarlanabilmektedir. Önerilen en az taban alanı ise, çalışma istasyonu başına 6 m²; toplantı için bir masa eklendiğinde ise 7 m² 'dir. (Ergin 2012).

Paylaşımli ofislerdeki ortak çalışma alanlarında bulunan, büyük topluluk masaları (community table) hikaye ve fikirleri bir araya getirerek paylaşmak için ideal olan çalışma ortamları sunmaktadır (Şekil 3.10, Şekil 3.11). Topluluk masaları; ev ortamının birçok özelliğini sergilemekte olan paylaşımli ofislerin, geleneksel ofislerden daha rahat, daha samimi ve işbirliğine dayalı olan ortamının sağlanmasında etkili olan tasarım öğeleridir. Yaratıcılığın desteklenmesine izin veren konforlu ve fonksiyonel alanlar yaratmak önemlidir. Topluluk üyelerinin ortak bir masanın etrafında oturması, bir topluluğun parçası olduklarını hissetmelerini ve fiziksel çalışma ortamıyla bir bağlantı kurmalarını sağlamaktadır (Anonim 2019a).

Ortak çalışma alanlarında masa düzenlemelerini yeniden yapılandırmak kolaydır ve mekâna ilave masa eklenerek yoğunluk artırılabilir. Örneğin; alanın ortasına küçük bir masa eklemek, çalışanların sadece ofis sandalyelerini çevirerek bir toplantı başlatmasını sağlayabilmektedir. Bu olanaklar, yüksek düzeyde mekânsal esnekliğe ve mekânın verimli kullanımına olanak tanımaktadır. Masalar, hem etkileşimi artıracak şekilde yüz yüze hem de konsantrasyonu artıracak şekilde sırt sırta farklı seçenekler sunacak şekilde düzenlenebilmektedir.

Ortak çalışma alanlarında; ekip ve bireyler arasındaki iletişimi engelleyen fiziksel engeller bulunmamaktadır. Bu da etkileşimi, işyeri öğrenmesini ve paylaşımli ofislerin hedeflediği olası işbirliklerini desteklemektedir. Fakat bu mekânlarda; akustik ve görsel mahremiyet sınırlıdır. Bu bağlamda; açık ofisler olan ortak çalışma alanlarında, çalışanların birbirini anlayabilmesi, konuşma gizliliğine ihtiyaç duyulduğunda bunun sağlanabilmesi ve fon gürültüsünün sınırlandırılması önem taşımaktadır. Akustik konforun belirli bir düzeyde sağlanabilmesi için; akustik tavanlar, ses emici özellikte bölücü paneller ve zemin malzemeleri ya da ses maskeleyme gibi yöntemler kullanılmaktadır. Paylaşımli ofislerde rastlanmakta olan bölücü panellerin yüksekliği önem taşımaktadır. Alçak bölücüler açıklığa, yüksek bölücüler ise görsel gizliliğe katkıda bulunmaktadır. Yüksekliği 5,5 m'den daha az olan bölmelerin akustik etkilerinin çok az olduğu veya hiç olmadığı belirtilmektedir (Varlı 2004, Van Meel ve ark. 2010).

Paylaşımli ofis mekânlarındaki önemli tasarım öğelerinden biri de, çalışma ortamlarında kullanılan doğal yeşil bitki ve çiçeklerdir. Bu bağlamda, paylaşımli ofis mekânlarında - özellikle de ortak çalışma alanlarında- tasarımcılar tarafından biyofilik tasarıma yoğun bir yönelim olduğu, incelenen mekân örneklerinde açıkça görülmektedir (bkz. Şekil 3.11). Tasarımda benimsenen bu yaklaşımın önemine ve sağladığı katkılara dikkat çekilmektedir. Örneğin, bir mobilya firması olan Steelcase’in raporunda yaklaşımın benimsenmesinin nedeni; “Modern çalışma daha fazla yaratıcılık ve bağlantı gerektirmek üzere geliştikçe; tasarımcılar, çalışanların gelişimine yardımcı olmak için doğayla bağlantı kurma ve bağ kurma konusunda doğuştan gelen bir arzuya sahip olma ilkesi olan ‘biophilia’ yaklaşımına yönelmektedir.” olarak ifade edilmektedir (Kinugasa-Tsui 2018).

Şekil 3.7. Paylaşımli ofis ortak çalışma alanındaki topluluk masaları ve dikey bahçe tasarımı: ”The Work Project” Causeway Bay ofisi / Çin (Anonim 2018d)

Biyofilik tasarım yaklaşımı, insan sağlığını geliştirmek için doğal sistemleri ve süreçleri yapılı çevrelerin tasarımına dahil etmenin önemini savunmaktadır. Biyofili terimi kökeni ‘biophilia’ kavramından gelmektedir (Anonim 2018f). Bu kavram bir biyolog ve evrim teorisyeni olan E.O.Wilson (1984) tarafından ‘yaşama ve yaşam benzeri süreçlere karşı olan doğuştan gelen eğilim’ olarak tanımlanmaktadır. Güneş ışığı alan,

hayvanlarla temasa elverişli, ağaç, çiçek, su gibi doğal öğeler barındıran mekânlarda kişilerin kendini daha rahat hissettiği gerçeği esas alınarak biyofilik tasarım anlayışı şekillendirilmektedir (Bayraktaroğlu 2013). Biyofilik tasarımın çalışanlar üzerindeki etkisi hakkında gerçekleştirilen bir araştırma sonucunda; çalışma mekânındaki güneş ışığı, doğal bitki gibi öğelerin verimliliği %6, yaratıcılık düzeyini ise %15 oranında arttırdığı tanımlanmıştır (Anonim 2015d).

Şekil 3.8. Paylaşımli ofis ortak çalışma alanı:”Wework” Weihai Lu ofisi / Çin (Anonim 2017j)

Çizelge 3.6. Paylaşımli ofislerde ortak çalışma alanlarının mekânsal analizi için belirlenen kriterler

Ortak Çalışma Alanları için Mekânsal Değerlendirme Kriterleri		
Kriterler	Açıklamalar	
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Dış cephe ile ilişkili konumda yer alması; manzara ve gün ışığına erişimin sağlanması
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Mutfak-mini mutfak ile direkt ilişki kurulması Dikkat ve konsantrasyon problemleri nedeniyle, yoğun sirkülasyon alanı ve baskı-kopyalama alanı ile dolaylı ilişki kurulması
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık plan düzeninde olup; kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanması
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Kişiselleştirilebilirmasa, ergonomik çalışma sandalyesi, depolama ve raf ünitesi içeren çalışma birimleri sağlanması Çalışma birimlerinin mekânda birbirinden bağımsız bireysel masalar ya da topluluk masaları biçiminde, birleşik ya da duvar ile bağlantılı sabit çalışma yüzeyleri olarak tasarlanması Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak veren çalışma yüzeylerinin sağlanması
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Doğal peyzaj elemanlarının; çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması

Çizelge 3.6. Paylaşımlı ofislerde ortak çalışma alanlarının mekânsal analizi için belirlenen kriterler (devam)

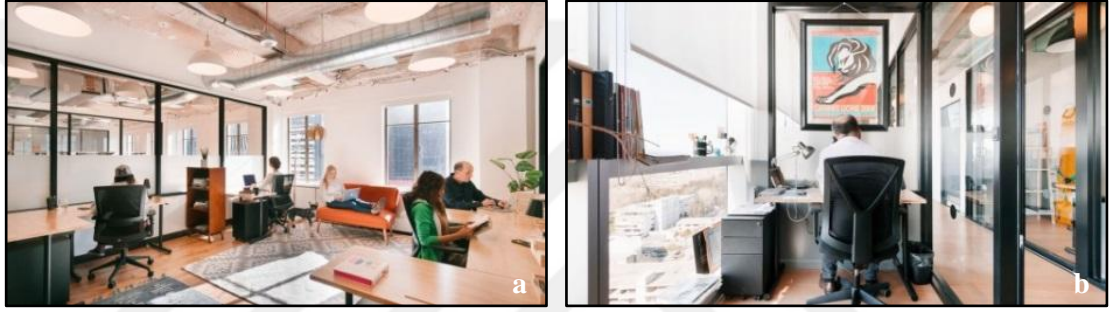
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Masa düzenlerinin yeniden yapılandırılabilmesinin mekânsal esnekliğe olanak sağlaması
		Masa düzenlerinde, hem etkileşimi artıracak şekilde yüz yüze hem de konsantrasyonu artıracak şekilde sırt sırta gibi farklı seçenekler sunulması
		Açık plan düzenine sahip mekân içerisinde akustik konfor ve görsel mahremiyet sağlayankullanım alanlarının sunulması
	Mekânın kullanım olanakları	Doğaçlama ya da planlı etkileşim ve fikir alışverişine olanak sağlanması
		Ortak araştırma ve geliştirme gibi hem konstrasyon hem işbirliği gerektiren işler için kullanımın sağlanması
		Atölye benzeri bir ortam gerektiren yaratıcı çalışmalar için kullanımın sağlanması
		Az konsantrasyon gerektiren bireysel çalışmalar için kullanımın sağlanması

3.3.2. Kapalı ofisler

Kapalı ofisler (private office, enclosed office) bir paylaşımlı ofisin bünyesinde bulunan, tek kişinin ya da farklı büyüklükteki ekiplerin kullanımına uygun olacak şekilde mobilya ve ekipmanlar içeren, kiralanmaya hazır çalışma mekânlarıdır. Bu ofisler çoğunlukla ‘işbirliği’ gibi işlevsel nedenlerden dolayı hazır ofis hizmeti (serviced office, ready-to-use office) adı altında tahsis edilmektedir. Bu sebeple; benzer çalışma düzeni ve çalışma tutumu olan kişilerden oluşan ekipler tarafından paylaşılması daha verimlidir.

Kapalı ofisler ortak araştırma ve geliştirme gibi aynı anda hem konsantrasyon hem de işbirliği gerektiren işler için uygundur. İki, üç ya da daha fazla kişi arasında sık sık doğaçlama etkileşim gerektiren ortak çalışma için kullanılabilirler. Bu mekânlar pencereye yakın yerleştirilmeli; manzara ve gün ışığına erişimi olmalıdır. Mekânın ses yalıtımı başarılı bir şekilde sağlandığında; yoğun dolaşım yollarının veya diğer açık alanların yanına yerleştirilebilmektedir.

Önerilen en az taban alanı, çalışma istasyonu başına 6 m² veya toplantı için bir masa eklendiğinde 7m²'dir. Paylaşımlı ofis bünyesindeki hazır ofislerin mekânsal boyutları; tek kişiye ya da farklı kişi sayısına sahip ekiplere hizmet verebilecek çeşitliliktedir (Şekil 3.14). Bu ofislerde, çalışanların gereksinim duyduğu çalışma masaları, ergonomik çalışma sandalyeleri, en az iki adet misafir koltuğu, depolama ve raf üniteleri bulunmaktadır. Masalar, sırasıyla etkileşimi veya konsantrasyonu artırarak yüz yüze veya sırt sırta düzenlenmelidir. Tercihen, masa düzeni, sakinlere kapının doğrudan bir görünüşünü vermelidir. (Ergin 2012 , Van Meel ve ark. 2010).

Şekil 3.9. Paylaşımlı ofislerde kapalı ofis mekânları: a-“Wework” 571 Bloor St W / Kanada, b-“Wework” 1100 King ST W ofisleri / Kanada (Anonim 2019ı)

Şekil 3.10. Paylaşımlı ofislerde kapalı ofis mekânları: Glowfish ofisi / Tayland (Anonim 2019z)

Çizelge 3.7. Paylaşımlı ofislerde kapalı ofislerin mekânsal analizi için belirlenen kriterler

Kapalı Ofisler için Mekânsal Değerlendirme Kriterleri		
Kriterler		Açıklamalar
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Dış cephe ile ilişkili konumda yer alması; manzara ve gün ışığına erişimin sağlanması
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Dikkat ve konsantrasyon problemleri nedeniyle, yoğun sirkülasyon alanı ve diğer açık alanlar ile dolaylı ilişki kurulması Ses yalıtımı sağlandığı takdirde, yoğun sirkülasyon alanı ve diğer açık alanların yakınına yerleştirilebilmesi
	Mekânın sınırlarının niteliği	Görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılık sağlanması
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Kişiselleştirilebilir masa, ergonomik çalışma sandalyesi, depolama ve raf ünitesi ile misafir koltuğu içeren çalışma birimleri sağlanması
		Çalışma birimlerinin mekânda birbirinden bağımsız bireysel masalar ya da topluluk masaları biçiminde, birleşik ya da duvar ile bağlantılı sabit çalışma yüzeyleri olarak tasarlanması
		Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak veren çalışma yüzeylerinin sağlanması
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Masa düzenlerinin yeniden yapılandırılabilmesinin mekânsal esnekliğe olanak sağlaması
		Masa düzenlerinde, hem etkileşimi artıracak şekilde yüz yüze hem de konsantrasyonu artıracak şekilde sırt sırta gibi farklı seçenekler sunulması
		Ses yalıtımının sağlanması
	Mekânın kullanım olanakları	Bir, iki, üç ya da daha fazla kişi için kullanımın sağlanması
		Doğaçlama ya da planlı etkileşim ve fikir alışverişine olanak sağlanması
		Ortak araştırma ve geliştirme gibi hem konsantrasyon hem işbirliği gerektiren işler için kullanımın sağlanması
		Atölye benzeri bir ortam gerektiren yaratıcı çalışmalar için kullanımın sağlanması

3.3.3. Çalışma kulübeleri

Çalışma kulübeleri (cockpit, quiet room, quiet booth, study booth, think tank, carrel) bir kişinin kullanımına uygun, kapalı çalışma mekânlarıdır. Karmaşık raporları

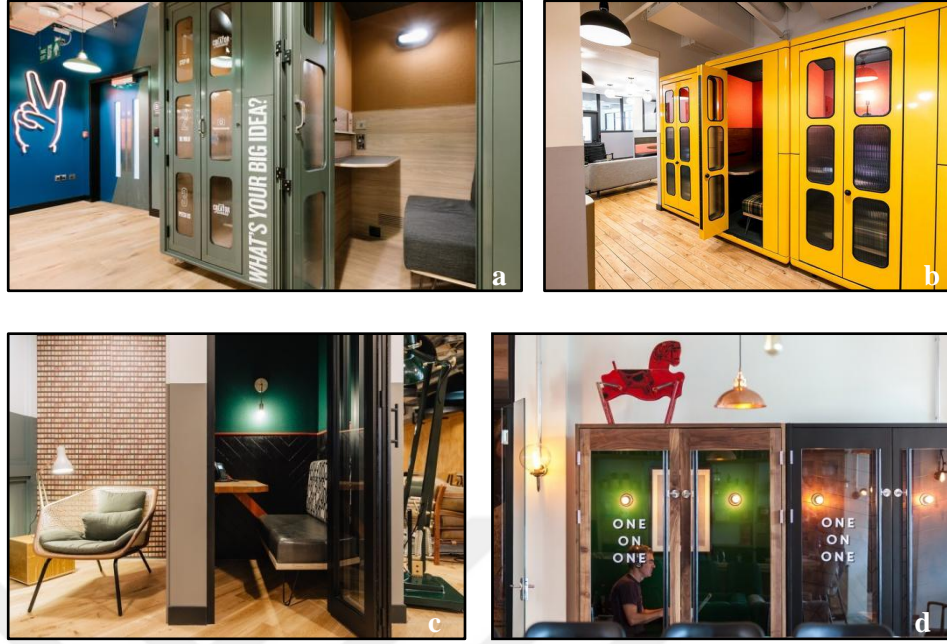
değerlendirme gibi yüksek konsantrasyon gerektiren bireysel çalışmalar ve gizli konferans görüşmeleri gibi yüksek düzeyde gizlilik gerektiren işler için uygundur. Ayrıca telefon görüşmeleri gibi başkaları için rahatsız edici veya dikkat dağıtıcı olabilecek etkinlikler için kullanılmaktadır. İlave sandalye ile küçük toplantılar için kullanılabilir. Bu mekânların kullanıcıları; üyeler, paylaşımlı ofis ekibi, misafirler ve toplantı odası ile etkinlik alanlarını günlük olarak kiralayan kişi ya da ekiplerdir.

Çalışma kulübeleri, çoğunlukla esnek ya da mobil çalışanlar tarafından geçici olarak kullanım için kayıt yaptırılabilir bir şekilde kullanılmaktadır. Bu sistemde mekân, rezervasyonsuz veya rezervasyon yöntemi ile kullanılabilir. Rezervasyonsuz kullanıldığında, müsaitlik durumunun garanti edilmesi zor olmaktadır. Sosyal etkileşim oranının yüksek olduğu paylaşımlı ofislerde, kullanıcılara mahremiyet düzeyi yüksek bir alan sağlaması bakımından çalışma kulübelerinin (ya da sessiz oda) sunulması önem taşımaktadır.

Kısa süreli kullanımlar için tercih edilmesine bağlı olarak çalışma kulübeleri, binanın iç kısımlarına yerleştirilebilmektedir. Bu mekânlarda, konsantrasyon veya mahremiyet gerektiren kısa süreli faaliyetler gerçekleştirildiğinden; sessiz alanlarda konumlandırılmaları önemlidir (Soyak 2009).

Önerilen en az taban alanı, çalışma istasyonu başına 6 m² 'dir. Çok dar olduğunda insanlar kapıları açık bırakabilmekte ve bu da işlevselliği olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Masa düzeninin kullanıcıya kapıya doğrudan bir bakış açısı sunması tercih edilmektedir. Paylaşımlı ofislerdeki çalışma kulübeleri 1-2 kişilik küçük mekânlar olduğu için; genellikle duvara montajlı çalışma yüzeyi tercih edilmektedir.

Ses yalıtımı mekânın tasarımında önem verilmesi gereken bir parametredir. Örneğin, içeride telefon görüşmesi yapılması durumunda, dışarıdaki gürültünün içeriye ulaşmasının ve konuşmanın dışarı ulaşmasının engellenmesi gerekmektedir (Van Meel ve ark. 2010).

Şekil 3.11. Paylaşımlı ofislerde çalışma kulübeleri: a-“Wework” Aldwych House ofisi / İngiltere, b-“Wework” 1001 Woodward Ave ofisi / ABD, c-“Wework” Tower 535 ofisi /Çin, d- “Mindspace” Hamburg ofisi / Almanya (Anonim 2019ı, Anonim 2016d)

Çizelge 3.8. Paylaşımlı ofislerde çalışma kulübelerinin mekânsal analizi için belirlenen kriterler

Çalışma Kulübeleri için Mekânsal Değerlendirme Kriterleri		
Kriterler		Açıklamalar
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Sessiz alanlarda konumlandırılması Binanın iç kısımlarında yer alması
	Mekânın sınırlarının niteliği	Görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılığın sağlanması
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Küçük mekânlar olmasına bağlı olarak, çalışma yüzeylerinin duvar ile bağlantılı sabit şekilde tasarlanması Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak veren çalışma yüzeylerinin sağlanması

Çizelge 3.8. Paylaşımlı ofislerde çalışma kulübelerinin mekânsal analizi için belirlenen kriterler (devam)

Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	İlave sandalye ile iki kişilik küçük toplantılar için kullanılabilir.
		Kullanıcılara yüksek mahremiyet düzeyi sağlanması hedeflendiğinden; ses yalıtımının çok iyi düzeyde sağlanması
	Mekânın kullanım olanakları	Yüksek konsantrasyon gerektiren bireysel çalışmalar için kullanımın sağlanması
		Gizli konferans görüşmeleri için kullanımın sağlanması
		Telefon görüşmesi gibi başkaları için dikkat dağıtıcı olabilecek etkinlikler için kullanımın sağlanması
		Az konsantrasyon gerektiren bireysel çalışmalar için kullanımın sağlanması

3.3.4. Toplantı odaları

Toplantı odaları, toplantılar için kullanılan video/tele konferans ve sunumlar için gerekli donanıma sahip masa ve sandalye gibi donatıların bulunduğu kapalı mekânlardır (Soyak 2009). Bu çalışmada toplantı odaları; küçük toplantı odaları ve büyük toplantı odaları olmak üzere iki başlık altında incelenmektedir.

- **Küçük toplantı odaları**

Küçük toplantı odaları (interview room, drop-in-room) formal etkileşime uygun, iki ila dört kişilik kapalı toplantı mekânlarıdır. Küçük toplantılar ve gizli görüşmeler için uygundur. Toplantılar için kullanılmadığı zaman rezerve edilebilir iş istasyonu (örneğin çalışma kabini) olarak kullanılabilir. Bu mekânlar, küçük boyutları nedeniyle, projektör gerektiren sunumlar için çok uygun değildir.

Küçük toplantı odaları, yalnızca kısa süreli kullanımlar için uygun olmasına bağlı olarak binanın iç kısımlarına yerleştirilebilir. Bu kullanım alanlarının konum olarak, çalışma

alanlarının yakınında bulunması tercih edilmeli; ancak açık çalışma alanlarındaki dikkat dağıtıcı etkileşimlerden de uzak konumlandırılması sağlanmalıdır.

Bu mekânlar paylaşımlı ofisler bünyesinde; farklı boyutlarda, konumlarda ve atmosferlerde sağlanmalıdır. Küçük toplantı odalarında genellikle; kullanıcılar için, video konferanslara olanak sağlayan teknolojik ekipmanlar bulunmaktadır. Şeffaf duvarların kullanılması, yoğun dolaşım yollarının yakınında bulunduğu görsel dikkatin dağılmasına neden olabilmektedir (Van Meel ve ark. 2010).

Şekil 3.12. Paylaşımlı ofislerde küçük toplantı odaları: a-“Brain Embassy” Postepu ofisi / Polonya, b-“Deskopolitan” Château D'eau ofisi / Fransa, c- “Codeworking” ofisi / Almanya, d-“Hubhub” Palac ARA ofisi / Çek (Anonim 2018g, Anonim 2017k, Anonim 2018c)

Çizelge 3.9. Paylaşımlı ofislerde küçük toplantı odalarının mekânsal analizi için belirlenen kriterler

Küçük Toplantı Odaları için Mekânsal Değerlendirme Kriterleri		
Kriterler		Açıklamalar
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Ortak çalışma alanlarına yakın konumda yer alması
		Binanın iç kısımlarında yer alması
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Dikkat ve konsantrasyon problemleri nedeniyle, yoğun sirkülasyon alanı ve diğer açık alanlar ile dolaylı ilişki kurulması
		Çalışma alanlarıyla dolaylı ilişki kurulması
Mekânın sınırlarının niteliği	Görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılığın sağlanması	
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Genellikle iki ila dört kişilik olan toplantı masası ve ergonomik oturma elemanlarının sağlanması
		Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak veren çalışma yüzeylerinin sağlanması
	Mekânın teknolojik donanımı	Video konferans için gerekli teknolojik ekipmanların sağlanması
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım olanakları	Küçük toplantılar ve gizli görüşmeler için kullanımın sağlanması
		Toplantılar için kullanılmadığında rezerve edilebilir iş istasyonu (örneğin çalışma kabini) olarak kullanılabilmesi

- **Büyük toplantı odaları**

Büyük toplantı odaları (conference room, seminar room, boardroom) resmî etkileşime uygun genellikle beş ila on iki kişilik (daha fazla kişi kapasiteli de tasarlanabilmektedir) kapalı toplantı mekânlarıdır. Bu mekânlar, gruplarla planlı toplantılar ve gizli toplantılar, sunumlar için de uygundur. Mekân esnek şekilde tasarlandığında beyin fırtınası oturumları ve atölye çalışmaları için de kullanılabilir. Kapalı ofislerin alanı yetersiz olduğunda büyük toplantı odaları, proje ekipleri için çalışma alanı olarak da kullanılabilir.

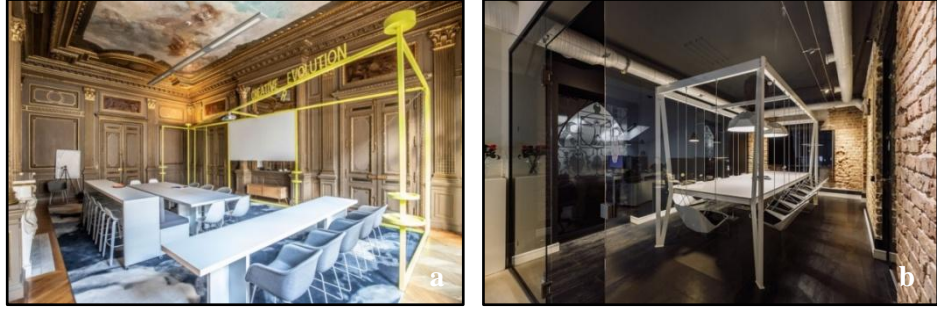
Büyük toplantı odalarının tercihen cephede bulunması, dış manzara ve gün ışığına erişimi sağlanmalıdır. Bu mekânların kısa yürüme mesafeleri oluşturmak ve genel ofis katlarında çalışan insanlar için gereksiz dikkat dağılımlarından kaçınmak için bir kat

girişinin (yani asansör veya merdivenin bulunduğu konumun) yakınında bulunması önerilmektedir. Toplantı odasının bir mutfak ya da mini mutfak (kitchenette) alanının yakınında bulunması ve bu şekilde büyük gruplar için kahve ve çay temininin kolaylaştırılması beklenmektedir. Konum olarak mekânın, toplantı öncesi ve sonrası görüşmelerin yapılabileceği bir dinlenme alanı veya geniş bir dolaşım alanının yakınında bulunması da tercih edilmektedir.

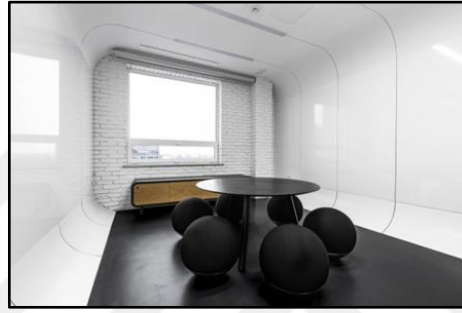

Şekil 3.13. Paylaşımlı ofislerde büyük toplantı odaları: “Brain Embassy” Postepu ofisi / Polonya (Anonim 2018g)

Toplantı odalarında önerilen en az taban alanı kişi başına 2 m² ‘dir. Oda planının, tüm katılımcıların birbirine bakacak şekilde olması uygundur. Başarılı bir tasarımla bu mekânların yaratıcılığı ve inovasyonu teşvik edebildiği ifade edilmektedir. Büyük toplantı odalarında, sunumlar ve video konferanslara olanak sağlayan teknolojik ekipmanlar bulunmalıdır. Projeksiyon için mekânda en az bir duvar uygun olmalıdır. Kullanım alanı, esnek kullanıma yönelik mobilyalar, yazı tahtası, beyaz tahtalar ve / veya yaratıcılık ve yenilikçiliği (inovasyon) sağlayan akıllı tahtalar ile iyi bir donanıma sahiptir. Ekstra alan ve esnek mobilyaların kullanımı, kullanıcıların ortamda farklı toplantı türleri için farklı toplantı yapılandırmaları (tiyatro, kabare, at nalı / sunum, eğitim, U-düzeni) gerçekleştirebilmesini olanaklı hale getirmektedir. Malzeme kullanımındaki çeşitlilik ve mobilyaların tasarımı aracılığıyla, mekânda özel bir atmosfer oluşturulmasını sağlanabilmektedir. Büyük toplantı odaları, katlanır duvarlar kullanıldığında daha küçük odalara dönüştürülebilmektedir (Van Meel ve ark. 2010).

Şekil 3.14. Paylaşımlı ofislerde büyük toplantı odaları: a- “Nextdoor” Londres ofisi / Fransa), b- Social Discovery Ventures / OraculeTang Space ofisi / Letonya (Anonim 2019z, Anonim 2017l)

Şekil 3.15. Duvar yüzeyleri beyaz yazı tahtası olarak tasarlanmış bir toplantı odası: “Brain Embassy” Postepu ofisi / Polonya (Anonim 2018g)

Çizelge 3.10. Paylaşımlı ofislerde büyük toplantı odalarının mekânsal analizi için belirlenen kriterler

Büyük Toplantı Odaları için Mekânsal Değerlendirme Kriterleri		
Kriterler	Açıklamalar	
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Dış cephe ile ilişkili konumda yer alması; manzara ve gün ışığına erişimin sağlanması
		Düşey sirkülasyonun yer aldığı (asansör ve merdiven) kat girişi bölümüne konumda yer alması
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Mutfak-mini mutfak ile dolaylı ilişki kurulması
		Dinlenme alanı ya da geniş bir sirkülasyon alanıyla dolaylı ilişki kurulması
	Mekânın sınırlarının niteliği	Görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılığın sağlanması

Çizelge 3.10. Paylaşımlı ofislerde büyük toplantı odalarının mekânsal analizi için belirlenen kriterler (devam)

Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Genellikle beş ila on ikikişilik (daha fazla kişi kapasiteli de olabilmektedir) toplantı masası ve ergonomik oturma elemanlarının sağlanması
		Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak veren çalışma yüzeylerinin sağlanması
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Yaratıcılığı ve yenilikçiliği (inovasyon) destekleyen nitelikte yazı tahtası, beyaz tahtalar, akıllı tahta gibi öğelerin sağlanması
	Mekânın teknolojik donanımı	Sunum ve video konferanslar için gerekli teknolojik ekipmanların sağlanması
		Projeksiyon için en az bir duvar yüzeyinin uygun olması
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Ekstra alan ve esnek mobilyalar ile, farklı toplantı türleri için yapılandırmalara (tiyatro, kabare, at nalı / sunum, eğitim, U-düzeni) olanak sağlanması
		Katlanır bölücüler ile mekânın daha küçük odalara dönüştürülebilmesi
	Mekânın kullanım olanakları	Gruplarla planlı toplantılar için kullanımın sağlanması
		Gizli toplantılar ve sunumlar için kullanımın sağlanması
		Esnek şekilde tasarlandığında, beyin fırtınası alanı olarak kullanımın sağlanması
		Kapalı ofis mekânları yetersiz olduğunda, ekipler için çalışma alanı olarak da kullanımın sağlanması

3.3.5. Açık toplanma alanları

Açık toplanma alanları (informal meeting area, social space, breakout space) özgür bir atmosfere sahip, genellikle ev konforunda mobilyalarla düzenlenmiş; açık ya da yarı-açık olabilen toplanma mekânlarıdır. Bu mekânlardaki konsept genel anlamda çalışanların rahatlayabileceği, iletişim kurabileceği ve çalışmalarını sürdürebileceği rahat bir ortamın yaratılmasıdır. Toplanma mekânlarında ev konforunun oluşturulmasında en büyük etki mobilyalar aracılığıyla sağlanmaktadır. Bu kapsamda, tanım olarak, döşemeli mobilyalar veya yastıklı oturma elemanı anlamına gelmekte olan yumuşak oturma elemanları (soft seating) kullanılmaktadır. Kanepeler, sedirler ve salon mobilyaları yumuşak oturma elemanlarına örnek verilebilmektedir (Anonim 2019a).

Rahat oturma elemanları, ofis üyelerinin veya misafirlerin görüşme saatlerini ya da bir etkinliği beklerken kendilerini rahat hissetmelerini sağlamaktadır. Ayrıca yumuşak döşemeli mobilyalar açık iletişimi ve fikirlerin rahatça tartışılmasını veya etkileyici, iyi donanımlı görüşmelerin yapılmasını kolaylaştırmaktadır (Anonim 2019a).

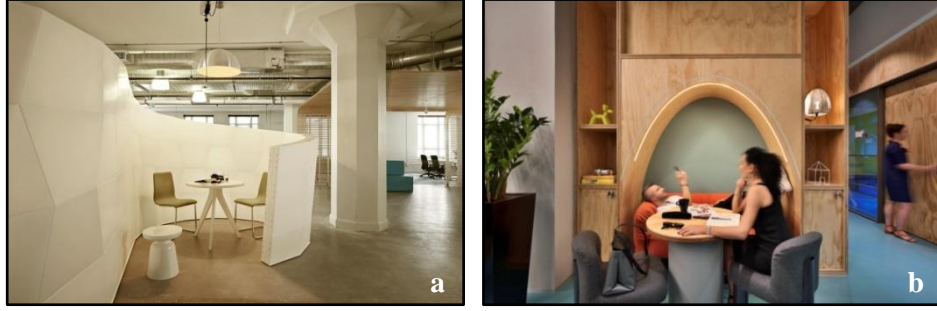
Açık toplanma alanları tercihen sirkülasyon ve mutfak alanlarına yakın konumlandırılmaktadır. Bu ortamlar, dizüstü bilgisayar kullanımına uygun tasarlanmakta ve 'ilk gelenin kullanım önceliği' (hot desking) esasına göre kullanılmaktadır. Açık toplanma alanları bu çalışmada; küçük toplanma alanları ve büyük toplanma alanları olmak üzere iki başlık altında incelenmektedir.

- **Küçük toplanma alanı**

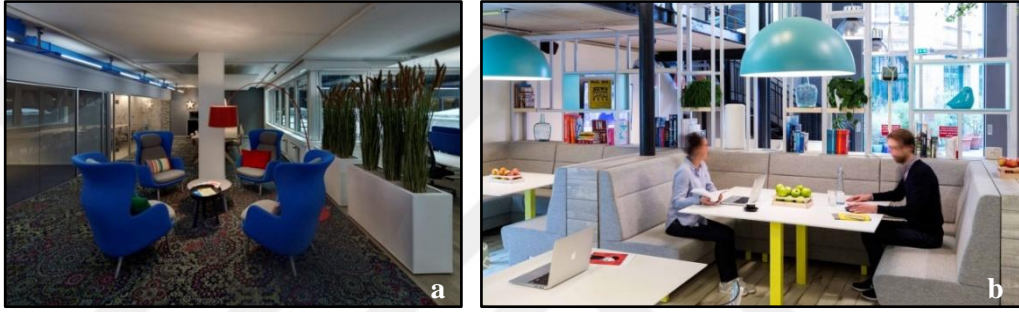
Küçük toplanma alanı (Break-out area, Huddle) iki ila dört kişilik açık veya yarı açık bir toplantı alanıdır. Bu mekân kısa ve informal etkileşimler için uygundur. Özel/geçici(ad hoc) toplantılar ve gizli olmayan görüşmelerin büyük çoğunluğu için uygundur. Genellikle, 'ilk gelenin kullanım önceliği' esasına göre (rezervasyonsuz) kullanılmaktadır. Önceden rezervasyon yaptırmaya gerek olmadığından informal toplantıları ve çalışanlar arasındaki ağı (networking) teşvik etmektedir. Toplantılar için kullanılmadığında informal iş istasyonu veya bekleme alanı olarak kullanılabilir.

Bu alanların informal kullanımından dolayı binanın iç kısımlarına yerleştirilmesi uygundur. Tercihen doğaçlama etkileşimi kolaylaştırmak için çalışma alanlarının yakınında bulunmalıdır. Başka bir seçenek de, tesadüfen karşılaşıldığında informal iletişimi teşvik etmek için; mutfak/mini mutfak alanı gibi bir destek alanının yakınında konumlandırılmasıdır.

Küçük toplanma alanları, bir ofis bünyesinde farklı boyutlarda, konumlarda ve atmosferlerde sağlanmalıdır. Önerilen asgari taban alanı kişi başına 1,5 m² 'dir. Bu toplanma mekânlarında görsel gizlilik sağlanması için orta yükseklikte bölücü veya perdelerin kullanımı önerilmektedir (Van Meel ve ark. 2010).

Şekil 3.16. Paylaşımlı ofislerde küçük toplanma alanları: a-Runway ofisi / ABD, b-The Working Capitol ofisi / Singapur (Anonim 2014, Anonim 2018ı)

Şekil 3.17. Paylaşımlı ofislerde küçük toplanma alanları: a- Office LAB ofisi / İsviçre, b- “Deskopolitan” Château D'eau ofisi / Fransa (Anonim 2017m, Anonim 2017k)

Şekil 3.18. Paylaşımlı ofislerde küçük toplantı alanları: a- Mindspace ofisi / Almanya, b-Soho3Q ofisi / Çin (Anonim 2016d, Anonim 2019d)

Şekil 3.19. Ortak çalışma alanı içerisinde, beyin fırtınası seansları için tasarlanmış açık toplama alanları: a- “Impact Hub” Berlin ofisi / Almanya, b- “The Wave” Kwun Tong ofisi / Çin (Anonim 2019k, Anonim 206f)

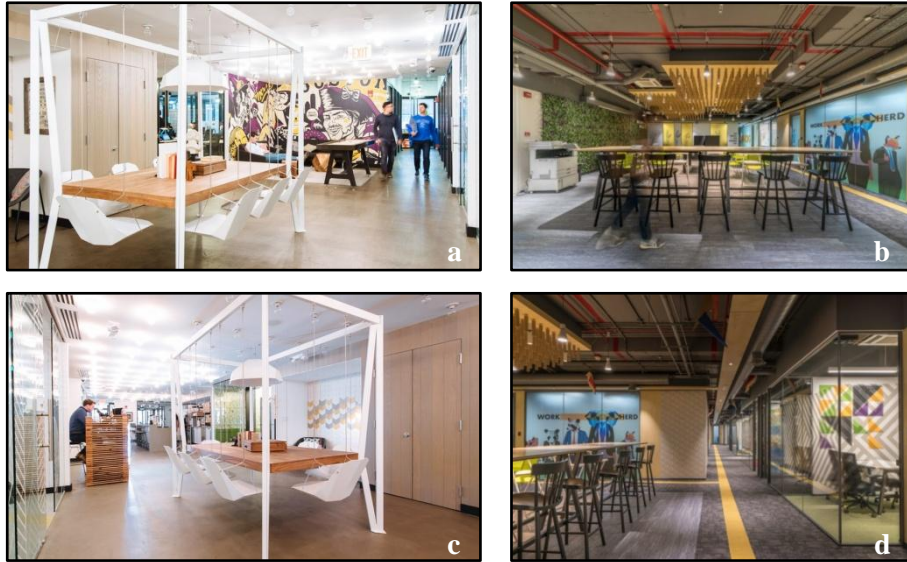
Çizelge 3.11. Paylaşımli ofislerde küçük toplama alanlarının mekânsal analizi için belirlenen kriterler

Küçük Toplanma Alanları için Mekânsal Değerlendirme Kriterleri		
Kriterler		Açıklamalar
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Binanın iç kısımlarında konumlandırılabilmesi
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Mutfak-mini mutfak ve sirkülasyon alanları gibi destek mekânlarıyla ile direkt ilişki kurulması
		Ortak çalışma alanlarıyla direkt ilişki kurulması
Mekânın sınırlarının niteliği	Açık ya da yarı açık düzende olup; genellikle kullanım alanlarının mobilyalarla ya da orta yükseklikte bölücülerle sınırlanması	
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Küçük görüşmeler için kullanıma uygun masa/sehpa, ve rahat, yumuşak döşemeli –ev konforunda-oturma elemanlarının sağlanması
		Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak sağlanması
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım olanakları	Kısa süreli ve gizli olmayan görüşmeler/ toplantılar için kullanımın sağlanması
		Görüşmeler için kullanılmadığında informal çalışma alanı olarak kullanımın sağlanması
		Görüşmeler için kullanılmadığında bekleme ya da dinlenme alanı olarak kullanımın sağlanması

- **Büyük toplanma alanı**

Büyük toplanma alanları (project space, training area) beş ila on iki kişilik açık veya yarı açık toplantı alanlarıdır. Bu mekânlar, kısa, informal etkileşimler ve katılımcı sayısının fazla olduğu informal; gizli olmayan toplantılar ve sunumlar için uygundur. Ortam, doğum günü partileri gibi işyeri ritüelleri için de kullanılmaktadır. Büyük toplanma alanları, genellikle 'ilk gelenin kullanım önceliği' esasına göre (rezervasyonsuz) kullanılmaktadır. Mekân, informal toplantıları ve çalışanlar arasındaki ağ (networking) teşvik etmekte; diğer bir deyişle, çalışanların gelip geçerken toplantılara kolayca katılabilesine olanak yaratmaktadır.

Bu alanlar informal kullanımından dolayı binanın iç kısımlarına yerleştirilebilmektedir. Bu alanlar tercihen doğaçlama etkileşimi kolaylaştırmak için çalışma alanlarının yakınında bulunmalıdır. Önerilen en az taban alanı kişi başına 1,5 m²'dir. Mekânın planı, tüm katılımcılar birbirlerine bakacak şekilde olmalıdır. Görsel mahremiyet sağlamak için, mekânda orta yükseklikte bölücü veya perde kullanımı önerilmektedir (Van Meel ve ark. 2010).

Şekil 3.20. Paylaşımli ofislerde büyük toplanma alanları: a,c –“Wework” 745 Atlantic Ave ofisi / ABD, b,d-Workwild ofisi / Hindistan (Anonim 2019h, Anonim 2019f)

Çizelge 3.12. Paylaşımlı ofislerde büyük toplanma alanlarının mekânsal analizi için belirlenen kriterler

Büyük Toplanma Alanları için Mekânsal Değerlendirme Kriterleri		
Kriterler		Açıklamalar
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Binanın iç kısımlarında konumlandırılabilirliği
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Mutfak-mini mutfak ve sirkülasyon alanları gibi destek mekânlarıyla ile direkt ilişki kurulması Ortak çalışma alanlarıyla direkt ilişki kurulması
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık ya da yarı açık düzende olup; genellikle kullanım alanlarının mobilyalarla ya da orta yükseklikte bölücülerle sınırlanması
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Katılımcı sayısının fazla olduğu görüşmeler için kullanıma uygun masa ve rahat, yumuşak döşemeli –ev konforunda-oturma elemanlarının sağlanması Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak sağlanması
	Mekânın kullanım niteliği	Ekstra alan ve uyarlanabilir mobilya kullanımının, farklı toplantı yapılandırmalarına olanak sağlayarak, mekânsal esnekliğe (sunum, eğitim, U Düzeni vb.)
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım olanakları	Katılımcı sayısının fazla olduğu informal -gizli olmayan- görüşme ve toplantılar için kullanımın sağlanması Görüşmeler için kullanılmadığında informal çalışma alanı olarak kullanımın sağlanması Parti ve kutlama gibi organizasyonlar için kullanımın sağlanması

3.3.6. Etkinlik alanı

Etkinlik alanları (event space, open lounge, lounge) paylaşımlı ofislerin ‘şehir merkezi olarak nitelendirilmektedir. Bu ortamlar, herkese açık ve hem huzurlu hem de planlı etkileşimleri teşvik etmek için tasarlanmış toplanma mekânlarıdır (Knoll Inc. 2012). Etkinlik alanları, paylaşımlı ofis üyelerine ya da topluluk üyesi olmayan kişi ve organizasyonlara rezervasyon yöntemiyle kiralanmaktadır. Mekân, topluluk üyelerine özel ya da topluluk üyesi olmayan çalışanlara da açık olarak düzenlenen; eğitim, sunum ve toplantılar için kullanılmaktadır. Etkinlik alanları; lansmanlar, film gösterimleri, tanıtımlar, pilates ve yoga çalışmaları gibi sosyal etkinlikler için kullanılabilir. Bu bağlamda ortam, paylaşımlı ofislerdeki topluluk olma hissini, üyeler arasındaki

etkileşim ve işbirliği olanaklarını artıracak sosyal etkinliklere ev sahipliği yapan mekânlar olarak görülmektedir. Başarılı bir tasarımla mekânın; iletişim, yaratıcılık ve inovasyonu teşvik edebilmekte olduğu ifade edilmektedir.

Etkinlik alanlarının, tercihen cephede bulunması; ortamda dış manzara ve gün ışığına erişim sağlanması uygun bulunmaktadır. Kullanım alanının, dinlenme alanları ve / veya mutfak alanlarının yakınında konumlandırılması önemlidir. Etkinlik alanlarının bol miktarda güneş ışığı alan geniş pencereye mekânlar olması önerilmektedir. Mekânda; çeşitli oturma planlarına olanak sağlayacak modüler ve esnek mobilyalar kullanılması beklenmektedir. Ekstra alan ve esnek mobilyaların kullanımı, kullanıcıların farklı etkinlik türleri için farklı etkinlik yapılandırmaları (tiyatro, sunum, kokteyl, eğitim, U-düzeni vb.) gerçekleştirmelerini sağlamaktadır (Şekil 3.24).

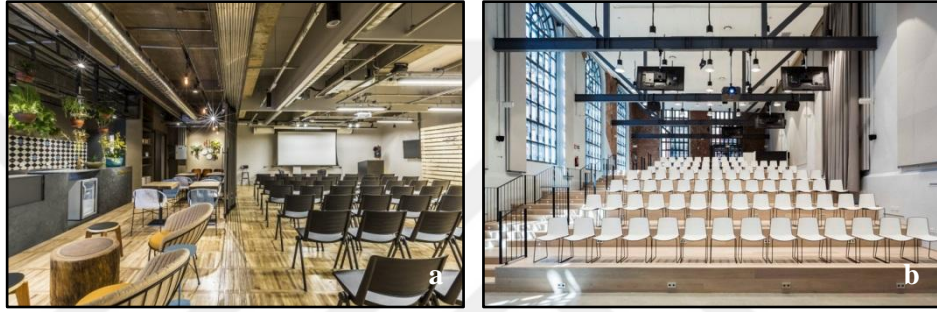
Doğru tasarlanmış ergonomik koltuklar ve ofis sandalyeleri ya da sosyal etkileşimi destekleyen amfi oturma alanları gibi ‘uyarlanabilir’ tasarım öğeleri, etkinlik alanlarında yer verilmesi önemli olan detaylardır. Mekânda, etkinliklerde kullanılacak projektör, perde, akıllı tahta gibi teknolojik ekipmanların sağlanması ve destek personellerinin bulunması gerekmektedir. Etkinlik alanlarında özgün ve çekici bir atmosfer oluşturulması beklenmekte; bu açıdan bitki, mobilya, sanat eseri gibi ilgi çekici tasarım öğelerinin kullanılması önerilmektedir.

Şekil 3.21. Paylaşımli ofislerde etkinlik alanlarında kullanılabilen farklı oturma düzenleri (Anonim 2016g)

Şekil 3.22. Paylaşımlı ofislerde esnek kullanım olanağı sunan etkinlik alanı tasarımı: “The Farm” Soho ofisi / ABD (Anonim 2016h)

Şekil 3.23. Paylaşımlı ofislerde esnek kullanım olanağı sunan etkinlik alanı tasarımı: a- Civi-co ofisi / Brezilya, b-Google Kampüs ofisi / İspanya (Anonim 2018j, Anonim 2016i)

Çizelge 3.13. Paylaşımlı ofislerde etkinlik alanlarının mekânsal analizi için belirlenen kriterler

Etkinlik Alanları için Mekânsal Değerlendirme Kriterleri		
Kriterler	Açıklamalar	
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Dış cephe ile ilişkili konumda yer alması; manzara ve gün ışığına erişimin sağlanması
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Mutfak-mini mutfak ve dinlenme alanları ile dolaylı ilişki kurulması
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık düzende, mobilyalarla kullanım alanının sınırlanması ya da diğer mekânlarla görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılık sağlanması

Çizelge 3.13. Paylaşımlı ofislerde etkinlik alanlarının mekânsal analizi için belirlenen kriterler (devam)

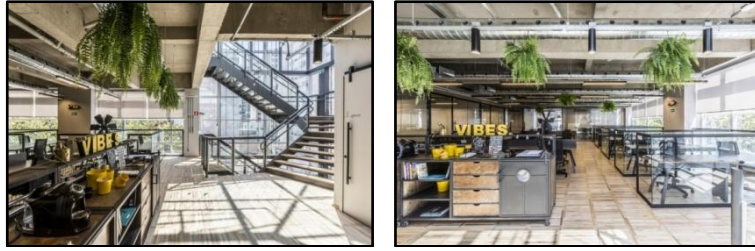
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Ergonomik koltuklar, ofis sandalyeleri , amfi oturma alanları ve topluluk masaları gibi uyarlanabilir ve modüler mobilyaların kullanılması
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Doğal peyzaj elemanlarının; çalışanların ve etkinlik katılımcılarının doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması
		Mekânın özgünlüğünü artıran çeşitli sanat eserlerinin kullanılması
	Mekânın teknolojik donanımı	Etkinliklerde kullanılacak projektör, perde, akıllı tahta gibi teknolojik ekipmanların sağlanması
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Ekstra alan ve uyarlanabilir mobilya kullanımının, farklı etkinlik yapılandırmalarına olanak sağlaması (tiyatro, sunum, kokteyl, eğitim, U Düzeni vb.)
	Mekânın kullanım olanakları	Lansman etkinlikleri için topluluk üyeleri ya da dışarıdan kişi/firmalara kullanım olanağının sağlanması
		Eğitim, sunum ve toplantılar için topluluk üyeleri ya da dışarıdan kişi/firmalara kullanım olanağının sağlanması
		Film gösterimleri, pilates ve yoga çalışmaları gibi sosyal etkinliklerin, topluluk üyeleri için kullanımının sağlanması

3.3.7. Mutfak ve mini mutfaklar

Mutfak ve mini mutfak alanları (pantry area, coffe corner, vending area, kitchen, kitchenette) çalışanların çay, kahve ve çeşitli atıştırmalıkları ücretsiz ve genellikle sınırsız olarak alabilecekleri açık destek mekânlarıdır. Bu mekânlar çalışanların içecek ve paket yiyecek ihtiyacını karşılamakta; bu yönüyle, kişisel kahve makinelerini çalışma alanından uzaklaştırmaktadır. Mutfak ya da mini mutfaklarda sağlanan ürünler, paylaşımlı ofisin sağlık politikasına bağlı olarak değişebilmektedir (örneğin, çalışanlara meyve suları ve sağlıklı atıştırmalıklar sunmayı tercih edip etmemek gibi). Mutfak ve mini mutfaklar, tesadüfi karşılaşmalara ve gündelik konuşmalara olanak sağlamakta; buna bağlı olarak informal etkileşimi ve çalışanlar arasındaki ağı (networking) teşvik etmektedir.

Mutfak ve mini mutfaklar, gün ışığına erişime ihtiyaç olmadığından binanın iç kısımlarına yerleştirilebilmektedir. Kullanım alanının, bir dinlenme alanı veya yoğun dolaşım yollarının yakınında konumlandırılması tercih edilmektedir. Dinlenme alanı ile birleştirildiğinde ise mekân verimliliği sağlanmaktadır. Mutfak bölümü, planlanmamış ve informal etkileşimi geliştirmek için toplantı alanlarının yakınında konumlandırılabilir. Ancak, dikkat dağılmasını önlemek için, bu işlevin açık ve yarı açık çalışma alanlarına yakın konumlandırılmaması gerekmektedir (Van Meel ve ark. 2010).

Paylaşımlı ofisler, bardak ve teneke kutuların geri dönüşümü için bir tesis ve bir mini mutfak içerebilmektedir. Bazı paylaşımlı ofislerde, çalışanların kendi içeceklerini hazırlayabileceği, evden getirdikleri yiyecekleri saklayabileceği donanımına sahip; çalışanlara özel mutfak özelliğinde mini barlar/mini mutfaklar(kitchenette) da mevcuttur. Tavsiye edilen en az mutfak alanı sayısı ise, satış makinesi(otomat) var ise onun da kapasitesine bağlı olarak; her katta bir veya 50 çalışma istasyonunda birdir. Herhangi bir çalışma istasyonundan mutfak alanına önerilen maksimum yürüme mesafesi 50 m'dir. Önerilen en az taban alanı ise, otomat başına 1,5 m² ve makineyi kullanan veya sıra bekleyen kişi başına 1 m²'dir (Van Meel ve ark. 2010).

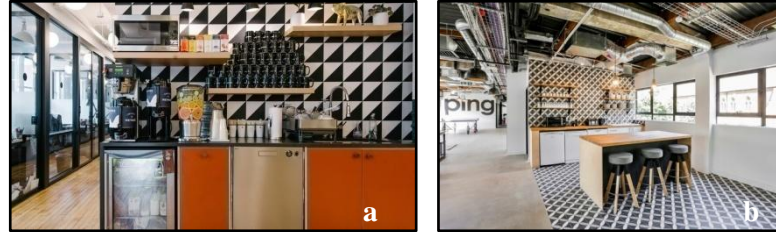
Şekil 3.24. Paylaşımlı ofislerde mini mutfak alanı tasarımı: Civi-co ofisi / Brezilya (Anonim 2018j)

Paylaşımlı ofislerdeki mutfak alanlarında, çalışanların yiyecek ve içeceklerini hazırlayabilecekleri tezgah alanı ile beraber mutfak araç gereçlerinin ve kuru gıdaların (kahve, çay ve atıştırmalık vb.) depolanabileceği çok amaçlı dolap ve raf üniteleri bulunmalıdır. Bu sabit mobilyalar, araç gereçlerin tezgah alanını işgal etmesini önleyerek, düzenli bir görünüm sağlamaktadır (Anonim 2019i). Mutfak ve mini mutfak alanlarında bulunması gereken başlıca tamamlayıcı ekipmanlar; boyut ve sayıları mekân

kapasitesi ile kullanıcı yoğunluğuna göre değişkenlik gösterebilecek buzdolabı, mikrodalga fırın, elektrikli su ısıtıcısı, kahve makinesi ve bulaşık makinesidir. Mutfak alanlarındaki kahve ekipmanları; kahve makinesinden espresso bara kadar değişebilmektedir. Çekiciliği sağlamak için ofis genelinde bu seviye değiştirilebilmektedir. Mutfak için tezgah alanının boyutu da bu ekipmanlarla bağlantılı olarak değişmektedir. Ayrıca topluluk üyeleri arasındaki etkileşimi artırmak adına, mutfak alanında büyük merkezî bir masanın kullanılması da tercih edilmektedir (Anonim 2015h).

Şekil 3.25. Paylaşımlı ofisin girişinde şartıcı ve ilham veren bir etki yaratma amacıyla tasarlanmış bir mutfak alanı: “Droom van” Zwolle ofisi / Hollanda (Anonim 2015g)

Şekil 3.26. Paylaşımlı ofislerde mutfak ve mini mutfak alanı tasarımı: a-“Wework” 428 Broadway ofisi / ABD, b-Techspace ofisi / İngiltere (Anonim 2019h, Anonim 2017n)

Çizelge 3.14. Paylaşımlı ofislerdeki mutfak ve mini mutfakların mekânsal analizi için belirlenen kriterler

Mutfak ve Mini Mutfak Alanları için Mekânsal Değerlendirme Kriterleri		
Kriterler		Açıklamalar
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Binanın iç kısımlarında konumlandırılabilmesi
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Dinlenme alanı ve yoğun sirkülasyon alanlarıyla direkt ilişki kurulması
		Toplantı alanları ile dolaylı ilişki kurulması
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık plan düzeninde olup; kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanması

Çizelge 3.14. Paylaşımlı ofislerdeki mutfak ve mini mutfakların mekânsal analizi için belirlenen kriterler (devam)

Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Yiyecek ve içeceklerin hazırlanabilmesi için tezgah alanı sağlanması
		Araç gereç ve kuru gıdaların depolanabilmesi için çok amaçlı dolap ve raf üniteleri sağlanması
		Sosyal etkileşimi artırabilecek merkezi bir masanın sağlanması
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Doğal peyzaj elemanlarının; çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması
	Mekânın teknolojik donanımı	Boyut ve sayıları mekân kapasitesi ile kullanıcı yoğunluğuna göre değişkenlik gösterebilecek buzdolabı, mikrodalga fırın, elektrikli su ısıtıcısı, kahve makinesi ve bulaşık makinesinin sağlanması
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım olanakları	Çay, kahve ve çeşitli atıştırmalıkların ücretsiz ve genellikle sınırsız sağlanması
		Topluluk üyeleri arasındaki etkileşimi ve bağı kuvvetlendiren tesadüfi karşılaşmalar için kullanılabilir olması

3.3.8. Kafeler

Kafeler (cafe, canteen) paylaşımlı ofis kullanıcıları için temel gereksinim olan yemek yemenin yanında, buluşma ve sosyalleşmenin yoğun olarak yaşandığı açık ya da kapalı olarak tasarlanabilen destek mekânlarıdır. Kafe, bir paylaşımlı ofisin kilit noktalarındandır. Ofislerdeki en yaygın sosyal aktivite olan yemek yeme, bir şeyler atıştırma; çay-kahve eşliğinde dinlenme ve sosyalleşme için uygundur. Bu mekânlar, hem yalnız kalıp dinlenmeye hem de diğer çalışanlarla etkileşime olanak veren esneklikte ortamlardır. Kafeler, çalışanların yaratıcılık ve yenilikçi düşüncüyü besleyebilecek dinamik bir ortam bulabildikleri ideal ‘üçüncü yerler’ (third places) olarak görülmektedir. Ayrıca bu mekânlar, paylaşımlı ofisin/topluluğun kültürünü ve marka kimliğini de iletebilmektedir (<http://d8p.archi/coworking-essentials-cafe-area/>, 2019).

Şekil 3.27. Paylaşımli ofislerde kafe tasarımı: “Mates” Maxvorstadt ofisi / Almanya (Anonim 2017o)

Geçmiş dönemlerde, bodrum katlarında planlanan kantinler; artık ofislerin en merkezî ve gün ışığı alan yerlerinde kafe konseptinde tasarlanmaktadır. Kafe, paylaşımli ofislerde genellikle, ana giriş ya da kat girişlerinde, dikkat çeken bölgelerde konumlandırılmaktadır. Bu kullanım alan, çoğunlukla kapalı bir mekân olarak değil de; yarı-kapalı geçirgen bir yapıda, yakınındaki çalışma ve dinlenme alanlarıyla ilişki halinde bir mekân olarak tasarlanmaktadır.

Paylaşımli ofislerin mekânsal olanaklarına göre, kafeler için ayrılan alanın boyutu değişebilmektedir. Bir kantin formatında olabildiği gibi; çok daha fazla kullanıcıya hizmet verebilecek sayıda masa içeren kapasitede de tasarlanabilmektedir. Bazı paylaşımli ofislerde ise, kafe konsepti yerine bu ihtiyaç; mutfak, mini mutfak (kitchenette) ya da çay-kahve otomatlarının dinlenme alanlarıyla kesişimiyle karşılanmaktadır.

Şekil 3.28. Paylaşımli ofislerde kafe tasarımı: Hubba-to ofisi / Tayland (Anonim 2016i)

Yeme-içme alanı genellikle destek alanlarının (mutfak, servis) iki ya da üç katı büyüklüğündedir. Genelde 4-6 çalışanın bir arada oturduğu masaların oluşturduğu bu alanda, servis için gerekli alan da gözetilerek masanın mahremiyeti ve kullanıcıların hareket özgürlüğü sağlanmalıdır. Ofislerdeki kafeler genellikle self-service şeklinde hizmet vermektedir. Yemek alanları ile servis alanlarının uyum içinde olması beklenmekte ve bu açıdan genellikle iki alanın birlikte düşünülerek aydınlatılması, renk seçimi yapılması gerekmektedir (İmal 2009, Van Meel ve ark. 2010).

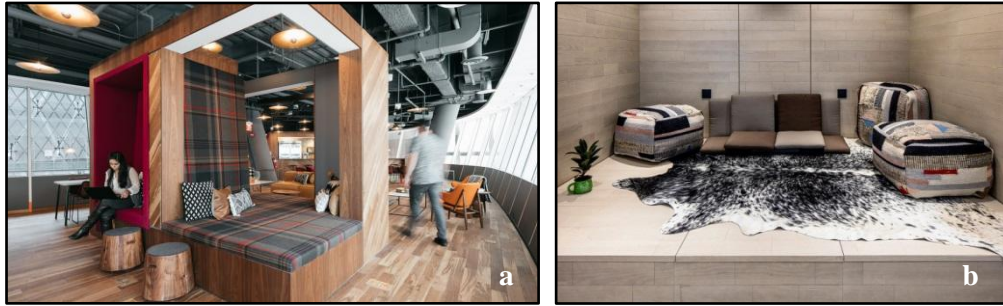
Çizelge 3.15. Paylaşımlı ofislerdeki kafe alanlarının mekânsal analizi için belirlenen kriterler

Kafe Alanları için Mekânsal Değerlendirme Kriterleri		
Kriterler		Açıklamalar
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Düşey sirkülasyonun yer aldığı (asansör ve merdiven) kat girişi bölümüne yakın konumda yer alması
		Dış cephe ile ilişkili konumda yer alması; manzara ve gün ışığına erişimin sağlanması
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Ortak çalışma ve dinlenme alanları ile dolaylı ilişki kurulması
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık plan düzeninde olup; kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanabilmesi
Görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılık sağlanabilmesi		
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Sabit mobilya olarak servis tezgahı ile çok amaçlı dolap ve raf ünitelerinin sağlanması
		Mekân kapasitene göre düzenlenen masa ve ergonomik koltuk/sandalyelerin sağlanması
		Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak sağlanması
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Doğal peyzaj elemanlarının; çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması
	Mekânın teknolojik donanımı	Boyut ve sayıları mekân kapasitesi ile kullanıcı yoğunluğuna göre değişkenlik gösterebilecek buzdolabı, mikrodalga fırın, elektrikli su ısıtıcısı, kahve makinesi ve bulaşık makinesinin sağlanması
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Masa düzenlerinin yeniden yapılandırılabilmesinin mekânsal esnekliğe olanak sağlaması
	Mekânın kullanım olanakları	Çay, kahve, atıştırmalıklar ve yemek çeşitlerinin ücret karşılığında sağlanması
		Plansız ve kısa süreli informal görüşmeler/ toplantılar için kullanımın sağlanması
		Az konsantrasyon gerektiren bireysel çalışmalar için kullanımın sağlanması

3.3.9. Dinlenme alanları

Dinlenme alanı (Break out, Relaxation area) çalışanların, çalışmalarına bir mola verebilecekleri yarı açık veya kapalı bir destek mekânıdır. Çalışmaya ara vermek için tercih edilmektedir. Bu alanlar, kullanıcılara çalışma istasyonlarından uzakta rahatlamaları için bir yer sağlamaktadır. Dinlenme alanları, mobil çalışanlar tarafından kısa süreli toplantılar için de kullanılabilir. Ofis partileri gibi iş yeri ritüelleri de, bu alanlarda gerçekleştirilebilir. Bu mekânlar, informal toplantıları ve ağ kurmayı (network) kolaylaştırabilir.

Dinlenme alanlarında, gün ışığına erişime gereksinim olmadığından binanın iç kısımlarına yerleştirilebilir. Bir mola bölgesinin veya yoğun dolaşım yollarının yakınında yer alması tercih edilen bu bölüm, planlanmamış ve informal etkileşimi geliştirmek için toplantı alanlarının yakınında konumlandırılabilir. Dinlenme alanı, mutfak alanı ile birleştirildiğinde alan kullanımında tasarruf sağlanmaktadır. Dikkat dağılması ve kopuklukları önlemek için, dinlenme alanının açık ve yarı açık çalışma alanlarına yakın olmaması tercih edilmektedir. Bu ortam, çok işlevli olarak tasarlandığında, verimli bir çalışma alanına dönüşebilir (informal çalışma alanları ile iç içe).

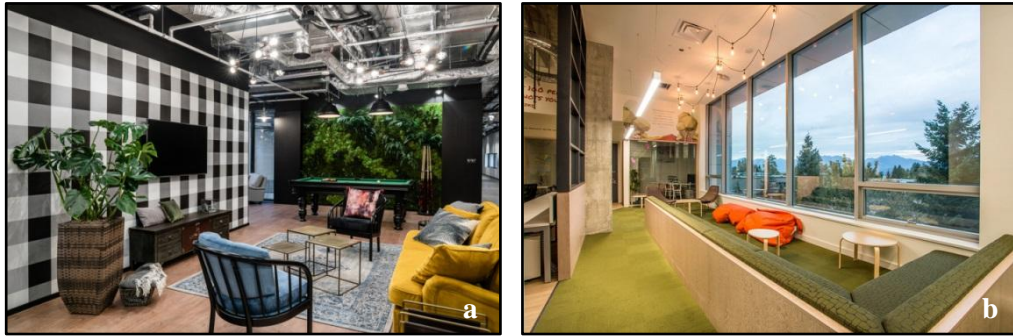
Şekil 3.29. Paylaşımli ofislerde dinlenme alanları: a-“Wework” 200 Broadway ofisi / ABD, b-“Naked Hub” New Street ofisi/ Çin (Anonim 2019h, Anonim 2017p)

Önerilen en az sayıda dinlenme alanı, kurum kültürüne bağlı olarak her 100 çalışma istasyonunda birdir. Önerilen en fazla yürüyüş mesafesi ise herhangi bir çalışma istasyonundan 50 m’dir. Dinlenme alanı için önerilen minimum taban alanı, koltuk başına 2 m²’dir. Mekânın estetiği, ergonomik koltuklar ve mekâna özel tasarlanmış

mobilyalarla temel kaliteden yüksek kaliteye doğru değişebilmektedir(Van Meel ve ark. 2010).Bu mekânlardaki konsept genel anlamda; çalışanların rahatlayabileceği, iletişim kurabileceği ve gerektiğinde çalışmalarını da sürdürebileceği rahat bir ortamdır. Dinlenme alanlarında da, ev konforunun sağlanmasında büyük etkiye sahip mobilyaların, döşeme kaplaması olan yumuşak oturma elemanları (soft seating) olduğu belirtilmektedir. Bu ortamda yumuşak oturma elemanı olarak kanepeler, sedir gibi çeşitli mobilyalar kullanılabilir. Rahat oturma elemanları, ofis üyelerinin veya misafirlerin görüşme saatlerini ya da bir etkinliği beklerken kendilerini rahat hissetmelerini sağlamaktadır (Anonim 2019a).

Şekil 3.30. Paylaşımlı ofislerde dinlenme alanları: a-“Impact Hub” Berlin ofisi / Almanya, b- Habita ofisi / Türkiye (Anonim 2019k, Anonim 2017r)

Şekil 3.31. Paylaşımlı ofislerde dinlenme alanları: a-“Solutions.Rent” Ethos ofisi / Polonya, b-“Spacekraft” Burnaby ofisi / Kanada (Anonim 2019g, Anonim 2016k)

Çizelge 3.16. Paylaşımlı ofislerde dinlenme alanlarının mekânsal analizi için belirlenen kriterler

Dinlenme Alanları için Mekânsal Değerlendirme Kriterleri		
Kriterler		Açıklamalar
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Binanın iç kısımlarında konumlandırılabilmesi
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Yoğun sirkülasyon alanları ile direkt ilişki kurulması
		Mutfak-mini mutfak ile direkt ilişki kurulması
Mekânın sınırlarının niteliği	Açık düzende olup; kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanması ya da görsel ilişkiye olanak veren yarı açık düzende olması	
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Ev konforunda yumuşak oturma elemanları (soft seating) ve sehpa (coffee table) gibi hareketli mobilyaların kullanılması
		Yumuşak döşeme, yastık/minderler ile dinlenme için nişlerin tasarlanması
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Doğal peyzaj elemanlarının; çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Açık plan düzenine sahip mekân içerisinde akustik konfor ve görsel mahremiyet sağlayankullanım alanlarının sunulması
	Mekânın kullanım olanakları	Çalışanların iş stresinden uzaklaşarak rahatlamaları için kullanımın sağlanması
		Plansız ve kısa süreli informal görüşmeler/ toplantılar için kullanımın sağlanması
		Parti ve kutlama gibi organizasyonlar için kullanımın sağlanması

3.3.10. Karşılama ve bekleme alanları

Paylaşımlı ofislerde, kullanıcıları ilk karşılayan mekânlar olan karşılama ve bekleme alanları birlikte planlanmaktadır.

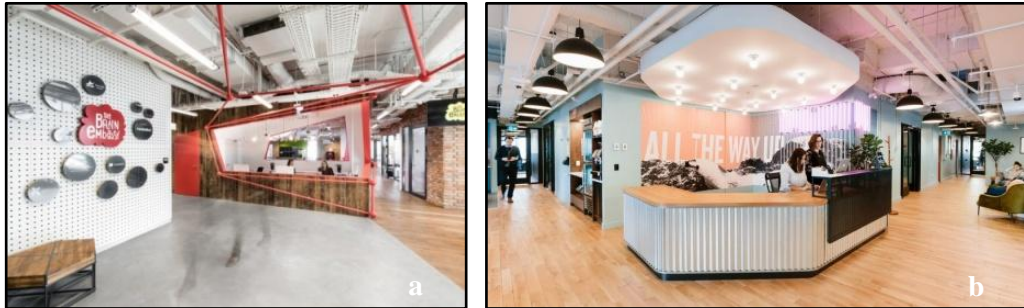
- **Karşılama alanları**

Karşılama alanları (reception, information desk), küçük paylaşımlı ofislerde bulunanlar hariç, genel olarak danışma bankosu; giriş kapısında güvenlik görevlileri bulunan ve içeri girildiğinde danışma bankosunun açık bir şekilde görülebildiği alanlardır.

Karşılama alanlarında bulunan danışma bankolarında ziyaretçiler karşılanmakta, isimleri alınarak ilgili yerlerle iletişimleri sağlanmaktadır. Bu alanda, paylaşımlı ofis kullanıcılarına/personeline gelen evrak ve benzeri postaların karşılanmaktadır.

Karşılama alanları, ofisin ana giriş bölümünde konumlandırılmaktadır. Danışma bankosunda görevli personelin, tüm ziyaretçilerle rahat göz teması kurabilmesine olanak sağlayan; ergonomik ve ayarlanabilir ofis koltukları tercih edilmelidir. Bu bölümde, gelen/giden evrak ve paketlerin düzenlenmesi ve saklanması için yeterli alan sağlanabilmelidir. Paylaşımlı ofislerde, bekleyen ziyaretçileri konforlu bir şekilde bekledikleri süre içinde ağırlamak çok önemlidir. Bu sebeple, bekleme sürecinde kullanılan koltukların yerleşimi ve ergonomisine dikkat edilmesi gerekmektedir. Bekleme alanlarında, ziyaretçilere vakit geçirmeleri için örneğin paylaşımlı ofis ile ilgili bilgi veren medyaların kullanımı gibi çeşitli olanaklar sunulması düşünülmelidir (İmal 2009).

Karşılama alanlarının mekân organizasyonu; ofisin marka kimliğini yansıtmaya, karşılama, yönlendirme ve bekleme alanı işlevlerinin sağlanması beklenmektedir. Danışma bankoları, genelde ilk giriş alanından sonraki ikincil karşılama alanı olarak düzenlenmektedir. Danışma alanlarının tasarımına, paylaşımlı ofisin kurumsallığını ifade etmesi açısından özel bir önem verilmektedir (Ergin 2012).

Şekil 3.32. Paylaşımlı ofislerde karşılama alanı ve danışma bankosu tasarımları: a-“Brain Embassy” Postepu ofisi / Polonya, b-“Wework” Bental III ofisi / Kanada (Anonim 2018g, Anonim 2019h)

Şekil 3.33. Paylaşımli ofislerde karşılama alanı ve danışma bankosu tasarımları: Civi-co ofisi / Brezilya (Anonim 2018j)

Şekil 3.34. Paylaşımli ofislerde karşılama alanı ve danışma bankosu tasarımları: a-“Toong” Oxygen ofisi / Vietnam, b-“Deskopolitan” Château D'eau ofisi / Fransa, c-“MOW” Supernova ofisi / Finlandiya: (Anonim 2017g, Anonim 2017k, Anonim 2018l)

Çizelge 3.17. Paylaşımli ofislerde karşılama alanlarının mekânsal analizi için belirlenen kriterler

Karşılama Alanları için Mekânsal Değerlendirme Kriterleri		
Kriterler		Açıklamalar
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Binanın ana giriş bölümünde ya da kat girişinde konumlandırılması Düşey sirkülasyona (asansör ve merdiven) yakın konumda yer alması
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Bekleme alanı ile direkt ilişki kurulması
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık ya da yarı açık plan düzeninde olup; kullanım alanının mobilyalarla sınırlanması

Çizelge 3.17. Paylaşımlı ofislerde karşılama alanlarının mekânsal analizi için belirlenen kriterler (devam)

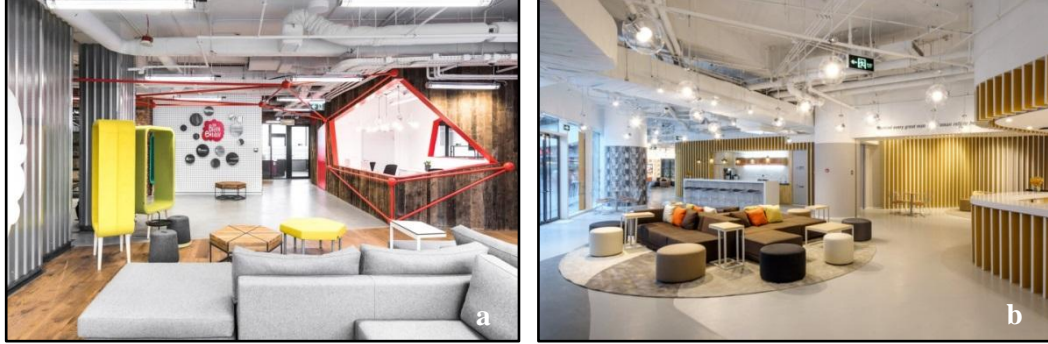
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Mekâna özel tasarlanmış bir danışma bankosu kullanılması
		Danışma bankosunda görevli olan çalışan/çalışanlar için ergonomik ofis koltuklarının kullanılması
		Gelen/giden evrak ve postaların düzenlenip, saklanması için depolama ve raf ünitelerinin kullanılması
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Paylaşımlı ofisin marka kimliğini yansıtan tasarımların sağlanması
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım olanakları	Topluluk üyeleri ve ziyaretçilerin karşılanması ve ilgili birim/kişiyeye yönlendirilmesi için kullanımın sağlanması
		Gelen/giden evrak ve postaların düzenlenip saklanması için kullanımın sağlanması
	Mekânın teknolojik donanımı	Paylaşımlı ofis hakkında bilgi veren, marka kimliğinin tanıtılmasını sağlayacak multimedya (ses, video, animasyon, grafik içeren görsel sunumlar) paylaşılacağı ekran vb. teknolojik ekipmanların sağlanması

- **Bekleme alanları**

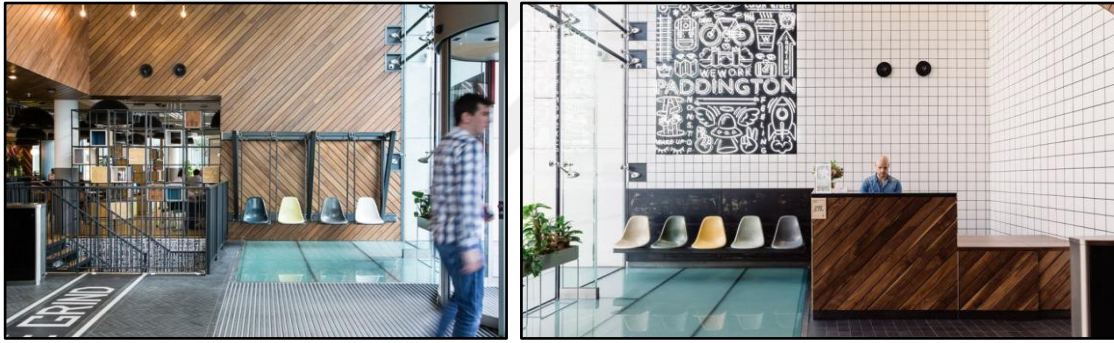
Bekleme alanları (guest area, “meet and greet”) ziyaretçilerin ulaşabileceği ve randevularını bekleyebilecekleri açık veya yarı açık bir destek mekânıdır. Bu alanlar, bekleme, dergi / broşür okuma, dizüstü bilgisayar veya telefon kullanma, haberleri veya diğer medyaları izleme için kullanılmaktadır. Ziyaretçilerin ofis katında durmalarını engelleyerek bekleyecekleri özel bir yer sağlayarak, kendilerini iyi hissetmelerine yardımcı olabilmektedir. Bekleme alanları; paylaşımlı ofisin marka kimliğini/mottosunu yansıtmak için kullanılabilir; ziyaretçilere ofis/topluluk hakkında ilk izlenimi vermektedir.

Bu alanlar, merdiven ve asansörlere yakın bir bölümde, bina veya kat girişlerinde konumlandırılmaktadır. Kullanımın, danışma veya sekreteryaya (karşılama alanı) uygun bulunmaktadır. Önerilen en az bekleme alanı sayısı kat veya bina başına bir tanedir. Önerilen en az taban alanı koltuk başına 2 m²'dir (Van Meel ve ark. 2010). Mekânın tasarımında, rahat koltuklar ve alana özel tasarlanmış mobilyalar kullanılmaktadır.

Mekânda multimedya, kablosuz internet erişimi ve / veya dergilerin sağlanması, bekleme alanını daha çekici ve işlevsel hale getirmektedir.

Şekil 3.35. Ana girişte, karşılama bankosunun yakınında konumlandırılmış bekleme alanları: a-“Brain Embassy” Postepu ofisi / Polonya), b- Soho3Q ofisi / Çin (Anonim 2018g, Anonim 2019d)

Şekil 3.36. Ana girişte, karşılama bankosunun yakınında konumlandırılmış bekleme alanı: “Wework” 2 Eastbourne Terrace ofisi / İngiltere (Anonim, 2017s)

Çizelge 3.18. Paylaşımlı ofislerde bekleme alanlarının mekânsal analizi için belirlenen kriterler

Bekleme Alanları için Mekânsal Değerlendirme Kriterleri		
Kriterler	Açıklamalar	
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Binanın ana giriş bölümünde ya da kat girişinde konumlandırılması Düşey sirkülasyona (asansör ve merdiven) yakın konumda yer alması
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Karşılama alanı ile direkt ilişki kurulması
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık ya da yarı açık plan düzeninde olup; kullanım alanının mobilyalarla sınırlanması

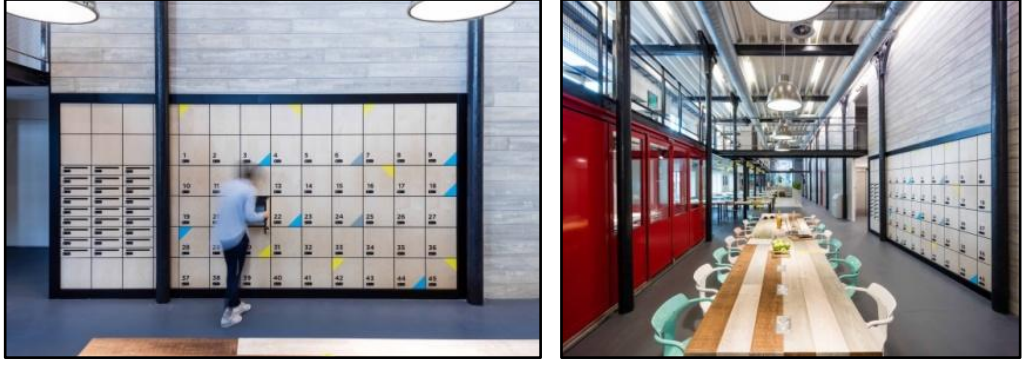
Çizelge 3.18. Paylaşımlı ofislerde bekleme alanlarının mekânsal analizi için belirlenen kriterler (devam)

Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Ergonomik koltuklar, sehpa ve mekâna özel tasarlanmış mobilyaların kullanılması
		Tercih edilen mobilyaların dizüstü bilgisayar kullanımına olanak sağlaması
	Mekânın teknolojik donanımı	Paylaşımlı ofis hakkında bilgi veren, marka kimliğinin tanıtılmasını sağlayacak multimedya (ses, video, animasyon, grafik içeren görsel sunumlar) paylaşılacağı ekran vb. teknolojik ekipmanların sağlanması
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım olanakları	Ziyaretçilerin bekleme alanı için özel bir alan olarak kullanımın sağlanması
		Ziyaretçilerin bekleme esnasında dergi/broşür okuması, dizüstü bilgisayar veya telefon kullanması, haber ya da multimedya izlemesi için kullanımın sağlanması

3.3.11. Vestiyer ve kilitli dolap alanları

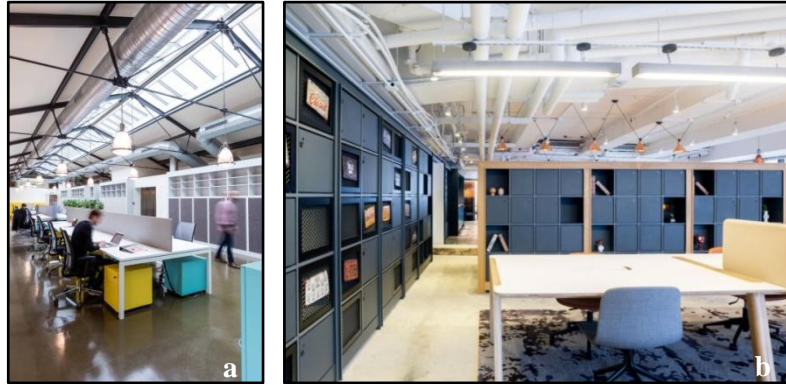
Vestiyer ve kilitli dolap alanları (personal garage, cloak room) çalışanların kişisel eşyalarını saklayabilecekleri açık ya da yarı açık bir destek mekânıdır. Bu alan, elektronik alet organizatörleri (flexi-case), dizüstü bilgisayarlar ve cep telefonları gibi kişisel eşyaların yanı sıra kişisel belgeler, paltolar ve şemsiyeler için kullanılmaktadır. Vestiyer ve kilitli dolaplar, çalışma istasyonlarındaki kişisel depolama gereksinimini azaltmaktadır. Bu alanlar, çalışanların eşyalarını bırakıp hafif seyahat etmelerini sağlayarak; esnek ve mobil çalışmayı kolaylaştırmaktadır.

Vestiyer ve kilitli dolap alanlarının, ideal olarak, çalışanların ofise girerken geçtikleri merkezi bir konumda bulunması uygun görülmektedir (Şekil 3.41). Gün ışığına erişime ihtiyaç olmadığından bu bölüm, binanın iç kısımlarına da yerleştirilebilmektedir. Herhangi bir çalışma istasyonundan kullanım alanına önerilen maksimum yürüme mesafesi 50 m'dir. Kullanımda mekânsal verimlilik sağlanması için, dolap alanlarının önündeki açık boş alan ile ikincil dolaşım alanları önündeki boşluk alanın çakıştırılabileceği ifade edilmektedir.

Şekil 3.37. Ana girişe ve ortak çalışma alanlarına yakın konumlandırılmış; posta alanı ile birlikte tasarlanmış kilitli dolap alanı: “Deskopolitan” Château D'eau ofisi / Fransa (Anonim 2017k)

Önerilen en az vestiyer ve kilitli dolap alanı sayısı kat veya bölüm başına bir tanedir. Bu alanların boyutu, dolap sayısına ve dolap tipine bağlıdır. Özellikle tahsis edilmemiş (hot-desk) çalışma alanlarında, ne tür vestiyer/kilitli dolap alanı sağlanması gerektiğini düşünmek önemlidir. Bu alanların karakteri, çalışanların arabalarını park ettikleri oldukça fazla yer kaplayan bir garajdan; tek bir evrak çantasını depolayabilecekleri küçük dolaplara kadar değişebilmektedir (Van Meel ve ark. 2010).

Şekil 3.38. Ortak çalışma alanlarında; açık raf sistemleri ile beraber tasarlanmış kilitli dolap alanları: a-“Deskopolitan” Château D'eau ofisi / Fransa, b-“Regus” 700 Nathan Road ofisi / Çin (Anonim 2017k, Anonim 2018m)

Çizelge 3.19. Paylaşımlı ofislerde vestiyer ve kilitli dolap alanlarının mekânsal analizi için belirlenen kriterler

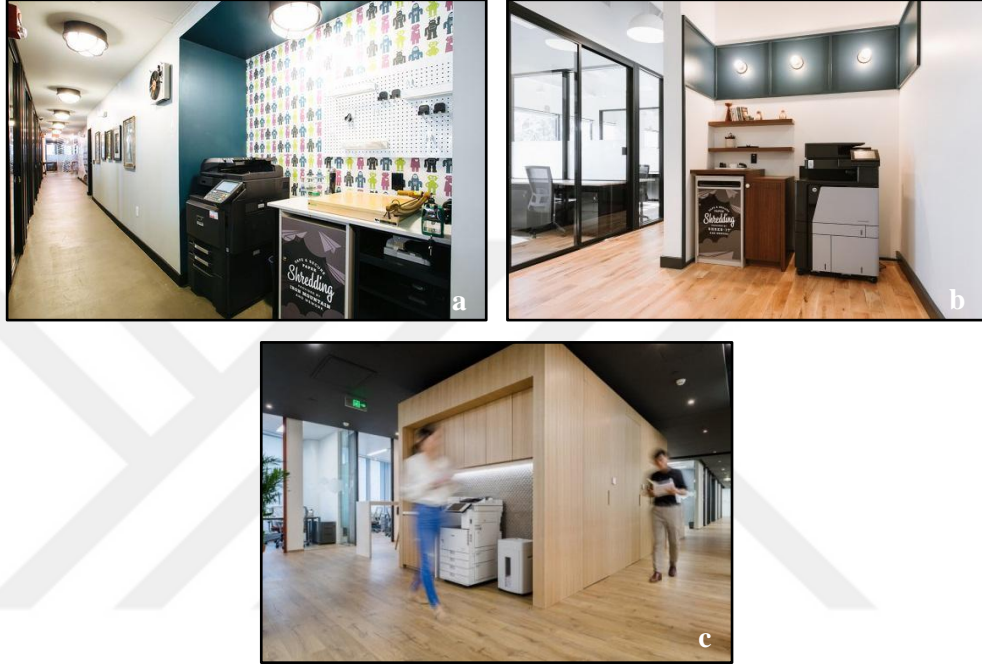
Vestiyer ve Kilitli Dolap Alanları için Mekânsal Değerlendirme Kriterleri		
Kriterler		Açıklamalar
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Ofise girişine yakın, merkezî bir konumda yer alması Binanın iç kısımlarında konumlandırılabilmesi
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık ya da yarı açık düzende olup; kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanması
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Mekândaki kullanıcı yoğunluğuna uygun boyutlarda tasarlanmış, güvenliği sağlamak adına kilit ya da şifre sistemiyle korunan depolama ünitelerinin kullanılması
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım olanakları	Çalışanların kişisel eşyalarının (dizüstü bilgisayar, cep telefonu, giysi, kişisel belgeler vb.) güvenli bir şekilde saklanması için kullanımın sağlanması

3.3.12. Baskı ve kopyalama alanı

Baskı ve kopyalama alanları (service point, resource centre, hub space), fotokopi makinesi, yazıcı gibi donanımların bulunduğu; yazdırma, tarama ve kopyalama gereksinimlerini karşılayan bir alandır. Kullanım alanının, merkezî bir konumda bulunması ve sesi engelleyebilmek adına kapalı ya da yarı kapalı olarak tasarlanması uygun bulunmaktadır. Bu mekânda, yazdırma, kopyalama, tarama ile sınıflandırma ve ciltleme gibi diğer evrak işleri gerçekleştirilmektedir. Belirtilen gereksinimlerin karşılanmasının yanı sıra bu ortamlar, tesadüfi karşılaşmalara ve gündelik konuşmalara olanak sağlayarak, paylaşımlı ofislerde informal etkileşimi de artırabilmektedir.

Baskı ve kopyalama için tasarlanan mekân, gün ışığına ihtiyaç olmadığından binanın iç kısımlarına yerleştirilebilmektedir. Bu alan, sistemli olarak atık toplama tesisleri ile birleştirilmektedir. Mekânsal verimlilik sağlanması için, baskı ve kopyalama alanlarının önündeki boş alanın, ikincil dolaşım alanıyla çakıştırılması önerilmektedir. Kullanım alanının, çoğunlukla merkezi bir 'servis noktası' oluşturmak için depolama alanı ve posta alanı ile birlikte kullanılması uygun bulunmaktadır. Mutfak alanlarına ve duyuru

panolarına yakın konumlandırıldığında ise; ortamdaki sosyal ve katılımcı atmosferi desteklenmektedir. Dikkat dağınıklığını önlemek için mekânın tercihen açık ve yarı açık çalışma alanlarına yakın konumlandırılmasından kaçınılmalıdır. Herhangi bir çalışma istasyonundan bu kullanım alanına önerilen maksimum yürüme mesafesi 50 m'dir.

Şekil 3.39. Kapalı ofislere yakın sirkülasyon alanlarında konumlandırılmış baskı ve kopyalama alanları: a-“Wework” 745 Atlantic Ave ofisi / ABD, b-“Wework” Manhattan Beach Towers ofisi / ABD, c-“Spaces” Shangai Tower ofisi / Çin (Anonim 2017t, Anonim 2017u)

Baskı ve kopyalama alanı için önerilen en az sayı, fotokopi makinesinin hızına ve kapasitesine bağlı olarak her katta bir adet veya 50 çalışma istasyonunda bir adet şeklindedir. Önerilen en az zemin alanı; orta büyüklükteki bir cihazın rahat kullanımı için bırakılması gereken boşluk dahil ,her bir fotokopi makinesi için 6 m²'dir.Asıl zemin alanının; kağıtlar, atık toplama tesisleri ve kağıt için saklama alanının yerleştirileceği bir yan tablaya bağlı olduğunu unutmamak gerekmektedir(Van Meel ve ark. 2010, Soyak 2009).

Çizelge 3.20. Paylaşımlı ofislerde baskı ve kopyalama alanlarının mekânsal analizi için belirlenen kriterler

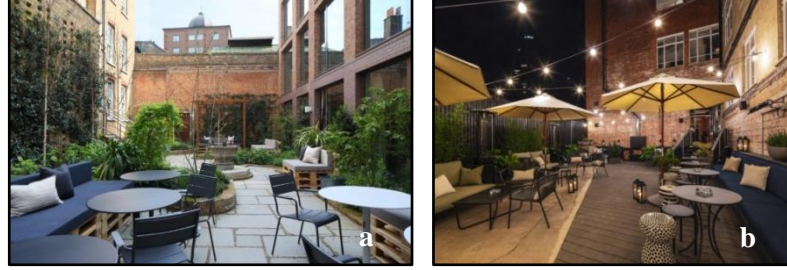
Baskı ve Kopyalama Alanları için Mekânsal Değerlendirme Kriterleri		
Kriterler	Açıklamalar	
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Dış cephe ile ilişkili konumda yer alması; manzara ve gün ışığına erişimin sağlanması
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Mutfak-mini mutfak alanları ile yakın konumlandırılması ve sosyal/katılımcı atmosferin desteklenmesi
		Vestiyer ve kilitli dolap alanı ile yakın konumlandırılarak, merkezî bir servis alanı oluşturulması
		Dikkat ve konsantrasyon problemleri nedeniyle, açık ya da yarı açık çalışma alanlarıyla dolaylı ilişki kurulması
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık ya da yarı açık plan düzeninde olup; kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanması
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Fotokopi makinesinin yerleştirileceği bir tezgah ya da masanın kullanılması
		Kağıtlar, çeşitli kırtasiye araç gereçleri ve atık toplama tesisinin yerleştirileceği tezgah, masa ve depolama/raf ünitelerinin kullanılması
	Mekânın teknolojik donanımı	Baskı, tarama ve kopyalama özelliklerine sahip fotokopi makinesi kullanımının sağlanması
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım olanakları	Belge yazdırma, tarama ve kopyalama ihtiyaçları için kullanımın sağlanması

3.3.13. Teras ve ofis bahçeleri

Teras ve ofis bahçeleri (terrace, garden) , paylaşımlı ofislerdeki sosyal alanların bir parçası olarak ya da ayrı şekilde tasarlanabilen destek mekânıdır. Günün büyük bir kısmını ofiste geçiren çalışanlar, dışarda olma, nefes alma isteklerini bu alanlarda gidermeye çalışmaktadır. Doğal öğeler ve dışarıda olma hissi, çalışanları iş stresinden uzaklaştırabilme ve motivasyon sağlama etkisine sahiptir. Bu ortamlar, tesadüfi karşılaşmalara ve gündelik konuşmalara olanak sağlamakta; buna bağlı olarak informal etkileşimi ve çalışanlar arasındaki ağı (networking) teşvik etmektedir.

Teras ve ofis bahçeleri, ofis sınırları içerisinde olsalar da çalışanlara ofis dışındaymış hissini verebilen alanlardır. Bu yüzden de genellikle bu mekânların tasarımında doğal

materyaller ve bitkilerin kullanıldığı görülmektedir (İmal 2009). Dış mekânda kullanılacak mobilyalarda, gövde malzemesinin ve döşemelik kumaşın; farklı hava koşullarına koşullarına karşı dayanıklı olması gerekmektedir.

Şekil 3.40. Paylaşımli ofislerde bahçe tasarımları: a- x+why ofisi / İngiltere, b-The Ministry ofisi / Londra, İngiltere (Anonim 2018n, Anonim 2018o)

Şekil 3.41. Paylaşımli ofislerde bahçe tasarımları: Cubo ofisi / Brezilya (Anonin 2018p)

Şekil 3.42. Paylaşımli ofislerde teras tasarımları: a-“Canopy” Jackson Square ofisi / ABD, b-The Cloud Room ofisi / ABD (Anonim 2017v, Anonim 2017y)

Çizelge 3.21. Paylaşımlı ofislerde Teras ve ofis bahçelerinin mekânsal analizi için belirlenen kriterler

Teras ve Ofis Bahçeleri için Mekânsal Değerlendirme Kriterleri		
Kriterler		Açıklamalar
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Ortak kullanım alanlarından rahatça ulaşılabilen, merkezî bir konumda yer alması
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık plan düzeninde olup; kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanması
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Dış mekân kullanımına uygun gövde, kaplamaya sahip masa, sehpa ve oturma elemanlarının sağlanması Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak sağlanması
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Doğal peyzaj elemanlarının; çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Masa düzenlerinin yeniden yapılandırılabilmesinin mekânsal esnekliğe olanak sağlaması
	Mekânın kullanım olanakları	Çalışanların dışarda olma, nefes alma hissi ile iş stresinden uzaklaşp, motive olmasına olanak sağlanması Doğaçlama ya da planlı etkileşim ve fikir alışverişine olanak sağlanması

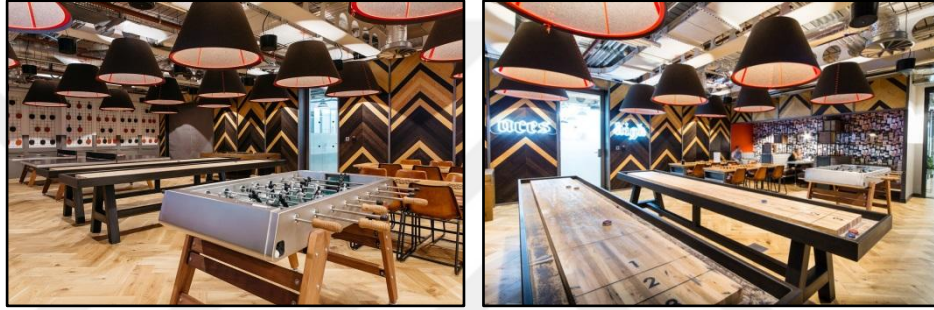
3.3.14. Oyun alanları

Oyun alanları (fun area, entertainment area) çalışanların oyun oynayabileceği kapalı ya da açık bir destek mekânıdır. Mekânda, bilgisayar oyunları, havuz, dart gibi farklı işlevlere yer verilerek, kullanıcıların rahatlamasına ve oyun oynamasına, yoğun iş günlerinde sosyal molalar vererek stres ile ilgili şikayetlerin azaltılmasına katkı sağlanmaktadır. Oyun alanları, çalışanların motivasyonunu ve sosyal uyumu olumlu yönde etkileyebilmektedir. İnfomal ve "eğlenceli" bir paylaşımlı ofis/topluluk kültürünün ifadesi olarak kullanılabilir; genç çalışanları çekebilir. Dolayısıyla, bu ortamların ağ kurmayı (network) ve informal toplantıları kolaylaştırmakta olduğu belirtilmektedir.

Oyun alanları, gün ışığına erişime ihtiyaç olmadığından binanın iç kısımlarına yerleştirilebilmektedir. Kullanımın, bir mutfak alanının yakınında bulunması idealdir.

Dikkat dağınıklığını önlemek için, oyun alanının açık veya yarı açık çalışma alanlarına yakın konumlandırılmaması önerilmektedir.

Mekânın sunduğu olanakların kapsamı; belirli bir oyundan çeşitli masa oyunlarına ve video oyunlarına kadar değişebilmektedir. Mekânsal boyutlar, oyunlara ve katılan kişilerin sayısına göre değişmektedir. Örneğin; havuz veya masa tenisi için büyük alanlar, bilgisayar oyunları için daha küçük odalar tasarlanması yeterli olabilmektedir. Bu alanlarda ses yalıtımına dikkat edilmesi önemlidir (Van Meel ve ark. 2010).

Şekil 3.43. Langırt ve çeşitli masa oyunlarını içeren oyun alanı: “Wework” 2 Eastbourne Terrace ofisi / İngiltere (Anonim 2017s)

Şekil 3.44. Oyun, dinlenme ve kafe işlevlerinin bütünleştiği mekânlar: a-“Wework” Mitikah ofisi / Meksika, b-“Wework” Samseong Station ofisi / Güney Kore (Anonim 2019h)

Çizelge 3.22. Paylaşımli ofislerde oyun alanlarının mekânsal analizi için belirlenen kriterler

Oyun Alanları için Mekânsal Değerlendirme Kriterleri		
Kriterler		Açıklamalar
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Binanın iç kısımlarında konumlandırılabilmesi
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Mutfak-mini mutfak alanları ile yakın konumlandırılması
		Dikkat ve konsantrasyon problemleri nedeniyle, ortak çalışma alanları ile dolaylı ilişki kurulması
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık plan düzeninde olup kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanabilmesi
		Görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılık sağlanabilmesi
Görsel ilişkiye olanak vermeyen nitelikte kapalılık sağlanabilmesi		
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Masa oyunlarının sunulduğu mekânlarda ekstra mobilya kullanıma ihtiyaç yokken, video oyunları sunuluyorsa ev konforunda oturma elemanları sağlanması
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Doğal peyzaj elemanlarının; çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması
	Mekânın teknolojik altyapısı	Akustik tavan, ses emici özellikte bölücü panel ve zemin malzemesi ya da ses maskeleye gibi yöntemler ile ses yalıtımının sağlanması
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım olanakları	Rahatlama, dinlenme, oyun oynama ve sosyalleşme için kullanımın sağlanması

3.3.15. Prototipleme odaları

Prototipleme odaları (maker lab, makerspace) farklı yaratıcı disiplinlerde çalışan bireylere; çeşitli fiziksel ve dijital prototipleme aletleri ile fikirlerini tasarıma, tasarımlarını da fiziksel ürünlere dönüştürebilme imkânı sağlayan atölye mekânlarıdır. Prototipleme odalarının işlevi; projelerin fikirler aşamasından tasarım aşamasına getirilmesi ve tasarım aşamasındaki fikirlerin ise, fiziksel prototipler üretilerek işlerliğinin geliştirilmesidir. Başka bir deyişle; bu mekânlar proje araştırması, tasarımı ve kontrolü için bir geçit görevi görmekte; birçok projeye destek sağlamaktadır. Farklı disiplinlerden çalışanları bir araya getirme; sosyal etkileşim, fikir alışverişi ve işbirliklerini destekleme potansiyeline sahiptir.

Bu alanın boyut ve planı; hem burada yürütülecek projelerin kapsamına, hem de alanı kullanacak üreticilerin (maker) beklenti ve gereksinimlerine bağlı olarak şekillenmektedir. Ayrıca ; prototipleme alanının konumlandırılacağı mekânın getirdiği sınırlılıklar (Örneğin, pencere açılıp açılmayacağı gibi) alanın boyut ve tasarımını etkilemektedir.

Çalışma yüzeyleri, ekipmanlar, raflar, bilgisayar masaları ve oturma yerleri gibi donatı ve donanımlar; mekânın plan ve kurgusunda rol oynamaktadır. Mekânın uygulama aşamasına geçilmeden önce, dijital olarak ya da eskizlerle görselleştirmelerin gerçekleştirilmesi önem taşımaktadır.

Prototipleme odalarında çeşitli üretimlerin gerçekleştirilebileceği birden fazla çalışma istasyonu tasarlanmalıdır. Her istasyon belirli bir uzmanlık alanına yönelik proje türünü kolaylaştırmalı ve bu alanda çalışılabilmesi için gerekli kaynakları içermelidir (Çizelge 3.4). 3 boyutlu yazıcılar, lazer kesici, CNC makinesi, vinil kesici, dikiş makinesi, ahşap işleme aletleri, strafor kesici, pres makinesi, vakum makinesi, elektronik kitler (donanım/yazılım kartları, sensör kütüphanesi, lehimleme istasyonu, güç kaynağı vb.) bu kaynaklardan en önemlileridir (<http://prototypinglab.atolye.io/ekipmanlar/>).

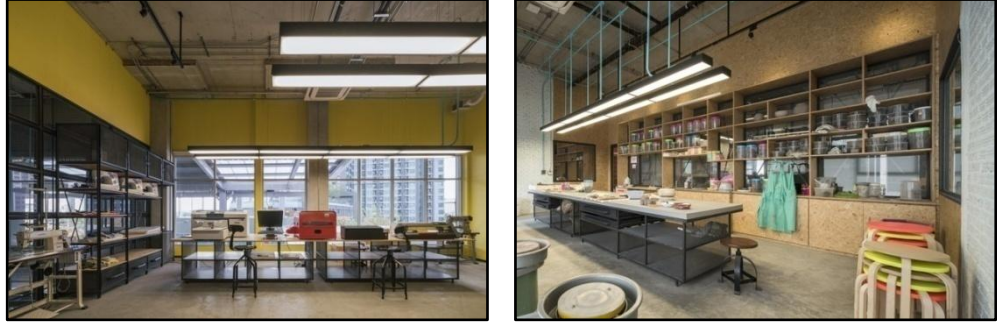
Bu alanlar, kullanılan alet/ekipman ve malzemelere bağlı olarak hızlı bir şekilde kirlenebilmektedir. Dolayısıyla, çalışma yüzeylerinin korunması gerekmektedir. Önlem olarak mobilyalarda kaplama yapılması önerilmektedir. Örneğin, yüzeyleri masonit ile kaplamak bu açıdan bir seçenektir. Masonit pahalı değildir, ayrıca ısıya ve neme dayanıklı, pürüzsüz ve esnek bir yüzey sağlamaktadır.

Çalışma istasyonlarında yaralanma riski bulunmaktadır. Gürültülü alanlar, yaralanma riskini azaltmak için metrekaşe başına daha az kullanıcı düşecek şekilde tasarlanmalıdır. Ekipmanların kullanıldıktan sonra açık bırakılabilme ihtimali ile ilgili sorunlar yaşanabilmektedir. Bu sorunları önlemek için; elektrikli aletleri ve ekipmanları çıkış zamanlayıcılarına bağlamanın faydalı bir çözüm olacağı belirtilmektedir.

Prototipleme alanlarında, dizüstü ya da masaüstü olsun bilgisayarlara gereksinim duyulmaktadır. Bu açıdan, mekânda kullanımlarının desteklenmesi için farklı altyapıların sağlanması gerekmektedir. Çeşitli çalışma istasyonları sağlarken uygulanabilecek faydalı bir yöntem ; sessiz ve gürültülü çalışma alanlarını belirlemektir. Sessiz çalışma alanı, çok fazla karışıklık veya gürültü içermeyen proje türlerini kolaylaştırmalıdır. Bu tür bir çalışma alanının, çevrenin fiziksel olarak daha az tehlikeli olmasına bağlı olarak, insanları ağırlamak için daha iyi uygun bir ortam olduğu ifade edilmektedir. Yüksek sesli çalışma alanı ise daha büyük, daha yoğun proje türlerini kolaylaştırabilmelidir. Makinelerle veya potansiyel olarak tehlikeli aletlerle çalışırken, her zaman yeterince boş alan bulunması çok önemlidir. Bu açıdan, mekânda yaratılması gereken güvenlik bölgesinin, güvenli çalışma mesafesini korurken, aynı alanda birden fazla kişinin çalışmasını sağlaması gerekmektedir (Kemp 2013).

Çizelge 3.23. Prototipleme odalarında bulunması gereken özel alanlar (Kemp 2013)

Çalışma Alanı	Mekan Gereksinimi	Güç Gereksinimi	Birincil Fonksiyon
Bilgisayar istasyonu	Küçük	Yüksek	Bilgisayarları, yazıcıları ve genel yazılımları destekler
Lehimleme istasyonu	Küçük	Düşük	Gerekli lehim ekipmanı, ESD koruması ve destek içerir
Elektronik tezgah	Orta	Düşük	Ev elektronik bileşenleri ve test cihazları
Proje alanı	Büyük	Yüksek	Açık zemin ve proje çalışma Yüzeyleri
3B Baskı alanı	Küçük	Düşük	3B yazıcı, bilgisayar ve filament destekler
Lazer oyma istasyonu	Orta	Orta	Lazer oyma, havalandırma ve lazer özellikli malzemeleri destekler
Elektrikli El Aletleri Alanı	Büyük	Yüksek	Daimi ve taşınabilir elektrikli el aletlerini, açık zemini ve çalışma yüzeylerini destekler

Şekil 3.45. Prototipleme odası: Hubba ofisi / Tayland (Anonim 2016i)

Şekil 3.46. Prototipleme odası - dikiş atölyesi: Sinergics ofisi / İspanya (Anonim 2017z)

Çizelge 3.24. Paylaşımlı Ofislerde prototipleme odalarının mekânsal analizi için belirlenen kriterler

Oyun Alanları için Mekânsal Değerlendirme Kriterleri		
Kriterler		Açıklamalar
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Dış cephe ile ilişkili konumda yer alması; gün ışığına erişimin sağlanması
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Dikkat ve konsantrasyon problemleri nedeniyle, açık çalışma alanlarıyla dolaylı ilişki kurulması
	Mekânın sınırlarının niteliği	Görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılık sağlanması

Çizelge 3.24. Paylaşımlı Ofislerde prototipleme odalarının mekânsal analizi için belirlenen kriterler (devam)

Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Isıya ve neme dayanıklı malzemelerden tasarlanmış çalışma yüzeyleri, raflar, alet/malzeme panoları, bilgisayar masaları ve ergonomik oturma elemanları kullanılması
	Mekânın teknolojik donanımı	Farklı uzmanlık alanlarına yönelik projeler için gerekli olan teknolojik aletlerin kullanımının sağlanması : 3 boyutlu yazıcı, lazer kesici, CNC makinesi, vinil kesici, dikiş makinesi, ahşap işleme aletleri, strafor kesici, pres makinesi, vakum makinesi, elektronik kitler (donanım/yazılım kartları, sensör kütüphanesi, lehimleme istasyonu, güç kaynağı vb.)
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Gürültülü çalışma istasyonları içerdiği için; akustik tavan, ses emici özellikte bölücü panel ve zemin malzemesi ya da ses maskeleye gibi yöntemlerin kullanılması
	Mekânın kullanım olanakları	Yaratıcı disiplinlerde çalışan bireyler için, çeşitli fiziksel ve dijital prototipleme aletlerinin kullanımının sağlanması
		Bir projenin fikir aşamasından tasarıma; tasarımın da fiziksel ürüne dönüşmesi için kullanımın sağlanması
		Atölye benzeri bir ortam gerektiren yaratıcı çalışmalar için kullanımın sağlanması

3.3.16. Sirkülasyon alanları

Sirkülasyon alanları (primary circulation, corridor) tüm ana fonksiyonları birbirine bağlayan, ofis katlarında dolaşım için gerekli olan; kullanıcıların binanın içinde hareketine (yukarı ve aşağı yürüme/gezinme) olanak sağlayan destek mekânlarıdır. Sirkülasyon için ayrılan mekânlar, fonksiyonları ve yalıtılmış (izole) mekânları birbirine bağlamakla birlikte; yeterince geniş olduğunda baskı ve kopyalama alanı, bekleme alanı, dinlenme alanı veya açık toplanma alanı olarak da kullanılabilir. Belirtilen bu kullanım olanağı, paylaşımlı ofislerde sıkça tercih edilmektedir. Sirkülasyon alanları, sanat eserleri, marka kimliği veya tanıtım materyalleri içeren ortamlar olarak değerlendirilmekte, sergi alanı olarak kullanılabilir. Dikkatle tasarlandığında; dolaşım alanları tesadüfi karşılaşmaları ve informal etkileşimi geliştirebilir. Öte

yandan; insanların toplanma eğiliminde olduğu yoğun trafiğe sahip dolaşım alanları ve koridorlar; yakındaki çalışanların dikkatinin dağılmasına ve neden olabilmektedir.

Konum olarak, gün ışığına erişime ihtiyaç olmadığından binanın iç kısımlarında çözülebilmektedir. Ancak, kullanımı destekleyen bir durum olarak, dış mekân manzarası içeren bölümlerin de oluşturulması sağlanmaktadır. Yoğun trafiğin olduğu dolaşım yolları, dikkat dağılmasından kaçınmak için tercihen açık ve yarı- açık çalışma alanlarından uzağa yerleştirilmelidir. Dolaşım alanlarında, karanlık, uzun ve boş koridorlardan kaçınılması ayrıca etkili aydınlatma tasarımına da önem verilmesi gerekmektedir. Sirkülasyon alanları, belli bir geçiş trafiğine sahip olmasına bağlı olarak, tesadüfî karşılaşmalara olanak sağlamaktadır.

Şekil 3.47. Dinlenme ve informal toplanma alanı olarak değerlendirilen düşey sirkülasyon alanları: a-“Wework” Chelsea Genel Merkez / İngiltere), b-“Wework” Weihai Lu ofisi / Çin (Anonim 2017d)

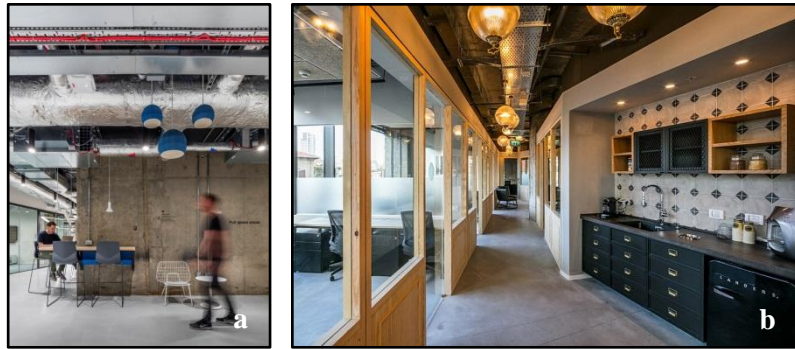
Ofis için, önerilen birincil dolaşım alanı miktarı, toplam kullanılabilir zemin alanının yüzde 10 ila 15'i arasındadır. Koridorlar için minimum 1,2 m genişlik önerilmektedir. Açık tabelalar ve çeşitli yönlendirme tasarımları kullanıcıların (özellikle ziyaretçilerin) yol bulmalarına yardımcı olmaktadır. Bu açıdan, malzeme seçimi, döşemede renk kullanımı gibi farklı yöntemlerden yararlanılabilmektedir. Ayrıca dikey sirkülasyon alanlarının tasarımı da kullanıcıların ofis içi iletişimi için büyük önem taşımaktadır. Örneğin; açık merdivenler ve atriyumlar farklı katlarda iletişim kurmaya yardımcı olabilmektedir (Şekil 3.47) (Van Meel ve ark. 2010). Paylaşımlı ofis mekânlarındaki

düşey sirkülasyon araçları olan merdivenlerde, sosyal etkileşime olanak tanıyan informal toplanma alanları ve dinlenme alanları tasarlanabilmektedir.

Sirkülasyon aksları, tasarlanma şekline bağlı olarak kullanıcıların mekândaki hareketini hızlandırabilmekte ya da yavaşlatabilmektedir. Tekdüze ofis tasarımlarının gerçekleştirildiği dönemlerde, sirkülasyon alanları hem alandan tasarruf sağlamak hem de maliyeti düşürmek amacıyla asgarî ölçülerde tasarlanmıştır. Buna bağlı olarak; kullanıcıların sirkülasyon alanlarından geçiş hareketleri hızlı bir şekilde gerçekleşmiştir. Günümüzde ise sirkülasyon alanlarına; sosyal etkileşime olanak sağlayan tesadüfî karşılaşmaları güçlendirecek alanlar olarak yaklaşılmaktadır (Şekil 3.47, 3.48, 3.49, 3.51, 3.52 ve 3.53). Bu amaçla dolaşım alanları, çalışanları yavaşlatarak rastgele karşılaşmaları teşvik edecek şekilde tasarlanmaktadır (Soyak 2009).

Şekil 3.48. Dinlenme ve informal toplanma alanı olarak değerlendirilen sirkülasyon alanları: “Glowfish” Sathorn ofisi / Tayland (Anonim 2019z)

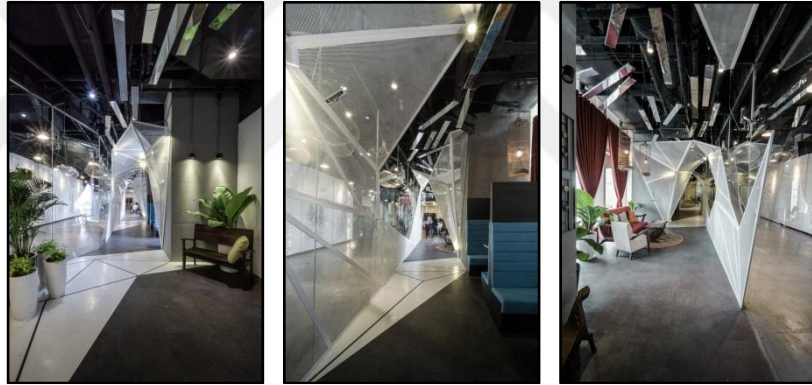

Şekil 3.49. b- Mini mutfağın konumlandırıldığı bir sirkülasyon alanı: Ayeka ofisi / İsrail a- Hot-desking çalışma ünitelerinin ve dinlenme alanlarının konumlandırıldığı, dinamik bir sirkülasyon alanı: Rocketspace ofisi / İngiltere (Anonim 2017h, Anonim 2017i)

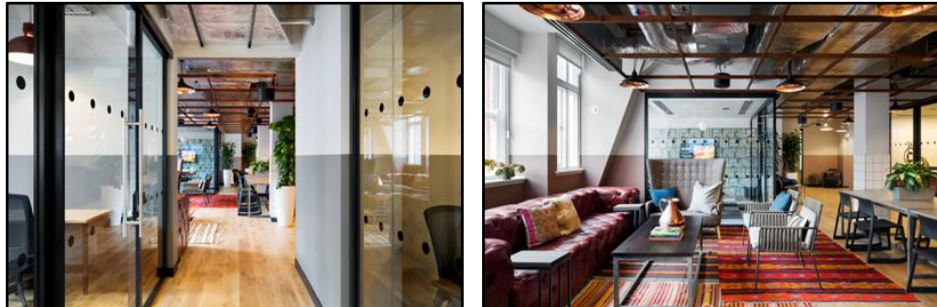
Sirkülasyon aksları bir ofis yapısının mekân kurgusuyla yakından ilişkilidir. Ofis kurgusu ise kentsel ve coğrafi veriler ile organizasyon yapısı/kültürü gibi faktörlerden etkilenmektedir. Bu akslar; merkezî, seri ve dağılık biçime sahip bir düzende tasarlanabilmektedir (Şekil 3.50). Tarak düzenindeki sirkülasyon alanları departmanların ya da büyük takımların yerleşimine olanak vermektedir. Tekrarlayan dışların ana gövdeye bağlandığı bölümler; iletişimi destekleyen meydanların oluşturulmasına olanak tanımaktadır (Soyak 2009).

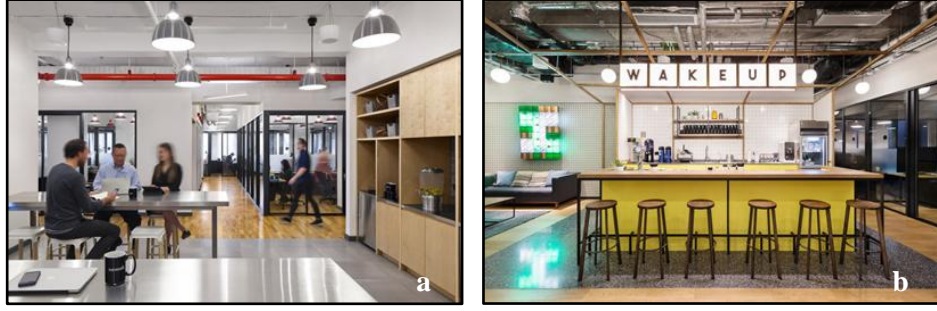
Şekil 3.50. Ofis binalarında sirkülasyon alanlarının düzeni (Soyak 2009)

Şekil 3.51. Dinlenme ve informal toplanma alanı niteliğine sahip dinamik bir sirkülasyon alanı tasarımı: “Toong” Oxygen ofisi / Vietnam (Anonim 2017g)

Şekil 3.52. Sirkülasyonda tarak düzeni ile sağlanan dinlenme, çay/kahve, küçük mutfak ve kafe alanları: “Wework” Waterhouse Square ofisi / İngiltere (Anonim 2016c)

Şekil 3.53. Sirkülasyonda tarak düzeni ile sağlanan dinlenme, çay/kahve, küçük mutfak ve kafe alanları: a-“Wework” New York ofisi /ABD, b-“Wework” Tower 535 ofisi / Çin (Anonim 2015c, Anonim 2017f)

Çizelge 3.25. Paylaşımlı ofislerde sirkülasyon alanlarının mekânsal analizi için belirlenen kriterler

Sirkülasyon Alanları için Mekânsal Değerlendirme Kriterleri		
Kriterler	Açıklamalar	
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Sirkülasyon alanlarının tüm mekânları /fonksiyonları birbirine bağlayarak, ofis katları boyunca devam eden alanlar olması Genellikle ana girişteki karşılama alanından sonra kat holleri boyunca doğrusal bir aksta (tarak düzeni) devam eden düzende tasarlanması Dış cephe ile ilişkili konumda yer alabilmesi; manzara ve gün ışığına erişimin sağlanabilmesi Binanın iç kısımlarında konumlandırılabilmesi
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Dikkat ve konsantrasyon problemleri nedeniyle, yoğun sirkülasyon alanları ile açık ya da yarı açık çalışma alanları arasında dolaylı ilişki kurulması
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık plan düzeninde olup; kullanım alanlarının mobilyalarla ve diğer mekânların duvarları/bölücülerini ile sınırlanması
Mekânsal Donatılar	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Açık/anlaşılır tabelalar ve çeşitli yönlendirme tasarımlarıyla, kullanıcıların bina içinde yollarını kolay bulmasını sağlanması Doğal peyzaj elemanlarının; çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması Sanat eserleri, motive edici alıntılar ve marka kimliğini yansıtan tanıtım materyallerinin sergilenmesi

Çizelge 3.25. Paylaşımli ofislerde sirkülasyon alanlarının mekânsal analizi için belirlenen kriterler (devam)

Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Açık plan düzeninde olan mekânda akustik ve görsel mahremiyetin belirli bi düzeyde sağlanabilmesi için; akustik tavan, ses emici özellikte bölücü panel ve zemin malzemesi ya da ses maskeleye gibi yöntemlerin kullanılması
	Mekânın kullanım olanakları	Ofis katlarında dolaşıma; kullanıcıların bina içinde yatay ve düşey hareketine olanak sağlanması
		Fonksiyonlar ve izole mekânlar arasında ilişkiyi/bağlantıyı sağlanması
		Mekân yeterince geniş ise; baskı/kopyalama alanı, bekleme alanı, dinlenme alanı, açık toplanma ve çalışma alanı ve mini mutfak alanı (kitchenette) olarak kullanımın sağlanması
	Sergileme alanı olarak kullanımın sağlanması	

3. BULGULAR

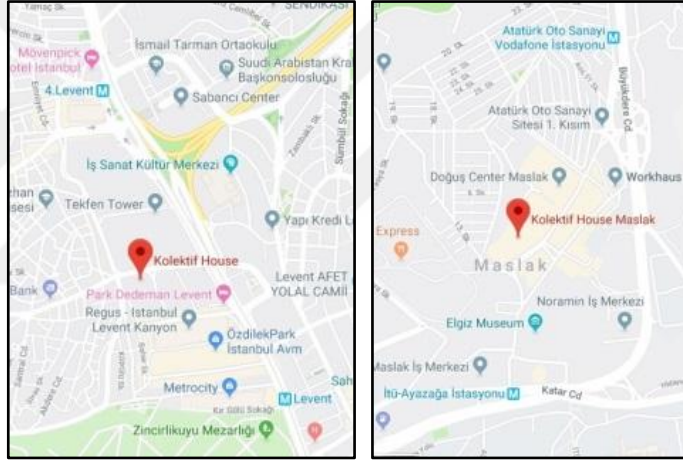
Tezin bu bölümünde, çalışma alanı olarak belirlenen, paylaşımlı ofis yaklaşımının ülkemizdeki öncü şehri olan İstanbul'da yer alan beş ofise ilişkin mekânsal analizler sonucunda ulaşılan bulgular sunulmaktadır. Analiz çalışmasında, tezin materyal ve yönteminin açıklandığı üçüncü bölümde belirlenen, paylaşımlı ofislerde bulunan 16 temel bölüm özelinde tanımlanan tasarım kriterleri açısından, seçilen beş ofisin mekânsal niteliği değerlendirilmiştir. Bu değerlendirme sonucunda ulaşılan bulgular, tablolar halinde; ofis yerleşim düzeni üzerinde sunulan incelemeler ve fotoğraflarla desteklenerek ifade edilmektedir. Öncelikle, alan çalışmasında incelenen beş ofis, paylaşımlı ofisin mekân organizasyonu içerisinde yer alan 16 temel mekânın varlığı açısından incelenmiştir (Çizelge 4.1).

Çizelge 4.1. Alan çalışması kapsamında incelenen paylaşımlı ofislerde temel bölümler

Paylaşımlı Ofislerin Mekân Organizasyonunu Oluşturan Temel Bölümler					
	Workinton, Levent 199	Workinton, Kozyatağı	Kolektif House, Levent	Kolektif House, Maslak	Atölye
1. Ortak çalışma alanı	✓	✓	✓	✓	✓
2. Kapalı ofis	✓	✓	✓	✓	✓
3. Çalışma kulübesi	-	✓	✓	✓	-
4. Toplantı odası	✓	✓	✓	✓	✓
5. Açık toplanma alanı	✓	✓	✓	✓	✓
6. Etkinlik alanı	✓	✓	✓	✓	✓
7. Mutfak ve mini mutfak	✓	✓	✓	✓	✓
8. Kafe	✓	✓	✓	✓	-
9. Dinlenme alanı	✓	✓	✓	✓	✓
10. Karşılama ve bekleme alanı	✓	✓	✓	✓	✓
11. Vestiyer ve kilitli dolap alanı	✓	✓	✓	✓	✓
12. Baskı ve kopyalama alanı	✓	✓	✓	✓	✓
13. Teras ve ofis bahçesi	✓	✓	✓	✓	-
14. Oyun alanı	✓	-	✓	✓	-
15. Prototipleme odası	-	-	-	-	✓
16. Sirkülasyon alanı	✓	✓	✓	✓	✓

4.1. Kolektif House

Kolektif House, 2014 yılında, Ahmet Onur, Civan Orhan ve Arda Yiğithan Orhan tarafından hayata geçirilmiştir. 2014 yılında açılan ilk ofis, İstanbul'un merkezi iş alanı (MİA) Büyükdere Caddesi üzerinde, Levent Sanayi Sitesi'nde eski bir sanayi binası içerisinde düzenlenmiştir. 3 katta toplam 700 m² kullanım alanı sağlanan bu ofis günümüzde hizmet vermemektedir. Bu ilk ofis denemesinin ardından sırasıyla, halen hizmet vermekte olan Şişhane, Levent, Maslak ve Ataşehir yerleşkeleri kullanıma açılmıştır. Kolektif House'un Anadolu yakasındaki ilk yerleşkesi olan Ataşehir ofisi de 2019 aralık ayı itibarıyla hizmet vermeye başlamış, paylaşımlı ofisin resmi internet sitesinde üyelik için talepler alınmaya başlanmıştır.

Şekil 4.1. Kolektif House Levent ve Maslak ofislerinin kent içindeki konumları

Kolektif House anlayışı içerisinde paylaşımlı ofis, bir ekosistem olarak görülmekte ve bu ekosistemin üyelerinin kendi içlerinde paylaşımlar ve ortak işler yapabilmesi hedeflenmektedir. Ofislerde de, belirtilen amaca uygun bir ortam sağlandığı ve bu doğrultuda üyelerin %60'ının birbirleriyle iş yapmakta olduğu belirtilmektedir. Kolektif House ofislerinde girişimciler (startup), global şirketler, yatırımcı ve serbest çalışanlar (freelancer) gibi farklı konumda şirketlerin ve bireylerin aynı çatı altında iletişim, paylaşım ve işbirliği ekseninde çalışması için olanak sağlanmaktadır. Mottosu 'sev, yarat, paylaş' olan bir topluluk yaratmak, Kolektif House kurucularının temel amaçlarından biridir (Anonim 2017a).

Paylaşımli ofis bünyesinde kullanıcılar için; hazır ofis, sabit masa, gezgin ve sanal ofis olmak üzere dört çeşit üyelik seçeneği bulunmaktadır. Üyeler için 7/24 kullanım, yüksek hızlı internet, 7/24 güvenlik, 7/24 temizlik, sınırsız çay ve kahve, atıştırmalıklar, paylaşımli kütüphane, kilitli dolap, kargo odası, yazıcı, sekreterlik servisi, vale servisi olmak üzere kapsamlı hizmetler sunulmaktadır. Ayrıca, üyeler arasındaki topluluk bağınu kuvvetlendirmek, sosyal etkileşim ve motivasyonu artırmak açısından ofis yogası, ses terapisi ve grup meditasyonu, workshop ve oyun gecesi gibi çeşitli etkinlikler düzenlenmektedir (Anonim 2019b). Tez çalışması kapsamında Kolektif House Levent ve Maslak ofisleri incelenmiştir. Bu bölümde analiz sonucu ulaşılan bulgular sunulmaktadır.

4.1.1. Levent ofisi mekân analizi

Kolektif House'un Şişhane ofisinden sonraki ikinci yerleşkesi olan Levent ofisi, 2015 yılında Levent'te eski işlevi bir brode (tekstil) fabrikası olan yapıda yeniden işlevlendirilme ile kullanıma açılmıştır. Kolektif House Levent ofisi, dönüştürülen bu fabrika binasının zemin katı, 1., 3., 5. Katı ve teras katında olmak üzere toplam 5 katta hizmet vermektedir. Binanın 2. ve 4.katlarında ise Kolektif House ekibinden bağımsız farklı ekiplerin ofisleri yer almaktadır. Bu ofisin iç mekân tasarım projesi Kontra Mimarlık tarafından gerçekleştirilmiş ve Artika Mimarlık tarafından uygulanmıştır. Kolektif House Levent ofisi'nin 3000 m²'lik alan kullanımı ile açıldığı dönemde Türkiye'deki paylaşımli ofisler içerisinde en büyük alan kullanımına sahip ofis olduğu belirtilmektedir. Kolektif House Levent ofisi mekân tasarımında Y kuşağının çalışma ortamından beklentilerine paralel olarak etkileşim, işbirliği ve yaratıcılığı destekleyen esnek mekânlar yaratılması hedeflenmiştir (Anonim 2017a).

Kolektif House Levent ofisinin mekânsal analizi; ortak çalışma alanları, kapalı ofisler, çalışma kulübeleri, toplantı odaları, açık toplanma alanları, etkinlik alanı, mutfak ve mini mutfaklar, kafé, dinlenme alanları, karşılama ve bekleme alanı, vestiyer ve kilitli dolap alanları, baskı ve kopyalama alanları, teras, oyun alanı ve sirkülasyon alanları başlıkları altında gerçekleştirilmektedir. Analizlerde, belirtilen mekânların tezin üçüncü bölümünde tanımlanan tasarım kriterleri açısından uygunluğu incelenmektedir.

Bulgular, çizelgeler üzerinde ifade edilmekte ve bu bilgiler fotoğraflarla desteklenmektedir. Analizlerde, genel olarak plan üzerinde işlevlerin belirtilmesine yönelik tanımlamalar yapılmış olmakla birlikte bu örnekte Kolektif House'un şirket politikası gereği mimari plan çizimlerine ulaşılamamıştır. Bu sebeple kat planlarına yönelik açıklamalar yalnızca sözel olarak ifade edilmektedir.

- **Ortak çalışma alanları**

Levent ofisinde, dönüştürüldüğü fabrika fonksiyonuna atıfta bulunan endüstriyel bir tasarım yaklaşımının hakim olduğu görülmektedir. Bu endüstriyel tasarım dili, giriş kattaki ortak çalışma alanlarında, diğer katlara oranla daha yoğun hissedilmektedir. Kaset tavan, açıkta bırakılmış tesisat boruları, zeminin brüt beton dokusu, mobilyalarda ve doğramalarda hakim olan doğal ahşap, OSB ve metal malzeme kullanımları endüstriyel tasarım yaklaşımını yansıtmaktadır.

Şekil 4.2. Giriş kat sirkülasyon alanı üzerindeki ortak çalışma alanı / Kolektif House Levent ofisi

Giriş kattaki ortak çalışma alanları, sirkülasyon alanı üzerinde konumlandırılmış topluluk masaları ve “Kolounge Levent” etkinlik alanının etkinlik harici zamanlarda çalışma alanı olarak kullanımı ile sağlanmaktadır. Masa düzenlerinin yeniden yapılandırılabilir olması bu esnek kullanımı olanaklı kılmaktadır (Şekil 4.2, Şekil 4.3 ve Şekil 4.4).

Şekil 4.3. Giriş katta bulunan “KoLounge Levent”: Ortak çalışma alanı olarak da kullanılan çok amaçlı etkinlik alanı / Kolektif House Levent ofisi

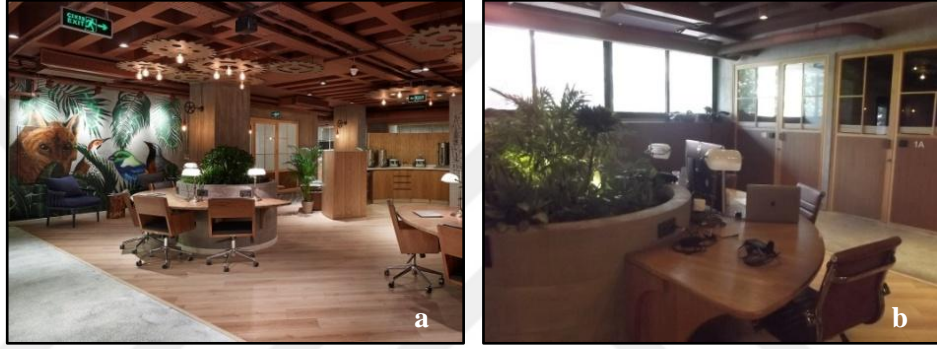
Giriş katta bulunan sirkülasyon alanı üzerindeki ortak çalışma alanlarından manzaraya direkt erişim olmasa da gün ışığı almakta, “KoLounge Levent” ise dış cephe ile ilişkili konumda yer almakta ve bol gün ışığı almaktadır. 1. ve 3. katlardaki ortak çalışma alanlarında da manzaraya ve gün ışığına erişim sağlanmaktadır. Tüm ortak çalışma alanları bir mini mutfak alanıyla yakın konumlandırılmıştır. Böylece çalışanların çay-kahve ya da atıştırmalık ihtiyaçlarını giderirken aynı zamanda sosyalleşmeleri de desteklenmektedir (bkz. Şekil 4.6).

Şekil 4.4. Giriş katta bulunan ‘KoLounge Levent’ : Ortak çalışma alanı olarak da kullanılan çok amaçlı etkinlik alanı / Kolektif House Levent ofisi

Şekil 4.5. Giriş katta bulunan ‘KoLounge Levent’ : Etkinlik alanında çeşitli sanatçıların eserleri ve doğal bitkilerin kullanımı / Kolektif House Levent ofisi

Şekil 4.6. 1.katta bulunan ortak çalışma alanları / Kolektif House Levent ofisi (a-Anonim 2017e)

Levent ofisindeki tüm ortak çalışma alanlarında doğal peyzaj elemanlarının farklı tasarımlar ile kullanıldığı gözlemlenmektedir. Bu açıdan mekânda, paylaşımlı ofislerde çalışanlara “doğada olma hissi” veren yeşil bitkilerin sağladığı olumlu etkiden faydalanılması yönünde geliştirilen yaklaşımla uyumlu bir çözüm sağlandığı söylenebilmektedir (Şekil 4.5, 4.6, 4.7 ve 4.8). Ayrıca ofisin genelinde olduğu gibi ortak çalışma alanlarında da çeşitli sanatçılar tarafından, kullanıcılara ilham vermesi amaçlanan yeşil tropik çizimler, grafitiler ya da farklı iki/üç boyutlu tasarımlar uygulandığı gözlemlenmektedir (Şekil 4.6). Bu tamamlayıcı tasarım öğelerinin, mekânda dinamik bir etki yarattığı görülmektedir.

Şekil 4.7. 3. katta bulunan ortak çalışma alanları / Kolektif House Levent ofisi (Anonim 2017e)

Şekil 4.8. 3.katta bulunan ortak çalışma alanları / Kolektif House Levent ofisi (a-Anonim 2017e)

Kolektif House Levent ofisindeki tüm ortak çalışma alanlarında mekâna özel tasarlanmış ve dizüstü bilgisayar kullanımına olanak sağlayan topluluk masaları ya da çalışma yüzeyleri ile ergonomik çalışma sandalyelerinin sağlandığı görülmektedir. Ayrıca 1. ve 3.kattaki çalışma istasyonlarında, mekândaki genel aydınlatma elemanlarına ek olarak, kişisel kullanımın sağlanabildiği masa lambaları da bulunmaktadır (Şekil 4.6 ve 4.8). Kolektif House Levent ofisindeki ortak çalışma alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler Çizelge 4.2’de ifade edilmektedir.

Şekil 4.9. 3. katta bulunan duvara sabitlenmiş çalışma yüzeyleri olarak tasarlanmış ortak çalışma alanı / Kolektif House Levent ofisi

Çizelge 4.2. Kolektif House Levent ofisindeki ortak çalışma alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler

KOLEKTİF HOUSE LEVENT OFİSİ			
Ortak Çalışma Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Dış cephe ile ilişkili konumda yer alması; manzara ve gün ışığına erişimin sağlanması	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Mutfak-mini mutfak ile direkt ilişki kurulması	+
		Dikkat ve konsantrasyon problemleri nedeniyle, yoğun sirkülasyon alanı ve baskı-kopyalama alanı ile dolaylı ilişki kurulması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık plan düzeninde olup; kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Kişiselleştirilebilir masa, ergonomik çalışma sandalyesi, depolama ve raf ünitesi içeren çalışma birimleri sağlanması	+
		Çalışma birimlerinin mekânda birbirinden bağımsız bireysel masalar ya da topluluk masaları biçiminde, birleşik ya da duvar ile bağlantılı sabit çalışma yüzeyleri olarak tasarlanması	+
		Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak veren çalışma yüzeylerinin sağlanması	+
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Doğal peyzaj elemanlarının; çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Masa düzenlerinin yeniden yapılandırılabilmesinin mekânsal esnekliğe olanak sağlaması	+
		Masa düzenlerinde, hem etkileşimi artıracak şekilde yüz yüze hem de konsantrasyonu artıracak şekilde sırt sırta gibi farklı seçenekler sunulması	+
		Açık plan düzenine sahip mekân içerisinde akustik konfor ve görsel mahremiyet sağlayankullanım alanlarının sunulması	+
	Mekânın kullanım olanakları	Doğaçlama ya da planlı etkileşim ve fikir alışverişine olanak sağlanması	+
		Ortak araştırma ve geliştirme gibi hem konstrasyon hem işbirliği gerektiren işler için kullanımın sağlanması	+
		Atölye benzeri bir ortam gerektiren yaratıcı çalışmalar için kullanımın sağlanması	+
		Az konsantrasyon gerektiren bireysel çalışmalar için kullanımın sağlanması	+

- **Kapalı ofisler**

Kolektif House Levent'teki kapalı ofislerin, farklı büyüklükte ekiplerin ihtiyaçlarını karşılayabilecek çeşitlilikte tasarlandığı görülmektedir (Şekil 4.12). Ayrıca kapalı ofislerin bazılarında bulunan alçıpan bölücülerin kaldırılması halinde, mobilyaların mekânda farklı yerleşimler ile kullanımı sağlanabilmektedir.

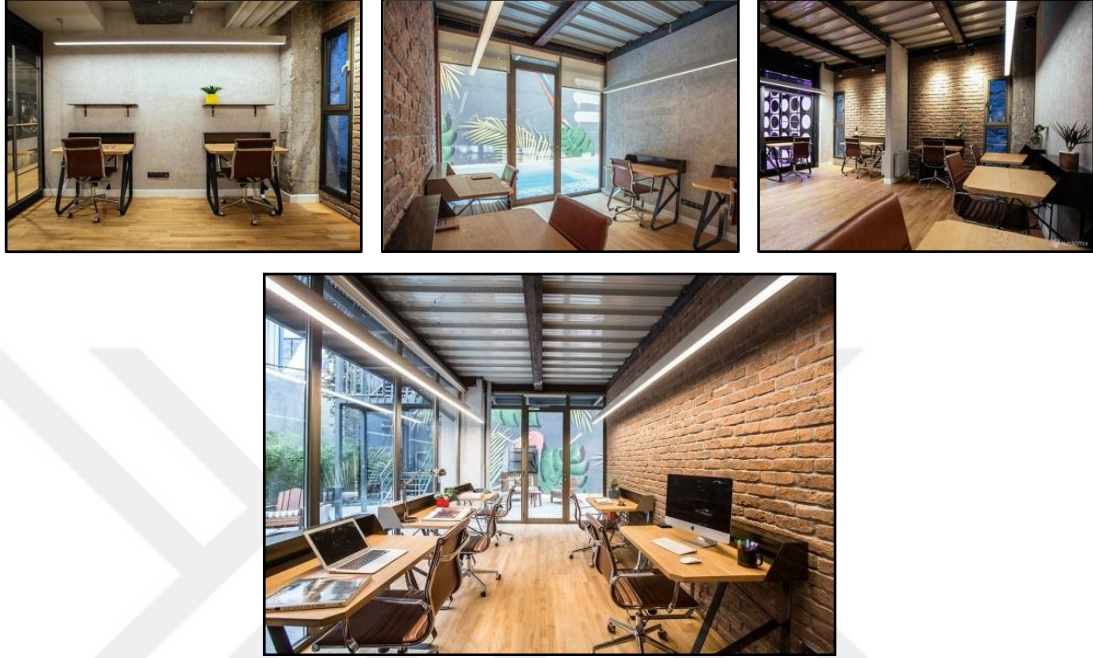
Şekil 4.10. Kapalı ofislerin yönlendirme tabelalarında gösterimi / Kolektif House Levent ofisi

Şekil 4.11. Zemin katta sirkülasyon alanı boyunca doğrusal bir aksta devam eden kapalı ofis mekânları / Kolektif House Levent ofisi

Kolektif House Levent şubesindeki kapalı ofislerde, giriş kat ve asma katta yer alan ofisler dışında, manzara ve gün ışığına erişim sağlanmaktadır. “Hazır ofis” hizmeti sunulan bu kapalı ofislerin her birinde, kişiselleştirilebilir çalışma masaları, ergonomik çalışma sandalyeleri, depolama ve raf üniteleri bulunmaktadır. Çalışma masalarının kalem tutucu, kablo kanalı ve dergi sehpası gibi aksesuarlar içeren işlevsel aynı zamanda doğal malzemelerin tercih edildiği estetik bir yaklaşımla tasarlandığı

görülmektedir. Masa düzenlerinin yeniden yapılandırılabilir olması ise, mekânsal esnekliğe olanak sağlamaktadır (Şekil 4.12). Kolektif House Levent ofisindeki kapalı ofislere yönelik mekânsal değerlendirmeler Çizelge 4.3’de ifade edilmektedir.

Şekil 4.12. Zemin katta bulunan kapalı ofis düzenlemelerinden örnekler / Kolektif House Levent ofisi (Anonim 2019y)

Çizelge 4.3. Kolektif House Levent ofisindeki kapalı ofislere yönelik mekânsal değerlendirmeler

KOLEKTİF HOUSE LEVENT OFİSİ			
Kapalı Ofislerin Mekânsal Analizi			
Kriterler	Açıklamalar	Analiz Sonucu	
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Dış cephe ile ilişkili konumda yer alması; manzara ve gün ışığına erişimin sağlanması	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Dikkat ve konsantrasyon problemleri nedeniyle, yoğun sirkülasyon alanı ve diğer açık alanlar ile dolaylı ilişki kurulması	+
		Ses yalıtımı sağlandığı takdirde, yoğun sirkülasyon alanı ve diğer açık alanların yakınına yerleştirilebilmesi	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılık sağlanması	+

Çizelge 4.3. Kolektif House Levent ofisindeki kapalı ofislere yönelik mekânsal değerlendirmeler (devam)

Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Kişiselleştirilebilir masa, ergonomik çalışma sandalyesi, depolama ve raf ünitesi ile misafir koltuğu içeren çalışma birimleri sağlanması	+
		Çalışma birimlerinin mekânda birbirinden bağımsız bireysel masalar ya da topluluk masaları biçiminde, birleşik ya da duvar ile bağlantılı sabit çalışma yüzeyleri olarak tasarlanması	+
		Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak veren çalışma yüzeylerinin sağlanması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Masa düzenlerinin yeniden yapılandırılabilmesinin mekânsal esnekliğe olanak sağlaması	+
		Masa düzenlerinde, hem etkileşimi artıracak şekilde yüz yüze hem de konsantrasyonu artıracak şekilde sırt sırta gibi farklı seçenekler sunulması	+
		Ses yalıtımının sağlanması	+
	Mekânın kullanım olanakları	Bir, iki, üç ya da daha fazla kişi için kullanımın sağlanması	+
		Doğaçlama ya da planlı etkileşim ve fikir alışverişine olanak sağlanması	+
		Ortak araştırma ve geliştirme gibi hem konstrasyon hem işbirliği gerektiren işler için kullanımın sağlanması	+
		Atölye benzeri bir ortam gerektiren yaratıcı çalışmalar için kullanımın sağlanması	+

- **Çalışma kulübeleri**

Kolektif House Levent ofisinde, etkileşim ve işbirliğini desteklemesi hedeflenen ortak çalışma alanları ve kafe, mutfak gibi informal alanların yanında kullanıcıların mahremiyet ihtiyacına cevap verecek 1-2 kişilik çalışma kulübeleri tasarlanmıştır. Bu mekânlar, kullanıcıların bireysel olarak odaklanma gerektiren çalışmaları gerçekleştirmesi, yalnız kalması ve özel telefon görüşmelerini yapmasına olanak sağlamaktadır (Şekil 4.13).

Şekil 4.13. Zemin katta endüstriyel tarzdaki ve 3. katta Amsterdam evleri temalı çalışma kulübeleri / Kolektif House Levent ofisi

Giriş katta endüstriyel bir tasarıma sahip iki adet ve 3.katta “Amsterdam evleri” temalı dört adet çalışma kulübesi bulunmaktadır. Küçük mekânlar olan çalışma kulübelerinde, masa yüzeyleri duvar ile bağlantılı sabit şekilde tasarlanmıştır. Bu yüzeyler, dizüstü bilgisayar kullanımına olanak sağlamaktadır. Kolektif House Levent ofisindeki çalışma kulübelerine yönelik mekânsal değerlendirmeler Çizelge 4.4’de ifade edilmektedir.

Çizelge 4.4. Kolektif House Levent ofisindeki çalışma kulübelerine yönelik mekânsal değerlendirmeler

KOLEKTİF HOUSE LEVENT OFİSİ			
Çalışma Kulübelerinin Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Sessiz alanlarda konumlandırılması	-
		Binanın iç kısımlarında yer alması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılığın sağlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Küçük mekânlar olmasına bağlı olarak, çalışma yüzeylerinin duvar ile bağlantılı sabit şekilde tasarlanması	+
		Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak veren çalışma yüzeylerinin sağlanması	+

Çizelge 4.4. Kolektif House Levent ofisindeki çalışma kulübelerine yönelik mekânsal değerlendirmeler (devam)

Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	İlave sandalye ile iki kişilik küçük toplantılar için kullanılabilir.	-
		Kullanıcılara yüksek mahremiyet düzeyi sağlanması hedeflendiğinden; ses yalıtımının çok iyi düzeyde sağlanması	+
	Mekânın kullanım olanakları	Yüksek konsantrasyon gerektiren bireysel çalışmalar için kullanımın sağlanması	+
		Gizli konferans görüşmeleri için kullanımın sağlanması	+
		Telefon görüşmesi gibi başkaları için dikkat dağıtıcı olabilecek etkinlikler için kullanımın sağlanması	+
		Az konsantrasyon gerektiren bireysel çalışmalar için kullanımın sağlanması	+

- **Toplantı odaları**

Kolektif House Levent ofisinde kullanıcıların farklı mekânsal deneyimler yaşayarak ilham alabileceği şekilde kurgulanmış 15 adet toplantı odası bulunmaktadır (Çizelge 4.5). Küçük ve büyük toplantı odalarının her birinde, sunum ve beyin fırtınası seanslarına katkı sağlayacak tv ve beyaz yazı tahtaları mevcuttur (Şekil 4.14 ve 4.15).

Çizelge 4.5. Kolektif House Levent ofisindeki 15 adet toplantı odasının boyutları

Kolektif House Levent Ofisinde Bulunan Toplantı Odaları					
A	26 m ²	3B	9.5 m ²	5C	10 m ²
B	25 m ²	3C	10 m ²	KoRoom Lobby	46 m ²
C	23 m ²	3D	10 m ²	KoRoom Basketball	29 m ²
D	23 m ²	5A	20 m ²	KoRoom Theater	43 m ²
3A	11.5 m ²	5B	10 m ²	KoRoom Loft	43 m ²

Şekil 4.14. KoRoom Lobby, KoRoom Theater, KoRoom Loft ve KoRoom Basketball toplantı odaları / Kolektif House Levent ofisi (Anonim 2019b)

Levent ofisinde bulunan KoRoom Lobby, KoRoom Theater, KoRoom Loft ve KoRoom Basketball olarak isimlendirilen büyük toplantı odalarının her biri farklı temalarda tasarlanmıştır (Şekil 4.14). Örneğin KoRoom Theater, bir tiyatro kulübünün talebiyle tasarlandığı belirtilen, aynalı bir makyaj alanı ve ortadan katlanıp kenara çekildiğinde mekânın bir performans alanına dönüşmesini sağlayan altıgen formlu toplantı masası içeren ilham verici bir toplantı mekânıdır. Bu odaların her birinde, toplantı katılımcılarına çay-kahve ya da atıştırmalık ikramı için hazırlık yapılmasına katkı sağlayacak depolama ve raf üniteleri bulunmaktadır. Ayrıca büyük toplantı odalarının hepsinde projeksiyon makinesi ve makinenin kullanımı için uygun en az bir duvar yüzeyi bulunduğu görülmektedir (Şekil 4.14).

Şekil 4.15. Etkinlik alanından ulaşılabilen asma katta bulunan büyük toplantı odası / Kolektif House Levent ofisi

Büyük toplantı odaları, ofisin 1., 3. 5. ve 7. katlarında yer almaktadır (Şekil 4.14 ve 4.15). Bu bölümlerin mekânsal niteliğine yönelik incelemeler Çizelge 4.6'da belirtilmektedir.

Çizelge 4.6. Kolektif House Levent ofisindeki büyük toplantı odalarına yönelik mekânsal değerlendirmeler

KOLEKTİF HOUSE LEVENT OFİSİ			
Büyük Toplantı Odalarının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Dış cephe ile ilişkili konumda yer alması; manzara ve gün ışığına erişimin sağlanması	+
		Düşey sirkülasyonun yer aldığı (asansör ve merdiven) kat girişi bölümüne konumda yer alması	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Mutfak-mini mutfak ile dolaylı ilişki kurulması	+
		Dinlenme alanı ya da geniş bir sirkülasyon alanıyla dolaylı ilişki kurulması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılığın sağlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Genellikle beş ila on ikikişilik (daha fazla kişi kapasiteli de olabilmektedir) toplantı masası ve ergonomik oturma elemanlarının sağlanması	+
		Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak veren çalışma yüzeylerinin sağlanması	+
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Yaratıcılığı ve yenilikçiliği (inovasyon) destekleyen nitelikte yazı tahtası, beyaz tahtalar, akıllı tahta gibi öğelerin sağlanması	+
	Mekânın teknolojik donanımı	Sunum ve video konferanslar için gerekli teknolojik ekipmanların sağlanması	+
		Projeksiyon için en az bir duvar yüzeyinin uygun olması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Ekstra alan ve esnek mobilyalar ile, farklı toplantı türleri için yapılandırılmalara (tiyatro, kabare, at nalı / sunum, eğitim, U-düzeni) olanak sağlanması	+
		Katlanır bölücüler ile mekânın daha küçük odalara dönüştürülebilmesi	-
	Mekânın kullanım olanakları	Gruplarla planlı toplantılar için kullanımın sağlanması	+
		Gizli toplantılar ve sunumlar için kullanımın sağlanması	+
		Esnek şekilde tasarlandığında, beyin fırtınası alanı olarak kullanımın sağlanması	+
Kapalı ofis mekânları yetersiz olduğunda, ekipler için çalışma alanı olarak da kullanımın sağlanması	+		

Şekil 4.16. 1. katta bulunan küçük toplantı odaları / Kolektif House Levent ofisi

Küçük toplantı odaları, ofisin 1., 3. ve 5. katlarında yer almaktadır (Şekil 4.16). Bu bölümlerin mekânsal niteliğine yönelik incelemeler Çizelge 4.7’de belirtilmektedir.

Çizelge 4.7. Kolektif House Levent ofisindeki küçük toplantı odalarına yönelik mekânsal değerlendirmeler

KOLEKTİF HOUSE LEVENT OFİSİ			
Küçük Toplantı Odalarının Mekânsal Analizi			
Kriterler	Açıklamalar	Analiz Sonucu	
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Ortak çalışma alanlarına yakın konumda yer alması	+
		Binanın iç kısımlarında yer alması	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Dikkat ve konsantrasyon problemleri nedeniyle, yoğun sirkülasyon alanı ve diğer açık alanlar ile dolaylı ilişki kurulması	+
		Çalışma alanlarıyla dolaylı ilişki kurulması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Genellikle iki ila dört kişilik olan toplantı masası ve ergonomik oturma elemanlarının sağlanması	+
		Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak veren çalışma yüzeylerinin sağlanması	+
	Mekânın teknolojik donanımı	Video konferans için gerekli teknolojik ekipmanların sağlanması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım olanakları	Küçük toplantılar ve gizli görüşmeler için kullanımın sağlanması	+
		Toplantılar için kullanılmadığında rezerve edilebilir iş istasyonu olarak kullanılabilmesi	+

- **Açık toplanma alanları**

Kolektif House Levent ofisinde, sirkülasyon alanları üzerinde ve ortak çalışma alanları dahilinde informal toplantılara olanak sağlayan açık toplanma alanları bulunmaktadır (Şekil 4.17, 4.18, 4.19, 4.20 ve 4.21). Bu alanların, ortak çalışma alanları ve mutfak alanları ile direkt ilişkili olduğu görülmektedir. Açık toplanma alanlarında küçük görüşmeler için kullanıma uygun sehpa ve rahat, yumuşak döşemeli –ev konforunda- oturma elemanları bulunmaktadır. Ayrıca daha kalabalık görüşmeler için kullanılabilen topluluk masalarının da sağlandığı görülmektedir. Açık toplanma alanları için gerçekleştirilen mekânsal analizlere ilişkin değerlendirmeler, Çizelge 4.8 ve 4.9’da sunulmaktadır.

Şekil 4.17. Zemin katta bulunan “iglo” temalı küçük toplanma alanı / Kolektif House Levent ofisi

Şekil 4.18. Zemin katta bulunan küçük toplanma alanı / Kolektif House Levent ofisi

Şekil 4.19. Zemin katta bulunan küçük toplanma alanı / Kolektif House Levent ofisi

Şekil 4.20. 3. katta bulunan küçük toplanma alanı / Kolektif House Levent ofisi (Anonim 2019b)

Çizelge 4.8. Kolektif House Levent ofisindeki küçük toplanma alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler

KOLEKTİF HOUSE LEVENT OFİSİ			
Küçük Toplanma Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Binanın iç kısımlarında konumlandırılabilmesi	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Mutfak-mini mutfak ve sirkülasyon alanları gibi destek mekânlarıyla ile direkt ilişki kurulması	+
		Ortak çalışma alanlarıyla direkt ilişki kurulması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık ya da yarı açık düzende olup; genellikle kullanım alanlarının mobilyalarla ya da orta yükseklikte bölücülerle sınırlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Küçük görüşmeler için kullanıma uygun masa/sehpa, ve rahat, yumuşak döşemeli –ev konforunda-oturma elemanlarının sağlanması	+
		Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak sağlanması	+

Çizelge 4.8. Kolektif House Levent ofisindeki küçük toplanma alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler (devam)

Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım olanakları	Kısa süreli ve gizli olmayan görüşmeler/ toplantılar için kullanımın sağlanması	+
		Görüşmeler için kullanılmadığında informal çalışma alanı olarak kullanımın sağlanması	+
		Görüşmeler için kullanılmadığında bekleme ya da dinlenme alanı olarak kullanımın sağlanması	+

Şekil 4.21. Zemin katta bulunan büyük toplanma alanları / Kolektif House Levent ofisi

Çizelge 4.9. Kolektif House Levent ofisindeki büyük toplanma alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler

KOLEKTİF HOUSE LEVENT OFİSİ			
Büyük Toplanma Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Binanın iç kısımlarında konumlandırılabilmesi	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Mutfak-mini mutfak ve sirkülasyon alanları gibi destek mekânlarıyla ile direkt ilişki kurulması	+
		Ortak çalışma alanlarıyla direkt ilişki kurulması	+
Mekânın sınırlarının niteliği	Açık ya da yarı açık düzende olup; genellikle kullanım alanlarının mobilyalarla ya da orta yükseklikte bölücülerle sınırlanması		+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Katılımcı sayısının fazla olduğu görüşmeler için kullanıma uygun masa ve rahat, yumuşak döşemeli –ev konforunda-oturma elemanlarının sağlanması	+
		Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak sağlanması	+

Çizelge 4.9. Kolektif House Levent ofisindeki büyük toplanma alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler (devam)

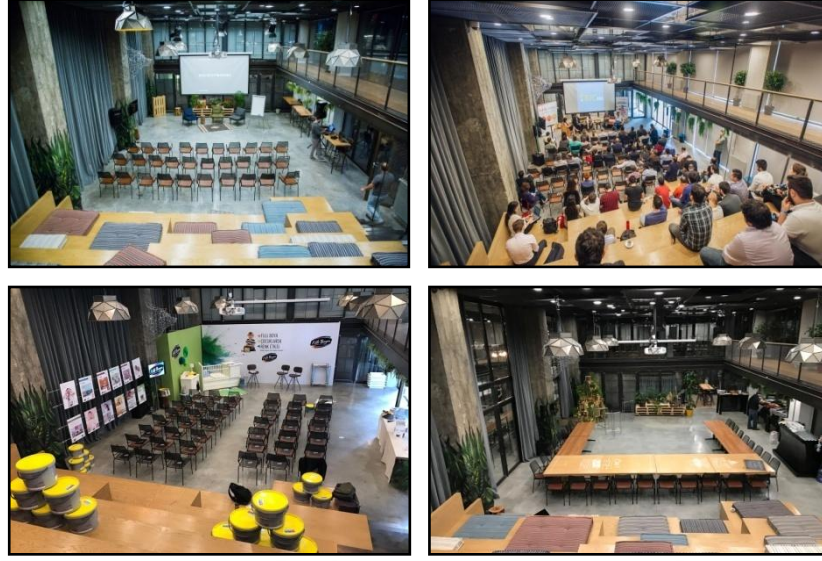
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Ekstra alan ve uyarlanabilir mobilya kullanımının, farklı toplantı yapılandırmalarına olanak sağlayarak, mekânsal esnekliğe (sunum, eğitim, U Düzeni vb.)	+
	Mekânın kullanım olanakları	Katılımcı sayısının fazla olduğu informal -gizli olmayan-görüşme ve toplantılar için kullanımın sağlanması	+
		Görüşmeler için kullanılmadığında informal çalışma alanı olarak kullanımın sağlanması	+
		Parti ve kutlama gibi organizasyonlar için kullanımın sağlanması	+

- **Etkinlik alanı**

Kolektif House Levent ofisindeki etkinlik alanı “KoLounge Levent” zemin katta yer almaktadır. Dış cephe ile ilişkili konumda bulunan ve bol gün ışığı alan bu etkinlik alanında kullanılan kayar katlanır doğramalar sayesinde, etkinlik alanı ile ortak çalışma alanı birleştirilebilmekte ve mekân sunum, forum, kutlama gibi amaçlarla kullanılabilir (Şekil 4.22).

Şekil 4.22. Zemin katta bulunan ‘KoLounge Levent’ : Etkinlik alanı / Kolektif House Levent ofisi

Şekil 4.23. Zemin katta bulunan “KoLounge Levent” etkinlik alanında sağlanan farklı oturma düzenleri / Kolektif House Levent ofisi (Anonim 2019b)

Ekstra alan ve uyarlanabilir mobilya kullanımının, tiyatro, sunum, kokteyl, eğitim ve U düzeni gibi farklı etkinlik yapılandırmalarına olanak sağladığı görülmektedir. Ayrıca bu alanda, etkinliklerde kullanılacak projektör, perde, akıllı tahta gibi teknolojik ekipmanlar da bulunmaktadır. Bu mekâna uygun tasarlanmış olan amfi oturma alanları ile topluluk masaları gibi uyarlanabilir ve modüler mobilyalar mekânın esnek kullanımına olanak sağlamaktadır (Şekil 4.23).

Şekil 4.24. Zemin katta bulunan ‘KoLounge Levent’: Etkinlik alanında çeşitli sanatçıların eserleri ve doğal bitkilerin kullanımı / Kolektif House Levent ofisi

KoLounge etkinlik mekânında, paylaşımlı ofislerde çalışanlara “doğada olma hissi” veren yeşil bitkilerin sağladığı olumlu etkiden faydalanılması açısından, biyofilik tasarım anlayışıyla uyumlu bir çözüm sağlandığı söylenebilmektedir. Ofisin genelinde

olduğu gibi etkinlik alanında da genç sanatçılar tarafından, kullanıcılara ilham vermesi amaçlanan yeşil tropik çizimler, grafitiler ve çeşitli sanat eserlerinin uygulandığı gözlemlenmektedir (Şekil 4.22, 4.23 ve 4.24). Etkinlik alanı ve kafe alanı kayar katlanır doğramalar ile ayrılmaktadır. Gerekli olduğu takdirde bu doğramalar açılarak iki alan birleştirilebilmektedir (bkz. Şekil 4.28). Etkinlik alanının kafe ile yan yana olması ve mini mutfak alanına da yakın olması, çalışanların çay-kahve ya da atıştırmalık ihtiyaçlarını giderirken aynı zamanda sosyalleşmelerini de desteklenmektedir (Şekil 4.24). Bu bölüme yönelik mekânsal değerlendirmeler Çizelge 4.10'da belirtilmektedir.

Çizelge 4.10. Kolektif House Levent ofisindeki etkinlik alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler

KOLEKTİF HOUSE LEVENT OFİSİ			
Etkinlik Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Dış cephe ile ilişkili konumda yer alması; manzara ve gün ışığına erişimin sağlanması	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Mutfak-mini mutfak ve dinlenme alanları ile dolaylı ilişki kurulması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık düzende, mobilyalarla kullanım alanının sınırlandırılması ya da diğer mekânlarla görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılık sağlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Ergonomik koltuklar, ofis sandalyeleri, amfi oturma alanları ve topluluk masaları gibi uyarlanabilir ve modüler mobilyaların kullanılması	+
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Doğal peyzaj elemanlarının; çalışanların ve etkinlik katılımcılarının doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması	+
		Mekânın özgünlüğünü artıran çeşitli sanat eserlerinin kullanılması	+
	Mekânın teknolojik donanımı	Etkinliklerde kullanılacak projektör, perde, akıllı tahta gibi teknolojik ekipmanların sağlanması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Ekstra alan ve uyarlanabilir mobilya kullanımının, farklı etkinlik yapılandırılmalarına olanak sağlaması (tiyatro, sunum, kokteyl, eğitim, U Düzeni vb.)	+
	Mekânın kullanım olanakları	Lansman etkinlikleri için topluluk üyeleri ya da dışarıdan kişi/firmalara kullanım olanağının sağlanması	+
		Eğitim, sunum ve toplantılar için topluluk üyeleri ya da dışarıdan kişi/firmalara kullanım olanağının sağlanması	+
		Film gösterimleri, pilates ve yoga çalışmaları gibi sosyal etkinliklerin, topluluk üyeleri için kullanımının sağlanması	+

- **Mutfak ve mini mutfaklar**

Kolektif House Levent ofisi içerisinde zemin katta iki ayrı konumda iki mini-mutfak alanı ve diğer katların her birinde bir mutfak alanı yer almaktadır. Zemin kattaki ilk mini mutfak, güvenlik turnikelerinden hemen sonra yer almaktadır. Bu kattaki diğer mini mutfak ise teras çıkışına yakın konumda bulunmaktadır (Şekil 4.25).

Şekil 4.25. Zemin katta bulunan mini mutfak (kitchenette) alanları / Kolektif House Levent ofisi

Mutfak ve mini mutfak alanlarının ortak çalışma alanlarıyla direkt ilişkili olduğu görülmektedir. Çalışanlara atıştırmalık ve çay-kahve hizmetinin sunulması için tasarlanan bu alanlarda, yiyecek ve içeceklerin hazırlanabilmesi için tezgah alanı, lavabo, araç gereç ve kuru gıdaların depolanabilmesi için çok amaçlı dolap ve raf üniteleri tasarlanmıştır. Ayrıca su sebili, çay ve kahve makineleri, mini buzdolabı, bulaşık makineleri ve mikrodalga fırınlar da bu alanlarda çalışanların kullanımına sunulmuştur (Şekil 4.25 ve 4.26). Bu bölümlere ilişkin mekânsal analizler Çizelge 4.11’de sunulmaktadır.

Şekil 4.26. 1. katta bulunan mutfak alanı / Kolektif House Levent ofisi

Çizelge 4.11. Kolektif House Levent ofisindeki mutfak ve mini mutfaklara yönelik mekânsal değerlendirmeler

KOLEKTİF HOUSE LEVENT OFİSİ			
Mutfak ve Mini Mutfak Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Binanın iç kısımlarında konumlandırılabilmesi	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Dinlenme alanı ve yoğun sirkülasyon alanlarıyla direkt ilişki kurulması	+
		Toplantı alanları ile dolaylı ilişki kurulması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık plan düzeninde olup; kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Yiyecek ve içeceklerin hazırlanabilmesi için tezgâh alanı sağlanması	+
		Araç gereç ve kuru gıdaların depolanabilmesi için çok amaçlı dolap ve raf üniteleri sağlanması	+
		Sosyal etkileşimi artırabilecek merkezî bir masanın sağlanması	+
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Doğal peyzaj elemanlarının; çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması	-
	Mekânın teknolojik donanımı	Boyut ve sayıları mekân kapasitesi ile kullanıcı yoğunluğuna göre değişkenlik gösterebilecek buzdolabı, mikrodalga fırın, elektrikli su ısıtıcısı, kahve makinesi ve bulaşık makinesinin sağlanması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım olanakları	Çay, kahve ve çeşitli atıştırmalıkların ücretsiz ve genellikle sınırsız sağlanması	+
		Topluluk üyeleri arasındaki etkileşimi ve bağı kuvvetlendiren tesadüfi karşılaşmalar için kullanılabilir olması	+

- **Kafe**

Kolektif House Levent ofisi içerisinde zemin katta bir kafe bölümü yer almaktadır. Kafe alanı KoLounge etkinlik alanından kayar katlanır doğramalar ile ayrılmaktadır. Gerekli olduğu takdirde bu doğramalar açılarak iki alan birleştirilebilmektedir (Şekil 4.27 ve 4.28). Etkinlik alanının kafe ile yan yana olması, çalışanların çay-kahve ya da

atıştırma ihtiyaçlarını giderirken aynı zamanda sosyalleşmelerini de desteklenmektedir.

Şekil 4.27. Zemin katta bulunan “Petra Roasting Co.” Kafe alanı / Kolektif House Levent ofisi

Ortak çalışma alanlarının, teras ve etkinlik alanı ile görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılığın sağlanarak tasarlandığı ve kafenin, ofis mekânı içerisinde kullanıcılar için alternatif bir mekân olduğu görülmektedir (Şekil 4.27 ve 4.28). Kafe kullanımında, Kolektif House işletmesinin sunmuş olduğu ücretsiz çay-kahve ve atıştırma ikramlarına ek olarak kafe alanında çeşitli yiyecek-içecek alternatifleri ücret karşılığında üyelere sunulmaktadır.

Kafe mekânında sabit mobilya olarak servis tezgâhı ile çok amaçlı dolap ve raf ünitelerinin sağlandığı görülmektedir. Bu alanda teknolojik ekipman olarak ise buzdolabı, mikrodalga fırın, elektrikli su ısıtıcısı, kahve makinesi ve bulaşık makinesi bulunmaktadır. Mekân kapasitene göre düzenlenen, dizüstü bilgisayar kullanımına uygun masa ve ergonomik koltuk/sandalyeler sağlanmaktadır (Şekil 4.28 ve 4.29). Masa düzenlerinin yeniden yapılandırılabilmesinin mekânsal esnekliğe olanak sağladığı görülmektedir. Ayrıca doğal peyzaj elemanları da; çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda kullanılmıştır. Bu bölüme ilişkin mekânsal analizler Çizelge 4.12’de sunulmaktadır.

Şekil 4.28. Zemin katta bulunan “Petra Roasting Co.” Kafe alanı / Kolektif House Levent ofisi (Anonim 2019b)

Çizelge 4.12. Kolektif House Levent ofisindeki ‘Petra Roasting Co.’ kafe mekânına yönelik mekânsal değerlendirmeler

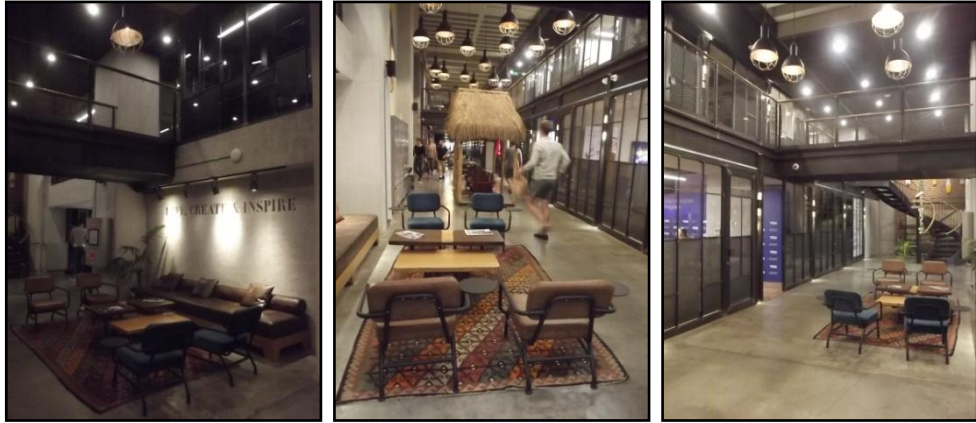
KOLEKTİF HOUSE LEVENT OFİSİ			
Kafe Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Düşey sirkülasyonun yer aldığı (asansör ve merdiven) kat girişi bölümüne yakın konumda yer alması	+
		Dış cephe ile ilişkili konumda yer alması; manzara ve gün ışığına erişiminin sağlanması	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Ortak çalışma ve dinlenme alanları ile dolaylı ilişki kurulması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık plan düzeninde olup; kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanabilmesi	-
Görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılık sağlanabilmesi		+	
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Sabit mobilya olarak servis tezgâhı ile çok amaçlı dolap ve raf ünitelerinin sağlanması	+
		Mekân kapasitene göre düzenlenen masa ve ergonomik koltuk/sandalyelerin sağlanması	+
		Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak sağlanması	+
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Doğal peyzaj elemanlarının; çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması	+
	Mekânın teknolojik donanımı	Boyut ve sayıları mekân kapasitesi ile kullanıcı yoğunluğuna göre değişkenlik gösterebilecek buzdolabı, mikrodalga fırın, elektrikli su ısıtıcısı, kahve makinesi ve bulaşık makinesinin sağlanması	+

Çizelge 4.12. Kolektif House Levent ofisindeki ‘Petra Roasting Co.’ kafe mekânına yönelik mekânsal değerlendirmeler (devam)

Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Masa düzenlerinin yeniden yapılandırılabilmesinin mekânsal esnekliğe olanak sağlaması	+
	Mekânın kullanım olanakları	Çay, kahve, atıştırmalıklar ve yemek çeşitlerinin ücret karşılığında sağlanması	+
		Plansız ve kısa süreli informal görüşmeler/ toplantılar için kullanımın sağlanması	+
		Az konsantrasyon gerektiren bireysel çalışmalar için kullanımın sağlanması	+

- **Dinlenme alanları**

Kolektif House Levent ofisi içerisinde zemin katta ve diğer katlarda çeşitli büyüklük ve nitelikte dinlenme alanları yer almaktadır. Bu dinlenme alanlarının yoğun sirkülasyon alanlarıyla, ortak çalışma alanlarıyla ya da mutfak ve mini mutfak alanlarıyla direkt ilişkili olduğu görülmektedir. Bu tasarım yaklaşımının, sirkülasyon alanlarının aktif kullanımını desteklediği gözlemlenmektedir. Dinlenme alanlarında ev konforunda yumuşak oturma elemanları (soft seating) ve sehpa (coffee table) gibi hareketli mobilyalar ile salıncak gibi eğlenceli tasarımlar kullanılmaktadır (Şekil 4.29, 4.30 ve 4.31).

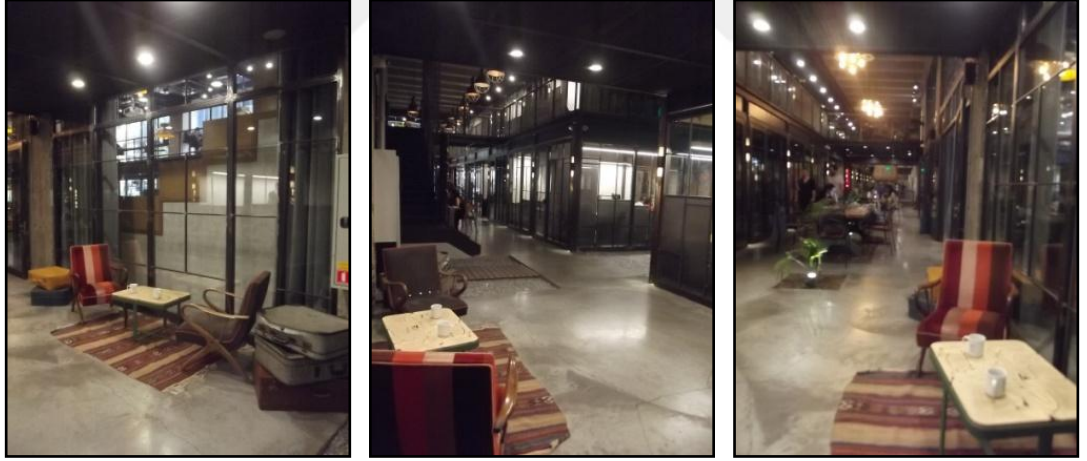
Şekil 4.29. Zemin katta bulunan bir dinlenme alanı / Kolektif House Levent ofisi

Doğal peyzaj elemanlarının dinlenme alanlarında farklı tasarımlar ile kullanıldığı gözlemlenmektedir. Bu açıdan mekânda, paylaşımlı ofislerde çalışanlara “doğada olma

hissi” veren yeşil bitkilerin sağladığı olumlu etkiden faydalanılması biyofilik tasarım anlayışıyla uyumlu bir çözüm sağlandığı söylenebilmektedir (Şekil 4.29, 4.30 ve 4.31). Ofisin genelinde olduğu gibi dinlenme alanlarında da çeşitli sanatçılar tarafından, kullanıcılara ilham vermesi amaçlanan yeşil tropik çizimler, grafitiler ve çeşitli sanat eserleri uygulandığı gözlemlenmektedir. Bu bölümlere ilişkin mekânsal analizler Çizelge 4.13’de sunulmaktadır.

Şekil 4.30. Zemin katta bulunan dinlenme alanları / Kolektif House Levent ofisi

Şekil 4.31. Zemin katta bulunan bir dinlenme alanı / Kolektif House Levent ofisi

Çizelge 4.13. Kolektif House Levent ofisindeki dinlenme alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler

KOLEKTİF HOUSE LEVENT OFİSİ			
Dinlenme Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Binanın iç kısımlarında konumlandırılabilmesi	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Yoğun sirkülasyon alanları ile direkt ilişki kurulması	+
		Mutfak-mini mutfak ile direkt ilişki kurulması	+
Mekânın sınırlarının niteliği	Açık düzende olup; kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanması ya da görsel ilişkiye olanak veren yarı açık düzende olması		+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Ev konforunda yumuşak oturma elemanları (soft seating) ve sehpa (coffee table) gibi hareketli mobilyaların kullanılması	+
		Yumuşak döşeme, yastık/minderler ile dinlenme için nişlerin tasarlanması	+
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Doğal peyzaj elemanlarının; çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması	
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Açık plan düzenine sahip mekân içerisinde akustik konfor ve görsel mahremiyet sağlayan kullanım alanlarının sunulması	+
	Mekânın kullanım olanakları	Çalışanların iş stresinden uzaklaşarak rahatlamaları için kullanımın sağlanması	+
		Plansız ve kısa süreli informal görüşmeler/ toplantılar için kullanımın sağlanması	+
		Parti ve kutlama gibi organizasyonlar için kullanımın sağlanması	+

- **Karşılama ve bekleme alanı**

Kolektif House Levent ofisi içerisinde zemin katta, giriş bölümünde karşılama ve bekleme için tasarlanmış bir bölüm yer almaktadır. Karşılama alanında, ofis mekânı genel tasarımında hakim olan endüstriyel ortam atmosferine uygun nitelikte tasarlanmış bir danışma bankosu bulunmaktadır. Danışma bankosunda görevli olan çalışanlar için ergonomik ofis koltukları ile gelen/giden evrak ve postaların düzenlenip saklanması için depolama ve raf ünitelerinin kullanıldığı görülmektedir (Şekil 4.32).

Şekil 4.32. Karşılama ve bekleme alanı / Kolektif House Levent ofisi

Danışma bankosunun karşısında ziyaretçilerin beklemeleri için, bir adet geçiş turnikelerinden önce bir adet de turnikelerden sonra, ahşap yüzeyli banklar olarak tasarlanmış oturma elemanları bulunmaktadır (Şekil 4.32). Bu bölümlere ilişkin mekânsal analizler Çizelge 4.14 ve 4.15’de sunulmaktadır.

Çizelge 4.14. Kolektif House Levent ofisindeki karşılama alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler

KOLEKTİF HOUSE LEVENT OFİSİ			
Karşılama Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler	Açıklamalar	Analiz Sonucu	
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Binanın ana giriş bölümünde ya da kat girişinde konumlandırılması	+
		Düşey sirkülasyona (asansör ve merdiven) yakın konumda yer alması	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Bekleme alanı ile direkt ilişki kurulması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık ya da yarı açık plan düzeninde olup; kullanım alanının mobilyalarla sınırlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Mekâna özel tasarlanmış bir danışma bankosu kullanılması	+
		Danışma bankosunda görevli olan çalışan/çalışanlar için ergonomik ofis koltuklarının kullanılması	+
		Gelen/giden evrak ve postaların düzenlenip, saklanması için depolama ve raf ünitelerinin kullanılması	+
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Paylaşımlı ofisin marka kimliğini yansıtan tasarımların sağlanması	+
	Mekânın teknolojik donanımı	Paylaşımlı ofis hakkında bilgi veren, marka kimliğinin tanıtılmasını sağlayacak multimedya paylaşılabilecek ekran vb. teknolojik ekipmanların sağlanması	-

Çizelge 4.14. Kolektif House Levent ofisindeki karşılama alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler (devam)

Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım olanakları	Topluluk üyeleri ve ziyaretçilerin karşılanması ve ilgili birim/kişiye yönlendirilmesi için kullanımın sağlanması	+
		Gelen/giden evrak ve postaların düzenlenip saklanması için kullanımın sağlanması	+

Çizelge 4.15. Kolektif House Levent ofisindeki bekleme alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler

KOLEKTİF HOUSE LEVENT OFİSİ			
Bekleme Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Binanın ana giriş bölümünde ya da kat girişinde konumlandırılması	+
		Düşey sirkülasyona (asansör ve merdiven) yakın konumda yer alması	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Karşılama alanı ile direkt ilişki kurulması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık ya da yarı açık plan düzeninde olup; kullanım alanının mobilyalarla sınırlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Ergonomik koltuklar, sehpa ve mekâna özel tasarlanmış mobilyaların kullanılması	-
		Tercih edilen mobilyaların dizüstü bilgisayar kullanımına olanak sağlaması	+
	Mekânın teknolojik donanımı	Paylaşımlı ofis hakkında bilgi veren, marka kimliğinin tanıtılmasını sağlayacak multimedya (ses, video, animasyon, grafik içeren görsel sunumlar) paylaşılacağı ekran vb. teknolojik ekipmanların sağlanması	-
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Paylaşımlı ofisin marka kimliğini yansıtan tasarımların sağlanması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım olanakları	Ziyaretçilerin bekleme alanı için özel bir alan olarak kullanımın sağlanması	+
		Ziyaretçilerin bekleme esnasında dergi/broşür okuması, dizüstü bilgisayar veya telefon kullanması, haber ya da multimedya izlemesi için kullanımın sağlanması	+

- **Vestiyer ve kilitli dolap alanları**

Kolektif House Levent ofisindeki vestiyer ve kilitli dolap alanları, zemin katta ve 1. katta bulunmaktadır. Sirkülasyon alanlarında vestiyer ve kilitli dolapların konumlandırılmasının; sirkülasyon alanlarının aktif kullanımını ve çalışanlar arasındaki tesadüfi karşılaşmaları desteklediği gözlemlenmektedir. Giriş kattaki kilitli dolabın gövdesi metal malzemeden, 1.kattaki askılık içeren vestiyer ve kilitli dolabın gövdesi ise ahşap malzemeden tasarlanmıştır (Şekil 4.33). Vestiyer ve kilitli alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler Çizelge 4.16’da ifade edilmektedir.

Şekil 4.33. Zemin katta ve 1. katta bulunan vestiyer ve kilitli dolap alanları / Kolektif House Levent ofisi

Çizelge 4.16. Kolektif House Levent ofisindeki vestiyer ve kilitli alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler

KOLEKTİF HOUSE LEVENT OFİSİ			
Vestiyer ve Kilitli Dolap Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Ofise girişine yakın, merkezi bir konumda yer alması	+
		Binanın iç kısımlarında konumlandırılabilmesi	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık ya da yarı açık düzende olup; kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Mekândaki kullanıcı yoğunluğuna uygun boyutlarda tasarlanmış, güvenliği sağlamak adına kilit ya da şifre sistemiyle korunan depolama ünitelerinin kullanılması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım olanakları	Çalışanların kişisel eşyalarının (dizüstü bilgisayar, cep telefonu, giysi, kişisel belgeler vb.) güvenli bir şekilde saklanması için kullanımın sağlanması	+

- **Baskı ve kopyalama alanları**

Kolektif House Levent ofisinde, zemin kat da dahil olmak üzere tüm ofis katlarında 1 adet baskı ve kopyalama alanı yer almaktadır. Ortak çalışma alanları ile dinlenme alanlarının bulunduğu sirkülasyon alanlarında baskı ve kopyalama alanlarının konumlandırılmasının; sirkülasyon alanlarının aktif kullanımını ve çalışanlar arasındaki tesadüfî karşılaşmaları desteklediği gözlemlenmektedir(Şekil 4.34).

Şekil 4.34. Zemin katta ve 1. katta bulunan baskı ve kopyalama alanları / Kolektif House Levent ofisi

Baskı ve kopyalama alanlarında fotokopi makinesinin yerleştirileceği bir tezgah ya da masanın; kağıtlar, çeşitli kırtasiye araç gereçleri ve atık toplama tesisinin yerleştirileceği depolama ve raf ünitelerinin kullanıldığı görülmektedir. Ayrıca ofisin genelinde olduğu gibi baskı ve kopyalama alanlarının bazılarında da çeşitli sanatçılar tarafından uygulanmış ilham verici alıntılarının bulunduğu görülmektedir (Şekil 4.34). Bu bölümlerin niteliğine yönelik mekânsal değerlendirmeler Çizelge 4.17’de ifade edilmektedir.

Çizelge 4.17. Kolektif House Levent ofisindeki baskı ve kopyalama alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler

KOLEKTİF HOUSE LEVENT OFİSİ			
Baskı ve Kopyalama Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Dış cephe ile ilişkili konumda yer alması; manzara ve gün ışığına erişimin sağlanması	-
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Mutfak-mini mutfak alanları ile yakın konumlandırılması ve sosyal/katılımcı atmosferin desteklenmesi	+
		Vestiyer ve kilitli dolap alanı ile yakın konumlandırılarak, merkezî bir servis alanı oluşturulması	+
		Dikkat ve konsantrasyon problemleri nedeniyle, açık ya da yarı açık çalışma alanlarıyla dolaylı ilişki kurulması	-
Mekânın sınırlarının niteliği	Açık ya da yarı açık plan düzeninde olup; kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanması	+	
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Fotokopi makinesinin yerleştirileceği bir tezgah ya da masanın kullanılması	+
		Kağıtlar, çeşitli kırtasiye araç gereçleri ve atık toplama tesisinin yerleştirileceği tezgah, masa ve depolama/raf ünitelerinin kullanılması	+
	Mekânın teknolojik donanımı	Baskı, tarama ve kopyalama özelliklerine sahip fotokopi makinesi kullanımının sağlanması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım olanakları	Belge yazdırma, tarama ve kopyalama ihtiyaçları için kullanımın sağlanması	+

- **Ofis bahçesi**

Kolektif House Levent ofisinde, zemin katta yer alan ofis bahçesi, ortak çalışma alanından rahatça ulaşılabilen, merkezî bir konumda yer almaktadır. Bu alanda dış mekân kullanımına uygun gövde, kaplamaya sahip masa, sehpa, oturma elemanları ve renkli bir tasarıma sahip gölgeliklerin bulunduğu görülmektedir. Doğal peyzaj elemanları çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılmaktadır. Ayrıca ofisin genelinde olduğu gibi bu bahçe alanında bulunan geniş ve yüksek duvar yüzeyine de çeşitli sanatçılar tarafından, ilham verici yeşil tropik çizimler uygulanmıştır (Şekil 4.35). Kullanım alanının niteliğine yönelik mekânsal değerlendirmeler Çizelge 4.18’de ifade edilmektedir.

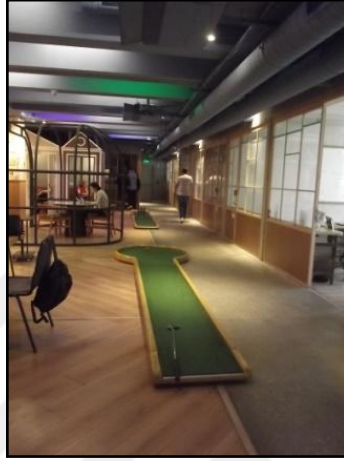
Şekil 4.35. Zemin katta bulunan ofis bahçesi / Kolektif House Levent ofisi (Anonim 2019b)

Çizelge 4.18. Kolektif House Levent ofisindeki teras ve ofis bahçesine yönelik mekânsal değerlendirmeler

KOLEKTİF HOUSE LEVENT OFİSİ			
Teras ve Ofis Bahçelerinin Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Ortak kullanım alanlarından rahatça ulaşılabilen, merkezî bir konumda yer alması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık plan düzeninde olup; kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Dış mekân kullanımına uygun gövde, kaplamaya sahip masa, sehpa ve oturma elemanlarının sağlanması	+
		Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak sağlanması	-
Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği		Doğal peyzaj elemanlarının; çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Masa düzenlerinin yeniden yapılandırılabilmesinin mekânsal esnekliğe olanak sağlaması	+
	Mekânın kullanım olanakları	Çalışanların dışarda olma, nefes alma hissi ile iş stresinden uzaklaşıp, motive olmasına olanak sağlanması	+
		Doğaçlama ya da planlı etkileşim ve fikir alışverişine olanak sağlanması	+

- **Oyun alanları**

Kolektif House Levent ofisinde, 3. katta yer alan ortak çalışma alanında bulunan mini golf; oyun alanı olarak tasarlanmıştır (Şekil 4.36). Kullanım alanının niteliğine yönelik mekânsal değerlendirmeler Çizelge 4.19’de ifade edilmektedir.

Şekil 4.36. 3. katta bulunan mini golf oyun alanı / Kolektif House Levent ofisi

Çizelge 4.19. Kolektif House Levent ofisindeki oyun alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler

KOLEKTİF HOUSE LEVENT OFİSİ			
Oyun Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler	Açıklamalar	Analiz Sonucu	
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Binanın iç kısımlarında konumlandırılabilmesi	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Mutfak-mini mutfak alanları ile yakın konumlandırılması	+
		Dikkat ve konsantrasyon problemleri nedeniyle, ortak çalışma alanları ile dolaylı ilişki kurulması	-
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık plan düzeninde olup kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanabilmesi	+
		Görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılık sağlanabilmesi	-
		Görsel ilişkiye olanak vermeyen nitelikte kapalılık sağlanabilmesi	-

Çizelge 4.19. Kolektif House Levent ofisindeki oyun alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler (devam)

Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Masa oyunlarının sunulduğu mekânlarda ekstra mobilya kullanıma ihtiyaç yokken, video oyunları sunuluyorsa ev konforunda oturma elemanları sağlanması	-
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Doğal peyzaj elemanlarının; çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması	+
	Mekânın teknolojik altyapısı	Akustik tavan, ses emici özellikte bölücü panel ve zemin malzemesi ya da ses maskeleyme gibi yöntemler ile ses yalıtımının sağlanması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım olanakları	Rahatlama, dinlenme, oyun oynama ve sosyalleşme için kullanımın sağlanması	+

- **Sirkülasyon alanları**

Kolektif House Levent ofisinde, sirkülasyon alanlarının aktif kullanıma olanaklı ve çalışma ortamının devamı niteliğinde tasarlanmış alanlar olduğu görülmektedir (Şekil 4.37, 4.38, 4.39, 4.40 ve 4.43).

Şekil 4.37. Zemin katta bulunan sirkülasyon alanları / Kolektif House Levent ofisi

Şekil 4.38. Sirkülasyon alanlarında bulunan yönlendirme tasarımları / Kolektif House Levent ofisi

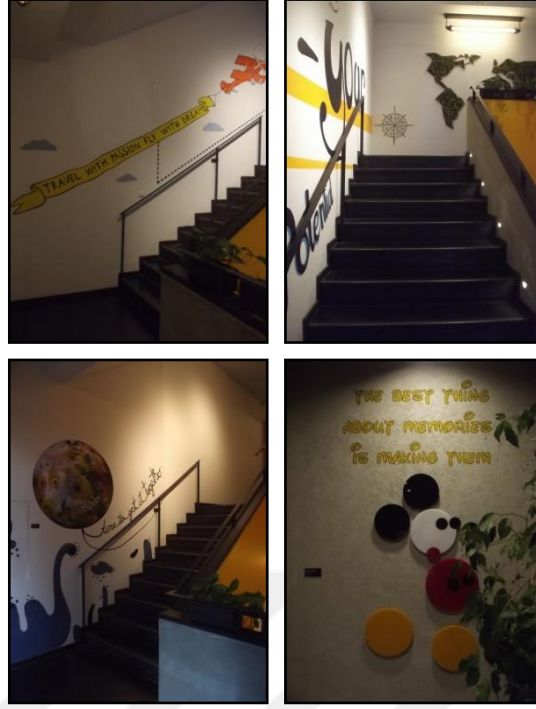
Kolektif House Levent ofisindeki kullanıcıların mekânlar arasındaki hareketinde belirleyici olan sirkülasyon alanlarında, mekânın dinamizmine katkı sağlayan çeşitli yönlendirme (tabela) tasarımları gerçekleştirilmiştir (Şekil 4.38).

Şekil 4.39. Zemin katta bulunan sirkülasyon alanları / Kolektif House Levent ofisi

Şekil 4.40. Kapalı ofislerin bulunduğu asma kata ulaşılan düşey sirkülasyon alanı (merdivenler) ve doğrusal sirkülasyon aksı / Kolektif House Levent ofisi

Şekil 4.41. Düşey sirkülasyon alanları olan merdivenlerde bulunan çeşitli sanatçıların özgün çalışmaları / Kolektif House Levent ofisi

Sirkülasyon alanlarındaki duvar yüzeylerinde Kolektif House kurumsal kimliği ve yansıtılmak istenen dinamik ruh ile örtüşen, kullanıcıların motivasyonunu arttırmaya yönelik sloganlar ile yeşil bitkilerle oluşturulmuş dikey bahçe tasarımları bulunduğu görülmektedir. Ayrıca sirkülasyon alanlarındaki duvar yüzeyleri çeşitli genç sanatçılara ait sanat eserlerinin sergilendiği alanlar olarak değerlendirilmektedir (Şekil 4.41, 4.42 ve 4.43).

Şekil 4.42. 1. katta bulunan sirkülasyon alanları / Kolektif House Levent ofisi

Şekil 4.43. Çalışma yüzeyi, baskı ve kopyalama alanı ile dinlenme alanı olarak değerlendirilen sirkülasyon alanları / Kolektif House Levent ofisi

Levent ofisindeki sirkülasyon alanlarında aynı zamanda baskı/kopyalama alanı, bekleme alanı, dinlenme alanı, açık toplanma alanı, çalışma alanı ve mini mutfak alanı (kitchenette) olarak kullanım sağlandığı görülmektedir (Şekil 4.43). Kullanım alanlarının niteliğine yönelik mekânsal değerlendirmeler Çizelge 4.20’de ifade edilmektedir.

Çizelge 4.20. Kolektif House Levent ofisindeki sirkülasyon alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler

KOLEKTİF HOUSE LEVENT OFİSİ			
Sirkülasyon Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler	Açıklamalar	Analiz Sonucu	
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Sirkülasyon alanlarının tüm mekânları /fonksiyonları birbirine bağlayarak, ofis katları boyunca devam eden alanlar olması	+
		Genellikle ana girişteki karşılama alanından sonra kat holleri boyunca doğrusal bir aksta (tarak düzeni) devam eden düzende tasarlanması	+
		Dış cephe ile ilişkili konumda yer alabilmesi; manzara ve gün ışığına erişimin sağlanabilmesi	+
		Binanın iç kısımlarında konumlandırılabilmesi	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Dikkat ve konsantrasyon problemleri nedeniyle, yoğun sirkülasyon alanları ile açık ya da yarı açık çalışma alanları arasında dolaylı ilişki kurulması	-
Mekânın sınırlarının niteliği	Açık plan düzeninde olup; kullanım alanlarının mobilyalarla ve diğer mekânların duvarları/bölücülerini ile sınırlanması	+	

Çizelge 4.20. Kolektif House Levent ofisindeki sirkülasyon alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler (devam)

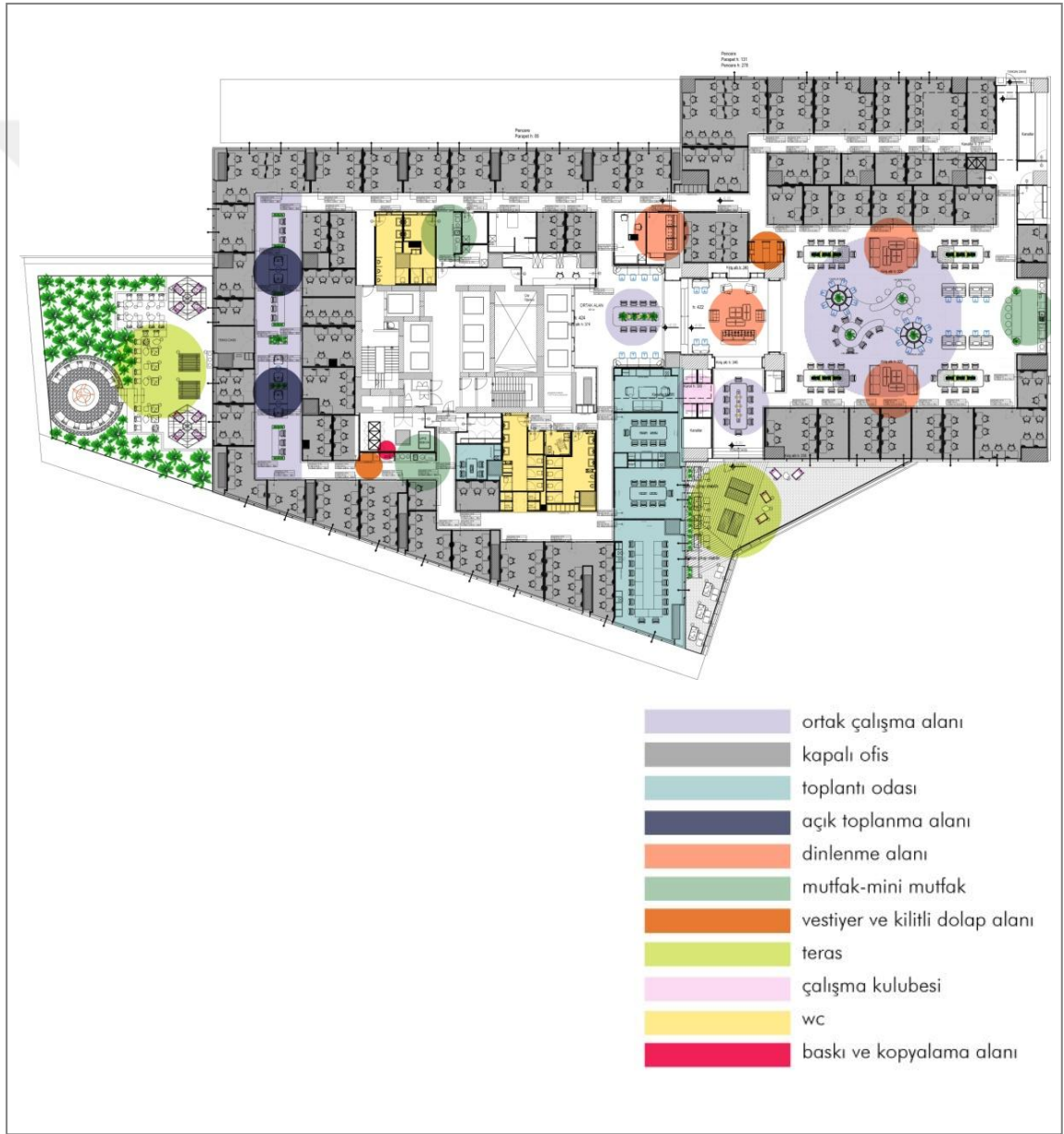
Mekânsal Donatılar	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Açık/anlaşılır tabelalar ve çeşitli yönlendirme tasarımlarıyla, kullanıcıların bina içinde yollarını kolay bulmasının sağlanması	+
		Doğal peyzaj elemanlarının; çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması	+
		Sanat eserleri, motive edici alıntılar ve marka kimliğini yansıtan tanıtım materyallerinin sergilenmesi	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Açık plan düzeninde olan mekânda akustik ve görsel mahremiyetin belirli bir düzeyde sağlanabilmesi için; akustik tavan, ses emici özellikte bölücü panel ve zemin malzemesi ya da ses maskeleye gibi yöntemlerin kullanılması	+
	Mekânın kullanım olanakları	Ofis katlarında dolaşıma; kullanıcıların bina içinde yatay ve düşey hareketine olanak sağlaması	+
		Fonksiyonlar ve izole mekânlar arasında ilişkiyi/bağlantıyı sağlaması	+
		Mekân yeterince geniş ise; baskı/kopyalama alanı, bekleme alanı, dinlenme alanı, açık toplanma ve çalışma alanı ve mini mutfak alanı (kitchenette) olarak kullanımın sağlanması	+
Sergileme alanı olarak kullanımın sağlanması		+	

4.1.2. Maslak ofisi mekân analizi

Kolektif House'un üçüncü yerleşkesi olan Maslak ofisi, eski işlevi otel ve alışveriş merkezi olan "42 Maslak" yapısının 6., 7., 8., 9. ve 10. katlarında olmak üzere toplam 5 katında bir dönüşüm gerçekleştirilerek 2018 yılında kullanıma açılmıştır. Bu yapının 11. katı ise Vodafone IT ekibinin kullanımı için tasarlanmıştır. Kolektif House Maslak'ın karşılama ve bekleme alanını da içeren zemin katı, "42 Maslak" yapısının 6. katında bulunmaktadır. Kontra Mimarlık ekibi tarafından tasarlanan bu ofiste de diğer yerleşkelerde olduğu gibi, etkileşim, işbirliği, yaratıcılık ve topluluk duygusu tasarımın odak noktası olmuştur. 10.000 m²'lik alan kullanımı ile Kolektif House'un en büyük yerleşkesidir (Anonim 2018h).

Kolektif House Maslak ofisinin mekânsal analizi; ortak çalışma alanları, kapalı ofisler, çalışma kulüpleri, toplantı odaları, açık toplanma alanları, etkinlik alanı,

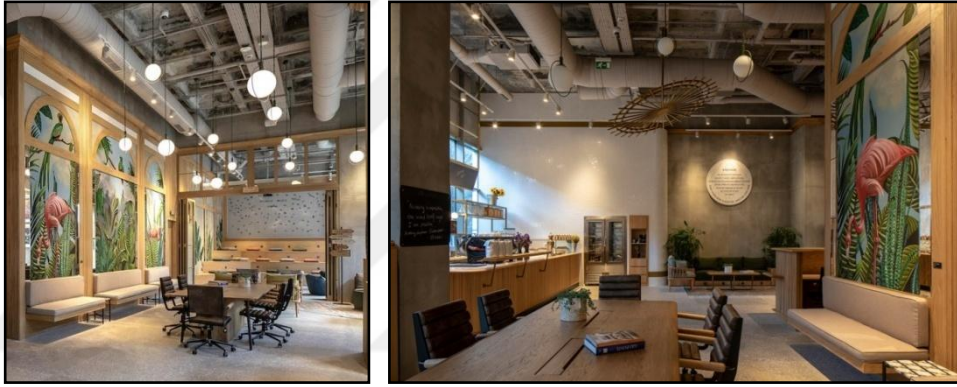
mutfak ve mini mutfaklar, kafe, dinlenme alanları, karşılama ve bekleme alanı, vestiyer ve kilitli dolap alanları, baskı ve kopyalama alanları, teras, oyun alanı ve sirkülasyon alanları başlıkları altında gerçekleştirilmektedir. Analizlerde, belirtilen mekânların tezin üçüncü bölümünde tanımlanan tasarım kriterleri açısından uygunluğu incelenmektedir. Bulgular, çizelgeler üzerinde ifade edilmekte; temel bölümlerin 7. kat yerleşim düzeni içerisindeki konumu plan üzerindeki incelemelerle sunulmakta ve bu bilgiler fotoğraflarla desteklenmektedir.

Şekil 4.44. Kolektif House Maslak ofisi 7. kat planı üzerinde fonksiyon analizi

- **Ortak çalışma alanları**

Kolektif House Maslak giriş kattaki ortak çalışma alanları, sirkülasyon alanı üzerinde konumlandırılmış topluluk masaları ve “Kolounge Levent” etkinlik alanının etkinlik harici zamanlarda çalışma alanı olarak kullanımı ile sağlanmaktadır. Masa düzenlerinin yeniden yapılandırılabilir olması bu esnek kullanımı olanaklı kılmaktadır. Giriş kattaki ortak çalışma alanlarından manzara ve gün ışığına direkt erişim sağlanmaktadır. Bu çalışma alanlarında kafe bölümü ile direkt ilişki kurulması sayesinde, çalışanların çay-kahve ya da atıştırmalık ihtiyaçlarını giderirken aynı zamanda sosyalleşmeleri de desteklenmektedir (Şekil 4.45).

Şekil 4.45. Giriş katta bulunan ortak çalışma alanı / Kolektif House Maslak ofisi (Anonim 2019b)

Kolektif House Maslak ofisindeki tüm ortak çalışma alanlarında mekâna özel tasarlanmış ve dizüstü bilgisayar kullanımına olanak sağlayan topluluk masaları ya da çalışma yüzeyleri ile ergonomik çalışma sandalyelerinin sağlandığı görülmektedir. Doğal peyzaj elemanlarının mekânlarda farklı tasarımlar ile kullanıldığı gözlemlenmektedir. 7.kattaki ortak çalışma alanlarında gün ışığı erişimi uzay kafes çatı konstrüksiyonu sayesinde sağlanmaktadır. Çatı konstrüksiyonunu perdelemek ve insan ölçeğini koruma için, tavanda ahşap karkas sistem ve canlı bitkilerin kullanıldığı görülmektedir. Mekâna uygun tasarlanıp üretilmiş olan mobilyalarda da yer yer canlı bitkiler eklenmiştir (bkz. Şekil 4.46). Bu açıdan mekânda, paylaşımlı ofislerde çalışanlara “doğada olma hissi” veren yeşil bitkilerin sağladığı olumlu etkiden

faaydalanılması biyofilik tasarımı anlayışıyla uyumlu bir çözüme sağlandığı söylenebilmektedir.

Şekil 4.46. 7. katta bulunan ortak çalışma alanı / Kolektif House Maslak ofisi

Mekânın tasarımında eski ve yeni, ham ve işlenmiş, doğal ve endüstriyel malzemeler bir arada kullanılmıştır. Ofisin genelinde olduğu gibi ortak çalışma alanlarında da çeşitli sanatçılar tarafından, kullanıcılara ilham vermesi amaçlanan yeşil tropik çizimler, grafitiler uygulandığı gözlemlenmektedir. Tüm bu tasarım öğelerinin, mekânda dinamik bir etki yarattığı görülmektedir (Şekil 4.45, 4.46 ve 4.47). Kolektif House Maslak ofisindeki ortak çalışma alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler Çizelge 4.21’de ifade edilmektedir.

Şekil 4.47. 7. katta bulunan ortak çalışma alanı/ Kolektif House Maslak ofisi

Çizelge 4.21. Kolektif House Maslak ofisindeki ortak çalışma alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler

KOLEKTİF HOUSE MASLAK OFİSİ			
Ortak Çalışma Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Dış cephe ile ilişkili konumda yer alması; manzara ve gün ışığına erişimin sağlanması	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Mutfak-mini mutfak ile direkt ilişki kurulması	+
		Dikkat ve konsantrasyon problemleri nedeniyle, yoğun sirkülasyon alanı ve baskı-kopyalama alanı ile dolaylı ilişki kurulması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık plan düzeninde olup; kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Kişiselleştirilebilir masa, ergonomik çalışma sandalyesi, depolama ve raf ünitesi içeren çalışma birimleri sağlanması	+
		Çalışma birimlerinin mekânda birbirinden bağımsız bireysel masalar ya da topluluk masaları biçiminde, birleşik ya da duvar ile bağlantılı sabit çalışma yüzeyleri olarak tasarlanması	+
		Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak veren çalışma yüzeylerinin sağlanması	+
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Doğal peyzaj elemanlarının, çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Masa düzenlerinin yeniden yapılandırılabilmesinin mekânsal esnekliğe olanak sağlaması	+
		Masa düzenlerinde, hem etkileşimi artıracak şekilde yüz yüze hem de konsantrasyonu artıracak şekilde sırt sırta gibi farklı seçenekler sunulması	+
		Açık plan düzenine sahip mekân içerisinde akustik konfor ve görsel mahremiyet sağlayan kullanım alanlarının sunulması	-
	Mekânın kullanım olanakları	Doğaçlama ya da planlı etkileşim ve fikir alışverişine olanak sağlanması	+
		Ortak araştırma ve geliştirme gibi hem konstrasyon hem işbirliği gerektiren işler için kullanımın sağlanması	+
		Atölye benzeri bir ortam gerektiren yaratıcı çalışmalar için kullanımın sağlanması	+
		Az konsantrasyon gerektiren bireysel çalışmalar için kullanımın sağlanması	+

- **Kapalı ofisler**

Kolektif Maslak ofisinde giriş kat olan 6.kat dışındaki katlarda, hazır ofis hizmeti veren kapalı ofisler bulunmaktadır. Bu kapalı ofislerin farklı büyüklükte ekiplerin ihtiyaçlarını karşılayabilecek çeşitlilikte tasarlandığı görülmektedir. Ayrıca kapalı ofislerin bazılarında bulunan alçıpan bölücülerin kaldırılması halinde, mobilyaların mekânda farklı yerleşimler ile kullanımı sağlanabilmektedir. Kapalı ofislerin bir kısmında manzara ve gün ışığına erişim sağlanırken, bir kısmında ise ofisler cephede bulunmadığından ötürü dış mekâna açılan pencere bulunmamaktadır (Şekil 4.48 ve 4.49).

Şekil 4.48. 8. katta bulunan kapalı ofisler / Kolektif House Maslak ofisi

Şekil 4.49. 8. katta bulunan kapalı ofisler / Kolektif House Maslak ofisi (Anonim 2019b)

Kolektif House Maslak yerleşkesinde de kapalı ofislerin her birinde, kişiselleştirilebilir çalışma masaları, ergonomik çalışma sandalyeleri, depolama ve raf üniteleri bulunmaktadır. Çalışma masalarının kalem tutucu, kablo kanalı ve dergi sehpası gibi aksesuarlar içeren işlevsel aynı zamanda doğal malzemelerin tercih edildiği estetik bir yaklaşımla tasarlandığı görülmektedir (Şekil 4.48). Masa düzenlerinin yeniden

yapılandırılabilir olması ise, mekânsal esnekliğe olanak sağlamaktadır. Kolektif House Maslak ofisindeki kapalı ofislere yönelik mekânsal değerlendirmeler Çizelge 4.22’de ifade edilmektedir.

Çizelge 4.22. Kolektif House Maslak ofisindeki kapalı ofisleri yönelik mekânsal değerlendirmeler

KOLEKTİF HOUSE MASLAK OFİSİ			
Kapalı Ofislerin Mekânsal Analizi			
Kriterler	Açıklamalar	Analiz Sonucu	
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Dış cephe ile ilişkili konumda yer alması; manzara ve gün ışığına erişimin sağlanması	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Dikkat ve konsantrasyon problemleri nedeniyle, yoğun sirkülasyon alanı ve diğer açık alanlar ile dolaylı ilişki kurulması	+
		Ses yalıtımı sağlandığı takdirde, yoğun sirkülasyon alanı ve diğer açık alanların yakınına yerleştirilebilmesi	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılık sağlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Kişiselleştirilebilir masa, ergonomik çalışma sandalyesi, depolama ve raf ünitesi ile misafir koltuğu içeren çalışma birimleri sağlanması	+
		Çalışma birimlerinin mekânda birbirinden bağımsız bireysel masalar ya da topluluk masaları biçiminde, birleşik ya da duvar ile bağlantılı sabit çalışma yüzeyleri olarak tasarlanması	+
		Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak veren çalışma yüzeylerinin sağlanması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Masa düzenlerinin yeniden yapılandırılabilmesinin mekânsal esnekliğe olanak sağlaması	+
		Masa düzenlerinde, hem etkileşimi artıracak şekilde yüz yüze hem de konsantrasyonu artıracak şekilde sırt sırta gibi farklı seçenekler sunulması	+
		Ses yalıtımının sağlanması	+
	Mekânın kullanım olanakları	Bir, iki, üç ya da daha fazla kişi için kullanımın sağlanması	+
		Doğaçlama ya da planlı etkileşim ve fikir alışverişine olanak sağlanması	+
		Ortak araştırma ve geliştirme gibi hem kontrast hem işbirliği gerektiren işler için kullanımın sağlanması	+
		Atölye benzeri bir ortam gerektiren yaratıcı çalışmalar için kullanımın sağlanması	+

- **Çalışma kulübeleri**

Kolektif House Levent ofisinde, etkileşim ve işbirliğini desteklemesi hedeflenen ortak çalışma alanları ve kafe, mutfak gibi informal alanların yanında kullanıcıların mahremiyet ihtiyacına cevap verecek 1-2 kişilik çalışma kulübeleri tasarlanmıştır. Bu mekânlar, kullanıcıların bireysel olarak odaklanma gerektiren çalışmalarını gerçekleştirmesi, yalnız kalması ve özel telefon görüşmelerini yapmasına olanak sağlamaktadır.

Şekil 4.50. Çalışma kulübeleri / Kolektif House Maslak ofisi

Küçük mekânlar olan çalışma kulübelerinde, masa yüzeyleri duvar ile bağlantılı sabit şekilde tasarlanmıştır. Bu yüzeyler, dizüstü bilgisayar kullanımına olanak sağlamaktadır (Şekil 4.50). Kolektif House Maslak ofisindeki çalışma kulübelerine yönelik mekânsal değerlendirmeler Çizelge 4.23’de ifade edilmektedir.

Çizelge 4.23. Kolektif House Maslak ofisindeki çalışma kulübelerine yönelik mekânsal değerlendirmeler

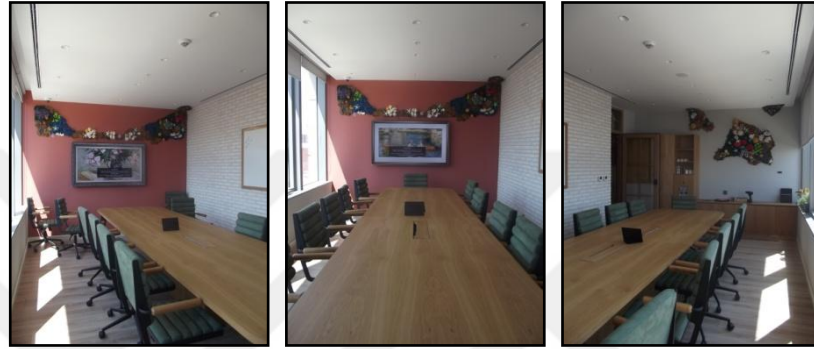
KOLEKTİF HOUSE MASLAK OFİSİ			
Çalışma Kulübelerinin Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Sessiz alanlarda konumlandırılması	+
		Binanın iç kısımlarında yer alması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılığın sağlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Küçük mekânlar olmasına bağlı olarak, çalışma yüzeylerinin duvar ile bağlantılı sabit şekilde tasarlanması	+
		Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak veren çalışma yüzeylerinin sağlanması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	İlave sandalye ile iki kişilik küçük toplantılar için kullanılabilirlik.	+
		Kullanıcılara yüksek mahremiyet düzeyi sağlanması hedeflendiğinden; ses yalıtımının çok iyi düzeyde sağlanması	+
	Mekânın kullanım olanakları	Yüksek konsantrasyon gerektiren bireysel çalışmalar için kullanımın sağlanması	+
		Gizli konferans görüşmeleri için kullanımın sağlanması	+
		Telefon görüşmesi gibi başkaları için dikkat dağıtıcı olabilecek etkinlikler için kullanımın sağlanması	+
		Az konsantrasyon gerektiren bireysel çalışmalar için kullanımın sağlanması	+

- **Toplantı odaları**

Kolektif House Maslak ofisinde toplan 14 adet kullanıma açık toplantı odası bulunmaktadır. Büyük toplantı odaları, ofisin 7., 9. ve 10. katlarında; küçük toplantı odaları ise 7., 8., 9. ve 10. katlarında yer almaktadır (Çizelge 4.24). Bu küçük ve büyük toplantı odalarının her birinde, sunum ve beyin fırtınası seanslarına katkı sağlayacak tv ve beyaz yazı tahtaları mevcuttur (Şekil 4.51 ve 4.52).

Çizelge 4.24. Kolektif House Maslak ofisindeki toplantı odaları ve odaların boyutları

Kolektif House Maslak Ofisinde Bulunan Toplantı Odaları			
7A	20 m ²	9C	17 m ²
7B	21 m ²	10A	24 m ²
7C	27.5 m ²	10B	13.5 m ²
7D	9.5 m ²	10C	17 m ²
8A	13.5 m ²	KoRoom Tree	53 m ²
9A	24 m ²	KoRoom Reef	26 m ²
9B	13.5 m ²	KoRoom River	26 m ²

Şekil 4.51. 9. katta bulunan “KoRoom Reef “ toplantı odası / Kolektif House Maslak ofisi

Şekil 4.52. 10. katta bulunan “KoRoom Tree “ toplantı odası / Kolektif House Maslak ofisi (Anonim 2019b)

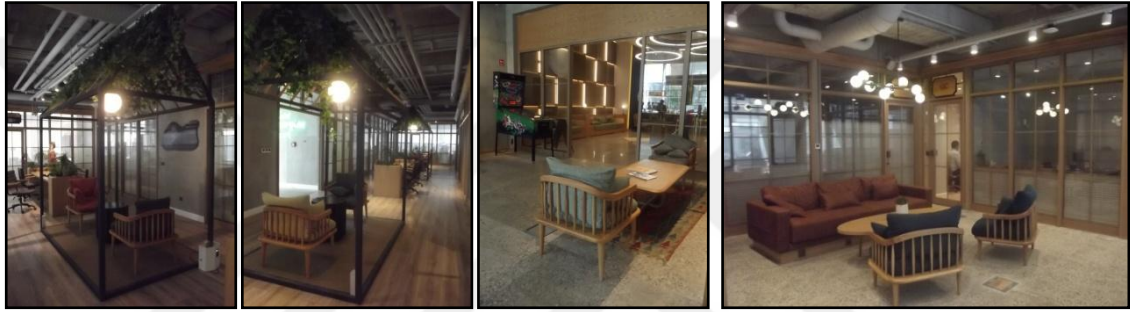
Maslak ofisinde bulunan KoRoom Tree, KoRoom Reef, KoRoom River olarak isimlendirilen büyük toplantı odalarının her biri farklı temalarda tasarlanmıştır. Bu odaların her birinde, toplantı katılımcılarına çay-kahve ya da atıştırmalık ikramı için hazırlık yapılmasına katkı sağlayacak depolama ve raf üniteleri bulunmaktadır. Ayrıca büyük toplantı odalarının hepsinde projeksiyon makinesi ve makinenin kullanımı için uygun en az bir duvar yüzeyi bulunduğu görülmektedir (Şekil 4.51 ve 4.52). Bu bölümlerin mekânsal niteliğine yönelik incelemeler Çizelge 4.25’te belirtilmektedir.

Çizelge 4.25. Kolektif House Maslak ofisindeki büyük toplantı odalarına yönelik mekânsal değerlendirmeler

KOLEKTİF HOUSE MASLAK OFİSİ			
Büyük Toplantı Odalarının Mekânsal Analizi			
Kriterler	Açıklamalar	Analiz Sonucu	
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Dış cephe ile ilişkili konumda yer alması; manzara ve gün ışığına erişimin sağlanması	+
		Düşey sirkülasyonun yer aldığı (asansör ve merdiven) kat girişi bölümüne konumda yer alması	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Mutfak-mini mutfak ile dolaylı ilişki kurulması	+
		Dinlenme alanı ya da geniş bir sirkülasyon alanıyla dolaylı ilişki kurulması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılığın sağlanması	-
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Genellikle beş ila on ikilişilik (daha fazla kişi kapasiteli de olabilmektedir) toplantı masası ve ergonomik oturma elemanlarının sağlanması	+
		Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak veren çalışma yüzeylerinin sağlanması	+
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Yaratıcılığı ve yenilikçiliği (inovasyon) destekleyen nitelikte yazı tahtası, beyaz tahtalar, akıllı tahta gibi öğelerin sağlanması	+
	Mekânın teknolojik donanımı	Sunum ve video konferanslar için gerekli teknolojik ekipmanların sağlanması	+
		Projeksiyon için en az bir duvar yüzeyinin uygun olması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Ekstra alan ve esnek mobilyalar ile, farklı toplantı türleri için yapılandırmalara (tiyatro, kabare, at nalı / sunum, eğitim, U-düzeni) olanak sağlanması	+
		Katlanır bölücüler ile mekânın daha küçük odalara dönüştürülebilmesi	-
	Mekânın kullanım olanakları	Gruplarla planlı toplantılar için kullanımın sağlanması	+
		Gizli toplantılar ve sunumlar için kullanımın sağlanması	+
		Esnek şekilde tasarlandığında, beyin fırtınası alanı olarak kullanımın sağlanması	+
	Kapalı ofis mekânları yetersiz olduğunda, ekipler için çalışma alanı olarak da kullanımın sağlanması	+	

- **Açık toplanma alanları**

Kolektif House Maslak ofisinde, sirkülasyon alanları üzerinde ve ortak çalışma alanları dahilinde informal toplantılara olanak sağlayan açık toplanma alanları bulunmaktadır. Bu alanların, ortak çalışma alanları ve mutfak alanları ile direk ilişkili olduğu görülmektedir. Açık toplanma alanlarında küçük görüşmeler için kullanıma uygun sehpa ve rahat, yumuşak döşemeli –ev konforunda- oturma elemanları bulunmaktadır (Şekil 4.53 ve 4.54). Açık toplanma alanları için gerçekleştirilen mekânsal analizlere ilişkin değerlendirmeler, Çizelge 4.26 ve 4.27’de sunulmaktadır.

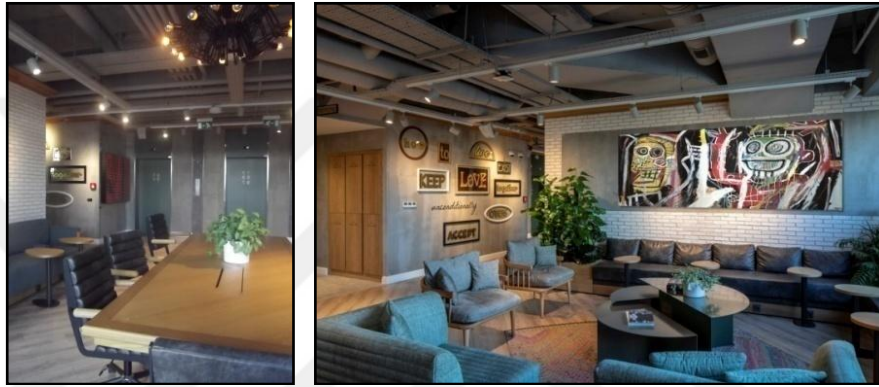
Şekil 4.53. Giriş katta ve 7. katta bulunan küçük toplanma alanları/ Kolektif House Maslak ofisi

Çizelge 4.26. Kolektif House Maslak ofisindeki küçük toplanma alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler

KOLEKTİF HOUSE MASLAK OFİSİ			
Küçük Toplanma Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Binanın iç kısımlarında konumlandırılabilmesi	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Mutfak-mini mutfak ve sirkülasyon alanları gibi destek mekânlarıyla ile direkt ilişki kurulması	+
		Ortak çalışma alanlarıyla direkt ilişki kurulması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık ya da yarı açık düzende olup; genellikle kullanım alanlarının mobilyalarla ya da orta yükseklikte bölücülerle sınırlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Küçük görüşmeler için kullanıma uygun masa/sehpa, ve rahat, yumuşak döşemeli –ev konforunda-oturma elemanlarının sağlanması	+
		Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak sağlanması	+

Çizelge 4.26. Kolektif House Maslak ofisindeki küçük toplanma alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler (devam)

Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım olanakları	Kısa süreli ve gizli olmayan görüşmeler/ toplantılar için kullanımın sağlanması	+
		Görüşmeler için kullanılmadığında informal çalışma alanı olarak kullanımın sağlanması	+
		Görüşmeler için kullanılmadığında bekleme ya da dinlenme alanı olarak kullanımın sağlanması	+

Şekil 4.54. 10. katta bulunan büyük toplanma alanları / Kolektif House Maslak ofisi

Çizelge 4.27. Kolektif House Maslak ofisindeki büyük toplanma alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler

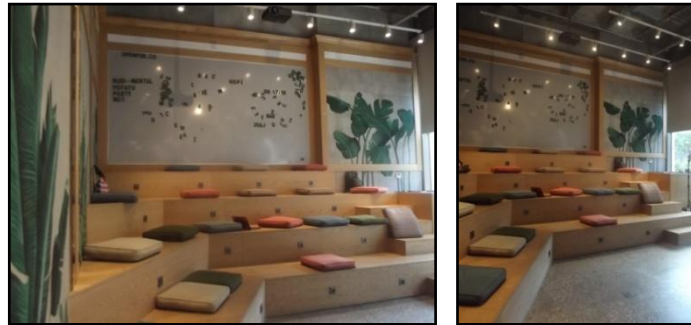
KOLEKTİF HOUSE MASLAK OFİSİ			
Büyük Toplanma Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Binanın iç kısımlarında konumlandırılabilmesi	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Mutfak-mini mutfak ve sirkülasyon alanları gibi destek mekânlarıyla ile direkt ilişki kurulması	+
		Ortak çalışma alanlarıyla direkt ilişki kurulması	+
Mekânın sınırlarının niteliği	Açık ya da yarı açık düzende olup; genellikle kullanım alanlarının mobilyalarla ya da orta yükseklikte bölücülerle sınırlanması	+	
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Katılımcı sayısının fazla olduğu görüşmeler için kullanıma uygun masa ve rahat, yumuşak döşemeli –ev konforunda-oturma elemanlarının sağlanması	+
		Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak sağlanması	+

Çizelge 4.27. Kolektif House Maslak ofisindeki büyük toplanma alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler (devam)

Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Ekstra alan ve uyarlanabilir mobilya kullanımının, farklı toplantı yapılandırmalarına olanak sağlayarak, mekânsal esnekliğe (sunum, eğitim, U Düzeni vb.)	+
	Mekânın kullanım olanakları	Katılımcı sayısının fazla olduğu informal -gizli olmayan-görüşme ve toplantılar için kullanımın sağlanması	+
		Görüşmeler için kullanılmadığında informal çalışma alanı olarak kullanımın sağlanması	+
		Parti ve kutlama gibi organizasyonlar için kullanımın sağlanması	+

- **Etkinlik alanı**

Kolektif House Maslak ofisinde “Mini KoLounge” isminde, dış cephe ile ilişkili konumda bulunan ve bol gün ışığı alan bir etkinlik alanı bulunmaktadır. Bu alanda kullanılan kayar katlanır doğramalar sayesinde, etkinlik alanı ile ortak çalışma alanı birleştirilerek, mekân sunum, forum, kutlama gibi amaçlarla kullanılabilir. Ayrıca bu alanda, etkinliklerde kullanılacak projektör, perde, akıllı tahta gibi teknolojik ekipmanların sağlandığı görülmektedir. Mekâna uygun tasarlanmış olan amfi oturma alanları ile topluluk masaları gibi uyarlanabilir ve modüler mobilyalara yer verilmesi mekânın esnek kullanımına olanak sağlamaktadır (Şekil 4.55).

Şekil 4.55. Giriş katta bulunan “Mini Kolounge” etkinlik alanı / Kolektif House Maslak ofisi

Mini KoLounge etkinlik mekânında, paylaşımlı ofislerde çalışanlara “doğada olma hissi” veren yeşil bitkilerin sağladığı olumlu etkiden faydalanılması açısından, biyofilik

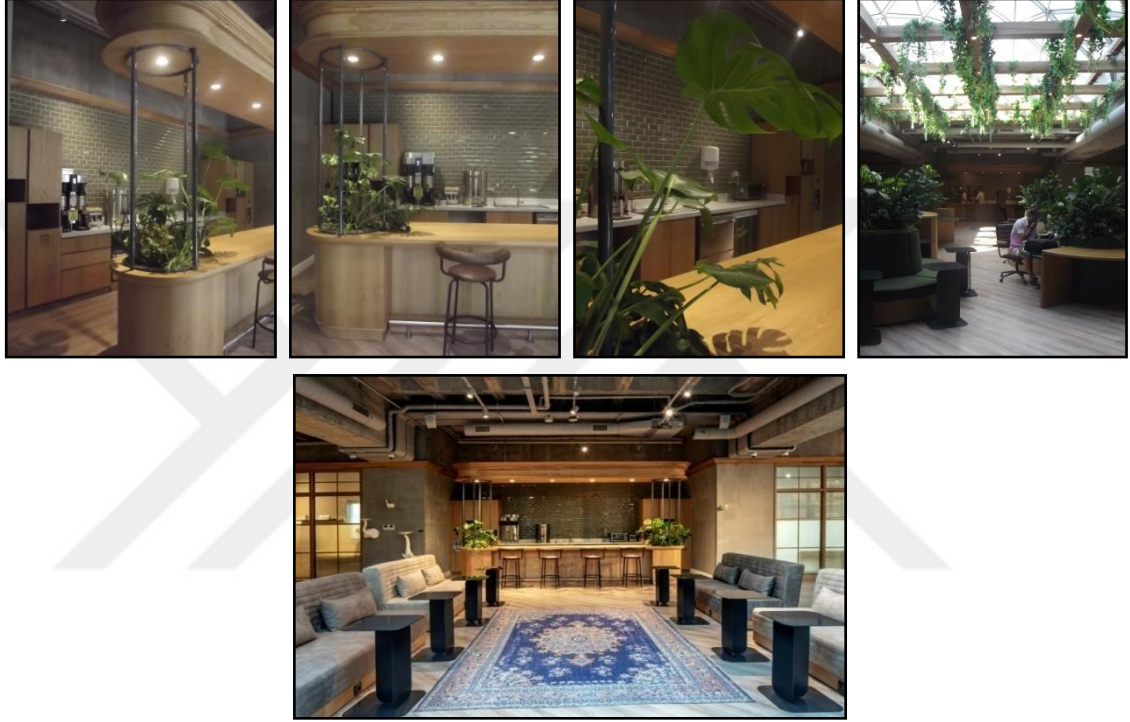
tasarım anlayışıyla uyumlu bir çözüm sağlandığı söylenebilmektedir. Ofisin genelinde olduğu gibi ortak çalışma alanlarında da çeşitli sanatçılar tarafından, kullanıcılara ilham vermesi amaçlanan yeşil tropik çizimler, grafitiler uygulandığı gözlemlenmektedir (bkz. Şekil 4.55). Etkinlik alanı, kafe alanı ile yakın konumlandırılmıştır. Böylece çalışanların çay-kahve ya da atıştırmalık ihtiyaçlarını giderirken aynı zamanda sosyalleşmeleri de desteklenmektedir. Bu bölüme yönelik mekânsal değerlendirmeler Çizelge 4.28’de belirtilmektedir.

Çizelge 4.28. Kolektif House Maslak ofisindeki etkinlik alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler

KOLEKTİF HOUSE MASLAK OFİSİ			
Etkinlik Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Dış cephe ile ilişkili konumda yer alması; manzara ve gün ışığına erişimin sağlanması	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Mutfak-mini mutfak ve dinlenme alanları ile dolaylı ilişki kurulması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık düzende, mobilyalarla kullanım alanının sınırlanması ya da diğer mekânlarla görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılık sağlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Ergonomik koltuklar, ofis sandalyeleri , amfi oturma alanları ve topluluk masaları gibi uyarlanabilir ve modüler mobilyaların kullanılması	+
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Doğal peyzaj elemanlarının; çalışanların ve etkinlik katılımcılarının doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması	+
		Mekânın özgünlüğünü artıran çeşitli sanat eserlerinin kullanılması	+
	Mekânın teknolojik donanımı	Etkinliklerde kullanılacak projektör, perde, akıllı tahta gibi teknolojik ekipmanların sağlanması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Ekstra alan ve uyarlanabilir mobilya kullanımının, farklı etkinlik yapılandırılmalarına olanak sağlaması (tiyatro, sunum, kokteyl, eğitim, U Düzeni vb.)	+
	Mekânın kullanım olanakları	Lansman etkinlikleri için topluluk üyeleri ya da dışarıdan kişi/firmalara kullanım olanağının sağlanması	+
		Eğitim, sunum ve toplantılar için topluluk üyeleri ya da dışarıdan kişi/firmalara kullanım olanağının sağlanması	+
		Film gösterimleri, pilates ve yoga çalışmaları gibi sosyal etkinliklerin, topluluk üyeleri için kullanımının sağlanması	+

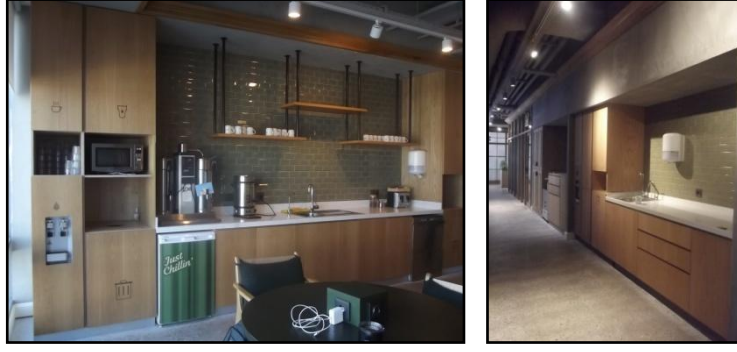
- **Mutfak ve mini mutfaklar**

Kolektif House Maslak ofisi içerisinde 7. katta bir büyük topluluk mutfağı (community kitchen) ile bir mini-mutfak, 8. katta bir mini-mutfak ve 9. katta da bir mutfak ve bir mini-mutfak yer almaktadır. Mutfak alanlarının ortak çalışma alanlarıyla direkt ilişkili olduğu görülmektedir (Şekil 4.56 ve 4.57).

Şekil 4.56. 7.katta bulunan topluluk mutfağı –“community kitchen” / Kolektif House Maslak ofisi

Çalışanlara atıştırmalık ve çay-kahve hizmetinin sunulması için tasarlanan bu alanlarda, yiyecek ve içeceklerin hazırlanabilmesi için tezgah alanı, araç gereç ve kuru gıdaların depolanabilmesi için çok amaçlı dolap ve raf üniteleri tasarlanmıştır. Ayrıca su sebili ile çay ve kahve makineleri de çalışanların kullanımına sunulmuştur (Şekil 4.56 ve 4.57). Bu bölümlere ilişkin mekânsal analizler Çizelge 4.29’da sunulmaktadır.

Şekil 4.57. 9. Katta bulunan mutfak ve mini mutfak alanları / Kolektif House Maslak ofisi

Çizelge 4.29. Kolektif House Maslak ofisindeki mutfak ve mini mutfak alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler

KOLEKTİF HOUSE MASLAK OFİSİ			
Mutfak ve Mini Mutfak Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Binanın iç kısımlarında konumlandırılabilmesi	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Dinlenme alanı ve yoğun sirkülasyon alanlarıyla direkt ilişki kurulması	+
		Toplantı alanları ile dolaylı ilişki kurulması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık plan düzeninde olup; kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Yiyecek ve içeceklerin hazırlanabilmesi için tezgah alanı sağlanması	+
		Araç gereç ve kuru gıdaların depolanabilmesi için çok amaçlı dolap ve raf üniteleri sağlanması	+
		Sosyal etkileşimi artırabilecek merkezî bir masanın sağlanması	+
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Doğal peyzaj elemanlarının; çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması	+
	Mekânın teknolojik donanımı	Boyut ve sayıları mekân kapasitesi ile kullanıcı yoğunluğuna göre değişkenlik gösterebilecek buzdolabı, mikrodalga fırın, elektrikli su ısıtıcısı, kahve makinesi ve bulaşık makinesinin sağlanması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım olanakları	Çay, kahve ve çeşitli atıştırmalıkların ücretsiz ve genellikle sınırsız sağlanması	+
		Topluluk üyeleri arasındaki etkileşimi ve bağı kuvvetlendiren tesadüfi karşılaşmalar için kullanılabilir olması	+

- **Kafe**

Kolektif House Maslak ofisi içerisinde giriş katta bir kafe bölümü yer almaktadır (Şekil 4.58). Açık plan düzeninde tasarlanan kafe, ofis mekânı içerisinde kullanıcılar için alternatif bir mekân olmuştur. Kolektif House işletmesinin sunmuş olduğu ücretsiz atıştırmalık ikramlarına ek olarak kafe alanında çeşitli yiyecek-içecek alternatifleri ücret karşılığında üyelere sunulmaktadır.

Şekil 4.58. Giriş katta bulunan kafe alanı / Kolektif House Maslak ofisi

Kafe bölümünde sabit mobilya olarak servis tezgâhı ile çok amaçlı dolap ve raf üniteleri bulunmaktadır. Kafe alanında bulunan servis tezgâhı ile karşılama alanındaki danışma bankosunun, aynı ahşap malzemeden tasarlandığı ve aynı dilde bir tasarıma sahip olduğu görülmektedir (Şekil 4.58). Bu bölüme ilişkin mekânsal analizler Çizelge 4.30'da sunulmaktadır.

Çizelge 4.30. Kolektif House Maslak ofisindeki kafe alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler

KOLEKTİF HOUSE MASLAK OFİSİ			
Kafe Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler	Açıklamalar	Analiz Sonucu	
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Düşey sirkülasyonun yer aldığı (asansör ve merdiven) kat girişi bölümüne yakın konumda yer alması	+
		Dış cephe ile ilişkili konumda yer alması; manzara ve gün ışığına erişimin sağlanması	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Ortak çalışma ve dinlenme alanları ile dolaylı ilişki kurulması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık plan düzeninde olup; kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanabilmesi	+
		Görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılık sağlanabilmesi	-

Çizelge 4.30. Kolektif House Maslak ofisindeki kafe alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler (devam)

Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Sabit mobilya olarak servis tezgâhı ile çok amaçlı dolap ve raf ünitelerinin sağlanması	+
		Mekân kapasitene göre düzenlenen masa ve ergonomik koltuk/sandalyelerin sağlanması	+
		Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak sağlanması	+
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Doğal peyzaj elemanlarının; çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması	+
Mekânın teknolojik donanımı	Boyut ve sayıları mekân kapasitesi ile kullanıcı yoğunluğuna göre değişkenlik gösterebilecek buzdolabı, mikrodalga fırın, elektrikli su ısıtıcısı, kahve makinesi ve bulaşık makinesinin sağlanması	+	
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Masa düzenlerinin yeniden yapılandırılabilmesinin mekânsal esnekliğe olanak sağlaması	+
	Mekânın kullanım olanakları	Çay, kahve, atıştırmalıklar ve yemek çeşitlerinin ücret karşılığında sağlanması	+
		Plansız ve kısa süreli informal görüşmeler/ toplantılar için kullanımın sağlanması	+
		Az konsantrasyon gerektiren bireysel çalışmalar için kullanımın sağlanması	+

- **Dinlenme alanları**

Kolektif House Maslak ofisi içerisinde giriş katta ve diğer katlarda çeşitli büyüklük ve nitelikte dinlenme alanları yer almaktadır. Bu dinlenme alanlarının yoğun sirkülasyon alanlarıyla, ortak çalışma alanlarıyla ya da mutfak ve mini mutfak alanlarıyla direkt ilişkili olduğu görülmektedir. Dinlenme alanlarında ev konforunda yumuşak oturma elemanları (soft seating) ve sehpa (coffee table) gibi hareketli mobilyalar kullanılmaktadır (Şekil 4.59, 4.60, 4.61, 4.62 ve 4.63).

Şekil 4.59. Giriş katta bulunan dinlenme alanları / Kolektif House Maslak ofisi

Şekil 4.60. 7. Katta bulunan dinlenme alanları / Kolektif House Maslak ofisi

Doğal peyzaj elemanlarının dinlenme alanlarında farklı tasarımlar ile kullanıldığı gözlemlenmektedir. Bu açıdan mekânda, paylaşımlı ofislerde çalışanlara “doğada olma hissi” veren yeşil bitkilerin sağladığı olumlu etkiden faydalanılması biyofilik tasarım anlayışıyla uyumlu bir çözüm sağlandığı söylenebilmektedir. Ofisin genelinde olduğu gibi dinlenme alanlarında da çeşitli sanatçılar tarafından, kullanıcılara ilham vermesi amaçlanan yeşil tropik çizimler, grafitiler ve çeşitli sanat eserleri uygulanmıştır (Şekil 4.59, 4.60, 4.61, 4.62 ve 4.63).

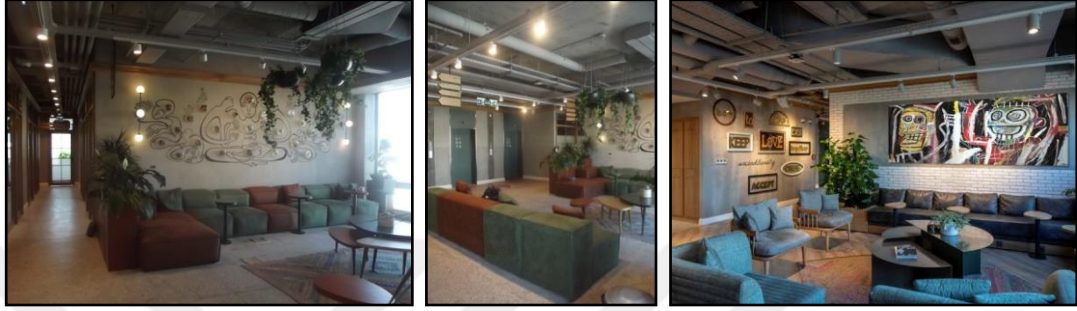

Şekil 4.61. 7. Katta bulunan dinlenme alanları/ Kolektif House Maslak ofisi

Şekil 4.62. 9. Katta bulunan dinlenme alanları / Kolektif House Maslak ofisi

Kapalı ofislerin bulunduğu çizgisel akstaki sirkülasyon alanlarında, buluşma noktası işlevine de sahip olan, ev konforunda oturma elemanların kullanıldığı dinlenme alanları tasarlanmıştır. Bu tasarım yaklaşımının, sirkülasyon alanlarının aktif kullanımını desteklediği gözlemlenmektedir (Şekil 4.62). Kolektif House Maslak ofisindeki dinlenme alanlarına ilişkin mekânsal analizler Çizelge 4.31’de sunulmaktadır.

Şekil 4.63. 10. Katta bulunan dinlenme alanları / Kolektif House Maslak ofisi

Çizelge 4.31. Kolektif House Maslak ofisindeki dinlenme alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler

KOLEKTİF HOUSE MASLAK OFİSİ			
Dinlenme Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Binanın iç kısımlarında konumlandırılabilmesi	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Yoğun sirkülasyon alanları ile direkt ilişki kurulması	+
		Mutfak-mini mutfak ile direkt ilişki kurulması	+
Mekânın sınırlarının niteliği	Açık düzende olup; kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanması ya da görsel ilişkiye olanak veren yarı açık düzende olması		+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Ev konforunda yumuşak oturma elemanları (soft seating) ve sehpa (coffee table) gibi hareketli mobilyaların kullanılması	+
		Yumuşak döşeme, yastık/minderler ile dinlenme için nişlerin tasarlanması	+
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Doğal peyzaj elemanlarının; çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması	

Çizelge 4.31. Kolektif House Maslak ofisindeki dinlenme alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler (devam)

Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Açık plan düzenine sahip mekân içerisinde akustik konfor ve görsel mahremiyet sağlayan kullanım alanlarının sunulması	+
	Mekânın kullanım olanakları	Çalışanların iş stresinden uzaklaşarak rahatlamaları için kullanımın sağlanması	+
		Plansız ve kısa süreli informal görüşmeler/ toplantılar için kullanımın sağlanması	+
		Parti ve kutlama gibi organizasyonlar için kullanımın sağlanması	+

- **Karşılama ve bekleme alanı**

Kolektif House Maslak ofisininin danışma hizmeti, bu ofisin giriş katındaki (42 Maslak yapısının 6.katı) güvenli geçiş ile ulaşılan “42 Maslak” yapısının danışma bankosunda verilmektedir. Mekânın kullanıma açıldığı ilk zamanlarda, güvenli geçiş ile ulaşılan bekleme alanından cam bölücülerle ayrılmış ortak çalışma alanının girişinde bir danışma bankosu daha bulunduğu görülmektedir (Şekil 4.64). Şu an ise bu danışma bankosunun yerinde dinlenme alanı bulunmaktadır (Şekil 4.65).

Şekil 4.64. Karşılama alanı/danışma bankosu / Kolektif House Maslak ofisi (Anonim 2016e)

Şekil 4.65. Bekleme alanı / Kolektif House Maslak ofisi

“42 Maslak” yapısının danışma bankosunun hemen yan tarafında, paylaşımlı ofis üyeleri ve ziyaretçilerin konforlu bir bekleme için kullanabildiği bir bölüm yer almaktadır. Bu bekleme alanında ergonomik koltuklar, sehpa ve mekâna özel tasarlanmış mobilyaların kullanılmaktadır. Tercih edilen bu mobilyaların dizüstü bilgisayar kullanımına olanak sağladığı görülmektedir (Şekil 4.65). Karşılama ve bekleme alanlarına ilişkin mekânsal analizler Çizelge 4.32 ve 4.33’de sunulmaktadır.

Çizelge 4.32. Kolektif House Maslak ofisindeki karşılama alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler

KOLEKTİF HOUSE MASLAK OFİSİ			
Karşılama Alanının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Binanın ana giriş bölümünde ya da kat girişinde konumlandırılması	+
		Düşey sirkülasyona (asansör ve merdiven) yakın konumda yer alması	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Bekleme alanı ile direkt ilişki kurulması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık ya da yarı açık plan düzeninde olup; kullanım alanının mobilyalarla sınırlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Mekâna özel tasarlanmış bir danışma bankosu kullanılması	+
		Danışma bankosunda görevli olan çalışan/çalışanlar için ergonomik ofis koltuklarının kullanılması	+
		Gelen/giden evrak ve postaların düzenlenip, saklanması için depolama ve raf ünitelerinin kullanılması	+
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Paylaşımlı ofisin marka kimliğini yansıtan tasarımların sağlanması	+
	Mekânın teknolojik donanımı	Paylaşımlı ofis hakkında bilgi veren, marka kimliğinin tanıtılmasını sağlayacak multimedya (ses, video, animasyon, grafik içeren görsel sunumlar) paylaşılacağı ekran vb. teknolojik ekipmanların sağlanması	-
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım olanakları	Topluluk üyeleri ve ziyaretçilerin karşılanması ve ilgili birim/kişiye yönlendirilmesi için kullanımın sağlanması	+
		Gelen/giden evrak ve postaların düzenlenip saklanması için kullanımın sağlanması	+

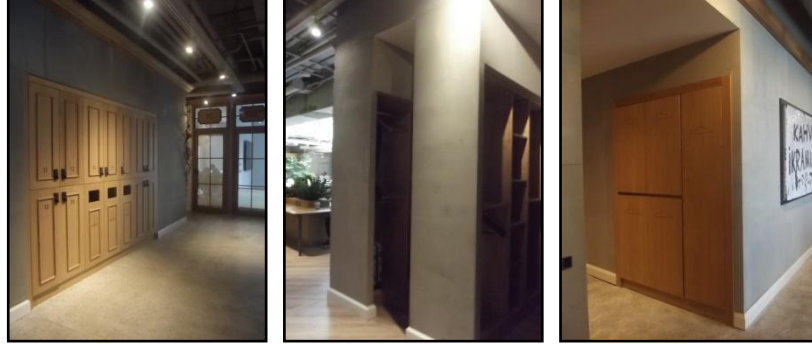
Çizelge 4.33. Kolektif House Maslak ofisindeki bekleme alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler

KOLEKTİF HOUSE MASLAK OFİSİ			
Bekleme Alanının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Binanın ana giriş bölümünde ya da kat girişinde konumlandırılması	+
		Düşey sirkülasyona (asansör ve merdiven) yakın konumda yer alması	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Karşılama alanı ile direkt ilişki kurulması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık ya da yarı açık plan düzeninde olup; kullanım alanının mobilyalarla sınırlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Ergonomik koltuklar, sehpalar ve mekâna özel tasarlanmış mobilyaların kullanılması	+
		Tercih edilen mobilyaların dizüstü bilgisayar kullanımına olanak sağlaması	+
	Mekânın teknolojik donanımı	Paylaşımlı ofis hakkında bilgi veren, marka kimliğinin tanıtılmasını sağlayacak multimedya (ses, video, animasyon, grafik içeren görsel sunumlar) paylaşılacağı ekran vb. teknolojik ekipmanların sağlanması	-
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Paylaşımlı ofisin marka kimliğini yansıtan tasarımların sağlanması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım olanakları	Ziyaretçilerin bekleme alanı için özel bir alan olarak kullanımın sağlanması	+
		Ziyaretçilerin bekleme esnasında dergi/broşür okuması, dizüstü bilgisayar veya telefon kullanması, haber ya da multimedya izlemesi için kullanımın sağlanması	+

- **Vestiyer ve kilitli dolap alanları**

Kolektif House Maslak ofisindeki vestiyer ve kilitli dolap alanları, giriş kat da dahil olmak üzere tüm ofis katlarında bulunmaktadır. Kapalı ofislerin bulunduğu çizgisel akstaki sirkülasyon alanlarında vestiyer ve kilitli dolapların konumlandırılmasının; sirkülasyon alanlarının aktif kullanımını ve çalışanlar arasındaki tesadüfi karşılaşmaları desteklediği gözlemlenmektedir. Bu vestiyer ve kilitli dolapların hepsinin ahşap malzemedir ve duvar içine gömme olarak tasarlandığı görülmektedir (Şekil 4.66).

Vestiyer ve kilitli alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler Çizelge 4.34’de ifade edilmektedir.

Şekil 4.66. Farklı ofis katlarında bulunan vestiyer ve kilitli dolap alanları / Kolektif House Maslak ofisi

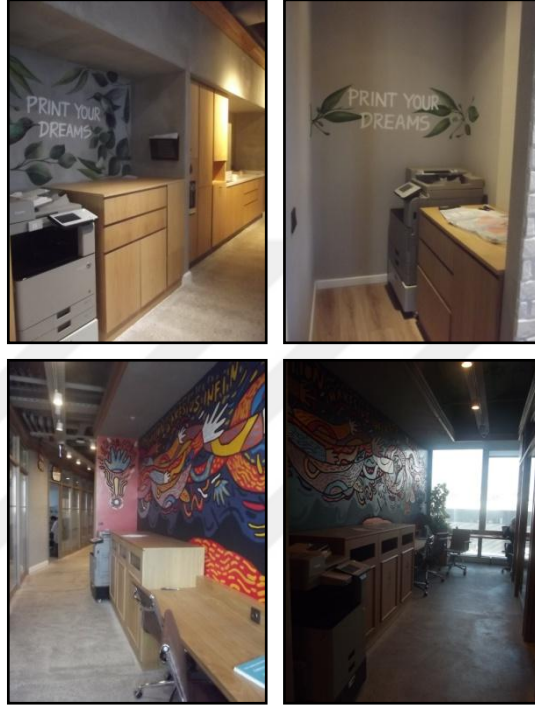
Çizelge 4.34. Kolektif House Maslak ofisindeki vestiyer ve kilitli dolap alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler

KOLEKTİF HOUSE MASLAK OFİSİ			
Vestiyer ve Kilitli Dolap Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Ofise girişine yakın, merkezi bir konumda yer alması	+
		Binanın iç kısımlarında konumlandırılabilmesi	+
Mekânsal Donatılar	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık ya da yarı açık düzende olup; kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanması	+
Mekân Kullanımı	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Mekândaki kullanıcı yoğunluğuna uygun boyutlarda tasarlanmış, güvenliği sağlamak adına kilit ya da şifre sistemiyle korunan depolama ünitelerinin kullanılması	+
	Mekânın kullanım olanakları	Çalışanların kişisel eşyalarının (dizüstü bilgisayar, cep telefonu, giysi, kişisel belgeler vb.) güvenli bir şekilde saklanması için kullanımın sağlanması	+

- **Baskı ve kopyalama alanları**

Kolektif House Maslak ofisinde, giriş kat da dahil olmak üzere tüm ofis katlarında bir baskı ve kopyalama alanı yer almaktadır. Kapalı ofislerin bulunduğu çizgisel akstaki sirkülasyon alanlarında baskı ve kopyalama alanlarının konumlandırılmasını;

sirkülasyon alanlarının aktif kullanımını ve çalışanlar arasındaki tesadüfi karşılaşmaları desteklediği gözlemlenmektedir. Ayrıca baskı ve kopyalama alanının, kilitli dolap alanı ya da mini mutfak alanları ile yakın konumlandırılmasının merkezî bir servis noktası oluşturduğu; aynı zamanda sosyal etkileşimi de destekleyen bir etki sağlayabildiği görülmektedir (Şekil 4.67).

Şekil 4.67. Farklı ofis katlarında bulunan baskı ve kopyalama alanları / Kolektif House Maslak ofisi

Baskı ve kopyalama alanlarının tamamında fotokopi makinesinin yerleştirileceği bir tezgah ya da masanın; kağıtlar, çeşitli kırtasiye araç gereçleri ve atık toplama tesisinin yerleştirileceği depolama/raf ünitelerinin kullanılmaktadır. Ayrıca ofisin genelinde olduğu gibi baskı ve kopyalama alanlarında da çeşitli sanatçılar tarafından, kullanıcılara ilham vermesi amaçlanan yeşil tropik çizimler, grafitiler ve çeşitli sanat eserleri uygulandığı gözlemlenmektedir (Şekil 4.67). Bu bölümlerin niteliğine yönelik mekânsal değerlendirmeler Çizelge 4.35’de ifade edilmektedir.

Çizelge 4.35. Kolektif House Maslak ofisindeki baskı ve kopyalama alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler

KOLEKTİF HOUSE MASLAK OFİSİ			
Baskı ve Kopyalama Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler	Açıklamalar	Analiz Sonucu	
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Dış cephe ile ilişkili konumda yer alması; manzara ve gün ışığına erişiminin sağlanması	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Mutfak-mini mutfak alanları ile yakın konumlandırılması ve sosyal/katılımcı atmosferin desteklenmesi	+
		Vestiyer ve kilitli dolap alanı ile yakın konumlandırılarak, merkezî bir servis alanı oluşturulması	+
		Dikkat ve konsantrasyon problemleri nedeniyle, açık ya da yarı açık çalışma alanlarıyla dolaylı ilişki kurulması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık ya da yarı açık plan düzeninde olup; kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Fotokopi makinesinin yerleştirileceği bir tezgah ya da masanın kullanılması	+
		Kağıtlar, çeşitli kırtasiye araç gereçleri ve atık toplama tesisinin yerleştirileceği tezgah, masa ve depolama/raf ünitelerinin kullanılması	+
	Mekânın teknolojik donanımı	Baskı, tarama ve kopyalama özelliklerine sahip fotokopi makinesi kullanımının sağlanması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım olanakları	Belge yazdırma, tarama ve kopyalama ihtiyaçları için kullanımın sağlanması	+

- **Teras ve ofis bahçeleri**

Kolektif House Maslak ofisinde, 7. katta ortak çalışma alanından rahatça ulaşılabilen merkezî bir konumda yer alan iki adet teras bulunmaktadır. Bu alanlarda dış mekân kullanımına uygun gövde, kaplamaya sahip masa, sehpa ve oturma elemanlarının sağlandığı görülmektedir. Ayrıca doğal peyzaj elemanları çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılmaktadır (Şekil 4.68). Kullanım alanının niteliğine yönelik mekânsal değerlendirmeler Çizelge 4.36'da ifade edilmektedir.

Şekil 4.68. Teras / Kolektif House Maslak ofisi

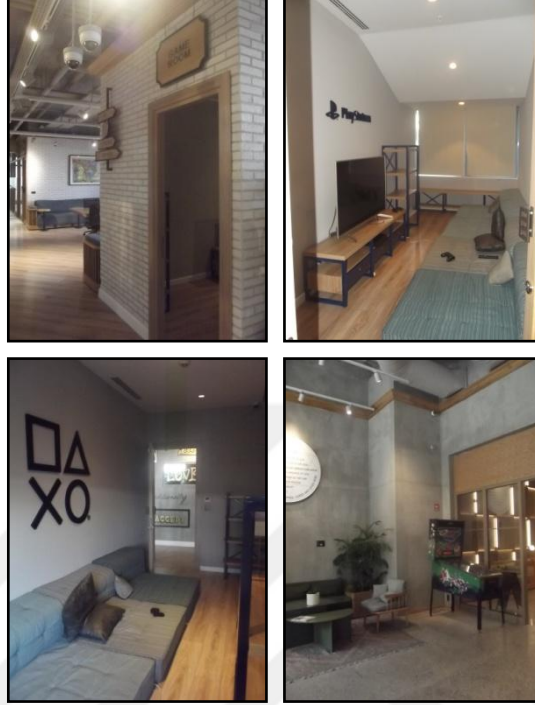
Çizelge 4.36. Kolektif House Maslak ofisindeki teras ve ofis bahçesine yönelik mekânsal değerlendirmeler

KOLEKTİF HOUSE MASLAK OFİSİ			
Teras ve Ofis Bahçelerinin Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Ortak kullanım alanlarından rahatça ulaşılabilen, merkezi bir konumda yer alması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık plan düzeninde olup; kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Dış mekân kullanımına uygun gövde, kaplamaya sahip masa, sehpa ve oturma elemanlarının sağlanması	+
		Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak sağlanması	+
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Doğal peyzaj elemanlarının; çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Masa düzenlerinin yeniden yapılandırılabilmesinin mekânsal esnekliğe olanak sağlaması	+
	Mekânın kullanım olanakları	Çalışanların dışarda olma, nefes alma hissi ile iş stresinden uzaklaşıp, motive olmasına olanak sağlanması	+
		Doğaçlama ya da planlı etkileşim ve fikir alışverişine olanak sağlanması	+

- **Oyun alanları**

Kolektif House Maslak ofisinde giriş katta dinlenme alanları, kafe ve ortak çalışma alanı ile direkt ilişkili konumda oyun makineleri bulunmaktadır. Ayrıca 9.katta, video oyunları için oyun konsolu, ev konforunda minderler ve tv'nin kullanıcılara sunulduğu

bir oyun odası bulunmaktadır (Şekil 4.69). Kullanım alanlarının niteliğine yönelik mekânsal değerlendirmeler Çizelge 4.37’de ifade edilmektedir.

Şekil 4.69. Oyun odası ve giriş katta bulunan oyun alanı / Kolektif House Maslak ofisi

Çizelge 4.37. Kolektif House Maslak ofisindeki oyun alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler

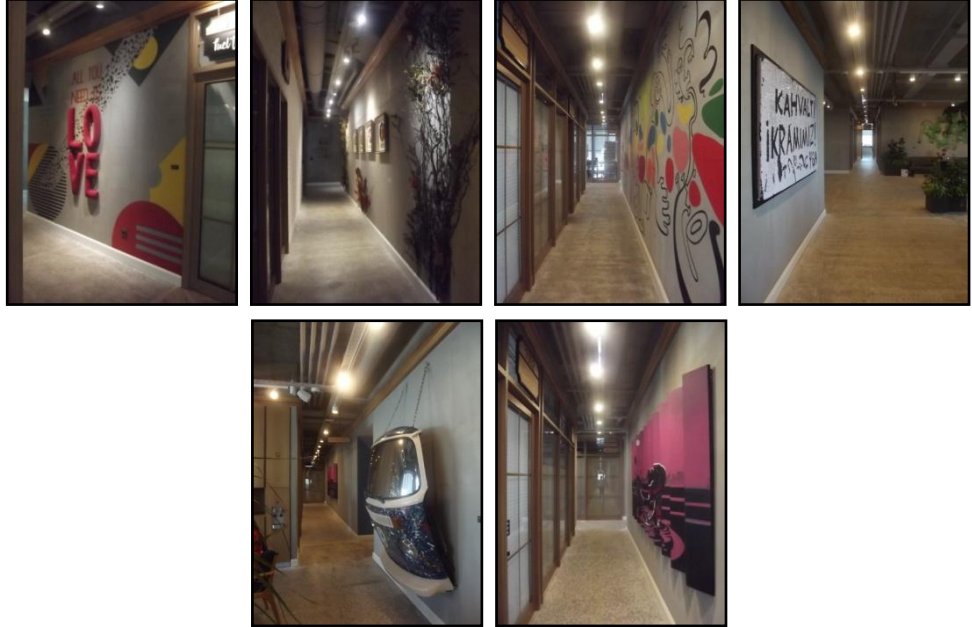
KOLEKTİF HOUSE MASLAK OFİSİ			
Oyun Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler	Açıklamalar	Analiz Sonucu	
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Binanın iç kısımlarında konumlandırılabilirliği	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Mutfak-mini mutfak alanları ile yakın konumlandırılması	+
		Dikkat ve konsantrasyon problemleri nedeniyle, ortak çalışma alanları ile dolaylı ilişki kurulması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık plan düzeninde olup kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanabilirliği	-
		Görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılık sağlanabilirliği	-
		Görsel ilişkiye olanak vermeyen nitelikte kapalılık sağlanabilirliği	+

Çizelge 4.37. Kolektif House Maslak ofisindeki oyun alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler (devam)

Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Masa oyunlarının sunulduğu mekânlarda ekstra mobilya kullanıma ihtiyaç yokken, video oyunları sunuluyorsa ev konforunda oturma elemanları sağlanması	+
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Doğal peyzaj elemanlarının; çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması	-
	Mekânın teknolojik altyapısı	Akustik tavan, ses emici özellikte bölücü panelve zemin malzemesi ya da ses maskeleyme gibi yöntemler ile ses yalıtımının sağlanması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım olanakları	Rahatlama, dinlenme, oyun oynama ve sosyalleşme için kullanımın sağlanması	+

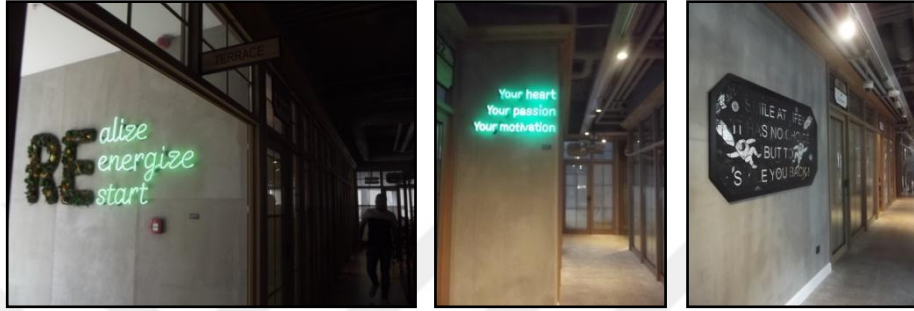
- **Sirkülasyon alanları**

Kolektif House Maslak ofisinde, sirkülasyon alanlarının aktif kullanıma olanaklı ve kimi zaman çalışma ortamının devamı niteliğinde tasarlanmış alanlar olduğu görülmektedir (Şekil 4.70).

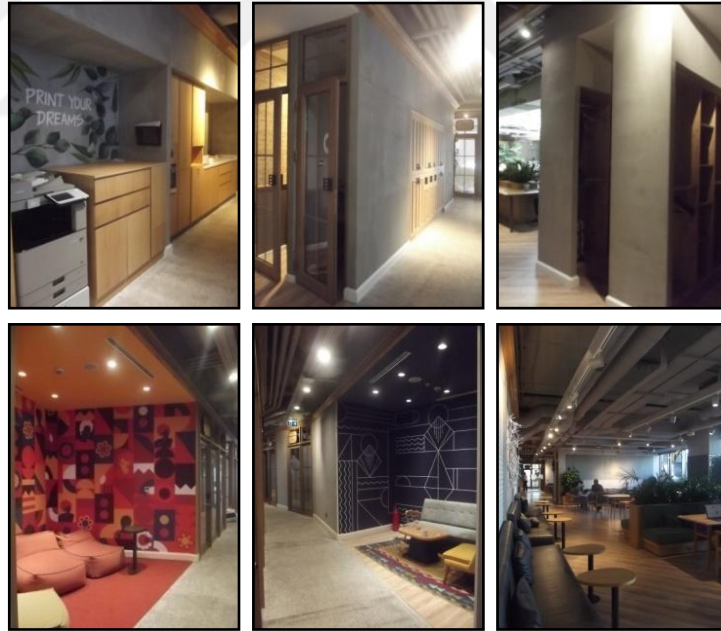

Şekil 4.70. Çeşitli sanatçıların çalışmalarının sergilendiği sirkülasyon alanları / Kolektif House Maslak ofisi

Sirkülasyon alanlarındaki duvar yüzeylerinde Kolektif House kurumsal kimliği ve yansıtılmak istenen dinamik ruh ile örtüşen, kullanıcıların motivasyonunu arttırmaya yönelik sloganlar ile yeşil bitkilerle oluşturulmuş dikey bahçe tasarımları bulunduğu görülmektedir. Ayrıca sirkülasyon alanlarındaki duvar yüzeyleri çeşitli genç sanatçılara ait sanat eserlerinin sergilendiği alanlar olarak değerlendirilmektedir (Şekil 4.70 ve 4.71).

Şekil 4.71. Çeşitli sanatçılara ait, çalışanları motive edici alıntılar içeren çalışmaların sergilendiği sirkülasyon alanları / Kolektif House Maslak ofisi

Şekil 4.72. Baskı alanı, vestiyer, kilitli dolap alanı ve dinlenme alanı kullanımının sağlandığı sirkülasyon alanları / Kolektif House Maslak ofisi

Maslak ofisindeki sirkülasyon alanlarında aynı zamanda baskı/kopyalama alanı, bekleme alanı, dinlenme alanı, açık toplanma alanı, çalışma alanı ve mini mutfak alanı (kitchenette) olarak kullanımın sağlandığı görülmektedir (Şekil 4.72). Ayrıca

kullanıcıların mekânlar arasındaki hareketinde belirleyici olan sirkülasyon alanlarında çeşitli yönlendirme (tabela) tasarımları gerçekleştirilmiştir (Şekil 4.73). Kullanım alanının niteliğine yönelik mekânsal değerlendirmeler Çizelge 4.38’de ifade edilmektedir.

Şekil 4.73. Sirkülasyon alanlarındaki yönlendirme tasarımları / Kolektif House Maslak ofisi

Çizelge 4.38. Kolektif House Maslak ofisindeki sirkülasyon alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler

KOLEKTİF HOUSE MASLAK OFİSİ			
Sirkülasyon Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler	Açıklamalar	Analiz Sonucu	
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Sirkülasyon alanlarının tüm mekânları /fonksiyonları birbirine bağlayarak, ofis katları boyunca devam eden alanlar olması	+
		Genellikle ana girişteki karşılama alanından sonra kat holleri boyunca doğrusal bir aksta (tarak düzeni) devam eden düzende tasarlanması	+
		Dış cephe ile ilişkili konumda yer alabilmesi; manzara ve gün ışığına erişimin sağlanabilmesi	+
		Binanın iç kısımlarında konumlandırılabilmesi	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Dikkat ve konsantrasyon problemleri nedeniyle, yoğun sirkülasyon alanları ile açık ya da yarı açık çalışma alanları arasında dolaylı ilişki kurulması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık plan düzeninde olup; kullanım alanlarının mobilyalarla ve diğer mekânların duvarları/bölücükleri ile sınırlanması	+

Çizelge 4.38. Kolektif House Maslak ofisindeki sirkülasyon alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler (devam)

Mekânsal Donatılar	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Açık/anlaşılır tabelalar ve çeşitli yönlendirme tasarımlarıyla, kullanıcıların bina içinde yollarını kolay bulmasının sağlanması	+
		Doğal peyzaj elemanlarının; çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması	+
		Sanat eserleri, motive edici alıntılar ve marka kimliğini yansıtan tanıtım materyallerinin sergilenmesi	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Açık plan düzeninde olan mekânda akustik ve görsel mahremiyetin belirli bir düzeyde sağlanabilmesi için; akustik tavan, ses emici özellikte bölücü panel ve zemin malzemesi ya da ses maskeleye gibi yöntemlerin kullanılması	+
	Mekânın kullanım olanakları	Ofis katlarında dolaşıma; kullanıcıların bina içinde yatay ve düşey hareketine olanak sağlaması	+
		Fonksiyonlar ve izole mekânlar arasında ilişkiyi/bağlantıyı sağlaması	+
		Mekân yeterince geniş ise; baskı/kopyalama alanı, bekleme alanı, dinlenme alanı, açık toplanma ve çalışma alanı ve mini mutfak alanı (kitchenette) olarak kullanımın sağlanması	+
	Sergileme alanı olarak kullanımın sağlanması	+	

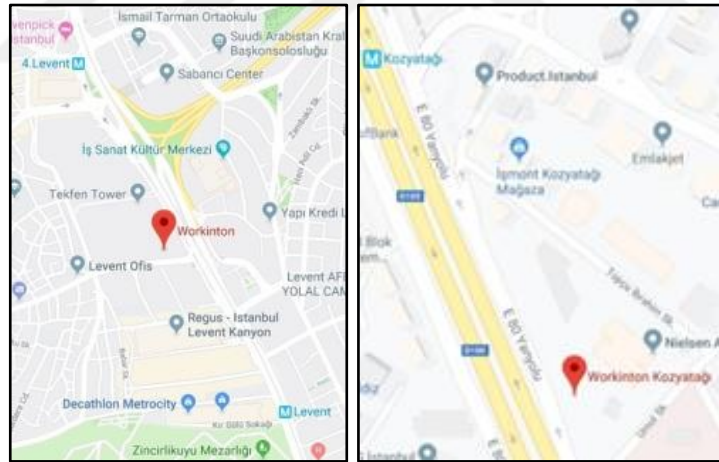
4.2. Workinton

Workinton; 2012 yılında, ofis-kafe yaklaşımının Türkiye'deki öncüsü olarak Gökhan Beydoğan tarafından 'Urban Station' adıyla kurulmuştur. 2015 yılında ise 'Workinton' olarak yenilenmiştir. Güncel olarak; İstanbul'da 12, Ankara'da 2, İzmir'de 1, Bursa'da 1 ve Katar'da 1 adet olmak üzere toplamda 17 adet Workinton şubesi bulunmaktadır. Ülkemizde, en geniş ağa sahip olan ve en eski paylaşımlı ofistir (Anonim 2019e).

'İyi çalışanlar ülkesi' sloganıyla yola çıkan Workinton paylaşımlı ofislerinde hedef; üyelerin tam donanımlı bir çalışma ortamında, farklı insanlarla sosyal etkileşim ve işbirliği fırsatı yakalayabilmesidir. Tüm şubelerde kullanıcılara, konforlu bir çalışma ortamı sunmak için; 7/24 erişim, hızlı internet, temizlik, güvenlik, kilitli dolap, kargo

karşılama, sekreterlik, çay/kahve ve ikramlar sunulmaktadır. Ayrıca her hafta, üyeler arasındaki etkileşimi geliştirmek adına etkinlikler düzenlenmektedir (Anonim 2019e).

Workinton; günümüzün hızlı değişen dinamiklerine ayak uydurabilmek adına, çıkabilecek yeni çalışma trendlerine hazırlı olmayı hedeflemektedir. Bu bağlamda, üye profili küçük işletmelerden büyük firmalara, freelance ve mobil çalışanlara kadar değişen; farklı disiplinlerden kişilerin beraber çalıştığı, işbirlikleri gerçekleştirebildiği bir çalışma mekânı ve mekânın ötesinde bir topluluk olma anlayışı ile temellendirilmiştir. Belirtilen anlayış çerçevesinde, Workinton ofisleri tasarlanmadan önce, ortak çalışma alanının (co-working alanı) dinamizmini yansıtan bir kurumsal kimlik oluşturulması amaçlanmıştır. Kurumsal kimliğin ilk olarak, Workinton-Levent199 şubesinde uygulandığı ve yeni açılacak şubeler için örnek teşkil etmekte olduğu belirtilmektedir. (Anonim 2015f). Tez çalışması kapsamında WorkintonLevent 199 ve Kozyatağı AND ofisleri incelenmiştir. Bu bölümde analiz sonucu ulaşılan bulgular sunulmaktadır.

Şekil 4.74. Workinton Levent 199 ve Kozyatağı AND ofislerinin kent içindeki konumları

4.2.1. Levent 199 ofisi mekân analizi

Ofis, Levent 199 Plaza'nın -1. ve -2. katı olmak üzere iki katında yer alması sebebiyle Workinton – Levent 199 adını almıştır. Workinton ofisinin giriş katı, Levent 199

yapısının -1.katı olan kattır. Bu Workinton şubesinin iç mekân tasarımı EOX Mimarlık'a aittir. 2015 yılında gerçekleştirilmiş projede; toplam kullanım alanı 2700 m²'dir. Şubede uygulanan kurumsal kimlik; açılacak diğer şubeler için örnek teşkil edecek olması bakımından önemli görülmüştür. Kurumsal kimlik oluşturulurken, kullanıcıların çalışma ortamındaki anlık ya da sürekli her türlü ihtiyacı analiz edilmiştir. Bu analizler ekseninde; Workinton - Levent 199'daki mekânlar ve mobilyalar, bireysel çalışmayı ve takım oyununu motive edecek şekilde, farklı kullanıcıların taleplerini karşılayacak esneklikte tasarlanmıştır (Anonim 2015f).

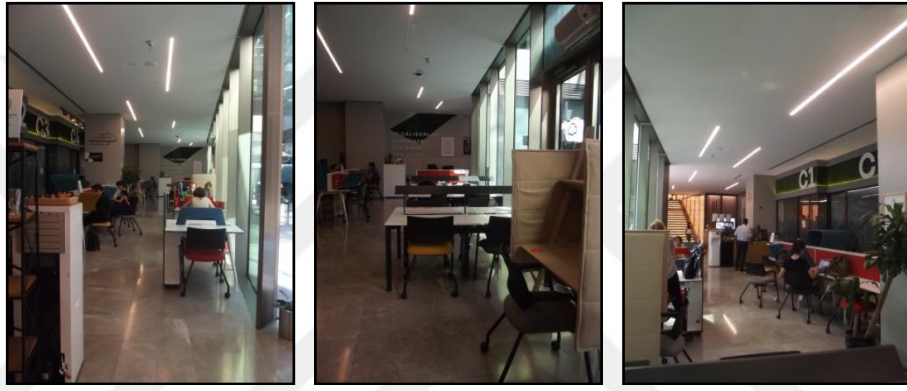
Workinton Levent 199 ofisinin mekânsal analizi; ortak çalışma alanları, kapalı ofisler, toplantı odaları, açık toplanma alanları, etkinlik alanı, mini mutfak, kafe, dinlenme alanları, karşılama ve bekleme alanı, vestiyer ve kilitli dolap alanları, baskı ve kopyalama alanları, ofis bahçesi (avlu), oyun alanı ve sirkülasyon alanları başlıkları altında gerçekleştirilmektedir. Analizlerde, belirtilen mekânların tezin üçüncü bölümünde tanımlanan tasarım kriterleri açısından uygunluğu incelenmektedir. Bulgular, çizelgeler üzerinde ifade edilmekte; temel bölümlerin zemin kat ve bodrum kat yerleşim düzeni içerisindeki konumu plan üzerindeki incelemelerle sunulmakta ve bu bilgiler fotoğraflarla desteklenmektedir. Yerleşim düzeni üzerindeki analizler gerçekleştirilirken Workinton Levent 199 ofisinin plan çizimlerine Arkitera Mimarlık Arşivi'nden ulaşılmıştır.

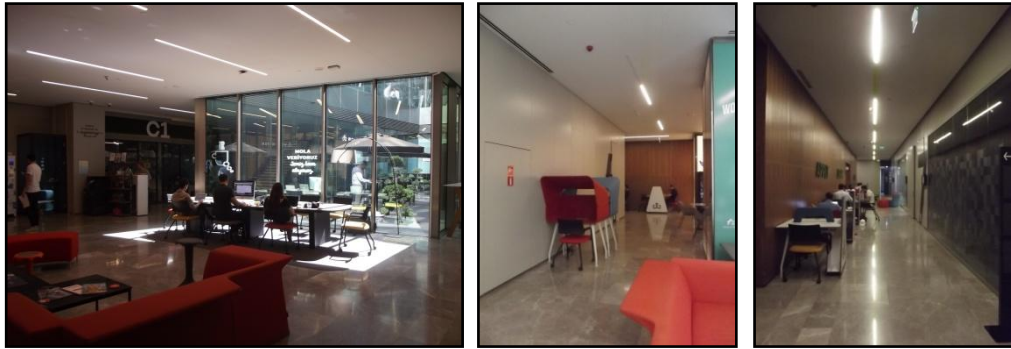
Şekil 4.75. Workinton Levent 199 ofisi giriş kat ve -2. kat planları üzerinde fonksiyon analizi

- **Ortak çalışma alanları**

Workinton Levent 199 ofisinde giriş katta (Levent 199 yapısının -1.katı) ve -2. katta ortak çalışma alanları bulunmaktadır. -2.katta bulunan ortak çalışma alanlarından iç avluya ve gün ışığına erişim sağlanırken; zemin katta bulunan ortak çalışma alanlarında pencere açıklığı bulunmadığından gün ışığına erişim sağlanamamaktadır. Ortak çalışma alanlarından manzara ve gün ışığına direkt erişimin sağlanması; çalışanlara verimliliği destekleyecek ferah ve aydınlık bir ortamın sunulması açısından önem taşımaktadır (Şekil 4.76, 4.77, 4.78, 4.79 ve 4.80).

Şekil 4.76. -2. katta bulunan ortak çalışma alanları ve bireysel kullanım için tasarlanmış çalışma birimleri / Workinton Levent 199 ofisi

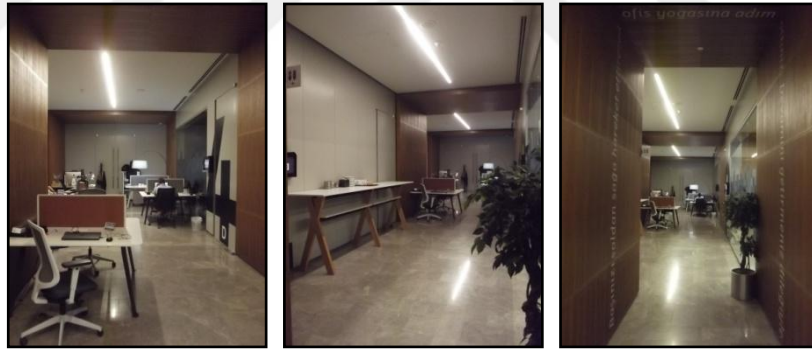
Şekil 4.77. -2. katta bulunan ortak çalışma alanları ve bireysel kullanım için tasarlanmış çalışma birimleri / Workinton Levent 199 ofisi

Workinton Levent 199 ofisinde zemin kat ve -1. kattaki ortak çalışma alanlarında, mekânda bağımsız duran bireysel masalar ve topluluk masaları ile birbirleriyle birleşik olarak tasarlanmış çalışma birimleri bulunmaktadır. Mekânda kullanılan tüm bu masa sistemleri, farklı ihtiyaçları karşılayacak şekilde farklı tiplerde kurgulanabilmektedir ve

tüm masalarda priz gruplarına erişim sağlanmaktadır. Ayrıca ortak çalışma alanlarında ergonomik çalışma sandalyeleri ve depolama üniteleri de (keson) bulunmaktadır. Genel ofis mekânının dinamik yapısına uygun canlı renklerde tercih edilen çalışma sandalyeleri ve çalışma istasyonlarındaki renkli bölücüler mekânda yalın ve görsel bütünlüğe sahip hakim olmasını sağlamıştır. (Şekil 4.76, 4.77, 4.78, 4.79 ve 4.80).

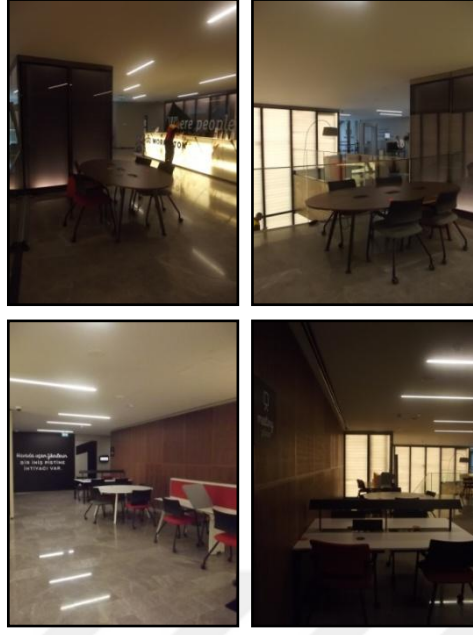

Şekil 4.78. Workinton'un kurumsal kimliğine uygun olarak, bireysel kullanım için tasarlanmış çalışma birimleri / Workinton Levent 199 ofisi

Şekil 4.79. -2. katta bulunan bir ortak çalışma alanı / Workinton Levent 199 ofisi

Paylaşımli ofis üyelerinin esnek ve verimli çalışmasına olanak sağlayan ortak çalışma alanlarında, özellikle -2.kattaki çalışma alanlarında, kullanıcılar açık alandaki ortak çalışma alanlarından daha izole olan sirkülasyon alanlarındaki çalışma istasyonlarını da tercih edebilmektedir. Koridorlarda ki bu çalışma alanlarında, modüler çalışma masaları ve sandalyeleri kullanılmıştır (Şekil 4.79). Workinton Levent 199 ofisindeki ortak çalışma alanlarının niteliğine yönelik mekânsal değerlendirmeler Çizelge 4.39'da ifade edilmektedir.

Şekil 4.80. Giriş katta bulunan ortak çalışma alanları / Workinton Levent 199 ofisi

Çizelge 4.39. Workinton Levent 199 ofisindeki ortak çalışma alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler

WORKINTON LEVENT 199 OFİSİ			
Ortak Çalışma Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Dış cephe ile ilişkili konumda yer alması; manzara ve gün ışığına erişimin sağlanması	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Mutfak-mini mutfak ile direkt ilişki kurulması	+
		Dikkat ve konsantrasyon problemleri nedeniyle, yoğun sirkülasyon alanı ve baskı-kopyalama alanı ile dolaylı ilişki kurulması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık plan düzeninde olup; kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Kişiselleştirilebilir masa, ergonomik çalışma sandalyesi, depolama ve raf ünitesi içeren çalışma birimleri sağlanması	+
		Çalışma birimlerinin mekânda birbirinden bağımsız bireysel masalar ya da topluluk masaları biçiminde, birleşik ya da duvar ile bağlantılı sabit çalışma yüzeyleri olarak tasarlanması	+
		Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak veren çalışma yüzeylerinin sağlanması	+
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Doğal peyzaj elemanlarının, çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için farklı tasarımlar ile kullanılması	+

Çizelge 4.39. Workinton Levent 199 ofisindeki ortak çalışma alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler (devam)

Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Masa düzenlerinin yeniden yapılandırılabilmesinin mekânsal esnekliğe olanak sağlaması	+
		Masa düzenlerinde, hem etkileşimi artıracak şekilde yüz yüze hem de konsantrasyonu artıracak şekilde sırt sırta gibi farklı seçenekler sunulması	+
		Açık plan düzenine sahip mekân içerisinde akustik konfor ve görsel mahremiyet sağlayan kullanım alanlarının sunulması	+
	Mekânın kullanım olanakları	Doğaçlama ya da planlı etkileşim ve fikir alışverişine olanak sağlanması	+
		Ortak araştırma ve geliştirme gibi hem konstrasyon hem işbirliği gerektiren işler için kullanımın sağlanması	+
		Atölye benzeri bir ortam gerektiren yaratıcı çalışmalar için kullanımın sağlanması	+
		Az konsantrasyon gerektiren bireysel çalışmalar için kullanımın sağlanması	+

- **Kapalı ofisler**

Workinton Levent 199 ofisinde hazır ofis hizmet verilen kapalı ofisler -2.katta bulunmaktadır. Bu mekânlar, genellikle kurumsal firmaların ya da birden fazla çalışanı olan startupların tercih ettiği 2 ila 10 kişi kapasiteli mekânlardır. Ortak çalışma ve mini mutfak alanıyla görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılığa sahip bu kapalı ofislerde, -2.katta yer almalarından dolayı camlı bir cephe olmadığından manzara ve gün ışığına erişim sağlanamamaktadır. Kapalı ofislerde, kişiselleştirilebilir masa, ergonomik çalışma sandalyesi ve depolama üniteleri (keson) bulunmaktadır (Şekil 4.81).

Şekil 4.81. -1. katta bulunan kapalı ofisler / Workinton Levent 199 ofisi

Toplantı odalarının da esneklik yaklaşımıyla tasarlanması, kullanıcıların istekleri doğrultusunda toplantı odalarının hazır ofise çevrilmesine olanak sağlamaktadır. Workinton Levent 199 ofisindeki kapalı ofislere yönelik mekânsal değerlendirmeler Çizelge 4.40'ta ifade edilmektedir.

Çizelge 4.40. Workinton Levent 199 ofisindeki kapalı ofislere yönelik mekânsal değerlendirmeler

WORKINTON LEVENT 199 OFİSİ			
Kapalı Ofislerin Mekânsal Analizi			
Kriterler	Açıklamalar	Analiz Sonucu	
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Dış cephe ile ilişkili konumda yer alması; manzara ve gün ışığına erişimin sağlanması	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Dikkat ve konsantrasyon problemleri nedeniyle, yoğun sirkülasyon alanı ve diğer açık alanlar ile dolaylı ilişki kurulması	+
		Ses yalıtımı sağlandığı takdirde, yoğun sirkülasyon alanı ve diğer açık alanların yakınına yerleştirilebilmesi	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılık sağlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Kişiselleştirilebilir masa, ergonomik çalışma sandalyesi, depolama ve raf ünitesi ile misafir koltuğu içeren çalışma birimleri sağlanması	+
		Çalışma birimlerinin mekânda birbirinden bağımsız bireysel masalar ya da topluluk masaları biçiminde, birleşik ya da duvar ile bağlantılı sabit çalışma yüzeyleri olarak tasarlanması	+
		Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak veren çalışma yüzeylerinin sağlanması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Masa düzenlerinin yeniden yapılandırılabilmesinin mekânsal esnekliğe olanak sağlaması	+
		Masa düzenlerinde, hem etkileşimi artıracak şekilde yüz yüze hem de konsantrasyonu artıracak şekilde sırt sırta gibi farklı seçenekler sunulması	+
		Ses yalıtımının sağlanması	+
	Mekânın kullanım olanakları	Bir, iki, üç ya da daha fazla kişi için kullanımın sağlanması	+
		Doğaçlama ya da planlı etkileşim ve fikir alışverişine olanak sağlanması	+
		Ortak araştırma ve geliştirme gibi hem konsantrasyon hem işbirliği gerektiren işler için kullanımın sağlanması	+
		Atölye benzeri bir ortam gerektiren yaratıcı çalışmalar için kullanımın sağlanması	+

- **Toplantı odaları**

Workinton Levent 199 ofisindeki büyük toplantı odaları, ofisin giriş ve -2. katlarında yer almaktadır (Şekil 83 ve Şekil 4.84). Bu paylaşımlı ofisteki en küçük toplantı odası ise 7 m² alan boyutuna sahip olan C3 isimindeki toplantı odasıdır. Bu oda dışındaki tüm toplantı odaları “büyük toplantı odası” olarak kabul edilmektedir. Workinton Levent 199 ofisindeki tüm toplantı odalarının isim, boyut ve farklı oturma düzenlerindeki kişi kapasiteleri Şekil 4.83’te ifade edilmektedir.

	Alan	Min-max kişi	U düzen	Grup düzen	Sınıf düzen	Tiyatro düzen	Board düzen
A0	27m ²	max 8	—	—	—	—	12
A3	32m ²	min 10	—	—	—	—	10
A4	78m ²	min 30 - max 50	30	25	25	50	—
A5	42m ²	min 16 - max 20	16	—	16	20	—
A6	53m ²	min 16 - max 20	16	—	16	20	—
B1	64m ²	min 20 - max 30	20	20	20	30	—
B2	105m ²	min 30 - max 80	30	30	30	80	—
B1-B2	170m ²	min 30 - max 150	30	30	40	150	—
B2-B3	170m ²	min 50 - max 150	60	50	70	150	—
B1-B2-B3	235m ²	min 50 - max 250	50	70	100	250	—
B3	64m ²	min 20 - max 40	21	21	20	40	—
B5	53m ²	min 16 - max 40	18	16	20	40	—
B6	55m ²	min 16 - max 40	18	16	20	40	—
B8	42m ²	min 10 - max 20	12	12	10	20	—
C3	7m ²	max 2	—	—	—	—	2
D1	64m ²	min 25 - max 50	30	25	25	50	—
D2	46m ²	min 25 - max 50	16	—	16	20	—
D3	78m ²	min 25 - max 50	30	25	25	50	—
D4	46m ²	min 25 - max 50	16	—	16	20	—

U düzen	Grup düzen	Sınıf düzen	Tiyatro düzen	Board düzen

Şekil 4.82. Toplantı odalarının boyutları, kişi kapasiteleri ve kullanımı sağlanabilen farklı oturma düzenleri / Workinton Levent 199 ofisi (Anonim 2019e)

Workinton Kozyatağı AND ofisindeki toplantı odalarının herbirinde farklı toplantı kurgularına olanak sağlayan, tekerlekli toplantı masası modülleri ve ergonomik çalışma sandalyeleri bulunmaktadır. Ayrıca toplantılar sırasında katılımcıların yaratıcılığını destekleyecek beyaz yazı tahtalarının kullanımı sağlanmakta; projeksiyon için en az bir

uygun duvar yüzeyi ve perde ile ses sistemi gibi gerekli teknolojik alt yapılar sağlanmaktadır (Şekil 4.83 ve 4.84).

Şekil 4.83. -1. katta bulunan farklı oturma düzenlerine göre uyarlanabilen bir toplantı odası / Workinton Levent 199 ofisi

Workinton Levent 199 ofisindeki tüm toplantı odaları esnek mobilyalar ile farklı toplantı türleri için yapılandırmalara (tiyatro, sunum, eğitim, U-düzeni vb.) olarak sağlamaktadır (Şekil 4.82, 4.83 ve 4.84). Bu odaların her birinde, toplantı katılımcılarına çay-kahve ya da atıştırmalık ikramı için hazırlık yapılmasına katkı sağlayacak depolama ve raf üniteleri bulunmaktadır (Şekil 4.84). Ayrıca B1 (64 m²), B2 (105 m²) ve B3 (64 m²) nolu toplantı odaları kayar katlanır bölücüler sayesinde birleştirilerek 170 m²'lik ve 235 m²'lik büyük toplantı alanları elde edilebilmektedir. Bu bölümlerin mekânsal niteliğine yönelik incelemeler Çizelge 4.41'de sunulmaktadır.

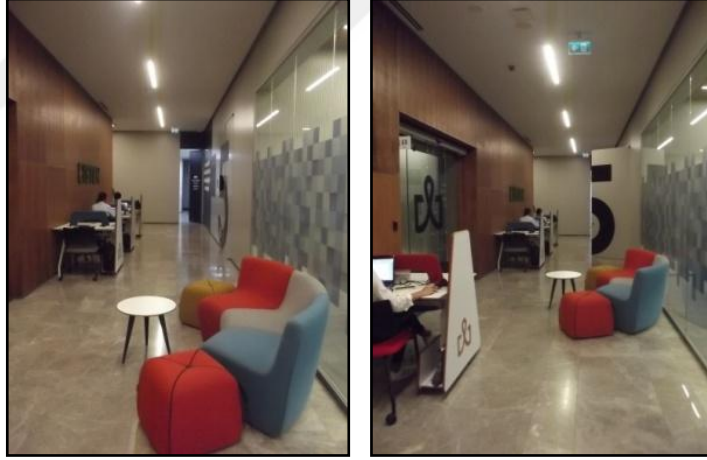
Şekil 4.84. Zemin katta bulunan farklı oturma düzenlerine göre uyarlanabilen bir toplantı odası / Workinton Levent 199 ofisi

Çizelge 4.41. Workinton Levent 199 ofisindeki büyük toplantı odalarına yönelik mekânsal değerlendirmeler

WORKINTON LEVENT 199 OFİSİ			
Büyük Toplantı Odalarının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Dış cephe ile ilişkili konumda yer alması; manzara ve gün ışığına erişiminin sağlanması	-
		Düşey sirkülasyonun yer aldığı (asansör ve merdiven) kat girişi bölümüne konumda yer alması	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Mutfak-mini mutfak ile dolaylı ilişki kurulması	+
		Dinlenme alanı ya da geniş bir sirkülasyon alanıyla dolaylı ilişki kurulması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılığın sağlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Genellikle beş ila on ikilik (daha fazla kişi kapasiteli de olabilmektedir) toplantı masası ve ergonomik oturma elemanlarının sağlanması	+
		Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak veren çalışma yüzeylerinin sağlanması	+
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Yaratıcılığı ve yenilikçiliği (inovasyon) destekleyen nitelikte yazı tahtası, beyaz tahtalar, akıllı tahta gibi öğelerin sağlanması	+
	Mekânın teknolojik donanımı	Sunum ve video konferanslar için gerekli teknolojik ekipmanların sağlanması	+
		Projeksiyon için en az bir duvar yüzeyinin uygun olması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Ekstra alan ve esnek mobilyalar ile, farklı toplantı türleri için yapılandırılmalara (tiyatro, kabare, at nalı / sunum, eğitim, U-düzeni) olanak sağlanması	+
		Katlanır bölücüler ile mekânın daha küçük odalara dönüştürülebilmesi	+
	Mekânın kullanım olanakları	Gruplarla planlı toplantılar için kullanımın sağlanması	+
		Gizli toplantılar ve sunumlar için kullanımın sağlanması	+
		Esnek şekilde tasarlandığında, beyin fırtınası alanı olarak kullanımın sağlanması	+
		Kapalı ofis mekânları yetersiz olduğunda, ekipler için çalışma alanı olarak da kullanımın sağlanması	+

- **Açık toplanma alanları**

Workinton Levent 199 ofisinde, sirkülasyon alanları üzerinde ve ortak çalışma alanları dahilinde informal toplantılara olanak sağlayan açık toplanma alanları bulunmaktadır. Bu açık toplanma alanları ofisin giriş katında ve -2.katında bulunmaktadır. Bu alanlarda iki tip yumuşak döşemeli oturma elemanı modülü kullanılmaktadır. Bunlardan biri kırmızı renkte olup, kolçakları sehpa (servis alanı) olarak da kullanılabilen bir oturma grubudur. Mekânda kullanılan bir diğer oturma grubu ise kırmızı, gri ve mavi renkli modüllerden oluşan koltuktur. Ayrıca yumuşak döşemeli sandalye ve puflar da açık toplanma alanlarında kullanılan diğer oturma elemanları olarak karşımıza çıkmaktadır (Şekil 4.85, 4.86 ve 4.87). Workinton Levent 199 ofisindeki açık toplanma alanları için gerçekleştirilen mekânsal analizlere ilişkin değerlendirmeler, Çizelge 4.42 ve 4.43'te sunulmaktadır.

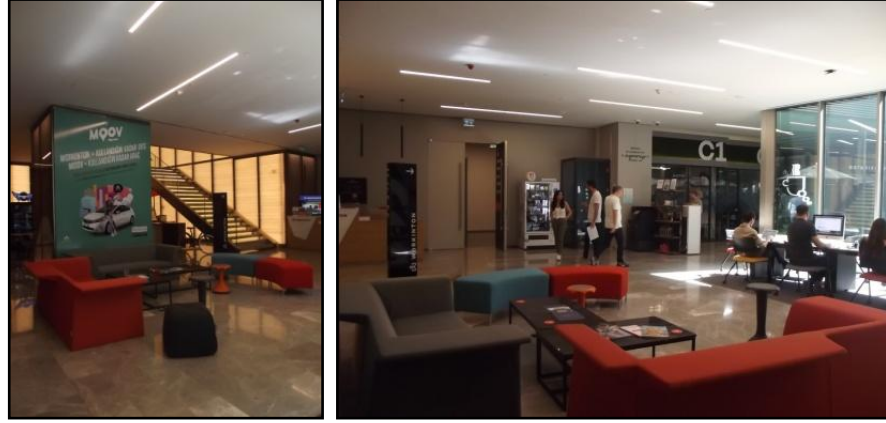
Şekil 4.85. Zemin katta bulunan küçük toplanma alanları / Workinton Levent 199 ofisi

Çizelge 4.42. Workinton Levent 199 ofisindeki küçük toplanma alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler

WORKINTON LEVENT 199 OFİSİ			
Küçük Toplanma Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Binanın iç kısımlarında konumlandırılabilmesi	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Mutfak-mini mutfak ve sirkülasyon alanları gibi destek mekânlarıyla ile direkt ilişki kurulması	+
		Ortak çalışma alanlarıyla direkt ilişki kurulması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık ya da yarı açık düzende olup; genellikle kullanım alanlarının mobilyalarla ya da orta yükseklikte bölücülerle sınırlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Küçük görüşmeler için kullanıma uygun masa/sehpa, ve rahat, yumuşak döşemeli –ev konforunda-oturma elemanlarının sağlanması	+
		Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak sağlanması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım olanakları	Kısa süreli ve gizli olmayan görüşmeler/ toplantılar için kullanımın sağlanması	+
		Görüşmeler için kullanılmadığında informal çalışma alanı olarak kullanımın sağlanması	+
		Görüşmeler için kullanılmadığında bekleme ya da dinlenme alanı olarak kullanımın sağlanması	+

Şekil 4.86. Giriş katta bulunan büyük toplanma alanları / Workinton Levent 199 ofisi

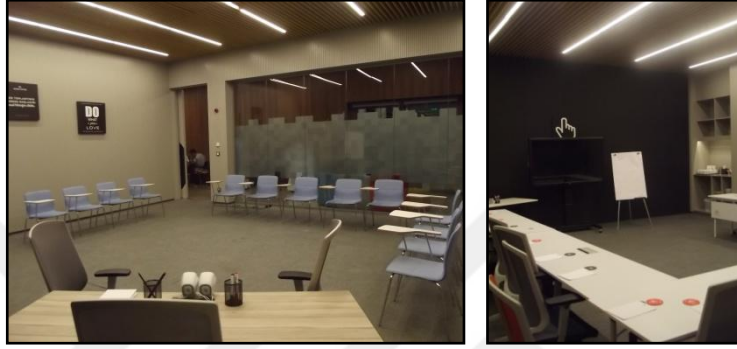
Şekil 4.87. -2. katta bulunan büyük toplanma alanları / Workinton Levent 199 ofisi

Çizelge 4.43. Workinton Levent 199 ofisindeki büyük toplanma alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler

WORKINTON LEVENT 199 OFİSİ			
Büyük Toplanma Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Binanın iç kısımlarında konumlandırılabilmesi	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Mutfak-mini mutfak ve sirkülasyon alanları gibi destek mekânlarıyla ile direkt ilişki kurulması	+
		Ortak çalışma alanlarıyla direkt ilişki kurulması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık ya da yarı açık düzende olup; genellikle kullanım alanlarının mobilyalarla ya da orta yükseklikte bölücülerle sınırlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Katılımcı sayısının fazla olduğu görüşmeler için kullanıma uygun masa ve rahat, yumuşak döşemeli –ev konforunda-oturma elemanlarının sağlanması	+
		Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak sağlanması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Ekstra alan ve uyarlanabilir mobilya kullanımının, farklı toplantı yapılandırmalarına olanak sağlayarak, mekânsal esnekliğe (sunum, eğitim, U Düzeni vb.)	-
	Mekânın kullanım olanakları	Katılımcı sayısının fazla olduğu informal -gizli olmayan-görüşme ve toplantılar için kullanımın sağlanması	+
		Görüşmeler için kullanılmadığında informal çalışma alanı olarak kullanımın sağlanması	+
		Parti ve kutlama gibi organizasyonlar için kullanımın sağlanması	+

- **Etkinlik alanları**

Workinton Levent 199 ofisinde açık etkinlik alanı bulunmamaktadır. -2. katta bulunan ve etkinlik alanı olarak kullanılan toplantı odalarının tümü, sirkülasyon alanlarıyla görsel ilişkiye olanak veren bir kapalılıkta, cam bölücüler kullanılarak tasarlanmıştır. Workinton Levent 199 ofisindeki etkinlik alanları giriş ve -1.katta yer almaktadır (Şekil 4.88). Bu bölüme yönelik mekânsal değerlendirmeler Çizelge 4.44’te sunulmaktadır.

Şekil 4.88. -2. katta bulunan etkinlik alanları / Workinton Levent 199 ofisi

Çizelge 4.44. Workinton Levent 199 ofisindeki etkinlik alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler

WORKINTON LEVENT 199 OFİSİ			
Etkinlik Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Dış cephe ile ilişkili konumda yer alması; manzara ve gün ışığına erişimin sağlanması	-
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Mutfak-mini mutfak ve dinlenme alanları ile dolaylı ilişki kurulması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık düzende, mobilyalarla kullanım alanının sınırlanması ya da diğer mekânlarla görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılık sağlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Ergonomik koltuklar, ofis sandalyeleri, amfi oturma alanları ve topluluk masaları gibi uyarlanabilir ve modüler mobilyaların kullanılması	+
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Doğal peyzaj elemanlarının; çalışanların ve etkinlik katılımcılarının doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması	-
		Mekânın özgünlüğünü artıran çeşitli sanat eserlerinin kullanılması	-
	Mekânın teknolojik donanımı	Etkinliklerde kullanılacak projektör, perde, akıllı tahta gibi teknolojik ekipmanların sağlanması	+

Çizelge 4.44. Workinton Levent 199 ofisindeki etkinlik alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler (devam)

Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Ekstra alan ve uyarlabilir mobilya kullanımının, farklı etkinlik yapılandırmalarına olanak sağlaması (tiyatro, sunum, kokteyl, eğitim, U Düzeni vb.)	+
	Mekânın kullanım olanakları	Lansman etkinlikleri için topluluk üyeleri ya da dışarıdan kişi/firmalara kullanım olanağının sağlanması	+
		Eğitim, sunum ve toplantılar için topluluk üyeleri ya da dışarıdan kişi/firmalara kullanım olanağının sağlanması	+
		Film gösterimleri, pilates ve yoga çalışmaları gibi sosyal etkinliklerin, topluluk üyeleri için kullanımının sağlanması	+

- **Mini mutfak**

Workinton Levent 199 ofisi içerisinde -2.katta dinlenme alanı, ortak çalışma alanı ve yoğun sirkülasyon alanı ile direkt ilişkili olan bir mini mutfak alanı yer almaktadır. Çalışanlara atıştırmalık ve çay-kahve hizmetinin sunulması için tasarlanan bu alanlarda, yiyecek ve içeceklerin hazırlanabilmesi için tezgah alanı, araç gereç ve kuru gıdaların depolanabilmesi için çok amaçlı dolap ve raf üniteleri tasarlanmıştır. Ayrıca su sebili ile çay ve kahve makineleri de çalışanların kullanımına sunulmuştur (Şekil 4.89). Bu bölüme ilişkin mekânsal analizler Çizelge 4.45'te sunulmaktadır.

Şekil 4.89. -2. katta bulunan mini mutfak alanı / Workinton Levent 199 ofisi

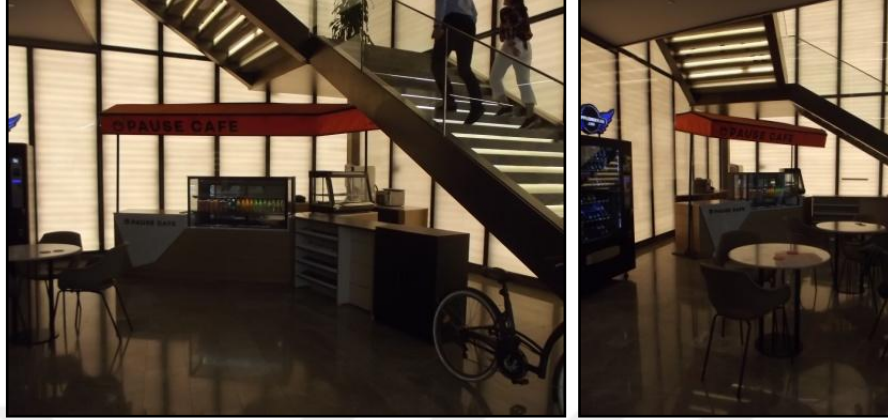
Çizelge 4.45. Workinton Levent 199 ofisindeki mini mutfak alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler

WORKINTON LEVENT 199 OFİSİ			
Mini Mutfak Alanının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Binanın iç kısımlarında konumlandırılabilmesi	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Dinlenme alanı ve yoğun sirkülasyon alanlarıyla direkt ilişki kurulması	+
		Toplantı alanları ile dolaylı ilişki kurulması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık plan düzeninde olup; kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Yiyecek ve içeceklerin hazırlanabilmesi için tezgah alanı sağlanması	+
		Araç gereç ve kuru gıdaların depolanabilmesi için çok amaçlı dolap ve raf üniteleri sağlanması	+
		Sosyal etkileşimi artırabilecek merkezî bir masanın sağlanması	+
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Doğal peyzaj elemanlarının; çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması	-
	Mekânın teknolojik donanımı	Boyut ve sayıları mekân kapasitesi ile kullanıcı yoğunluğuna göre değişkenlik gösterebilecek buzdolabı, mikrodalga fırın, elektrikli su ısıtıcısı, kahve makinesi ve bulaşık makinesinin sağlanması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım olanakları	Çay, kahve ve çeşitli atıştırmalıkların ücretsiz ve genellikle sınırsız sağlanması	+
		Topluluk üyeleri arasındaki etkileşimi ve bağı kuvvetlendiren tesadüfi karşılaşmalar için kullanılabilir olması	+

- **Kafe**

Workinton Levent 199 ofisi içerisinde -2. katta firmanın kurumsal kimliğini yansıtacak şekilde tasarlanmış bir kafe bölümü yer almaktadır. Bu kafe alanının, düşey sirkülasyonla ilişkili bir bölgede konumlandırıldığı görülmektedir (Şekil 4.90). Açık plan düzeninde tasarlanan Pause Cafe, ofis mekânı içerisinde kullanıcılar için alternatif bir mekân olmuştur. Workinton işletmesinin sunmuş olduğu ücretsiz atıştırmalık

ikramlarına ek olarak kafe alanında çeşitli yiyecek-İçecek alternatifleri ücret karşılığı üyelere sunulmaktadır.

Şekil 4.90. -2. katta bulunan “Pause Cafe”/ Workinton Levent 199 ofisi

Pause Cafe bölümünde sabit mobilya olarak ise servis tezgâhı ile çok amaçlı dolap ve raf üniteleri bulunmaktadır. Kafe alanında bulunan servis tezgahı ile karşılama alanındaki danışma bankosunun, ahşap, mermer ve metal malzemelerin kullanıldığı aynı dilde bir tasarıma sahip olduğu görülmektedir (Şekil 4.90). Bu kafe alanına ilişkin mekânsal analizler Çizelge 4.46’da sunulmaktadır.

Çizelge 4.46. Workinton Levent 199 ofisindeki kafe alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler

WORKINTON LEVENT 199 OFİSİ			
Kafe Alanının Mekânsal Analizi			
Kriterler	Açıklamalar	Analiz Sonucu	
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Düşey sirkülasyonun yer aldığı (asansör ve merdiven) kat girişi bölümüne yakın konumda yer alması	+
		Dış cephe ile ilişkili konumda yer alması; manzara ve gün ışığına erişimin sağlanması	-
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Ortak çalışma ve dinlenme alanları ile dolaylı ilişki kurulması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık plan düzeninde olup; kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanabilmesi	+
	Görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılık sağlanabilmesi	-	

Çizelge 4.46. Workinton Levent 199 ofisindeki kafe alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler (devam)

Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Sabit mobilya olarak servis tezgahı ile çok amaçlı dolap ve raf ünitelerinin sağlanması	+
		Mekân kapasitene göre düzenlenen masa ve ergonomik koltuk/sandalyelerin sağlanması	+
		Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak sağlanması	+
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Doğal peyzaj elemanlarının; çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması	-
	Mekânın teknolojik donanımı	Boyut ve sayıları mekân kapasitesi ile kullanıcı yoğunluğuna göre değişkenlik gösterebilecek buzdolabı, mikrodalga fırın, elektrikli su ısıtıcısı, kahve makinesi ve bulaşık makinesinin sağlanması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Masa düzenlerinin yeniden yapılandırılabilmesinin mekânsal esnekliğe olanak sağlaması	+
	Mekânın kullanım olanakları	Çay, kahve, atıştırmalıklar ve yemek çeşitlerinin ücret karşılığında sağlanması	+
		Plansız ve kısa süreli informal görüşmeler/ toplantılar için kullanımın sağlanması	+
		Az konsantrasyon gerektiren bireysel çalışmalar için kullanımın sağlanması	+

- **Dinlenme alanları**

Workinton Levent 199 ofisi içerisinde zemin katta ve ve -1.katta çeşitli büyüklük ve nitelikte dinlenme alanları yer almaktadır. Dinlenme alanlarında, çok amaçlı ve esnek kullanıma olanak sağlayan mobilyalar kullanılmaktadır Bir oturma grubunun kolçakları sehpa (servis alanı) ve sırt kısmındaki dışarıya doğru uzayan bölüm çalışma alanı olarak da kullanılabilir. Mekânda kullanılan bir diğer oturma grubu ise uyarlanabilir modüllerden oluşmaktadır. Ayrıca yumuşak döşemeli mavi renkte sandalye ve farklı renkleri kullanılan puflar da açık toplanma alanlarındaki diğer oturma elemanları olarak karşımıza çıkmaktadır (Şekil 4.91). Bu bölümlere ilişkin mekânsal analizler Çizelge 4.47'de sunulmaktadır.

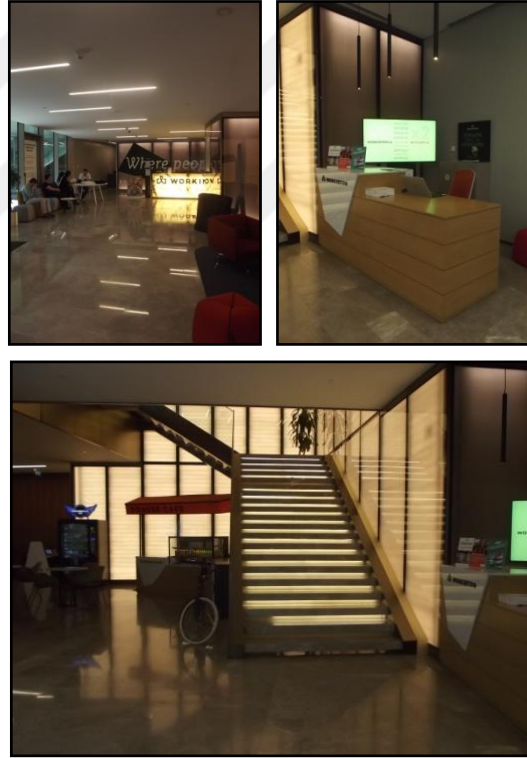
Şekil 4.91. Zemin katta -1. katta bulunan dinlenme alanı / Workinton Levent 199 ofisi

Çizelge 4.47. Workinton Levent 199 ofisindeki dinlenme alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler

WORKINTON LEVENT 199 OFİSİ			
Dinlenme Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Binanın iç kısımlarında konumlandırılabilmesi	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Yoğun sirkülasyon alanları ile direkt ilişki kurulması	+
		Mutfak-mini mutfak ile direkt ilişki kurulması	+
Mekânın sınırlarının niteliği	Açık düzende olup; kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanması ya da görsel ilişkiye olanak veren yarı açık düzende olması	+	
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Ev konforunda yumuşak oturma elemanları (soft seating) ve sehpa (coffee table) gibi hareketli mobilyaların kullanılması	+
		Yumuşak döşeme, yastık/minderler ile dinlenme için nişlerin tasarlanması	-
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Doğal peyzaj elemanlarının; çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması	-
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Açık plan düzenine sahip mekân içerisinde akustik konfor ve görsel mahremiyet sağlayan kullanım alanlarının sunulması	-
	Mekânın kullanım olanakları	Çalışanların iş stresinden uzaklaşarak rahatlamaları için kullanımın sağlanması	+
		Plansız ve kısa süreli informal görüşmeler/ toplantılar için kullanımın sağlanması	+
		Parti ve kutlama gibi organizasyonlar için kullanımın sağlanması	+

- **Karşılama ve bekleme alanı**

Workinton Levent 199 ofisi içerisinde giriş katta, ana giriş bölümünde ve -2. kat girişinde karşılama ve bekleme için tasarlanmış birer bölüm yer almaktadır (Şekil 4.92 ve 4.93). Binanın ana girişinden güvenli geçişle ulaşılan karşılama alanında, mermer görünümlü pleksi malzeme ve gizli aydınlatma kullanılarak tasarlanmış bir büyük danışma bankosu bulunmaktadır. Bu bankonun arka tarafındaki duvar yüzeyinde firmanın “İyi Çalışanlar Ülkesi” anlamına gelen marka sloganı “Where people work, beter” yer almaktadır (Şekil 4.92). Karşılama alanının hemen yakınında konumlandırılmış olan bekleme alanında kullanılan oturma grupları ve aydınlatma elemanları mekânın genelindeki dinamik atmosferi yansıtmaktadır (bkz. Şekil 4.93).

Şekil 4.92. Giriş katta bulunan ana karşılama alanı ve -2. katta bulunan karşılama alanı / Workinton Levent 199 ofisi

Ofisin -2.kat girişinde, merdivenin hemen solunda, mekânın genel tasarım diline uygun olan ahşap ve mermer malzemenin kullanıldığı bir danışma bankosu bulunmaktadır. Bu banko üzerinde, Workinton hakkında bilgi veren, marka kimliğinin tanıtılmasını

sağlayan multimedya ların paylaşıldığı bir ekranın bulunduğu görülmektedir (Şekil 4.92). Bu bölümlere ilişkin mekânsal analizler Çizelge 4.48 ve 4.49’da sunulmaktadır.

Şekil 4.93. Giriş katta ve -2. katta bulunan bekleme alanları / Workinton Levent 199 ofisi

Çizelge 4.48. Workinton Levent 199 ofisindeki karşılama alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler

WORKINTON LEVENT 199 OFİSİ			
Karşılama Alanının Mekânsal Analizi			
Kriterler	Açıklamalar	Analiz Sonucu	
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Binanın ana giriş bölümünde ya da kat girişinde konumlandırılması	+
		Düşey sirkülasyona (asansör ve merdiven) yakın konumda yer alması	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Bekleme alanı ile direkt ilişki kurulması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık ya da yarı açık plan düzeninde olup; kullanım alanının mobilyalarla sınırlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Mekâna özel tasarlanmış bir danışma bankosu kullanılması	+
		Danışma bankosunda görevli olan çalışan/çalışanlar için ergonomik ofis koltuklarının kullanılması	+
		Gelen/giden evrak ve postaların düzenlenip, saklanması için depolama ve raf ünitelerinin kullanılması	-
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Paylaşımlı ofisin marka kimliğini yansıtan tasarımların sağlanması	+
	Mekânın teknolojik donanımı	Paylaşımlı ofis hakkında bilgi veren, marka kimliğinin tanıtılmasını sağlayacak multimedya ların (ses,video, animasyon, grafik içeren görsel sunumlar) paylaşılacağı ekran vb. teknolojik ekipmanların sağlanması	+

Çizelge 4.48. Workinton Levent 199 ofisindeki karşılama alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler (devam)

Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım olanakları	Topluluk üyeleri ve ziyaretçilerin karşılanması ve ilgili birim/kişiye yönlendirilmesi için kullanımın sağlanması	+
		Gelen/giden evrak ve postaların düzenlenip saklanması için kullanımın sağlanması	+

Çizelge 4.49. Workinton Levent 199 ofisindeki bekleme alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler

WORKINTON LEVENT 199 OFİSİ			
Bekleme Alanının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Binanın ana giriş bölümünde ya da kat girişinde konumlandırılması	+
		Düşey sirkülasyona (asansör ve merdiven) yakın konumda yer alması	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Karşılama alanı ile direkt ilişki kurulması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık ya da yarı açık plan düzeninde olup; kullanım alanının mobilyalarla sınırlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Ergonomik koltuklar, sehpa ve mekâna özel tasarlanmış mobilyaların kullanılması	+
		Tercih edilen mobilyaların dizüstü bilgisayar kullanımına olanak sağlaması	+
	Mekânın teknolojik donanımı	Paylaşımlı ofis hakkında bilgi veren, marka kimliğinin tanıtılmasını sağlayacak multimedya (ses, video, animasyon, grafik içeren görsel sunumlar) paylaşılacağı ekran vb. teknolojik ekipmanların sağlanması	+
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Paylaşımlı ofisin marka kimliğini yansıtan tasarımların sağlanması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım olanakları	Ziyaretçilerin bekleme alanı için özel bir alan olarak kullanımın sağlanması	+
		Ziyaretçilerin bekleme esnasında dergi/broşür okuması, dizüstü bilgisayar veya telefon kullanması, haber ya da multimedya izlemesi için kullanımın sağlanması	+

- **Vestiyer ve kilitli dolap alanı**

Workinton Levent 199 ofisindeki vestiyer ve kilitli dolap alanı, -2. katta bulunmaktadır. Bu kilitli dolapların gövdesi renkli metal malzemeden tasarlanmış ve boyut olarak çalışanların kişisel eşyalarını saklayabilecekleri şekilde düzenlenmiştir (Şekil 4.94). Vestiyer ve kilitli alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler Çizelge 4.50’de sunulmaktadır.

Şekil 4.94. -2. katta bulunan vestiyer ve kilitli dolap alanı / Workinton Levent 199 ofisi

Çizelge 4.50. Workinton Levent 199 ofisindeki vestiyer ve kilitli dolap alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler

WORKINTON LEVENT 199 OFİSİ			
Vestiyer ve Kilitli Dolap Alanının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Ofise girişine yakın, merkezî bir konumda yer alması	+
		Binanın iç kısımlarında konumlandırılabilmesi	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık ya da yarı açık düzende olup; kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Mekândaki kullanıcı yoğunluğuna uygun boyutlarda tasarlanmış, güvenliği sağlamak adına kilit ya da şifre sistemiyle korunan depolama ünitelerinin kullanılması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım olanakları	Çalışanların kişisel eşyalarının (dizüstü bilgisayar, cep telefonu, giysi, kişisel belgeler vb.) güvenli bir şekilde saklanması için kullanımın sağlanması	+

- **Baskı ve kopyalama alanları**

Workinton Levent 199 ofisinde -2. katta bir baskı ve kopyalama alanı yer almaktadır. Bu alanın mini mutfak alanıyla yan yana konumlandırılmış olmasının, sosyal etkileşimi desteklediği görülmektedir. Mini mutfak alanının raf ünitesi ile yan yana konumlandırılmış ve bir fotokopi makinesinden oluşan bu alanda, fotokopi makinesinin yerleştirileceği tezgah ya da masanın kullanılmadığı görülmektedir. Ayrıca kağıtlar, çeşitli kırtasiye araç gereçleri ve atık toplama ünitesinin yerleştirileceği tezgah, masa ve depolama/raf ünitelerinin de kullanılmadığı dikkat çekmektedir (Şekil 4.95). Bu bölümün niteliğine yönelik mekânsal değerlendirmeler Çizelge 4.51’de ifade edilmektedir.

Şekil 4.95. -2. katta bulunan mini mutfak alanı ile yan yana düzenlenmiş baskı ve kopyalama alanı / Workinton Levent 199 ofisi

Çizelge 4.51. Workinton Levent 199 ofisindeki baskı ve kopyalama alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler

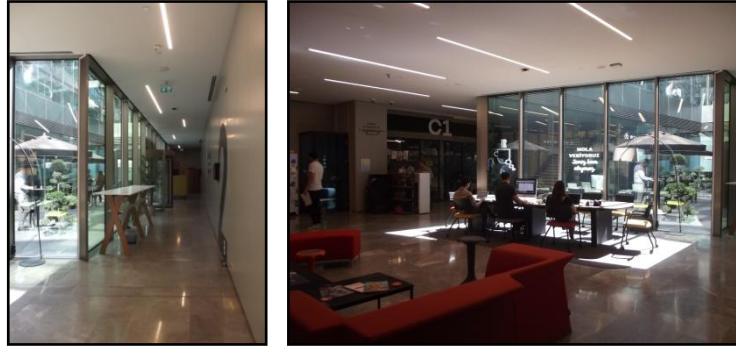
WORKINTON LEVENT 199 OFİSİ			
Baskı ve Kopyalama Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Dış cephe ile ilişkili konumda yer alması; manzara ve gün ışığına erişimin sağlanması	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Mutfak-mini mutfak alanları ile yakın konumlandırılması ve sosyal/katılımcı atmosferin desteklenmesi	+
		Vestiyer ve kilitli dolap alanı ile yakın konumlandırılarak, merkezî bir servis alanı oluşturulması	-
		Dikkat ve konsantrasyon problemleri nedeniyle, açık ya da yarı açık çalışma alanlarıyla dolaylı ilişki kurulması	-
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık ya da yarı açık plan düzeninde olup; kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanması	+

Çizelge 4.51. Workinton Levent 199 ofisindeki baskı ve kopyalama alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler (devam)

Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Fotokopi makinesinin yerleştirileceği bir tezgah ya da masanın kullanılması	-
		Kağıtlar, çeşitli kırtasiye araç gereçleri ve atık toplama tesisinin yerleştirileceği tezgah, masa ve depolama/raf ünitelerinin kullanılması	-
	Mekânın teknolojik donanımı	Baskı, tarama ve kopyalama özelliklerine sahip fotokopi makinesi kullanımının sağlanması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım olanakları	Belge yazdırma, tarama ve kopyalama ihtiyaçları için kullanımın sağlanması	+

- **Ofis bahçesi**

Workinton Levent 199 ofisinde, -2. katta yer alan iç avlu, ortak çalışma alanından rahatça ulaşılabilen, merkezî bir konumda yer almaktadır. Dört tarafı cam cephe olan bu avluda, yeşil bitkilerle ferah ve keyifli bir bahçe yaratılmıştır. Ayrıca bu alanda, dış mekân kullanımına uygun gövde ve kaplamaya sahip masa, sehpa ile oturma elemanlarının sağlandığı görülmektedir. (Şekil 4.96).

Şekil 4.96. -2. katta bulunan iç avlu / Workinton Levent 199 ofisi

Bu iç avlu kullanıcıların sosyal etkileşimlerini desteklerken; Workinton'un kurumsal kimliği ile örtüşen, aydınlık, ferah ve dinamik bir ortak çalışma alanı yaratılmasını sağlamaktadır (Şekil 4.96). Kullanım alanının niteliğine yönelik mekânsal değerlendirmeler Çizelge 4.52'de ifade edilmektedir.

Çizelge 4.52. Workinton Levent 199 ofisindeki ofis bahçesine (iç avlu) yönelik mekânsal değerlendirmeler

WORKINTON LEVENT 199 OFİSİ			
Ofis Bahçesinin Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Ortak kullanım alanlarından rahatça ulaşılabilen, merkezi bir konumda yer alması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık plan düzeninde olup; kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Dış mekân kullanımına uygun gövde, kaplamaya sahip masa, sehpa ve oturma elemanlarının sağlanması	+
		Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak sağlanması	+
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Doğal peyzaj elemanlarının; çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Masa düzenlerinin yeniden yapılandırılabilmesinin mekânsal esnekliğe olanak sağlaması	+
	Mekânın kullanım olanakları	Çalışanların dışarda olma, nefes alma hissi ile iş stresinden uzaklaşıp, motive olmasına olanak sağlanması	+
		Doğaçlama ya da planlı etkileşim ve fikir alışverişine olanak sağlanması	+

- **Oyun alanı**

Workinton Levent 199 ofisinde, zemin katta langırt ve hava hokeyi gibi masa oyunları içeren bir oyun alanı bulunmaktadır (Şekil 4.97). Bu oyun alanı, ofisin ana girişindeki güvenlik bölümünün hemen yanında bulunduğundan; ortak çalışma alanları ve dinlenme alanlarıyla ilişkisinin zayıf olduğu görülmektedir. Kullanım alanının niteliğine yönelik mekânsal değerlendirmeler Çizelge 4.53’de ifade edilmektedir.

Şekil 4.97. Zemin katta bulunan oyun alanı / Workinton Levent 199 ofisi

Çizelge 4.53. Workinton Levent 199 ofisindeki oyun alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler

WORKINTON LEVENT 199 OFİSİ			
Oyun Alanının Mekânsal Analizi			
Kriterler	Açıklamalar		Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Binanın iç kısımlarında konumlandırılabilmesi	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Mutfak-mini mutfak alanları ile yakın konumlandırılması	-
		Dikkat ve konsantrasyon problemleri nedeniyle, ortak çalışma alanları ile dolaylı ilişki kurulması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık plan düzeninde olup kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanabilmesi	+
		Görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılık sağlanabilmesi	-
		Görsel ilişkiye olanak vermeyen nitelikte kapalılık sağlanabilmesi	-
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Masa oyunlarının sunulduğu mekânlarda ekstra mobilya kullanıma ihtiyaç yokken, video oyunları sunuluyorsa ev konforunda oturma elemanları sağlanması	+
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Doğal peyzaj elemanlarının; çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması	-
	Mekânın teknolojik altyapısı	Akustik tavan, ses emici özellikte bölücü panel ve zemin malzemesi ya da ses maskeleye gibi yöntemler ile ses yalıtımının sağlanması	-
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım olanakları	Rahatlama, dinlenme, oyun oynama ve sosyalleşme için kullanımın sağlanması	+

- **Sirkülasyon alanları**

Workinton Levent 199 ofisinde, sirkülasyon alanlarının aktif kullanıma olanaklı ve çalışma ortamının devamı niteliğinde tasarlanmış alanlar olduğu görülmektedir (Şekil 4.98, 4.99, 4.100 ve 4.101).

Şekil 4.98. -2. katta bulunan sirkülasyon alanları / Workinton Levent 199 ofisi

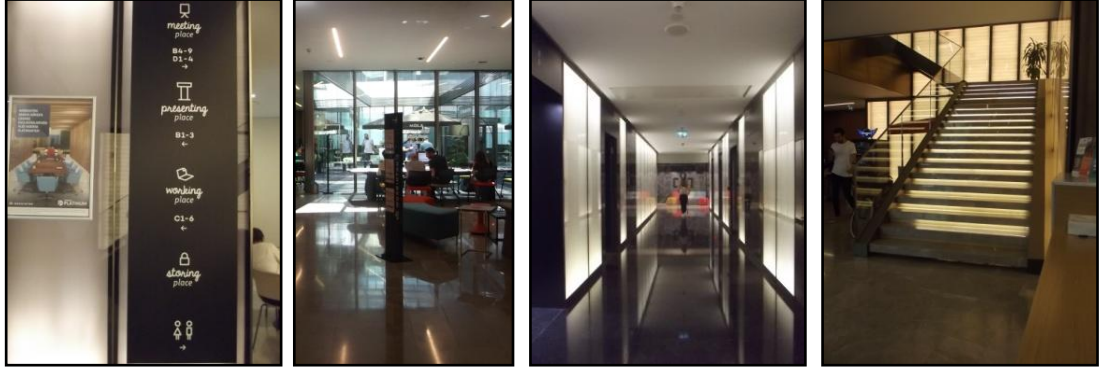

Şekil 4.99. Giriş katta bulunan sirkülasyon alanları / Workinton Levent 199 ofisi

Sirkülasyon alanlarındaki duvar yüzeylerinde Workinton kurumsal kimliğini yansıtan, kullanıcıların motivasyonunu arttırmaya yönelik sloganlar ile yeşil bitkilerle oluşturulmuş dikey bahçe tasarımları bulunduğu görülmektedir (Şekil 4.100). Ayrıca kullanıcıların mekânlar arasındaki hareketinde belirleyici olan sirkülasyon alanlarında çeşitli yönlendirme (tabela) tasarımları gerçekleştirilmiştir (bkz. Şekil 4.101). Bu kullanım alanlarının niteliğine yönelik mekânsal değerlendirmeler Çizelge 4.54’te sunulmaktadır.

Şekil 4.100. Sirkülasyon alanlarında bulunan, çalışanları motive edici alıntılar ve Workinton kurumsal kimliğini yansıtan grafik öğeleri / Workinton Levent 199 ofisi

Şekil 4.101. Sirkülasyon alanlarında bulunan yönlendirme tasarımları ve düşey sirkülasyon alanları / Workinton Levent 199 ofisi

Çizelge 4.54. Workinton Levent 199 ofisindeki sirkülasyon alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler

WORKINTON LEVENT 199 OFİSİ			
Sirkülasyon Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler	Açıklamalar	Analiz Sonucu	
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Sirkülasyon alanlarının tüm mekânları /fonksiyonları birbirine bağlayarak, ofis katları boyunca devam eden alanlar olması	+
		Genellikle ana girişteki karşılama alanından sonra kat holleri boyunca doğrusal bir aksta (tarak düzeni) devam eden düzende tasarlanması	+
		Dış cephe ile ilişkili konumda yer alabilmesi; manzara ve gün ışığına erişiminin sağlanabilmesi	-
		Binanın iç kısımlarında konumlandırılabilmesi	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Dikkat ve konsantrasyon problemleri nedeniyle, yoğun sirkülasyon alanları ile açık ya da yarı açık çalışma alanları arasında dolaylı ilişki kurulması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık plan düzeninde olup; kullanım alanlarının mobilyalarla ve diğer mekânların duvarları/bölücüleri ile sınırlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Açık/anlaşılır tabelalar ve çeşitli yönlendirme tasarımlarıyla, kullanıcıların bina içinde yollarını kolay bulmasını sağlanması	+
		Doğal peyzaj elemanlarının; çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması	-
		Sanat eserleri, motive edici alıntılar ve marka kimliğini yansıtan tanıtım materyallerinin sergilenmesi	-

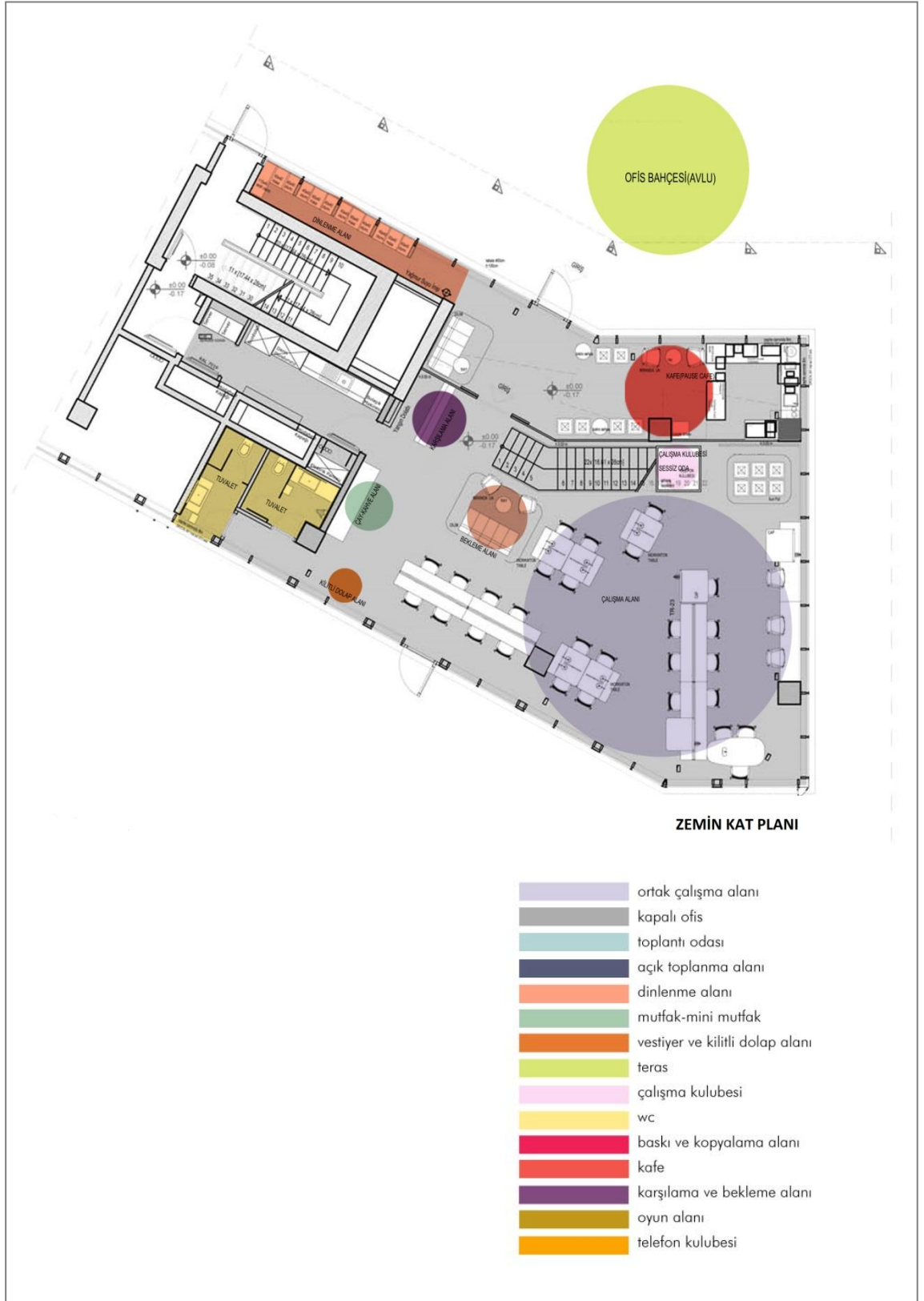
Çizelge 4.54. Workinton Levent 199 ofisindeki sirkülasyon alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler (devam)

Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Açık plan düzeninde olan mekânda akustik ve görsel mahremiyetin belirli bi düzeyde sağlanabilmesi için; akustik tavan, ses emici özellikte bölücü panelve zemin malzemesi ya da ses maskeleye gibi yöntemlerin kullanılması	-
	Mekânın kullanım olanakları	Ofis katlarında dolaşıma; kullanıcıların bina içinde yatay ve düşey hareketine olanak sağlaması	+
		Fonksiyonlar ve izole mekânlar arasında ilişkiyi/bağlantıyı sağlaması	+
		Mekân yeterince geniş ise; baskı/kopyalama alanı, bekleme alanı, dinlenme alanı, açık toplanma ve çalışma alanıve mini mutfak alanı (kitchenette) olarak kullanımın sağlanması	+
		Sergileme alanı olarak kullanımın sağlanması	-

4.2.2. Kozyatağı AND ofisi mekân analizi

Workinton'ın Kozyatağı AND Plaza'da bulunan şubesinin iç mekân tasarımı, EOX Mimarlık tarafından daha önce hazırlanan kurumsal kimlik tasarımları ekseninde gerçekleştirilmiştir. 2016 yılında gerçekleştirilen projenin toplam kullanım alanı 490 m²'dir. Bu şubede çalışma mekânları; aynı plazada ancak iki ayrı konumda olacak şekilde planlanmıştır. Mekânlar; plazanın ana girişinden ulaşılan -1. katta ve avludan ulaşılan diğer bölümde zemin katta ve 1. katta olmak üzere konumlandırılmıştır (Anonim 2016j).

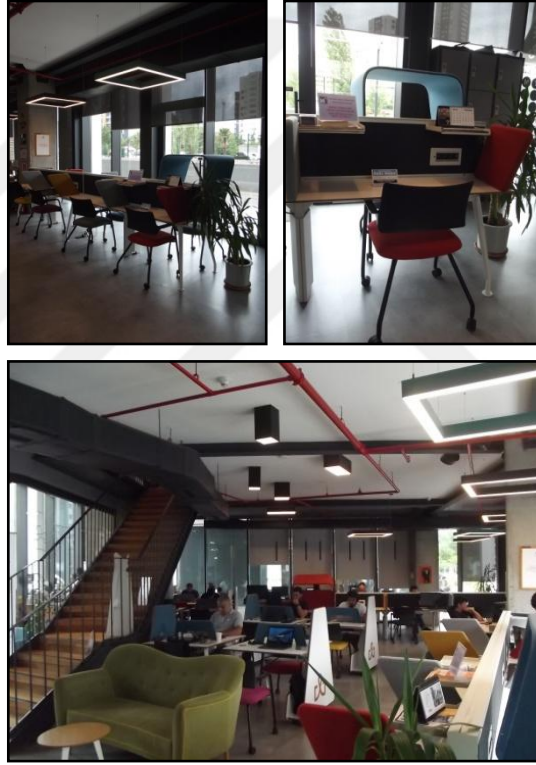
Workinton Kozyatağı AND ofisinin mekânsal analizi; ortak çalışma alanları, kapalı ofisler, çalışma kulübesi, toplantı odaları, açık toplanma alanları, etkinlik alanı, mini mutfak, kafe, dinlenme alanları, karşılama ve bekleme alanı, vestiyer ve kilitli dolap alanları, baskı ve kopyalama alanları, ofis bahçesi (avlu) ve sirkülasyon alanları başlıkları altında gerçekleştirilmektedir. Analizlerde, belirtilen mekânların tezin üçüncü bölümünde tanımlanan tasarım kriterleri açısından uygunluğu incelenmektedir. Bulgular, çizelgeler üzerinde ifade edilmekte; temel bölümlerin zemin kat ve 1.kat yerleşim düzeni içerisindeki konumu plan üzerindeki incelemelerle sunulmakta ve bu bilgiler fotoğraflarla desteklenmektedir. Yerleşim düzeni üzerindeki analizler gerçekleştirilirken Workinton Kozyatağı AND ofisinin plan çizimine Arkitera Mimarlık Arşivi'nden ulaşılmıştır.

Şekil 4.102. Workinton Kozyatağı AND ofisi zemin kat planı üzerinde fonksiyon analizi

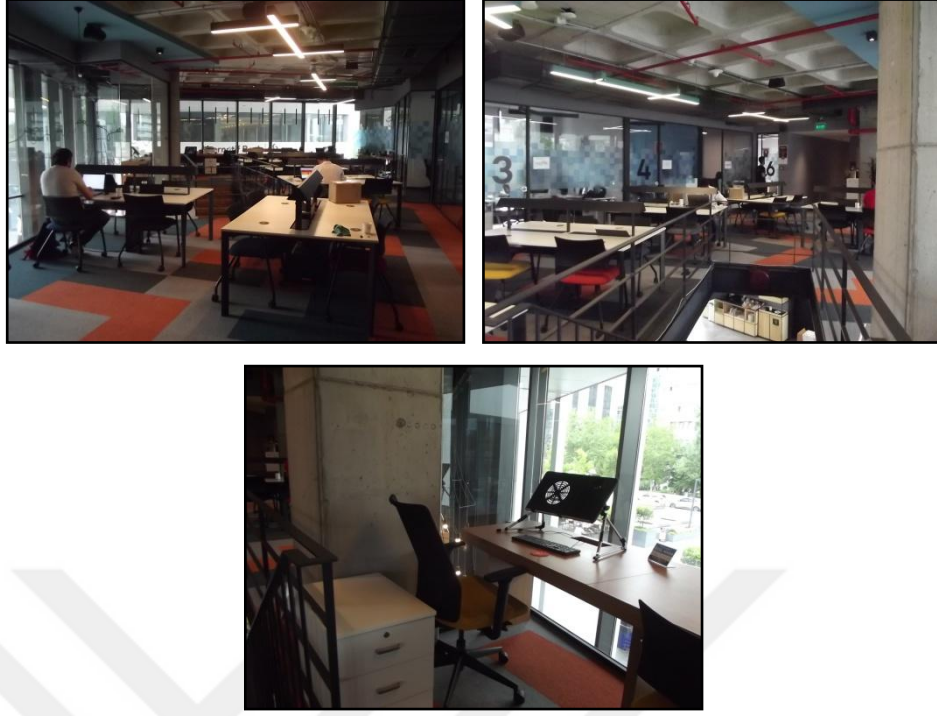
- **Ortak çalışma alanları**

Workinton Kozyatağı AND ofisinde zemin kat ve 1. katta bulunan ortak çalışma alanlarından ofis bahçesi (avlu) manzarası ve gün ışığına erişim sağlanırken; AND plazanın ana girişinden ulaşılan -1. kattaki ortak çalışma alanlarında manzara ve gün ışığına erişim sağlayacak pencereler bulunmamaktadır (Şekil 4.104, 4.105 ve 4.106). Ortak çalışma alanlarından manzara ve gün ışığına direkt erişimin sağlanması; çalışanlara verimliliği destekleyecek ferah ve aydınlık bir ortamın sunulması açısından önem taşımaktadır.

Şekil 4.104. Zemin katta bulunan ortak çalışma alanı / Workinton Kozyatağı AND ofisi

Workinton Kozyatağı AND ofisi mimari projesinde, mekânın iki ana hacme ayrıldığı görülmektedir. Giriş bölümü kafe alanıyla bütünleşik yarı sesli hacim olarak tasarlanırken, ortak çalışma alanının da dahil olduğu iç kısım girişteki hacimden cam ile ayrılarak korunaklı hale getirilmiştir (bkz. Şekil 4.116). Zemin katta ve 1. katta bulunan ortak çalışma alanları içerisinde birer mini mutfak alanı tasarlanmıştır (bkz. Şekil 4.114 ve 4.115).

Şekil 4.105. 1. katta bulunan ortak çalışma alanı / Workinton Kozyatağı AND ofisi

Workinton Kozyatağı AND ofisinde zemin kat, 1. kat ve -1. kattaki ortak çalışma alanlarında tasarımları Koleksiyon Mobilya'ya ait olan; mekânda bağımsız duran bireysel masalar ve topluluk masaları ile birbirleriyle birleşik olarak tasarlanmış çalışma birimleri bulunmaktadır. Mekânda kullanılan tüm bu masa sistemleri, farklı ihtiyaçları karşılayacak şekilde farklı tiplerde kurgulanabilmektedir ve tüm masalarda priz gruplarına erişim sağlanmaktadır. Ayrıca ortak çalışma alanlarında, ergonomik çalışma sandalyeleri ve depolama üniteleri de (keson) bulunmaktadır (Şekil 4.104, 4.105 ve 4.106).

Şekil 4.106. -1. katta bulunan ortak çalışma alanları / Workinton Kozyatağı AND ofisi

AND plaza ana binasının -1. katı da Workinton firmasına aittir ve ana girişten bu kata geçiş için merkezî bir merdiven bulunmaktadır (bkz. Şekil 4.125). Merdivenden inildiğinde hemen karşıda, Koleksiyon mobilyaya ait mekân içinde mekân yaratan yarı açık bir çalışma istasyonu bulunmaktadır. Dikkat çekici konik biçime sahip bu modüler bölücü panel sisteminin içerisinde çalışma yüzeyleri, raf üniteleri ve ergonomik oturma elemanları bulunmaktadır (Şekil 4.106). -1.kattaki ortak çalışma alanlarında bu çalışma istasyonu dışında, dörtlü modüler çalışma masalarının farklı kombinasyonları kullanılmaktadır. Workinton Kozyatağı AND ofisindeki ortak çalışma alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler Çizelge 4.55’te ifade edilmektedir.

Çizelge 4.55. Workinton Kozyatağı AND ofisindeki ortak çalışma alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler

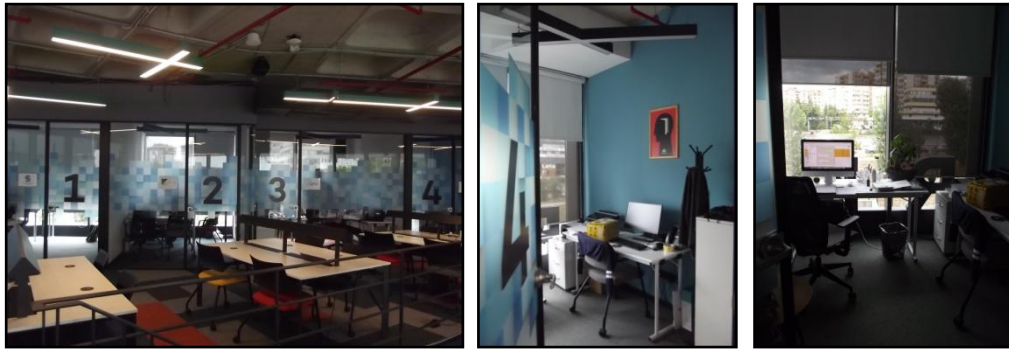
WORKINTON KOZYATAĞI AND OFİSİ			
Ortak Çalışma Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Dış cephe ile ilişkili konumda yer alması; manzara ve gün ışığına erişimin sağlanması	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Mutfak-mini mutfak ile direkt ilişki kurulması	+
		Dikkat ve konsantrasyon problemleri nedeniyle, yoğun sirkülasyon alanı ve baskı-kopyalama alanı ile dolaylı ilişki kurulması	-
Mekânın sınırlarının niteliği	Açık plan düzeninde olup; kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanması	+	
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Kişiselleştirilebilir masa, ergonomik çalışma sandalyesi, depolama ve raf ünitesi içeren çalışma birimleri sağlanması	+
		Çalışma birimlerinin mekânda birbirinden bağımsız bireysel masalar ya da topluluk masaları biçiminde, birleşik ya da duvar ile bağlantılı sabit çalışma yüzeyleri olarak tasarlanması	+
		Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak veren çalışma yüzeylerinin sağlanması	+
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Doğal peyzaj elemanlarının; çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması	-

Çizelge 4.55. Workinton Kozyatağı AND ofisindeki ortak çalışma alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler (devam)

Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Masa düzenlerinin yeniden yapılandırılabilmesinin mekânsal esnekliğe olanak sağlaması	+
		Masa düzenlerinde, hem etkileşimi artıracak şekilde yüz yüze hem de konsantrasyonu artıracak şekilde sırt sırta gibi farklı seçenekler sunulması	+
		Açık plan düzenine sahip mekân içerisinde akustik konfor ve görsel mahremiyet sağlayankullanım alanlarının sunulması	+
	Mekânın kullanım olanakları	Doğaçlama ya da planlı etkileşim ve fikir alışverişine olanak sağlanması	+
		Ortak araştırma ve geliştirme gibi hem konstrasyon hem işbirliği gerektiren işler için kullanımın sağlanması	+
		Atölye benzeri bir ortam gerektiren yaratıcı çalışmalar için kullanımın sağlanması	+
		Az konsantrasyon gerektiren bireysel çalışmalar için kullanımın sağlanması	+

- **Kapalı ofisler**

Workinton Kozyatağı AND ofisinin 1.katında toplam 4 adet kapalı ofis bulunmaktadır. Ayrıca -1.katta da kapasite olarak daha büyük kapalı ofisler bulunduğu görülmektedir. Bu mekânlar, genellikle kurumsal firmaların ya da birden fazla çalışanı olan startupların tercih ettiği hazır ofis hizmeti verilen mekânlardır. Ortak çalışma ve mini mutfak alanıyla görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılığa sahip kapalı ofislerde, manzara ve gün ışığına erişim sağlanmaktadır (Şekil 4.107).

Şekil 4.107. 1. katta bulunan kapalı ofisler / Workinton Kozyatağı AND ofisi

Kapalı ofislerde, tasarımları Koleksiyon Mobilya'ya ait olan kişiselleştirilebilir masa, ergonomik çalışma sandalyesi ve depolama üniteleri (keson) bulunmaktadır (bkz. Şekil 4.107). Workinton Kozyatağı AND ofisindeki kapalı ofislere yönelik mekânsal değerlendirmeler Çizelge 4.56'da ifade edilmektedir.

Çizelge 4.56. Workinton Kozyatağı AND ofisindeki kapalı ofislere yönelik mekânsal değerlendirmeler

WORKINTON KOZYATAĞI AND OFİSİ			
Kapalı Ofislerin Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Dış cephe ile ilişkili konumda yer alması; manzara ve gün ışığına erişimin sağlanması	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Dikkat ve konsantrasyon problemleri nedeniyle, yoğun sirkülasyon alanı ve diğer açık alanlar ile dolaylı ilişki kurulması	+
		Ses yalıtımı sağlandığı takdirde, yoğun sirkülasyon alanı ve diğer açık alanların yakınına yerleştirilebilmesi	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılık sağlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Kişiselleştirilebilir masa, ergonomik çalışma sandalyesi, depolama ve raf ünitesi ile misafir koltuğu içeren çalışma birimleri sağlanması	+
		Çalışma birimlerinin mekânda birbirinden bağımsız bireysel masalar ya da topluluk masaları biçiminde, birleşik ya da duvar ile bağlantılı sabit çalışma yüzeyleri olarak tasarlanması	+
		Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak veren çalışma yüzeylerinin sağlanması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Masa düzenlerinin yeniden yapılandırılabilmesinin mekânsal esnekliğe olanak sağlaması	+
		Masa düzenlerinde, hem etkileşimi artıracak şekilde yüz yüze hem de konsantrasyonu artıracak şekilde sırt sırta gibi farklı seçenekler sunulması	+
		Ses yalıtımının sağlanması	+
	Mekânın kullanım olanakları	Bir, iki, üç ya da daha fazla kişi için kullanımın sağlanması	+
		Doğaçlama ya da planlı etkileşim ve fikir alışverişine olanak sağlanması	+
		Ortak araştırma ve geliştirme gibi hem konsantrasyon hem işbirliği gerektiren işler için kullanımın sağlanması	+
		Atölye benzeri bir ortam gerektiren yaratıcı çalışmalar için kullanımın sağlanması	+

- **Çalışma kulübesi**

Workinton Kozyatağı AND ofisinde zemin katta ortak çalışma alanı içerisinde konumlandırılmış bir çalışma kulübesi bulunmaktadır. And Plaza içerisinde toplam 3 kata yayılmış olan bu ofiste, kullanıcı sayı ve yoğunluğuna bakıldığında yalnızca bir adet çalışma kulübesinin yetersiz olacağı düşünülmektedir (Şekil 4.108). Bu bölüme yönelik mekânsal değerlendirmeler Çizelge 4.57’de sunulmaktadır.

Şekil 4.108. Zemin katta bulunan çalışma kulübesi / Workinton Kozyatağı AND ofisi

Çizelge 4.57. Workinton Kozyatağı AND ofisindeki çalışma kulübesine yönelik mekânsal değerlendirmeler

WORKINTON KOZYATAĞI AND OFİSİ			
Çalışma Kulübesinin Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Sessiz alanlarda konumlandırılması	-
		Binanın iç kısımlarında yer alması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılığın sağlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Küçük mekânlar olmasına bağlı olarak, çalışma yüzeylerinin duvar ile bağlantılı sabit şekilde tasarlanması	+
		Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak veren çalışma yüzeylerinin sağlanması	+

Çizelge 4.57. Workinton Kozyatağı AND ofisindeki çalışma kulübesine yönelik mekânsal değerlendirmeler (devam)

Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	İlave sandalye ile iki kişilik küçük toplantılar için kullanılabilir.	-
		Kullanıcılara yüksek mahremiyet düzeyi sağlanması hedeflendiğinden; ses yalıtımının çok iyi düzeyde sağlanması	+
	Mekânın kullanım olanakları	Yüksek konsantrasyon gerektiren bireysel çalışmalar için kullanımın sağlanması	+
		Gizli konferans görüşmeleri için kullanımın sağlanması	+
		Telefon görüşmesi gibi başkaları için dikkat dağıtıcı olabilecek etkinlikler için kullanımın sağlanması	+
		Az konsantrasyon gerektiren bireysel çalışmalar için kullanımın sağlanması	+

- **Toplantı odaları**

Workinton Kozyatağı AND ofisinde toplam 5 adet büyük toplantı odası bulunmaktadır ve bu odalardan biri ofisin 1. katında, diğer dördü ise -1. katta yer almaktadır. Mekândaki tüm toplantı odalarının, sirkülasyon ve dinlenme alanlarıyla görsel ilişkiye olanak verecek nitelikte bir kapalılıkta tasarlandığı görülmektedir (Şekil 4.110). Workinton Kozyatağı AND ofisindeki tüm toplantı odalarının isim, boyut ve farklı oturma düzenlerindeki kişi kapasiteleri Şekil 4.109’da ifade edilmektedir.

	Alan	Min-max kişi	U düzen	Grup düzen	Sınıf düzen	Tiyatro düzen	Boord düzen
T1	58m ²	min 16 - max 40	23	25	30	60	—
T7	240m ²	min 100 - max 260	—	100	150	260	—
T7A	120m ²	min 16 - max 60	30	40	60	120	—
T7B	120m ²	min 60 - max 300	30	40	60	120	—
T7B	20m ²	min 60 - max 300	—	—	—	—	10

U düzen	Grup düzen	Sınıf düzen	Tiyatro düzen

Şekil 4.109. Toplantı odalarının boyutları, kişi kapasiteleri ve kullanımı sağlanabilen farklı oturma düzenleri / Workinton Kozyatağı AND ofisi (Anonim 2019e)

Workinton Kozyatağı AND ofisindeki toplantı odalarının herbirinde farklı toplantı kurgularına olanak sağlayan, tekerlekli toplantı masası modülleri ve ergonomik çalışma sandalyeleri bulunmaktadır. Ayrıca toplantılar sırasında katılımcıların yaratıcılığını destekleyecek beyaz yazı tahtalarının kullanımı sağlanmakta; projeksiyon için en az bir uygun duvar yüzeyi ve perde ile ses sistemi gibi gerekli teknolojik alt yapılar sağlanmaktadır (Şekil 4.110).

Şekil 4.110. Büyük toplantı odaları / Workinton Kozyatağı AND ofisi (Anonim 2019e)

Workinton Kozyatağı AND ofisindeki tüm toplantı odaları esnek mobilyalar ile farklı toplantı türleri için yapılandırmalara (tiyatro, sunum, eğitim, U-düzeni vb.) olanak sağlamaktadır. -1. katta yer alan T7 numaralı toplantı odasında kullanılan katlanır bölücüler ile iki oda birleştirilebilmekte ve 250 kişi kapasitesine kadar ulaşılabilir. Bu bölümlere yönelik mekânsal değerlendirmeler Çizelge 4.58’de sunulmaktadır.

Çizelge 4.58. Workinton Kozyatağı AND ofisindeki büyük toplantı odalarına yönelik mekânsal değerlendirmeler

WORKINTON KOZYATAĞI AND OFİSİ			
Büyük Toplantı Odalarının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Dış cephe ile ilişkili konumda yer alması; manzara ve gün ışığına erişimin sağlanması	-
		Düşey sirkülasyonun yer aldığı (asansör ve merdiven) kat girişi bölümüne konumda yer alması	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Mutfak-mini mutfak ile dolaylı ilişki kurulması	+
		Dinlenme alanı ya da geniş bir sirkülasyon alanıyla dolaylı ilişki kurulması	+
Mekânın sınırlarının niteliği	Görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılığın sağlanması	+	

Çizelge 4.58. Workinton Kozyatağı AND ofisindeki büyük toplantı odalarına yönelik mekânsal değerlendirmeler (devam)

Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Genellikle beş ila on ikikişilik (daha fazla kişi kapasiteli de olabilmektedir) toplantı masası ve ergonomik oturma elemanlarının sağlanması	+
		Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak veren çalışma yüzeylerinin sağlanması	+
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Yaratıcılığı ve yenilikçiliği (inovasyon) destekleyen nitelikte yazı tahtası, beyaz tahtalar, akıllı tahta gibi öğelerin sağlanması	+
	Mekânın teknolojik donanımı	Sunum ve video konferanslar için gerekli teknolojik ekipmanların sağlanması	+
		Projeksiyon için en az bir duvar yüzeyinin uygun olması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Ekstra alan ve esnek mobilyalar ile, farklı toplantı türleri için yapılandırmalara (tiyatro, kabare, at nalı / sunum, eğitim, U-düzeni) olanak sağlanması	+
		Katlanır bölücüler ile mekânın daha küçük odalara dönüştürülebilmesi	+
	Mekânın kullanım olanakları	Gruplarla planlı toplantılar için kullanımın sağlanması	+
		Gizli toplantılar ve sunumlar için kullanımın sağlanması	+
		Esnek şekilde tasarlandığında, beyin fırtınası alanı olarak kullanımın sağlanması	+
		Kapalı ofis mekânları yetersiz olduğunda, ekipler için çalışma alanı olarak da kullanımın sağlanması	+

- **Açık toplanma alanları**

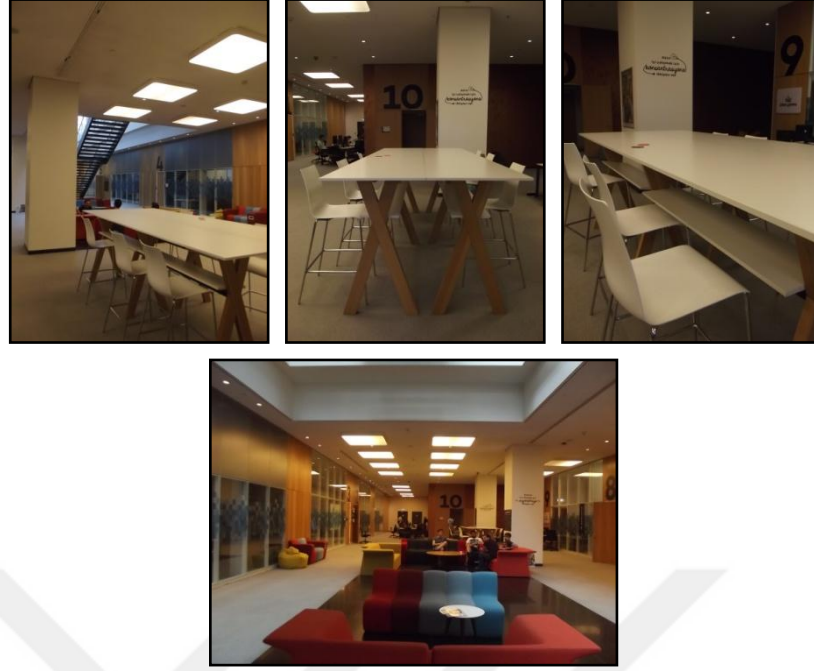
Workinton Kozyatağı AND ofisinin zemin katında ve -1. katında sirkülasyon alanları üzerinde ve ortak çalışma alanları dahilinde informal toplantılara olanak sağlayan açık toplanma alanları bulunmaktadır. Bu alanlarda çok amaçlı ve esnek kullanıma uygun mobilyalara yer verilmektedir. Bir oturma grubunda kolçaklar sehpa (servis alanı) olarak da kullanılabilir. Mekânda kullanılan bir diğer oturma grubu uyarlanabilir modüllerden oluşmaktadır. Ayrıca yumuşak döşemeli sandalye ve puflar ile birlikte genel olarak esnek kullanımın desteklendiği görülmektedir (bkz. Şekil 4.111 ve 4.112).

Şekil 4.111. Zemin katta bulunan küçük toplanma alanları / Workinton Kozyatağı AND ofisi

Çizelge 4.59. Workinton Kozyatağı AND ofisindeki küçük toplanma alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler

WORKINTON KOZYATAĞI AND OFİSİ			
Küçük Toplanma Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Binanın iç kısımlarında konumlandırılabilmesi	-
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Mutfak-mini mutfak ve sirkülasyon alanları gibi destek mekânlarıyla ile direkt ilişki kurulması	+
		Ortak çalışma alanlarıyla direkt ilişki kurulması	-
Mekânın sınırlarının niteliği	Açık ya da yarı açık düzende olup; genellikle kullanım alanlarının mobilyalarla ya da orta yükseklikte bölücülerle sınırlanması	-	
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Küçük görüşmeler için kullanıma uygun masa/sehpa, ve rahat, yumuşak döşemeli –ev konforunda-oturma elemanlarının sağlanması	+
		Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak sağlanması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım olanakları	Kısa süreli ve gizli olmayan görüşmeler/ toplantılar için kullanımın sağlanması	+
		Görüşmeler için kullanılmadığında informal çalışma alanı olarak kullanımın sağlanması	+
		Görüşmeler için kullanılmadığında bekleme ya da dinlenme alanı olarak kullanımın sağlanması	+

Şekil 4.112. -1. katta bulunan büyük toplanma alanları / Workinton Kozyatağı AND ofisi

Workinton Kozyatağı AND ofisinin -1. katındaki, beyaz masa; açık bir toplanma alanı oluşturmaktadır. Tüm bu açık toplanma alanlarının, görüşmeler için kullanılmadıkları zamanlarda, informal çalışma alanları olarak kullanıcılar tarafından değerlendirildiği görülmektedir (Şekil 4.112). Açık toplanma alanları için gerçekleştirilen mekânsal analizlere ilişkin değerlendirmeler, Çizelge 4.59 ve 4.60'da sunulmaktadır.

Çizelge 4.60. Workinton Kozyatağı AND ofisindeki büyük toplanma alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler

WORKINTON KOZYATAĞI AND OFİSİ			
Büyük Toplanma Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Binanın iç kısımlarında konumlandırılabilmesi	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Mutfak-mini mutfak ve sirkülasyon alanları gibi destek mekânlarıyla ile direkt ilişki kurulması	+
		Ortak çalışma alanlarıyla direkt ilişki kurulması	+
Mekânın sınırlarının niteliği	Açık ya da yarı açık düzende olup; genellikle kullanım alanlarının mobilyalarla ya da orta yükseklikte bölücülerle sınırlanması		+

Çizelge 4.60. Workinton Kozyatağı AND ofisindeki büyük toplanma alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler (devam)

Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Katılımcı sayısının fazla olduğu görüşmeler için kullanıma uygun masa ve rahat, yumuşak döşemeli –ev konforunda-oturma elemanlarının sağlanması	+
		Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak sağlanması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Ekstra alan ve uyarlanabilir mobilya kullanımının, farklı toplantı yapılandırmalarına olanak sağlayarak, mekânsal esnekliğe (sunum, eğitim, U Düzeni vb.)	-
	Mekânın kullanım olanakları	Katılımcı sayısının fazla olduğu informal -gizli olmayan-görüşme ve toplantılar için kullanımın sağlanması	+
		Görüşmeler için kullanılmadığında informal çalışma alanı olarak kullanımın sağlanması	+
		Parti ve kutlama gibi organizasyonlar için kullanımın sağlanması	+

- **Etkinlik alanları**

Workinton Kozyatağı AND ofisinde açık etkinlik alanı bulunmamaktadır. -1. katta bulunan ve etkinlik alanı olarak kullanılan toplantı odalarının tümü, sirkülasyon alanlarıyla görsel ilişkiye olanak veren bir kapalılıkta, cam bölücüler kullanılarak tasarlanmıştır (Şekil 4.113). Bu bölümlere yönelik mekânsal değerlendirmeler Çizelge 4.61’de sunulmaktadır.

Şekil 4.113. Etkinlik alanı / Workinton Kozyatağı AND ofisi (Anonim 2019e)

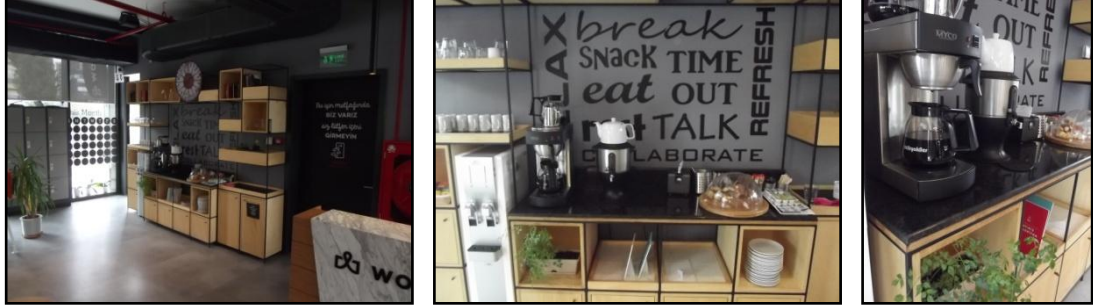
Çizelge 4.61. Workinton Kozyatağı AND ofisindeki etkinlik alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler

WORKINTON KOZYATAĞI AND OFİSİ			
Etkinlik Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Dış cephe ile ilişkili konumda yer alması; manzara ve gün ışığına erişiminin sağlanması	-
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Mutfak-mini mutfak ve dinlenme alanları ile dolaylı ilişki kurulması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık düzende, mobilyalarla kullanım alanının sınırlanması ya da diğer mekânlarla görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılık sağlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Ergonomik koltuklar, ofis sandalyeleri , amfi oturma alanları ve topluluk masaları gibi uyarlanabilir ve modüler mobilyaların kullanılması	+
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Doğal peyzaj elemanlarının; çalışanların ve etkinlik katılımcılarının doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması	-
		Mekânın özgünlüğünü artıran çeşitli sanat eserlerinin kullanılması	-
	Mekânın teknolojik donanımı	Etkinliklerde kullanılacak projektör, perde, akıllı tahta gibi teknolojik ekipmanların sağlanması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Ekstra alan ve uyarlanabilir mobilya kullanımının, farklı etkinlik yapılandırılmalarına olanak sağlaması (tiyatro, sunum, kokteyl, eğitim, U Düzeni vb.)	+
	Mekânın kullanım olanakları	Lansman etkinlikleri için topluluk üyeleri ya da dışarıdan kişi/firmalara kullanım olanağının sağlanması	+
		Eğitim, sunum ve toplantılar için topluluk üyeleri ya da dışarıdan kişi/firmalara kullanım olanağının sağlanması	+
		Film gösterimleri, pilates ve yoga çalışmaları gibi sosyal etkinliklerin, topluluk üyeleri için kullanımının sağlanması	+

- **Mini mutfaklar**

Workinton Kozyatağı AND ofisi içerisinde zemin katta ve 1.katta iki ayrı konumda; dinlenme alanı, ortak çalışma alanı ve yoğun sirkülasyon alanı ile direkt ilişkili iki mini mutfak alanı yer almaktadır. Çalışanlara atıştırma ve çay-kahve hizmetinin sunulması için tasarlanan bu alanlarda, yiyecek ve içeceklerin hazırlanabilmesi için tezgah alanı, araç gereç ve kuru gıdaların depolanabilmesi için çok amaçlı dolap ve raf üniteleri tasarlanmıştır. Ayrıca su sebili ile çay ve kahve makineleri de çalışanların kullanımına

sunulmuştur (Şekil 4.114 ve 4.115). Bu bölümlere ilişkin mekânsal analizler Çizelge 4.62’de sunulmaktadır.

Şekil 4.114. Zemin katta bulunan mini mutfak alanı / Workinton Kozyatağı AND ofisi

Şekil 4.115. 1. katta bulunan mini mutfak alanı / Workinton Kozyatağı AND ofisi

Çizelge 4.62. Workinton Kozyatağı AND ofisindeki mini mutfak alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler

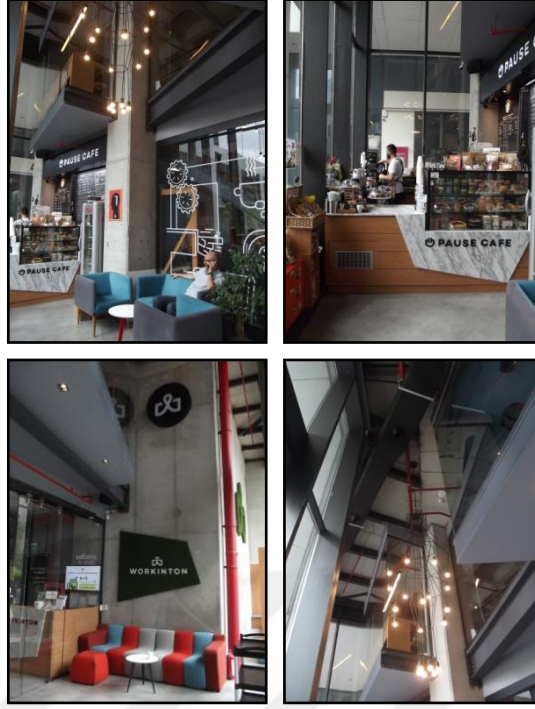
WORKINTON KOZYATAĞI AND OFİSİ			
Mini Mutfak Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Binanın iç kısımlarında konumlandırılabilmesi	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Dinlenme alanı ve yoğun sirkülasyon alanlarıyla direkt ilişki kurulması	+
		Toplantı alanları ile dolaylı ilişki kurulması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık plan düzeninde olup; kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanması	+

Çizelge 4.62. Workinton Kozyatağı AND ofisindeki mini mutfak alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler (devam)

Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Yiyecek ve içeceklerin hazırlanabilmesi için tezgah alanı sağlanması	+
		Araç gereç ve kuru gıdaların depolanabilmesi için çok amaçlı dolap ve raf üniteleri sağlanması	+
		Sosyal etkileşimi artırabilecek merkezî bir masanın sağlanması	+
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Doğal peyzaj elemanlarının; çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması	-
	Mekânın teknolojik donanımı	Boyut ve sayıları mekân kapasitesi ile kullanıcı yoğunluğuna göre değişkenlik gösterebilecek buzdolabı, mikrodalga fırın, elektrikli su ısıtıcısı, kahve makinesi ve bulaşık makinesinin sağlanması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım olanakları	Çay, kahve ve çeşitli atıştırmalıkların ücretsiz ve genellikle sınırsız sağlanması	+
		Topluluk üyeleri arasındaki etkileşimi ve bağı kuvvetlendiren tesadüfi karşılaşmalar için kullanılabilir olması	+

- **Kafe**

Workinton Kozyatağı AND ofisi içerisinde zemin katta, Workinton işletmesinin sunmuş olduğu ücretsiz atıştırmalık ikramlarına ek olarak çeşitli yiyecek-içecek alternatiflerinin ücret karşılığı üyelere sunulduğu bir kafe bölümü yer almaktadır. Bu kafe alanının bulunduğu hacimde, çalışma alanı içerisinde yer alan asma kat, ön cepheden geri çekilerek mekânsal bölünmenin kuvvetlendirildiği görülmektedir. Asma katın geri çekilmesiyle kafe alanında elde edilen galeride oluşabilecek kuyu etkisinin önlenmesi için ise, asma kat diyagonal konsollar halinde kafe alanının üzerine taşırıl ve dikkat çekici bir aydınlatma elemanı kullanılmıştır. Bu tasarım kararının giriş alanında tanımlı hacimler oluşturulmasını sağladığı görülmektedir (bkz. Şekil 4.116).

Şekil 4.116. Zemin katta bulunan kafe alanı / Workinton Kozyatağı AND ofisi

Kafe bölümünde sabit mobilya olarak servis tezgâhı ile çok amaçlı dolap ve raf üniteleri bulunmaktadır. Servis tezganı ile karşılama alanındaki danışma bankosunun, ahşap ve mermerin kullanıldığı aynı dilde bir tasarıma sahip olduğu görülmektedir (Şekil 4.116). Pause Cafe alanına ilişkin mekânsal analizler Çizelge 4.63’de sunulmaktadır.

Çizelge 4.63. Workinton Kozyatağı AND ofisindeki kafe alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler

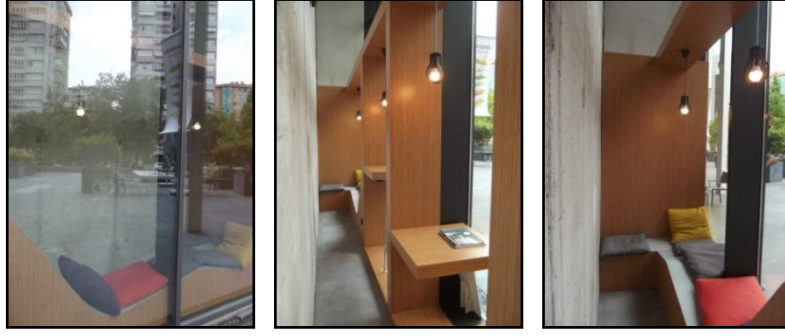
WORKINTON KOZYATAĞI AND OFİSİ			
Kafe Alanının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Düşey sirkülasyonun yer aldığı (asansör ve merdiven) kat girişi bölümüne yakın konumda yer alması	+
		Dış cephe ile ilişkili konumda yer alması; manzara ve gün ışığına erişimin sağlanması	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Ortak çalışma ve dinlenme alanları ile dolaylı ilişki kurulması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık plan düzeninde olup; kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanabilmesi	-
Görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılık sağlanabilmesi		+	

Çizelge 4.63. Workinton Kozyatağı AND ofisindeki kafe alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler (devam)

Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Sabit mobilya olarak servis tezgahı ile çok amaçlı dolap ve raf ünitelerinin sağlanması	+
		Mekân kapasitene göre düzenlenen masa ve ergonomik koltuk/sandalyelerin sağlanması	+
		Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak sağlanması	+
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Doğal peyzaj elemanlarının; çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması	+
	Mekânın teknolojik donanımı	Boyut ve sayıları mekân kapasitesi ile kullanıcı yoğunluğuna göre değişkenlik gösterebilecek buzdolabı, mikrodalga fırın, elektrikli su ısıtıcısı, kahve makinesi ve bulaşık makinesinin sağlanması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Masa düzenlerinin yeniden yapılandırılabilmesinin mekânsal esnekliğe olanak sağlaması	+
	Mekânın kullanım olanakları	Çay, kahve, atıştırmalıklar ve yemek çeşitlerinin ücret karşılığında sağlanması	+
		Plansız ve kısa süreli informal görüşmeler/ toplantılar için kullanımın sağlanması	+
		Az konsantrasyon gerektiren bireysel çalışmalar için kullanımın sağlanması	+

- **Dinlenme alanları**

Workinton Kozyatağı AND ofisi içerisinde zemin katta ve -1. katta çeşitli büyüklük ve nitelikte dinlenme alanları yer almaktadır (Şekil 4.117, 4.118 ve 4.119). Ofis bahçesine (avlu) bakan vitrin önü oturma için sabit mobilya tasarımı yapılmıştır. Workinton'un içinde yer alan Pause Cafe'ye hizmet eden bu dinlenme alanı, aynı zamanda bireysel çalışmalar için farklı oturma tipleri sunmakta, kurumsal kimliği yansıtan bir vitrin işlevi de taşımaktadır (bkz. Şekil 4.117).

Şekil 4.117. Zemin katta bulunan vitrin önü dinlenme alanı / Workinton Kozyatağı AND ofisi

Şekil 4.118. Zemin katta bulunan dinlenme alanları / Workinton Kozyatağı AND ofisi

Workinton Kozyatağı AND ofisi zemin kat ve -1.katlardaki dinlenme alanlarında, çok amaçlı ve esnek kullanıma uygun mobilyalara verildiği görölmektedir. Bir oturma elemanının kolçakları sehpa (servis alanı) olarak da kullanılabilir. Mekânda kullanılan bir diğer oturma grubu modüllerden oluşmaktadır. Ayrıca yumuşak döşemeli sandalye ve puflar da, esnek kullanımı desteklemektedir (Şekil 4.118 ve 4.119). Belirtilen dinlenme alanlarına ilişkin mekânsal analizler Çizelge 4.64’de sunulmaktadır.

Şekil 4.119. -1. katta bulunan dinlenme alanları / Workinton Kozyatağı AND ofisi

Çizelge 4.64. Workinton Kozyatağı AND ofisindeki dinlenme alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler

WORKINTON KOZYATAĞI AND OFİSİ			
Dinlenme Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Binanın iç kısımlarında konumlandırılabilmesi	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Yoğun sirkülasyon alanları ile direkt ilişki kurulması	+
		Mutfak-mini mutfak ile direkt ilişki kurulması	+
Mekânın sınırlarının niteliği	Açık düzende olup; kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanması ya da görsel ilişkiye olanak veren yarı açık düzende olması		+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Ev konforunda yumuşak oturma elemanları (soft seating) ve sehpa (coffee table) gibi hareketli mobilyaların kullanılması	+
		Yumuşak döşeme, yastık/minderler ile dinlenme için nişlerin tasarlanması	+
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Doğal peyzaj elemanlarının; çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması	-
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Açık plan düzenine sahip mekân içerisinde akustik konfor ve görsel mahremiyet sağlayan kullanım alanlarının sunulması	-
	Mekânın kullanım olanakları	Çalışanların iş stresinden uzaklaşarak rahatlamaları için kullanımın sağlanması	+
		Plansız ve kısa süreli informal görüşmeler/ toplantılar için kullanımın sağlanması	+
		Parti ve kutlama gibi organizasyonlar için kullanımın sağlanması	+

- **Karşılama ve bekleme alanı**

Workinton Kozyatağı AND ofisi içerisinde zemin katta, giriş bölümünde karşılama ve bekleme için tasarlanmış bir bölüm yer almaktadır. Karşılama alanı için, mekânın tasarım dilini uygun, ahşap ve mermerin kullanıldığı bir danışma bankosu tasarımı gerçekleştirilmiştir. Danışma bankosunun hemen karşısında, bekleme için rahat bir koltuk ve kahve sehpa bulunmaktadır. Bu alan, düşey sirkülasyon elemanı merdiven ile ilişkili bir konumda bulunmaktadır (bkz. Şekil 4.120). Karşılama ve bekleme alanına ilişkin mekânsal analizler Çizelge 4.65 ve 4.66’da sunulmaktadır.

Şekil 4.120. Zemin katta bulunan danışma bankosu ve bekleme alanı / Workinton Kozyatağı AND ofisi

Çizelge 4.65. Workinton Kozyatağı AND ofisindeki karşılama alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler

WORKINTON KOZYATAĞI AND OFİSİ			
Karşılama Alanının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Binanın ana giriş bölümünde ya da kat girişinde konumlandırılması	+
		Düşey sirkülasyona (asansör ve merdiven) yakın konumda yer alması	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Bekleme alanı ile direkt ilişki kurulması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık ya da yarı açık plan düzeninde olup; kullanım alanının mobilyalarla sınırlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Mekâna özel tasarlanmış bir danışma bankosu kullanılması	+
		Danışma bankosunda görevli olan çalışan/çalışanlar için ergonomik ofis koltuklarının kullanılması	+
		Gelen/giden evrak ve postaların düzenlenip, saklanması için depolama ve raf ünitelerinin kullanılması	+
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Paylaşımlı ofisin marka kimliğini yansıtan tasarımların sağlanması	+
	Mekânın teknolojik donanımı	Paylaşımlı ofis hakkında bilgi veren, marka kimliğinin tanıtılmasını sağlayacak multimedya (ses, video, animasyon, grafik içeren görsel sunumlar) paylaşılacağı ekran vb. teknolojik ekipmanların sağlanması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım olanakları	Topluluk üyeleri ve ziyaretçilerin karşılanması ve ilgili birim/kişiye yönlendirilmesi için kullanımın sağlanması	+
		Gelen/giden evrak ve postaların düzenlenip saklanması için kullanımın sağlanması	+

Çizelge 4.66. Workinton Kozyatağı AND ofisindeki bekleme alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler

WORKINTON KOZYATAĞI AND OFİSİ			
Bekleme Alanının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Binanın ana giriş bölümünde ya da kat girişinde konumlandırılması	
		Düşey sirkülasyona (asansör ve merdiven) yakın konumda yer alması	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Karşılama alanı ile direkt ilişki kurulması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık ya da yarı açık plan düzeninde olup; kullanım alanının mobilyalarla sınırlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Ergonomik koltuklar, sehpa ve mekâna özel tasarlanmış mobilyaların kullanılması	+
		Tercih edilen mobilyaların dizüstü bilgisayar kullanımına olanak sağlaması	+
	Mekânın teknolojik donanımı	Paylaşımlı ofis hakkında bilgi veren, marka kimliğinin tanıtılmasını sağlayacak multimedya (ses, video, animasyon, grafik içeren görsel sunumlar) paylaşılacağı ekran vb. teknolojik ekipmanların sağlanması	+
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Paylaşımlı ofisin marka kimliğini yansıtan tasarımların sağlanması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım olanakları	Ziyaretçilerin bekleme için özel bir alan olarak kullanımın sağlanması	+
		Ziyaretçilerin bekleme esnasında dergi/broşür okuması, dizüstü bilgisayar veya telefon kullanması, haber ya da multimedya izlemesi için kullanımın sağlanması	+

- **Vestiye ve kilitli dolap alanları**

Workinton Kozyatağı AND ofisindeki vestiyer ve kilitli dolap alanları, zemin katta ve -1.katta bulunmaktadır. Zemin kattaki kilitli dolapların gövdesi metal malzemeden tasarlanmış ve boyut olarak çalışanların kişisel eşyalarını saklayabilecekleri şekilde düzenlenmiştir. Bu katta kilitli dolaba ek olarak, merdivenin hemen altında fotokopi makinesiyle karşılıklı konumlandırılmış açık, ayaklı bir askılık bulunmaktadır. -1.kattaki vestiyer ve kilitli dolap, zemin kattaki kilitli dolaptan farklı olarak kullanıcıların pardesü ve diğer kıyafetlerini asarak saklayabilecekleri askılıklar içermektedir ve gövdesi ahşap

malzemeden tasarlanmıştır (Şekil 4.121). Bu vestiyer ve kilitli dolap alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler Çizelge 4.67’de ifade edilmektedir.

Şekil 4.121. Zemin katta ve -1. katta bulunan vestiyer kilitli dolap alanları / Workinton Kozyatağı AND ofisi

Çizelge 4.67. Workinton Kozyatağı AND ofisindeki vestiyer ve kilitli dolap alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler

WORKINTON KOZYATAĞI AND OFİSİ			
Vestiyer ve Kilitli Dolap Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Ofise girişine yakın, merkezi bir konumda yer alması	+
		Binanın iç kısımlarında konumlandırılabilmesi	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık ya da yarı açık düzende olup; kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Mekândaki kullanıcı yoğunluğuna uygun boyutlarda tasarlanmış, güvenliği sağlamak adına kilit ya da şifre sistemiyle korunan depolama ünitelerinin kullanılması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım olanakları	Çalışanların kişisel eşyalarının (dizüstü bilgisayar, cep telefonu, giysi, kişisel belgeler vb.) güvenli bir şekilde saklanması için kullanımın sağlanması	+

- **Baskı ve kopyalama alanları**

Workinton Kozyatağı AND ofisinde, zemin katta bir baskı ve kopyalama alanı yer almaktadır. Çalışma kulübesinin hemen yanında, ayaklı askılık ile karşılıklı konumlandırılmış bir fotokopi makinesinden oluşan bu alanda, fotokopi makinesinin

yerleştirileceği bir tezgah ya da masanın kullanılmadığı görülmektedir. Ayrıca kağıtlar, çeşitli kırtasiye araç gereçleri ve atık toplama ünitesinin yerleştirileceği tezgah, masa ve depolama/raf ünitelerinin de kullanılmadığı dikkat çekmektedir (Şekil 4.122). Bu bölümün niteliğine yönelik mekânsal değerlendirmeler Çizelge 4.68’de ifade edilmektedir.

Şekil 4.122. Zemin katta bulunan baskı ve kopyalama alanı / Workinton Kozyatağı AND ofisi

Çizelge 4.68. Workinton Kozyatağı AND ofisindeki baskı ve kopyalama alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler

WORKINTON KOZYATAĞI AND OFİSİ			
Baskı ve Kopyalama Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Dış cephe ile ilişkili konumda yer alması; manzara ve gün ışığına erişimin sağlanması	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Mutfak-mini mutfak alanları ile yakın konumlandırılması ve sosyal/katılımcı atmosferin desteklenmesi	-
		Vestiyer ve kilitli dolap alanı ile yakın konumlandırılarak, merkezî bir servis alanı oluşturulması	+
		Dikkat ve konsantrasyon problemleri nedeniyle, açık ya da yarı açık çalışma alanlarıyla dolaylı ilişki kurulması	-
Mekânın sınırlarının niteliği	Açık ya da yarı açık plan düzeninde olup; kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanması	-	
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Fotokopi makinesinin yerleştirileceği bir tezgah ya da masanın kullanılması	-
		Kağıtlar, çeşitli kırtasiye araç gereçleri ve atık toplama tesisinin yerleştirileceği tezgah, masa ve depolama/raf ünitelerinin kullanılması	-
	Mekânın teknolojik donanımı	Baskı, tarama ve kopyalama özelliklerine sahip fotokopi makinesi kullanımının sağlanması	+

Çizelge 4.68. Workinton Kozyatağı AND ofisindeki baskı ve kopyalama alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler (devam)

Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım olanakları	Belge yazdırma, tarama ve kopyalama ihtiyaçları için kullanımın sağlanması	+
------------------------	------------------------------------	--	---

- **Ofis bahçesi**

Workinton Kozyatağı AND ofisinde, zemin kat girişinin önünde yer alan ofis bahçesi (avlu), ortak çalışma alanından rahatça ulaşılabilen, ofisin girişi ile ilişkili merkezî bir konumda yer almaktadır (Şekil 4.123). Avluda, dış mekân kullanımına uygun gövde ve kaplamaya sahip masa, sehpa ile oturma elemanlarının sağlandığı görülmektedir. Bu kullanım alanının niteliğine yönelik mekânsal değerlendirmeler Çizelge 4.69'da ifade edilmektedir.

Şekil 4.123. Ofis bahçesi / Workinton Kozyatağı AND ofisi

Çizelge 4.69. Workinton Kozyatağı AND ofisindeki ofis bahçesine (avlu) yönelik mekânsal değerlendirmeler

WORKINTON KOZYATAĞI AND OFİSİ			
Teras ve Ofis Bahçelerinin Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Ortak kullanım alanlarından rahatça ulaşılabilen, merkezî bir konumda yer alması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık plan düzeninde olup; kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanması	+

Çizelge 4.69. Workinton Kozyatağı AND ofisindeki ofis bahçesine (avlu) yönelik mekânsal değerlendirmeler (devam)

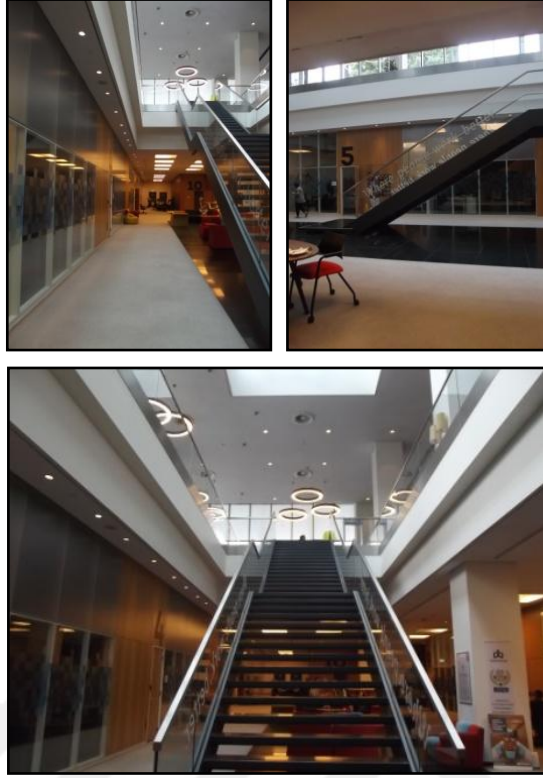
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Dış mekân kullanımına uygun gövde, kaplamaya sahip masa, sehpa ve oturma elemanlarının sağlanması	+
		Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak sağlanması	+
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Doğal peyzaj elemanlarının; çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Masa düzenlerinin yeniden yapılandırılabilmesinin mekânsal esnekliğe olanak sağlaması	+
	Mekânın kullanım olanakları	Çalışanların dışarda olma, nefes alma hissi ile iş stresinden uzaklaşıp, motive olmasına olanak sağlanması	+
		Doğaçlama ya da planlı etkileşim ve fikir alışverişine olanak sağlanması	+

- **Sirkülasyon alanları**

Workinton Kozyatağı AND ofisinde, sirkülasyon alanlarının dinlenme ve çalışma birimleri sağlanarak aktif kullanıma olanaklı ve çalışma ortamının devamı niteliğinde tasarlanmış alanlar olduğu görülmektedir (Şekil 4.124 ve 4.125). Sirkülasyon alanlarının niteliğine yönelik mekânsal değerlendirmeler Çizelge 4.70’de ifade edilmektedir.

Şekil 4.124. Zemin katta bulunan sirkülasyon alanları / Workinton Kozyatağı AND ofisi

Şekil 4.125. -1. katta bulunan sirkülasyon alanları / Workinton Kozyatağı AND ofisi

Çizelge 4.70. Workinton Kozyatağı AND ofisindeki sirkülasyon alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler

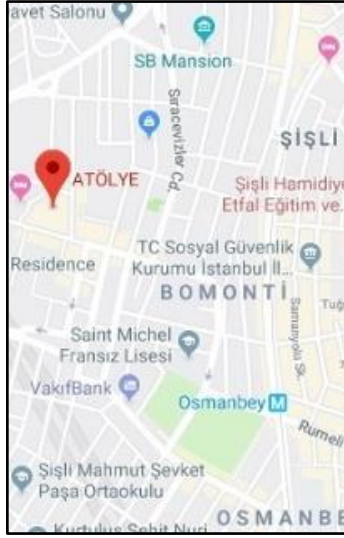
WORKINTON KOZYATAĞI AND OFİSİ			
Sirkülasyon Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Sirkülasyon alanlarının tüm mekânları /fonksiyonları birbirine bağlayarak, ofis katları boyunca devam eden alanlar olması	+
		Genellikle ana girişteki karşılama alanından sonra kat holleri boyunca doğrusal bir aksta (tarak düzeni) devam eden düzende tasarlanması	+
		Dış cephe ile ilişkili konumda yer alabilmesi; manzara ve gün ışığına erişimin sağlanabilmesi	+
		Binanın iç kısımlarında konumlandırılabilmesi	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Dikkat ve konsantrasyon problemleri nedeniyle, yoğun sirkülasyon alanları ile açık ya da yarı açık çalışma alanları arasında dolaylı ilişki kurulması	-
Mekânın sınırlarının niteliği	Açık plan düzeninde olup; kullanım alanlarının mobilyalarla ve diğer mekânların duvarları/bölücüleri ile sınırlanması	+	

Çizelge 4.70. Workinton Kozyatağı AND ofisindeki sirkülasyon alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler (devam)

Mekânsal Donatılar	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Açık/anlaşılır tabelalar ve çeşitli yönlendirme tasarımlarıyla, kullanıcıların bina içinde yollarını kolay bulmasının sağlanması	-
		Doğal peyzaj elemanlarının; çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması	-
		Sanat eserleri, motive edici alıntılar ve marka kimliğini yansıtan tanıtım materyallerinin sergilenmesi	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Açık plan düzeninde olan mekânda akustik ve görsel mahremiyetin belirli bir düzeyde sağlanabilmesi için; akustik tavan, ses emici özellikte bölücü panel ve zemin malzemesi ya da ses maskeleyme gibi yöntemlerin kullanılması	-
	Mekânın kullanım olanakları	Ofis katlarında dolaşıma; kullanıcıların bina içinde yatay ve düşey hareketine olanak sağlanması	+
		Fonksiyonlar ve izole mekânlar arasında ilişkiyi/bağlantıyı sağlaması	+
		Mekân yeterince geniş ise; baskı/kopyalama alanı, bekleme alanı, dinlenme alanı, açık toplanma ve çalışma alanı ve mini mutfak alanı (kitchenette) olarak kullanımın sağlanması	+
		Sergileme alanı olarak kullanımın sağlanması	-

4.3. Atölye Ofisi Mekân Analizi

Atölye; topluluk merkezli inovasyon platformu ile stratejik tasarım stüdyosunun bileşimi olarak nitelendirilen bir paylaşımlı ofistir. 2013 yılında Engin Ayaz ve Kerem Alper tarafından; NYU ITP’de ve Stanford d.School’da yürütülen akademik bir proje olarak doğmuştur. Bir proje olarak “Atölye” tasarım odaklı düşünme ve sosyal odaklı bakış açısı ile dijital ve fiziksel prototiplemeye dayalı maker yaklaşımını bir araya getirmektedir. 2015 yılında ise çeşitli aşamalardan geçerek olgunlaşan bu proje mekâna dönüşmüş; İstanbul Şişli’de Tarihi Bomonti Bira Fabrikası’nın kültür ve eğlence merkezi olarak yeniden işlevlendirildiği Bomontiada’da faaliyete başlanmıştır (Anonim 2017i).

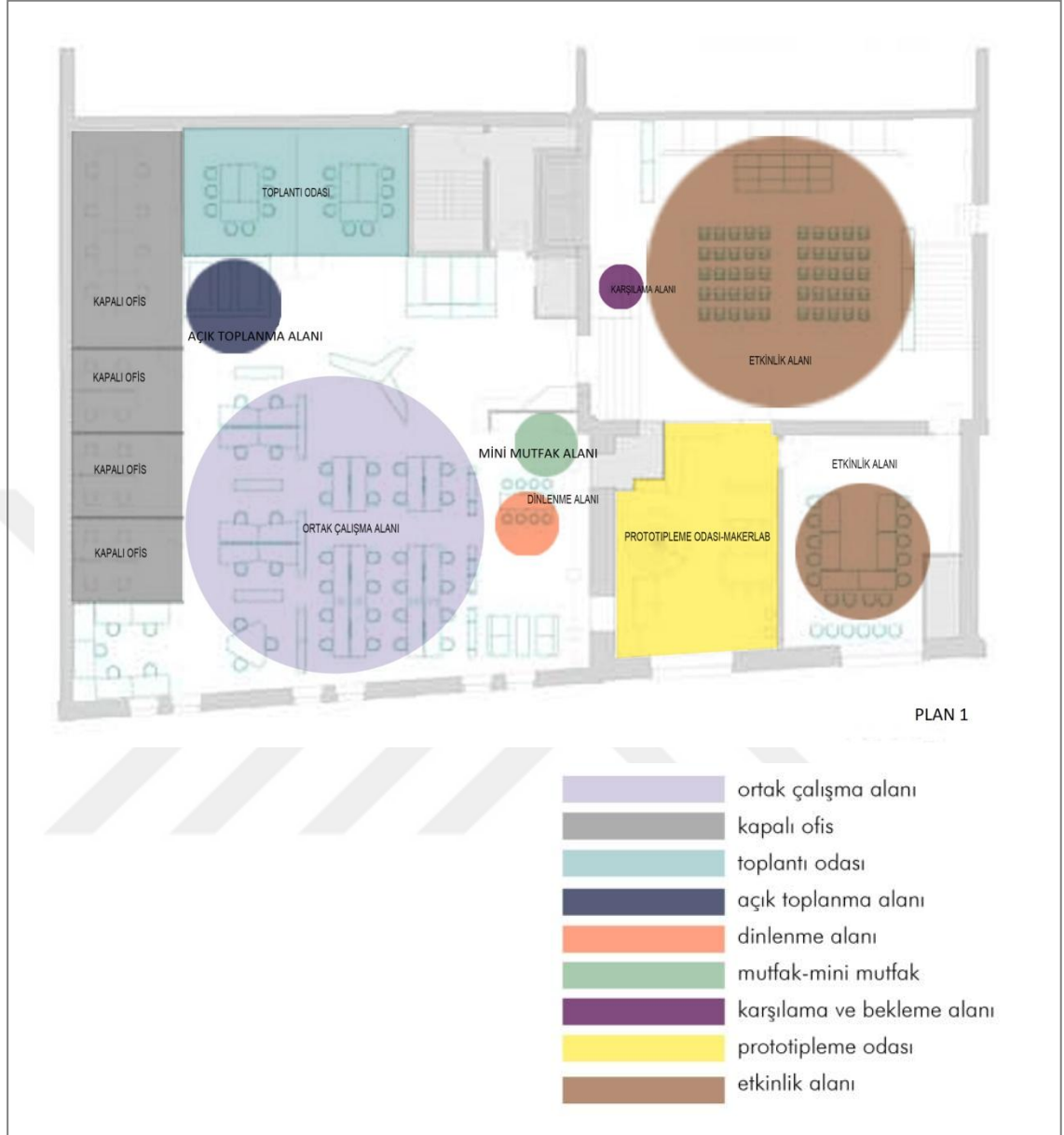
Şekil 4.126. Atölye ofisinin kent içindeki konumu

Atölye aynı zamanda bir sosyal girişim projesidir. Dolayısıyla Atölye komünitesi tarafından; pozitif etki yaratma hedefiyle birçok işbirliği gerçekleştirilmektedir. Atölye çatısı altında çalışmalarını yürüten komünite üyeleri, disiplinler anlamda dört ana başlık altında toplanmaktadır. Bu başlıklar, Yaratıcı Endüstriler (tasarımcılar, mimarlar, fotoğrafçılar, videografikerler, illüstratörler, animatörler), Teknoloji ve Mühendislik (mühendisler ve kod geliştiriciler), Strateji ve İş Geliştirme (girişimciler, stratejistler, iş geliştiriciler, danışmanlar, koçlar), Sosyal Bilimler ve Komünite Oluşturma (iletişim uzmanları, sosyologlar, araştırmacılar, avukatlar, psikologlar, yazarlar, editörler) olarak ifade edilmektedir. Çalışma mekânı da bu bağlamda; etkileşim, yaratıcılık ve işbirlikçi üretimi destekleyen, ihtiyaca göre kurgulanabilen bir mekân olarak tanımlanmıştır. Atölye Labs tarafından PIN Architects'in danışmanlığında gerçekleştirilmiş projede; toplam kullanım alanı 700 m²'dir (Anonim 2019c).

Komünite üyeleri farklı disiplinlerden gelen kişiler içerisinde, belli kriterlere göre seçilmektedir. Üyelik seçenekleri ise; esnek, sabit ve kurumsal üyelik olmak üzere üçe ayrılmaktadır. Kullanıcılara 7/24 erişim, fiber internet, yaratıcı endüstriler kütüphanesi, prototipleme araçları gibi kapsamlı hizmetler sunulmaktadır. Ayrıca her hafta gerçekleştirilen etkinlikler (5 çayı, happy hour, ritim çemberi, yoga, film gecesi, komünite buluşması, outdoor aktiviteler, oyun turnuvaları) ile üyeler arasındaki bağın güçlendirilmesi hedeflenmektedir. Etkinliklerin yanında; etkileşim, fikir alışverişi ve

gelişimi destekleyen, 101 eğitimleri, beyin fırtınası oturumları ve geri bildirim oturumları gibi eğitimler gerçekleştirilmektedir (Anonim 2019c).

Atölye ofisinin mekânsal analizi; ortak çalışma alanları, kapalı ofisler, toplantı odaları, açık toplanma alanları, etkinlik alanı, mutfak, dinlenme alanları, karşılama ve bekleme alanı, vestiyer ve kilitli dolap alanı, baskı ve kopyalama alanı, prototipleme odası ve sirkülasyon alanları başlıkları altında gerçekleştirilmektedir. Analizlerde, belirtilen mekânların tezin üçüncü bölümünde tanımlanan tasarım kriterleri açısından uygunluğu incelenmektedir. Bulgular, çizelgeler üzerinde ifade edilmekte; temel bölümlerin yerleşim düzeni içerisindeki konumu plan üzerindeki incelemelerle sunulmakta ve bu bilgiler fotoğraflarla desteklenmektedir. Yerleşim düzeni üzerindeki analizler gerçekleştirilirken, Atölye ofisinin plan çizimine Arkitera Mimarlık Arşivi'nden ulaşılmıştır.

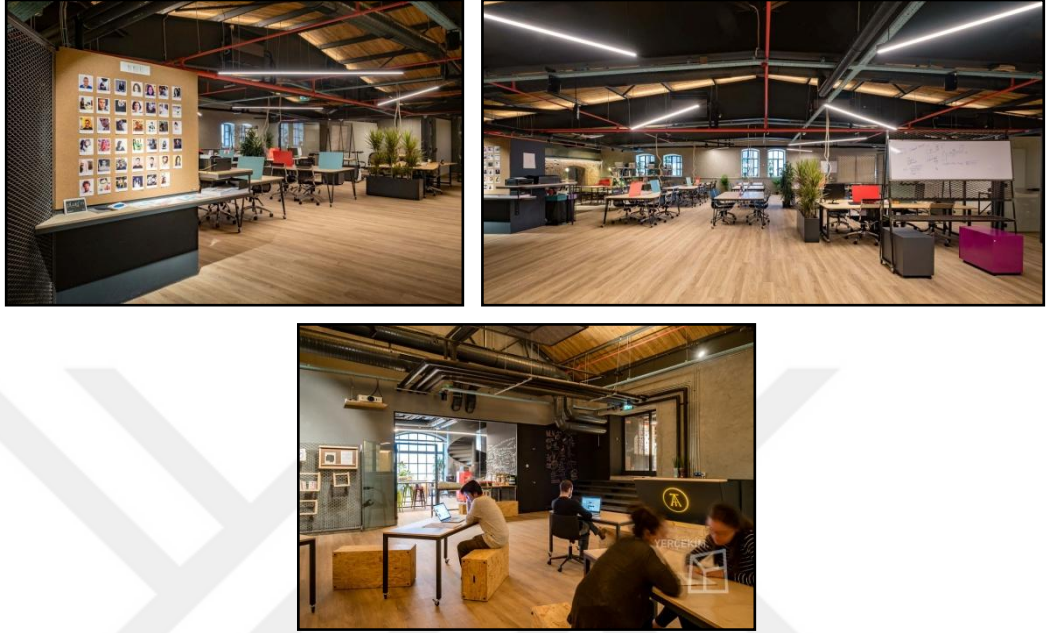

Şekil 4.127. Atölye ofisi kat planı üzerinde fonksiyon analizi

- **Ortak çalışma alanı**

Atölye ofisinde, manzara ve gün ışığına doğrudan erişimin olduğu ortak çalışma alanlarının, mekânın genelinde olduğu gibi sürdürülebilir ve esnek mekânlar olduğu görülmektedir. Ortak çalışma alanı olarak tasarlanmış olan esas alanın yanında, çok amaçlı etkinlik alanı da günlük kullanımda farklı mobilya yerleşimleri ile çalışma alanı olarak değerlendirilmektedir (Şekil 4.128). Birincil ortak çalışma alanının mutfak,

dinlenme, baskı ve kilitli dolap alanları ile direkt ilişkili; kapalı ofisler, toplantı odaları ve etkinlik alanı ile de dolaylı olarak ilişkili olduğu görülmektedir (bkz. Şekil 4.128, 4.130, 4.131, 4.136 4.139 ve 4.140).

Şekil 4.128. Ortak çalışma alanı / Atölye ofisi (Anonim 2015e, Anonim 2019m)

Atölye ofisindeki ortak çalışma alanında kullanılan donatı elemanları, mutfak ve dinlenme bölümündeki sabit mobilyalar dışında hareketli ve modüler mobilyalar olarak tasarlanmıştır. Mekândaki mobilya tasarımlarında modülerlik, doğal malzemelerin kullanımı ve yalın sistemlerin oluşturulmasının önemsendiği görülmektedir (Şekil 4.128). Ortak çalışma alanında yerleşim düzenleri yeniden yapılandırılabilen, birden fazla kişinin bir arada çalışabileceği masalar, depolama ve kitaplık modülleri, tekerlekli çok amaçlı yarı geçirgen bölücü elemanlar ve modüler oturma elemanları bulunmaktadır. Mekânın kimliğini etkileyen bu mobilyaların tasarımında geri dönüştürülmüş OSB, doğal vernikli metal, genişletilmiş sac ve keçe gibi doğal malzemeler kullanıldığı dikkat çekmektedir.

Açık plan düzenine sahip ortak çalışma alanları içerisinde akustik konfor ve görsel mahremiyet sağlayan kullanım alanlarının sunulduğu görülmektedir. Ortak çalışma alanı ile iç içe tasarlanan mutfak alanı kitaplık modülleri ile izole edilmiştir (bkz. Şekil 4.133). Ayrıca, mekândaki yankıyı azaltabilmek için ses emici özelliğe sahip keçe

yüzeyler ve tekerlekli modüler bölücülerin kullanıldığı görülmektedir (Şekil 4.129). Atölye ofisindeki ortak çalışma alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler Çizelge 4.71’de ifade edilmektedir.

Şekil 4.129. Atölye ofisi akustik diyagramı (Anonim 2015e)

Çizelge 4.71. Atölye ofisindeki ortak çalışma alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler

ATÖLYE OFİSİ			
Ortak Çalışma Alanının Mekânsal Analizi			
Kriterler	Açıklamalar	Analiz Sonucu	
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Dış cephe ile ilişkili konumda yer alması; manzara ve gün ışığına erişimin sağlanması	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisizliği	Mutfak-mini mutfak ile direkt ilişki kurulması	+
		Dikkat ve konsantrasyon problemleri nedeniyle, yoğun sirkülasyon alanı ve baskı-kopyalama alanı ile dolaylı ilişki kurulması	-
Mekânın sınırlarının niteliği	Açık plan düzeninde olup; kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanması	+	

Çizelge 4.71. Atölye ofisindeki ortak çalışma alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler (devam)

Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Kişiselleştirilebilir masa, ergonomik çalışma sandalyesi, depolama ve raf ünitesi içeren çalışma birimleri sağlanması	+
		Çalışma birimlerinin mekânda birbirinden bağımsız bireysel masalar ya da topluluk masaları biçiminde, birleşik ya da duvar ile bağlantılı sabit çalışma yüzeyleri olarak tasarlanması	+
		Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak veren çalışma yüzeylerinin sağlanması	+
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Doğal peyzaj elemanlarının; çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Masa düzenlerinin yeniden yapılandırılabilmesinin mekânsal esnekliğe olanak sağlaması	+
		Masa düzenlerinde, hem etkileşimi artıracak şekilde yüz yüze hem de konsantrasyonu artıracak şekilde sırt sırta gibi farklı seçenekler sunulması	+
		Açık plan düzenine sahip mekân içerisinde akustik konfor ve görsel mahremiyet sağlayan kullanım alanlarının sunulması	+
	Mekânın kullanım olanakları	Doğaçlama ya da planlı etkileşim ve fikir alışverişine olanak sağlanması	+
		Ortak araştırma ve geliştirme gibi hem konstrasyon hem işbirliği gerektiren işler için kullanımın sağlanması	+
		Atölye benzeri bir ortam gerektiren yaratıcı çalışmalar için kullanımın sağlanması	+
		Az konsantrasyon gerektiren bireysel çalışmalar için kullanımın sağlanması	+

- **Kapalı ofisler**

Atölye ofisinde farklı ekiplerin kullandığı toplam 4 adet kapalı ofis bulunmaktadır. Bu ofislerde cam bölücüler kullanılarak, ortak çalışma alanı ile görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılık sağlandığı görülmektedir. Kapalı ofislerin manzara ve gün ışığına direkt erişimi bulunmamaktadır (bkz. Şekil 4.130).

Şekil 4.130. Kapalı ofisler / Atölye ofisi (Anonim 2015e)

Tüm kapalı ofislerde, ofisi kullanan ekibin ihtiyaçlarını karşılayacak büyüklükte, tasarımı CNVS mobilya markasına ait olan kişiselleştirilebilir çalışma masaları, ergonomik çalışma sandalyeleri, depolama ve raf üniteleri bulunmaktadır. Kapalı ofislerdeki masa düzenlerinin yeniden yapılandırılabilir olması, mekânsal esnekliğe katkı sağlamaktadır. Ayrıca mekândaki tüm kapalı ofislerde yarı ses yalıtımı gerçekleştirilmiştir (bkz. Şekil 4.129). Atölye ofisindeki kapalı ofislere yönelik mekânsal değerlendirmeler Çizelge 4.72’de ifade edilmektedir.

Çizelge 4.72. Atölye ofisindeki kapalı ofislere yönelik mekânsal değerlendirmeler

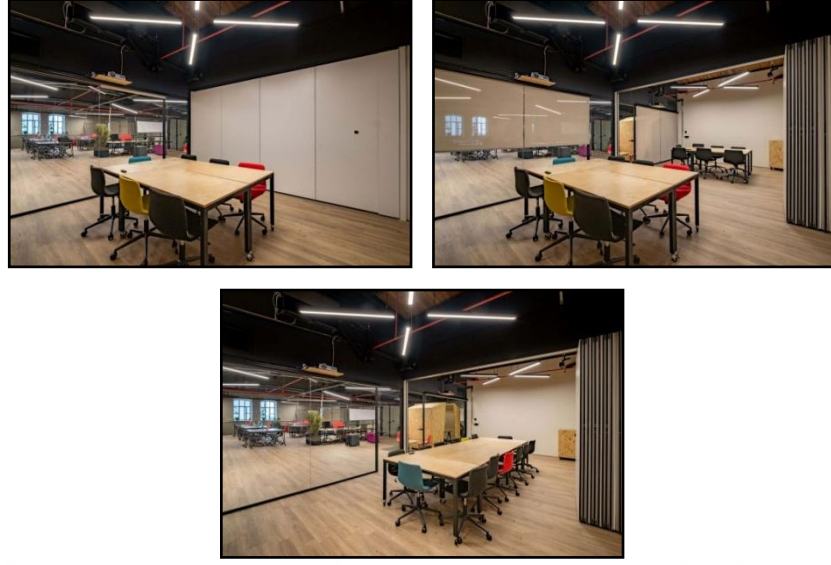
ATÖLYE OFİSİ			
Kapalı Ofislerin Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Dış cephe ile ilişkili konumda yer alması; manzara ve gün ışığına erişimin sağlanması	-
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Dikkat ve konsantrasyon problemleri nedeniyle, yoğun sirkülasyon alanı ve diğer açık alanlar ile dolaylı ilişki kurulması	+
		Ses yalıtımı sağlandığı takdirde, yoğun sirkülasyon alanı ve diğer açık alanların yakınına yerleştirilebilmesi	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılık sağlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Kişiselleştirilebilir masa, ergonomik çalışma sandalyesi, depolama ve raf ünitesi ile misafir koltuğu içeren çalışma birimleri sağlanması	+
		Çalışma birimlerinin mekânda birbirinden bağımsız bireysel masalar ya da topluluk masaları biçiminde, birleşik ya da duvar ile bağlantılı sabit çalışma yüzeyleri olarak tasarlanması	+
		Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak veren çalışma yüzeylerinin sağlanması	+

Çizelge 4.72. Atölye ofisindeki kapalı ofislere yönelik mekânsal değerlendirmeler (devam)

Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Masa düzenlerinin yeniden yapılandırılabilmesinin mekânsal esnekliğe olanak sağlaması	+
		Masa düzenlerinde, hem etkileşimi artıracak şekilde yüz yüze hem de konsantrasyonu artıracak şekilde sırt sırta gibi farklı seçenekler sunulması	+
		Ses yalıtımının sağlanması	+
	Mekânın kullanım olanakları	Bir, iki, üç ya da daha fazla kişi için kullanımın sağlanması	+
		Doğaçlama ya da planlı etkileşim ve fikir alışverişine olanak sağlanması	+
		Ortak araştırma ve geliştirme gibi hem kontrast hem işbirliği gerektiren işler için kullanımın sağlanması	+
		Atölye benzeri bir ortam gerektiren yaratıcı çalışmalar için kullanımın sağlanması	+

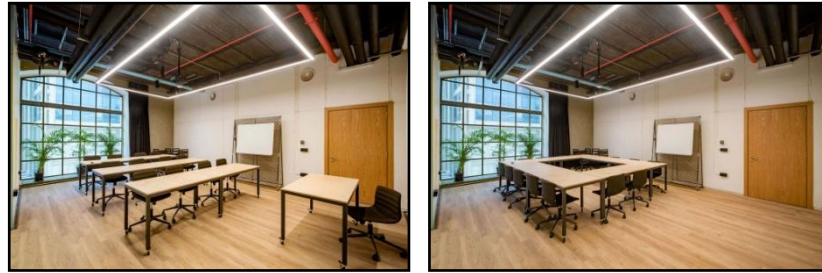
- **Toplantı odaları**

Atölye ofisinde kullanıcıların ihtiyacına göre kurgulanabilen ve farklı kurumlara çeşitli etkinlikler için kiralanabilen 4 adet toplantı odası bulunmaktadır (Şekil 4.131 ve 4.132). Bu toplantı odalarından Dali ve Curie oturma düzeninde 10 kişi kapasiteli, çeşitli toplantı ve workshoplara olanak sağlayan kullanım alanlarına sahiptir. Dali ve Curie isimli bu odaları, katlanır bölücüler ile birbirinden ayrılmaktadır. Daha büyük bir toplantı alanına ihtiyaç duyulduğunda ise bu bölücüler açılarak Dali ve Curie odaları birleştirilip Merged isminde, oturma düzeninde 20 kişi kapasiteli bir toplantı odası kullanımı sağlanmaktadır (bkz. Şekil 4.131). Bu toplantı odaları farklı toplantı türleri için yapılandırılabilme özelliğiyle, mekânın esnek kullanımına başarılı bir örnektir. Ayrıca Dali, Curie ve Merged toplantı odalarının, ortak çalışma alanı ile görsel ilişkiye olanak veren bir kapalılıkta tasarlandığı görülmektedir.

Şekil 4.131. Dali, Curie ve Merged isimli toplantı odaları / Atölye ofisi (Anonim 2015e)

Atölye ofisinin yerleşim düzeninde prototipleme odası ile yan yana konumlandırılmış Da Vinci isiminde, uyarlanabilir mobilyalar kullanılarak farklı toplantı türleri için yapılandırılabilen esnek bir toplantı odası bulunmaktadır (Şekil 4.132). Da Vinci toplantı odası oturma düzeninde 30 kişi kapasitelidir. Bu oda manzara ve gün ışığına direkt erişiminin olması, diğer mekânlarla ise görsel ilişkisi olmayan bir kapalılıkta tasarlanmış olması özellikleriyle diğer toplantı odalarından ayrılmaktadır.

Şekil 4.132. Da Vinci çok amaçlı toplantı odası / Atölye ofisi (Anonim 2015e)

Dali, Curie, Merged ve Da Vinci isimli dört toplantı odasında da, Atölye'nin CNVS mobilya markasına ait farklı boyutlarda tekerlekli toplantı masaları, ergonomik oturma elemanları, tekerlekli çok amaçlı bölücü elemanlar ve beyaz yazı tahtaları bulunmaktadır. Ayrıca tüm toplantı odalarında ses yalıtımı gerçekleştirilmiştir (bkz. Şekil 4.129). Atölye ofisindeki büyük toplantı odalarının mekânsal niteliğine yönelik değerlendirmeler Çizelge 4.73'te ifade edilmektedir.

Çizelge 4.73. Atölye ofisindeki büyük toplantı odalarına yönelik mekânsal değerlendirmeler

ATÖLYE OFİSİ			
Büyük Toplantı Odalarının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Dış cephe ile ilişkili konumda yer alması; manzara ve gün ışığına erişimin sağlanması	+
		Düşey sirkülasyonun yer aldığı (asansör ve merdiven) kat girişi bölümüne konumda yer alması	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Mutfak-mini mutfak ile dolaylı ilişki kurulması	+
		Dinlenme alanı ya da geniş bir sirkülasyon alanıyla dolaylı ilişki kurulması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılığın sağlanması	+
Görsel ilişkiye olanak vermeyen nitelikte kapalılığın sağlanması		+	
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Genellikle beş ila on iki kişilik (daha fazla kişi kapasiteli de olabilmektedir) toplantı masası ve ergonomik oturma elemanlarının sağlanması	+
		Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak veren çalışma yüzeylerinin sağlanması	+
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Yaratıcılığı ve yenilikçiliği (inovasyon) destekleyen nitelikte yazı tahtası, beyaz tahtalar, akıllı tahta gibi öğelerin sağlanması	+
	Mekânın teknolojik donanımı	Sunum ve video konferanslar için gerekli teknolojik ekipmanların sağlanması	+
		Projeksiyon için en az bir duvar yüzeyinin uygun olması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Ekstra alan ve esnek mobilyalar ile, farklı toplantı türleri için yapılandırmalara (tiyatro, kabare, at nalı / sunum, eğitim, U-düzeni) olanak sağlanması	+
		Katlanır bölücüler ile mekânın daha küçük odalara dönüştürülebilmesi	+
	Mekânın kullanım olanakları	Gruplarla planlı toplantılar için kullanımın sağlanması	+
		Gizli toplantılar ve sunumlar için kullanımın sağlanması	+
		Esnek şekilde tasarlandığında, beyin fırtınası alanı olarak kullanımın sağlanması	+
Kapalı ofis mekânları yetersiz olduğunda, ekipler için çalışma alanı olarak da kullanımın sağlanması	+		

- **Açık toplanma alanları**

Atölye ofisinde sirkülasyon, ortak çalışma, mutfak ve etkinlik alanları ile direkt ilişkili, informal toplantılara olanak sağlayan açık ve yarı açık toplanma alanları bulunmaktadır (Şekil 4.133 ve 4.134).

Şekil 4.133. Küçük toplanma alanları / Atölye ofisi (Anonim 2015e)

Açık toplanma alanlarında küçük görüşmeler için kullanıma uygun masa/sehpa, ve rahat, yumuşak döşemeli –ev konforunda-oturma elemanlarının sağlandığı görülmektedir. Mutfak alanındaki küçük toplanma alanlarında sabit nitelikte oturma elemanları kullanılmış olmakla birlikte diğer oturma alanlarında hareketli ve modüler çözümlere yer verilmiştir (Şekil 4.133 ve 4.134). Ayrıca küçük ve büyük tüm açık / yarı açık toplanma alanlarında ses yalıtımı sağlanmıştır (bkz.Şekil 4.129). Açık toplanma alanları için gerçekleştirilen mekânsal analizlere ilişkin değerlendirmeler, Çizelge 4.74 ve 4.75’te sunulmaktadır.

Şekil 4.134. Büyük toplanma alanları / Atölye ofisi (Anonim 2015e)

Çizelge 4.74. Atölye ofisindeki küçük toplanma alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler

ATÖLYE OFİSİ			
Küçük Toplanma Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Binanın iç kısımlarında konumlandırılabilmesi	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Mutfak-mini mutfak ve sirkülasyon alanları gibi destek mekânlarıyla ile direkt ilişki kurulması	+
		Ortak çalışma alanlarıyla direkt ilişki kurulması	+
Mekânın sınırlarının niteliği	Açık ya da yarı açık düzende olup; genellikle kullanım alanlarının mobilyalarla ya da orta yükseklikte bölücülerle sınırlanması		+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Küçük görüşmeler için kullanıma uygun masa/sehpa, ve rahat, yumuşak döşemeli –ev konforunda-oturma elemanlarının sağlanması	+
		Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak sağlanması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım olanakları	Kısa süreli ve gizli olmayan görüşmeler/ toplantılar için kullanımın sağlanması	+
		Görüşmeler için kullanılmadığında informal çalışma alanı olarak kullanımın sağlanması	+
		Görüşmeler için kullanılmadığında bekleme ya da dinlenme alanı olarak kullanımın sağlanması	+

Çizelge 4.75. Atölye ofisindeki büyük toplanma alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler

ATÖLYE OFİSİ			
Büyük Toplanma Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Binanın iç kısımlarında konumlandırılabilmesi	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Mutfak-mini mutfak ve sirkülasyon alanları gibi destek mekânlarıyla ile direkt ilişki kurulması	+
		Ortak çalışma alanlarıyla direkt ilişki kurulması	+
Mekânın sınırlarının niteliği	Açık ya da yarı açık düzende olup; genellikle kullanım alanlarının mobilyalarla ya da orta yükseklikte bölücülerle sınırlanması		+

Çizelge 4.75. Atölye ofisindeki büyük toplanma alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler (devam)

Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Katılımcı sayısının fazla olduğu görüşmeler için kullanıma uygun masa ve rahat, yumuşak döşemeli –ev konforunda-oturma elemanlarının sağlanması	+
		Dizüstü bilgisayar kullanımına olanak sağlanması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Ekstra alan ve uyarlanabilir mobilya kullanımının, farklı toplantı yapılandırmalarına olanak sağlayarak, mekânsal esnekliğe (sunum, eğitim, U Düzeni vb.)	+
	Mekânın kullanım olanakları	Katılımcı sayısının fazla olduğu informal -gizli olmayan-görüşme ve toplantılar için kullanımın sağlanması	+
		Görüşmeler için kullanılmadığında informal çalışma alanı olarak kullanımın sağlanması	+
		Parti ve kutlama gibi organizasyonlar için kullanımın sağlanması	+

- **Etkinlik alanı**

Atölye ofisinde ayakta 120, oturma düzeninde ise 80 kişi kapasiteli, etkinliklerin içerik ve gereksinimlerine göre kurgulanabilen bir etkinlik alanı yer almaktadır. Farklı etkinlik gereksinimlerine göre kurgulanabilen ofis sandalyeleri, tekerlekli toplantı masaları, yumuşak döşemeli oturma elemanları ve çok amaçlı kullanım sağlayan hareketli metal bölücüler; etkinlik alanında kullanılan donatı elemanlarıdır (Şekil 4.135).

Şekil 4.135. Etkinlik alanı / Atölye ofisi (Anonim 2019m, Anonim 2015e)

Açık plan düzenine sahip etkinlik alanında akustik konfor sağlayan bir kullanım alanının sunulduğu görülmektedir. Mekândaki yankıyı azaltabilmek için tavanda akustik

yüzeyler (mesh), ses emici özelliğe sahip keçe yüzeyler ve tekerlekli modüler bölücüler kullanılmıştır (bkz. Şekil 4.129). Etkinlik alanının farklı kurguların gerçekleştirilebileceği sürdürülebilir ve esnek bir mekân olarak değerlendirilmesinde; hareketli akustik duvarlar, enerji takip sistemi, yerden ısıtma sistemi, açık tavan sistemi, geri sarmalı makaralı prizler, yüksek taşıyıcı özellikte çelik karkas askı sistemi, sahne arkasındaki depo alanı ve ayarlanabilir aydınlatma sistemi etkili olmaktadır. Etkinlik alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler Çizelge 4.76’da ifade edilmektedir.

Çizelge 4.76. Atölye ofisindeki etkinlik alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler

ATÖLYE OFİSİ			
Etkinlik Alanının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Dış cephe ile ilişkili konumda yer alması; manzara ve gün ışığına erişimin sağlanması	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Mutfak-mini mutfak ve dinlenme alanları ile dolaylı ilişki kurulması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık düzende, mobilyalarla kullanım alanının sınırlanması ya da diğer mekânlarla görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılık sağlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Ergonomik koltuklar, ofis sandalyeleri , amfi oturma alanları ve topluluk masaları gibi uyarlanabilir ve modüler mobilyaların kullanılması	+
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Doğal peyzaj elemanlarının; çalışanların ve etkinlik katılımcılarının doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması	-
		Mekânın özgünlüğünü artıran çeşitli sanat eserlerinin kullanılması	-
	Mekânın teknolojik donanımı	Etkinliklerde kullanılacak projektör, perde, akıllı tahta gibi teknolojik ekipmanların sağlanması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Ekstra alan ve uyarlanabilir mobilya kullanımının, farklı etkinlik yapılandırmalarına olanak sağlaması (tiyatro, sunum, kokteyl, eğitim, U Düzeni vb.)	+
	Mekânın kullanım olanakları	Lansman etkinlikleri için topluluk üyeleri ya da dışarıdan kişi/firmalara kullanım olanağının sağlanması	+
		Eğitim, sunum ve toplantılar için topluluk üyeleri ya da dışarıdan kişi/firmalara kullanım olanağının sağlanması	+
		Film gösterimleri, pilates ve yoga çalışmaları gibi sosyal etkinliklerin, topluluk üyeleri için kullanımının sağlanması	+

- **Mutfak**

Atölye ofisi içerisinde, dinlenme alanı ile direkt ilişkili bir mutfak alanı yer almaktadır. Mutfak alanı ile ortak çalışma alanını, yarı geçirgen bir bölücü işlevi de taşımakta olan kitaplık modülleri ayırmaktadır (Şekil 4.136). Ayrıca bu kitaplık modülleri, ses emici özellikleri ile, mutfak alanındaki ses yalıtımına da katkı sağlamaktadır (bkz. Şekil 4.129).

Şekil 4.136. Mutfak alanı / Atölye ofisi (Anonim 2019m)

Mutfak alanında, yiyecek ve içeceklerin hazırlanabilmesi için tasarlanmış tezgâh alanı ile araç gereç ve kuru gıdaların depolanabilmesi için çok amaçlı dolap ve raf üniteleri sağlanmıştır. Ayrıca bu bölümde buzdolabı, mikrodalga fırın, elektrikli su ısıtıcısı, kahve makinesi ve bulaşık makinesi gibi ekipmanlar bulunmaktadır. Mutfak alanında tasarlanmış topluluk masası, modüler küçük masalar, hareketli oturma elemanları ile sabit oturma yüzeyi içeren dinlenme alanı, sosyal etkileşimi desteklemektedir (Şekil 4.136). Bu bölüme ilişkin mekânsal analizler Çizelge 4.77’de sunulmaktadır.

Çizelge 4.77. Atölye ofisindeki mutfak alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler

ATÖLYE OFİSİ			
Mutfak Alanının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Binanın iç kısımlarında konumlandırılabilirliği	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Dinlenme alanı ve yoğun sirkülasyon alanlarıyla direkt ilişki kurulması	+
		Toplantı alanları ile dolaylı ilişki kurulması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık plan düzeninde olup; kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanması	+

Çizelge 4.77. Atölye ofisindeki mutfak alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler (devam)

Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Yiyecek ve içeceklerin hazırlanabilmesi için tezgah alanı sağlanması	+
		Araç gereç ve kuru gıdaların depolanabilmesi için çok amaçlı dolap ve raf üniteleri sağlanması	+
		Sosyal etkileşimi artırabilecek merkezî bir masanın sağlanması	+
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Doğal peyzaj elemanlarının; çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması	-
	Mekânın teknolojik donanımı	Boyut ve sayıları mekân kapasitesi ile kullanıcı yoğunluğuna göre değişkenlik gösterebilecek buzdolabı, mikrodalga fırın, elektrikli su ısıtıcısı, kahve makinesi ve bulaşık makinesinin sağlanması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım olanakları	Çay, kahve ve çeşitli atıştırmalıkların ücretsiz ve genellikle sınırsız sağlanması	+
		Topluluk üyeleri arasındaki etkileşimi ve bağı kuvvetlendiren tesadüfi karşılaşmalar için kullanılabilir olması	+

- **Dinlenme alanları**

Atölye ofisi içerisinde mutfak alanında konumlandırılmış bir dinlenme alanı yer almaktadır. Dinlenme alanı ve ortak çalışma alanı, yarı geçirgen bir bölücü işlevi de taşımakta olan kitaplık modülleri ile ayrılmaktadır (Şekil 4.137). Ayrıca bu kitaplık modülleri, ses emici özellikleri ile dinlenme alanındaki ses yalıtımına da katkı sağlamaktadır (bkz. Şekil 4.129).

Şekil 4.137. Dinlenme alanı / Atölye ofisi (Anonim 2019m)

Dinlenme alanında kahve sehpa ile yumuşak döşemeli ve ev konforunda oturma elemanlarının sağlandığı görülmektedir. Ayrıca bu alanda minderler ile konforlu bir kullanım sağlandığı sabit oturma yüzeyinin bulunduğu; bu yüzeyin haricinde diğer oturma elemanlarının hareketli ve modüler olduğuna dikkat edilmektedir (Şekil 4.137). Atölye ofisindeki bu dinlenme alanında ses yalıtımının sağlanmasına dikkat edildiği görülmektedir (bkz Şekil 4.129). Bu bölüme ilişkin mekânsal analizler Çizelge 4.78’de sunulmaktadır.

Çizelge 4.78. Atölye ofisindeki dinlenme alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler

ATÖLYE OFİSİ			
Dinlenme Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Binanın iç kısımlarında konumlandırılabilmesi	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Yoğun sirkülasyon alanları ile direkt ilişki kurulması	+
		Mutfak-mini mutfak ile direkt ilişki kurulması	+
Mekânın sınırlarının niteliği	Açık düzende olup; kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanması ya da görsel ilişkiye olanak veren yarı açık düzende olması		+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Ev konforunda yumuşak oturma elemanları (soft seating) ve sehpa (coffee table) gibi hareketli mobilyaların kullanılması	+
		Yumuşak döşeme, yastık/minderler ile dinlenme için nişlerin tasarlanması	+
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Doğal peyzaj elemanlarının; çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması	-
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Açık plan düzenine sahip mekân içerisinde akustik konfor ve görsel mahremiyet sağlayankullanım alanlarının sunulması	+
	Mekânın kullanım olanakları	Çalışanların iş stresinden uzaklaşarak rahatlamaları için kullanımın sağlanması	+
		Plansız ve kısa süreli informal görüşmeler/ toplantılar için kullanımın sağlanması	+
		Parti ve kutlama gibi organizasyonlar için kullanımın sağlanması	+

- **Karşılama ve bekleme alanı**

Atölye ofisi içerisinde giriş bölümünde karşılama ve bekleme için kullanımın sağlandığı bir bölüm yer almaktadır. Bu alan için, Atölye'nin kurumsal kimliğini yansıtan bir danışma bankosu tasarlandığı görülmektedir (Şekil 4.138). Bu bölüme ilişkin mekânsal analizler Çizelge 4.79 ve 4.80'de sunulmaktadır.

Şekil 4.138. Danışma bankosu ve bekleme alanı / Atölye ofisi (Anonim 2019m)

Çizelge 4.79. Atölye ofisindeki karşılama alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler

ATÖLYE OFİSİ			
Karşılama Alanının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Binanın ana giriş bölümünde ya da kat girişinde konumlandırılması	+
		Düşey sirkülasyona (asansör ve merdiven) yakın konumda yer alması	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Bekleme alanı ile direkt ilişki kurulması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık ya da yarı açık plan düzeninde olup; kullanım alanının mobilyalarla sınırlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Mekâna özel tasarlanmış bir danışma bankosu kullanılması	+
		Danışma bankosunda görevli olan çalışan/çalışanlar için ergonomik ofis koltuklarının kullanılması	+
		Gelen/giden evrak ve postaların düzenlenip, saklanması için depolama ve raf ünitelerinin kullanılması	-
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Paylaşımlı ofisin marka kimliğini yansıtan tasarımların sağlanması	+
	Mekânın teknolojik donanımı	Paylaşımlı ofis hakkında bilgi veren, marka kimliğinin tanıtılmasını sağlayacak multimedya (ses, video, animasyon, grafik içeren görsel sunumlar) paylaşılacağı ekran vb. teknolojik ekipmanların sağlanması	-

Çizelge 4.79. Atölye ofisindeki karşılama alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler (devam)

Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım olanakları	Topluluk üyeleri ve ziyaretçilerin karşılanması ve ilgili birim/kişiye yönlendirilmesi için kullanımın sağlanması	+
		Gelen/giden evrak ve postaların düzenlenip saklanması için kullanımın sağlanması	-

Çizelge 4.80. Atölye ofisindeki bekleme alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler

ATÖLYE OFİSİ			
Bekleme Alanının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Binanın ana giriş bölümünde ya da kat girişinde konumlandırılması	+
		Düşey sirkülasyona (asansör ve merdiven) yakın konumda yer alması	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Karşılama alanı ile direkt ilişki kurulması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık ya da yarı açık plan düzeninde olup; kullanım alanının mobilyalarla sınırlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Ergonomik koltuklar, sehpa ve mekâna özel tasarlanmış mobilyaların kullanılması	+
		Tercih edilen mobilyaların dizüstü bilgisayar kullanımına olanak sağlaması	+
	Mekânın teknolojik donanımı	Paylaşımli ofis hakkında bilgi veren, marka kimliğinin tanıtılmasını sağlayacak multimedya (ses, video, animasyon, grafik içeren görsel sunumlar) paylaşılacağı ekran vb. teknolojik ekipmanların sağlanması	-
	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Paylaşımli ofisin marka kimliğini yansıtan tasarımların sağlanması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım olanakları	Ziyaretçilerin bekleme alanı için özel bir alan olarak kullanımın sağlanması	+
		Ziyaretçilerin bekleme esnasında dergi/broşür okuması, dizüstü bilgisayar veya telefon kullanması, haber ya da multimedya izlemesi için kullanımın sağlanması	+

- **Kilitli dolap alanı**

Atölye ofisindeki kilitli dolap alanı, ortak çalışma alanı içerisinde bulunmaktadır (Şekil 4.139). Kilitli dolabın gövdesi metal, kapaklar ise geri dönüştürülebilir OSB malzemeden yapılmıştır. Kilitli alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler Çizelge 4.81’de ifade edilmektedir.

Şekil 4.139. Kilitli dolap alanı / Atölye ofisi (Anonim 2015e)

Çizelge 4.81. Atölye ofisindeki vestiyer ve kilitli dolap alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler

ATÖLYE OFİSİ			
Vestiyer ve Kilitli Dolap Alanının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Ofise girişine yakın, merkezî bir konumda yer alması	+
		Binanın iç kısımlarında konumlandırılabilmesi	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık ya da yarı açık düzende olup; kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Mekândaki kullanıcı yoğunluğuna uygun boyutlarda tasarlanmış, güvenliği sağlamak adına kilit ya da şifre sistemiyle korunan depolama ünitelerinin kullanılması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım olanakları	Çalışanların kişisel eşyalarının (dizüstü bilgisayar, cep telefonu, giysi, kişisel belgeler vb.) güvenli bir şekilde saklanması için kullanımın sağlanması	+

- **Baskı ve kopyalama alanı**

Atölye ofisinde, ortak çalışma alanı içerisinde bir baskı ve kopyalama alanı yer almaktadır. Baskı ve kopyalama alanı, Mutfak sabit donatılarının arka yüzeyini kapatacak şekilde tasarlanmış olan duyuru panosu ile yan yana planlanmıştır. Fotokopi makinesinin ve kağıtlar ile çeşitli kırtasiye gereçlerinin yerleştirildiği geniş bir masa yüzeyi tasarlanmıştır; bu yüzeyin alt kısmında ise atık toplama ve geri dönüşüm üniteleri konumlandırılmıştır. Ayrıca baskı ve kopyalama alanının, kilitli dolap alanı ile karşılıklı konumlandırılması merkezî bir servis noktası oluşturduğu; aynı zamanda sosyal etkileşimi de destekleyeceği görülmektedir (Şekil 4.140). Bu bölümün niteliğine yönelik mekânsal değerlendirmeler Çizelge 4.82’de ifade edilmektedir.

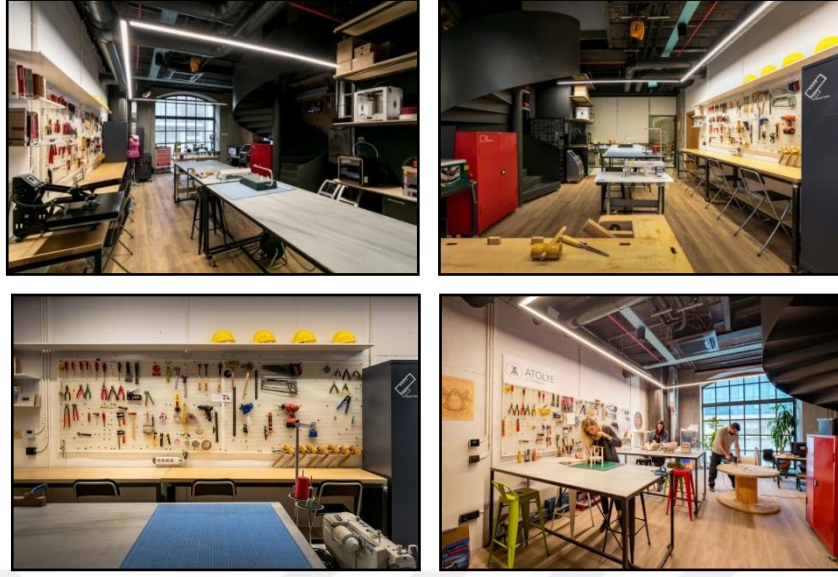
Şekil 4.140. Baskı ve kopyalama alanı / Atölye ofisi (Anonim 2015e)

Çizelge 4.82. Atölye ofisindeki baskı ve kopyalama alanına yönelik mekânsal değerlendirmeler

ATÖLYE OFİSİ			
Baskı ve Kopyalama Alanının Mekânsal Analizi			
Kriterler	Açıklamalar	Analiz Sonucu	
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Dış cephe ile ilişkili konumda yer alması; manzara ve gün ışığına erişimin sağlanması	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Mutfak-mini mutfak alanları ile yakın konumlandırılması ve sosyal/katılımcı atmosferin desteklenmesi	+
		Vestiyer ve kilitli dolap alanı ile yakın konumlandırılarak, merkezî bir servis alanı oluşturulması	+
		Dikkat ve konsantrasyon problemleri nedeniyle, açık ya da yarı açık çalışma alanlarıyla dolaylı ilişki kurulması	-
Mekânın sınırlarının niteliği	Açık ya da yarı açık plan düzeninde olup; kullanım alanlarının mobilyalarla sınırlanması	+	
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Fotokopi makinesinin yerleştirileceği bir tezgah ya da masanın kullanılması	+
		Kağıtlar, çeşitli kırtasiye araç gereçleri ve atık toplama tesisinin yerleştirileceği tezgah, masa ve depolama/raf ünitelerinin kullanılması	+
	Mekânın teknolojik donanımı	Baskı, tarama ve kopyalama özelliklerine sahip fotokopi makinesi kullanımının sağlanması	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım olanakları	Belge yazdırma, tarama ve kopyalama ihtiyaçları için kullanımın sağlanması	+

- **Prototipleme Odası**

Atölye ofisinde, etkinlik alanı ile görsel ilişkiye olanak sağlayan kapalılıkta tasarlanmış olan bir prototipleme odası yer almaktadır. Bu prototipleme odasının bir bölümüne, ortak çalışma alanı ile iç içe olan mutfak ve dinlenme alanından görsel erişim sağlayan bir pencere bulunmaktadır (bkz. Şekil 4.142). Prototipleme odasının manzara ve gün ışığına erişimi bulunduğu; ayrıca etkinlik alanı ve mutfak alanı ile görsel ilişkiye olanak veren bir kapalılıkta tasarlandığı görülmektedir (bkz. Şekil 4.141 ve 4.142).

Şekil 4.141. Prototipleme odası / Atölye ofisi (Anonim 2015e)

Prototipleme odasında (maker lab) ısıya ve neme dayanıklı malzemelerden (mermer ve ahşap) tasarlanmış çalışma yüzeyleri, raflar, kilitli dolaplar, alet/malzeme panoları, bilgisayar masaları ve ergonomik oturma elemanları bulunmaktadır. Bu odada, farklı uzmanlık alanlarına yönelik projeler için gerekli olan alet ve teknolojik ekipmanların kullanımı sağlanmaktadır. Bu alet ve ekipmanlar; 3 boyutlu yazıcılar, lazer kesici, CNC makinesi, vinil kesici, dikiş makinesi, ahşap işleme aletleri (testereler, torna, matkap,zımpara), strafor kesici, pres makinesi, vakum makinesi, elektronik kitler (donanım/yazılım kartları, sensör kütüphanesi, lehimleme istasyonu, güç kaynağı) ve sanal gerçeklik ekipmanıdır (Şekil 4.141 ve 4.142). Bu bölümün niteliğine yönelik mekânsal değerlendirmeler Çizelge 4.83'te sunulmaktadır.

Şekil 4.142. Prototipleme odası ve mutfak ve dinlenme alanından prototipleme odasına görsel erişim sağlayan pencere / Atölye ofisi (Anonim 2015e)

Çizelge 4.83. Atölye ofisindeki prototipleme odasına yönelik mekânsal değerlendirmeler

ATÖLYE OFİSİ			
Prototipleme Odasının Mekânsal Analizi			
Kriterler		Açıklamalar	Analiz Sonucu
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Dış cephe ile ilişkili konumda yer alması; manzara ve gün ışığına erişimin sağlanması	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Dikkat ve konsantrasyon problemleri nedeniyle, açık çalışma alanlarıyla dolaylı ilişki kurulması	+
	Mekânın sınırlarının niteliği	Görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılık sağlanması	+
Mekânsal Donatılar	Mekânda sabit ve hareketli mobilyaların niteliği	Isıya ve neme dayanıklı malzemelerden tasarlanmış çalışma yüzeyleri, raflar, alet/malzeme panoları, bilgisayar masaları ve ergonomik oturma elemanları kullanılması	+
	Mekânın teknolojik donanımı	Farklı uzmanlık alanlarına yönelik projeler için gerekli olan teknolojik aletlerin kullanımının sağlanması: 3 boyutlu yazıcı, lazer kesici, CNC makinesi, vinil kesici, dikiş makinesi, ahşap işleme aletleri, strafor kesici, pres makinesi, vakum makinesi, elektronik kitler (donanım/yazılım kartları, sensör kütüphanesi, lehimleme istasyonu, güç kaynağı vb.)	+
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Gürültülü çalışma istasyonları içerdiği için; akustik tavan, ses emici özellikte bölücü panel ve zemin malzemesi ya da ses maskeleye gibi yöntemlerin kullanılması	+
	Mekânın kullanım olanakları	Yaratıcı disiplinlerde çalışan bireyler için, çeşitli fiziksel ve dijital prototipleme aletlerinin kullanımının sağlanması	+
		Bir projenin fikir aşamasından tasarıma; tasarımın da fiziksel ürüne dönüşmesi için kullanımının sağlanması	+
		Atölye benzeri bir ortam gerektiren yaratıcı çalışmalar için kullanımının sağlanması	+

- **Sirkülasyon alanları**

Atölye ofisinde, sirkülasyon alanlarının aktif kullanıma olanaklı ve çalışma ortamının devamı niteliğinde tasarlanmış alanlar olduğu görülmektedir (Şekil 4.143). Kullanım alanının niteliğine yönelik mekânsal değerlendirmeler Çizelge 4.84'de ifade edilmektedir.

Şekil 4.143. Sirkülasyon alanları / Atölye ofisi (Anonim 2015e)

Çizelge 4.84. Atölye ofisindeki sirkülasyon alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler

ATÖLYE OFİSİ			
Sirkülasyon Alanlarının Mekânsal Analizi			
Kriterler	Açıklamalar	Analiz Sonucu	
Mekânsal Kurgu	Mekânın plan düzeni içerisindeki konumu	Sirkülasyon alanlarının tüm mekânları /fonksiyonları birbirine bağlayarak, ofis katları boyunca devam eden alanlar olması	+
		Genellikle ana girişteki karşılama alanından sonra kat holleri boyunca doğrusal bir aksta (tarak düzeni) devam eden düzende tasarlanması	-
		Dış cephe ile ilişkili konumda yer alabilmesi; manzara ve gün ışığına erişimin sağlanabilmesi	+
		Binanın iç kısımlarında konumlandırılabilmesi	+
	Mekânın diğer mekânlarla ilişkisi	Dikkat ve konsantrasyon problemleri nedeniyle, yoğun sirkülasyon alanları ile açık ya da yarı açık çalışma alanları arasında dolaylı ilişki kurulması	-
	Mekânın sınırlarının niteliği	Açık plan düzeninde olup; kullanım alanlarının mobilyalarla ve diğer mekânların duvarları/bölücüleri ile sınırlanması	+

Çizelge 4.84. Atölye ofisindeki sirkülasyon alanlarına yönelik mekânsal değerlendirmeler (devam)

Mekânsal Donatılar	Mekânda tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği	Açık/anlaşılır tabelalar ve çeşitli yönlendirme tasarımlarıyla, kullanıcıların bina içinde yollarını kolay bulmasının sağlanması	-
		Doğal peyzaj elemanlarının; çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılması	-
		Sanat eserleri, motive edici alıntılar ve marka kimliğini yansıtan tanıtım materyallerinin sergilenmesi	-
Mekân Kullanımı	Mekânın kullanım niteliği	Açık plan düzeninde olan mekânda akustik ve görsel mahremiyetin belirli bir düzeyde sağlanabilmesi için; akustik tavan, ses emici özellikte bölücü panel ve zemin malzemesi ya da ses maskeleye gibi yöntemlerin kullanılması	+
	Mekânın kullanım olanakları	Ofis katlarında dolaşıma; kullanıcıların bina içinde yatay ve düşey hareketine olanak sağlaması	+
		Fonksiyonlar ve izole mekânlar arasında ilişkiyi/bağlantıyı sağlaması	+
		Mekân yeterince geniş ise; baskı/kopyalama alanı, bekleme alanı, dinlenme alanı, açık toplanma ve çalışma alanı ve mini mutfak alanı (kitchenette) olarak kullanımın sağlanması	+
Sergileme alanı olarak kullanımın sağlanması		+	

5. TARTIŞMA ve SONUÇ

Paylaşımlı ofislerdeki mekân organizasyonunu tanımlamaya yönelik geliştirilen bu çalışmada, mekân tasarımı anlamında nitelikli paylaşımlı ofislerin yaygınlaşmasına katkı sağlayan bir değerlendirme sunabilmek hedeflenmiştir. Öncelikle çalışma kültürü ve ofis mekânlarının tarihsel gelişimi, paylaşımlı ofis kavramı ve paylaşımlı ofislerin çalışma hayatında sağladığı kazanımlar incelenmiştir. Bu çalışmada, paylaşımlı ofislerin serbest çalışan bireyler ve işverenler açısından çok yönlü katkı sağladığı ve tercih edirliliği gün geçtikçe artan alternatif çalışma mekânları olarak önem kazandığı belirlenmiştir.

Günümüzde iş gücünün büyük kısmını oluşturan girişimci ruha sahip Y ve Z kuşağının bir çalışma mekânında aradığı özellikleri barındıran paylaşımlı ofislerin, yoğun olarak serbest çalışan bireyler ve startupler tarafından kullanılıyor olsa da bazı büyük ölçekli, hatta küresel şirketler tarafından geçici veya sürekli olarak kullanıldığı görülmüştür. Paylaşımlı ofislerin sundukları iyi tasarlanmış işbirlikçi mekânlar, esnek kiralama olanağı, sosyal etkinlikler, 7/24 erişim ve günlük temizlik gibi hizmetler ile çalışanlar ve şirketler için çok yönlü kazanımlar sağladığı belirlenmiştir. Paylaşımlı ofislerin çalışma hayatında sağladığı belirlenen ekonomik, fiziksel (mekânsal), sosyal ve ekolojik kazanımlar şu şekilde özetlenebilir:

- Ekonomik anlamda şirketlerin gayrimenkul maliyetlerini düşürerek işverenlerin kâr sağlamalarına olanak tanınmaktadır. Paylaşımlı ofislerin potansiyel kullanıcıları yani kiracıları için sunulan farklı kiralama seçenekleri ile çeşitli çalışan grupları tarafından erişilebilir olması ve makul olabilecek üyelik fiyatları sunması ise çalışanlar için sağlanan ekonomik kazanımlardır.
- Paylaşımlı ofislerde, kullanıcıların mahremiyet ve sosyalleşme gereksinimleri arasındaki dengenin mekân çeşitliliği ile sağlanması hedeflenmekte; bu yaklaşım da bir takım fiziksel (mekânsal) kazanımlar sağlamaktadır. Çalışanlara esnek kullanım olanağı sağlayan ortak çalışma alanları, kapalı ofisler, toplantı odaları, etkinlik alanları, topluluk mutfakları ve dinlenme alanları gibi yaratıcılığı ve işbirliğini destekleyecek nitelikte çalışma mekânlarının yanında; çalışma

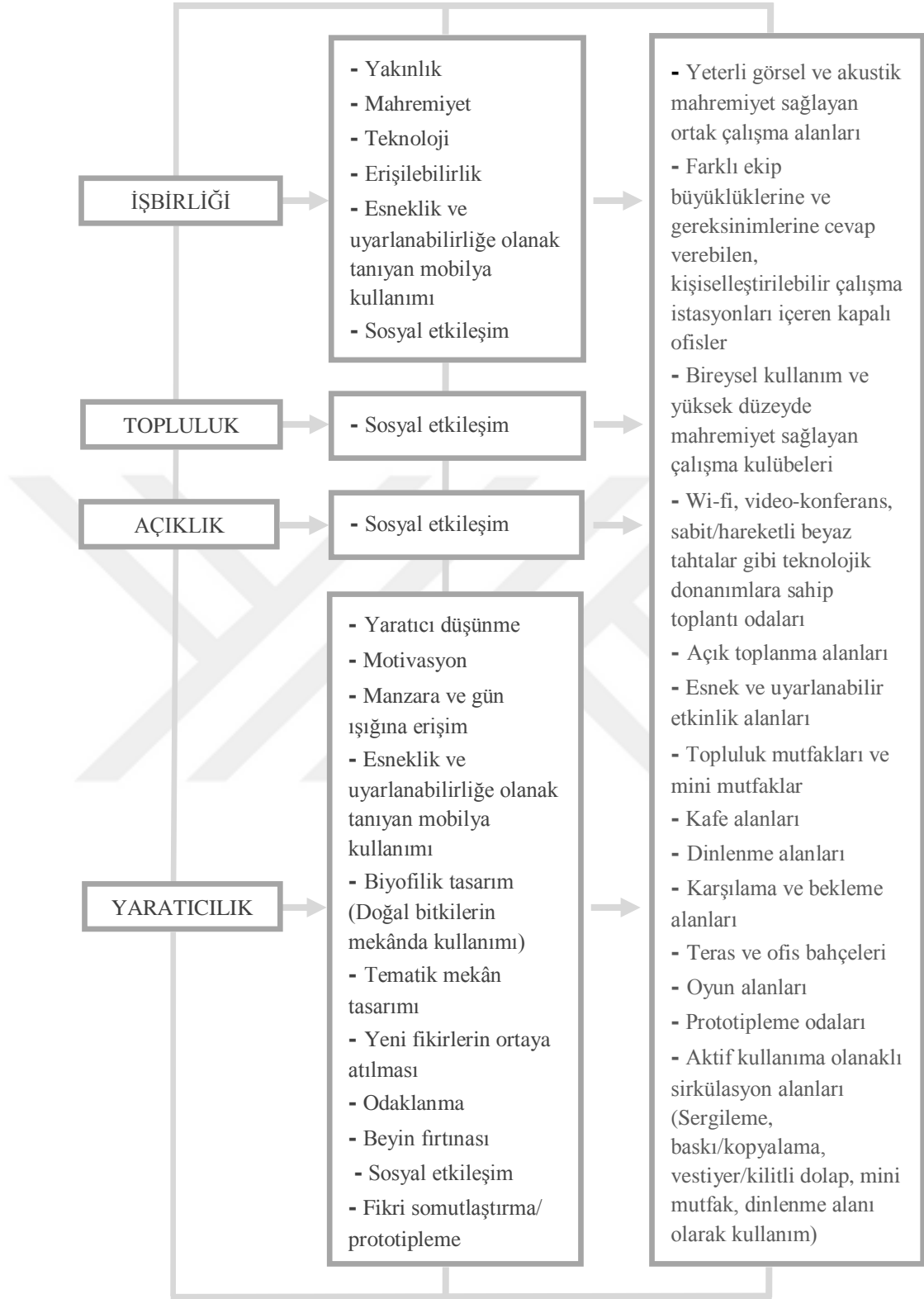
kulübeleri ya da meditasyon odaları gibi yüksek mahremiyet düzeyine sahip bireysel kullanıma olanaklı mekânlar sunulmaktadır.

- Çalışma ortamındaki aynı ya da farklı disiplinlerden üyelerle tesadüfi karşılaşmalar, doğaçlama etkileşimler ve planlı toplantılarla desteklenen etkili işbirliği olanakları, paylaşımlı ofislerin sağladığı sosyal kazanımlardır.
- Ofis kaynaklarının ortak kullanımının dolaylı olarak sürdürülebilirliğe de katkısı olduğundan, paylaşımlı ofis kullanımı ile ekolojik kazanımlar da sağlanmaktadır.

Paylaşımlı ofis yaklaşımının dünya genelindeki gelişimi incelendiğinde, bu yaklaşımın temellerinin 1990'ların ortalarında atılmış olduğu, erken örneklerinin 2000'li yılların başlarında şekillendiği, paylaşımlı ofis olarak tasarlanan ve kullanılan planlı girişimlerin ise 2010 yılından itibaren gelişim göstermeye başladığı görülmüştür. Bu alandaki gelişim hakkında önemli istatistik veriler sunan bir araştırma, paylaşımlı ofis sayısında 2015'ten itibaren her yıl ortalama 2595 artış olduğunu göstermiştir. Dünyada 2009-10 yıllarında Wework paylaşımlı ofis zincirinin kurulmasıyla bu alanda hızlı bir yükselişe geçilmiş; bu yükselişin etkisi ülkemizde 2012 yılında ofis-kafe formatıyla İstanbul'da açılmış olan 'Urban Station' ile görülmeye başlamıştır. Ülkemizdeki paylaşımlı ofis girişimlerinin sayısının 2014 yılından itibaren hızlı bir artış gösterdiği görülmüştür. Bu artışın en yoğun olduğu şehrin, Türkiye'nin sosyo-ekonomik başkenti olarak nitelendirilebilecek olan İstanbul olduğu belirlenmiştir. 2014 yılında Kolektif House'un ilk ofis yerleşkesi açılmış, 2015 yılında Arjantin kökenli bir zincir olan Urban Station İstanbul şubeleri, Workinton ismi ile tamamen yerli olarak markalaşarak ofis-kafe konsepti paylaşımlı ofis konsepti olarak geliştirilmiş ve Atölye İstanbul ofisi hizmete açılmıştır. 2016 yılında ise uluslararası geniş kapsamlı bir ağın parçası olan Impact Hub (İstanbul) ve Habita Coworking ofisi çalışanlara hizmet vermeye başlamıştır. Bu alanda Türkiye'nin öncü şehri İstanbul dışında üç büyük şehir olan İzmir, Ankara ve Bursa'da da bazı örneklerin bulunduğu, fakat diğer şehirlerde henüz paylaşımlı ofis kültürünün gelişmemiş olduğu görülmüştür. Yapılan çevrimiçi kaynak araştırmaları, 2016 yılından beri ülkemizdeki paylaşımlı ofis sayısında artış olduğunu ve önümüzdeki yıllarda bu artışın devam edeceğini işaret etmektedir. Ülkemizdeki gelişim sürecinin, dünya genelindeki sürece göre daha yavaş ilerlediği görülmüştür. Buna rağmen, çalışma

kapsamında seçilen paylaşımlı ofis örnekleri üzerinde gerçekleştirilmiş olan mekânsal analizler; seçilen örneklerdeki mekân tasarım yaklaşımının ve mekân organizasyonunu oluşturan temel bölümlerin niteliğinin dünyadaki başarılı olarak görülen örnekler ile ortak özellikler içerdiğini göstermiştir. Dünyada gerçekleştirilmiş örneklerin bu bağlamda değerlendirilmesi, ülkemizde gerçekleştirileceği düşünülen yeni ofis uygulamalarına örnek olabilecektir. Bu amaçla, tez çalışmasının ikinci bölümünde dünyadan başarılı mekân örnekleri incelenmiş; üçüncü bölümünde ise mekân organizasyonunu oluşturan temel bölümlerin niteliğini etkileyen tasarım kriterleri tanımlanmış ve dünyadan mekân örnekleri ile desteklenmiştir.

Bu çalışmada, paylaşımlı ofislerdeki mekân organizasyonunu etkileyen tasarım kriterleri tanımlanmış ve bu kriterler bağlamında, Türkiye'de paylaşımlı ofis alanında öncü örnekler oluşturan uygulamalar mekân organizasyonu yönüyle incelenmiştir. Paylaşımlı ofislerdeki mekân organizasyonunu etkileyen kriterlerin belirlenebilmesi için öncelikle çalışmanın ikinci bölümünde bu konunun kuramsal temellerini oluşturan ofis mekânlarının tarihsel gelişimi, ekonomik ve sosyal dinamiklerin etkisiyle değişen çalışma kültürü, 21.yy'daki alternatif ofis mekân çözümleri, ofislerin plan tiplerine göre sınıflandırılması ve paylaşımlı ofis yaklaşımının dünyadaki gelişim süreci sırasıyla ele alınarak incelenmiştir. İkinci bölümde ayrıca paylaşımlı ofislerin temel değerlerinden olan işbirliği, topluluk, açıklık ve yaratıcılık kavramlarının, mekân organizasyonu ve tasarım yoluyla nasıl desteklenmesi gerektiğine dair gerçekleştirilen çeşitli araştırmaların bulguları sunulmuş ve bulgular paylaşımlı ofisler bağlamında değerlendirilmiştir. Bu değerlendirme Şekil 5.1'de özet halinde sunulmuştur.

Şekil 5.1. Paylaşımlı ofislerin temel değerlerinin ve bu değerleri destekleyen önemli kavramların mekân organizasyonuna yansımaları

Çalışmanın materyal ve yönteminin açıklandığı üçüncü bölümde, paylaşımlı ofislerin mekân organizasyonunu oluşturan temel bölümlerin niteliği açıklanmış ve bu mekânların tasarımında değerlendirilmesi gereken kriterler tanımlanmıştır. Paylaşımlı ofis mekânları tez kapsamında “ Ortak çalışma alanları, Kapalı ofisler, Çalışma Kulüpleri, Toplantı odaları, Açık toplanma alanları, Etkinlik alanları, Mutfaklar ve mini mutfaklar, Kafeler, Dinlenme alanları, Karşılama ve bekleme alanları, Vestiyer ve kilitli dolap alanları, Baskı ve kopyalama alanları, Teras ve ofis bahçeleri, Oyun alanları, Prototipleme odaları, Sirkülasyon alanları” olmak üzere on altı temel başlık altında incelenmiştir. Her bölüm için mekan organizasyonu açısından değerlendirilmesi gereken kriterler, literatür araştırmasına dayalı olarak tanımlanmış ve tablolar halinde sunulmuştur. Ayrıca bu mekânsal değerlendirmeler, dünyadan paylaşımlı ofis mekân görselleri ile desteklenmiştir. Bu bölümde belirlenen tasarım kriterleri “Mekânsal kurgu, Mekânsal donatılar ve Mekân kullanımı” olmak üzere üç ana başlık altında toplanmıştır. Paylaşımlı ofis içerisindeki bir mekân (Örneğin; ortak çalışma alanı, çalışma kulübesi ya da kafe alanı);

- Kurgu açısından değerlendirilirken mekânın plan düzeni içerisindeki konumu, diğer mekânlarla ilişkisi ve sınırlarının niteliği;
- Donatılar açısından değerlendirilirken mekândaki sabit ve hareketli mobilyaların niteliği, doğal peyzaj öğeleri ya da çeşitli sanat eserleri gibi tamamlayıcı tasarım öğelerinin niteliği ve mekânın teknolojik donanımı;
- Kullanım açısından değerlendirilirken ise mekânın kullanım niteliği ve kullanım olanakları analiz edilmiştir.

Alan çalışmasının gerçekleştirildiği dördüncü bölümde, paylaşımlı ofis yaklaşımının ülkemizdeki öncü şehri olan İstanbul’da yer alan beş ofise ilişkin mekânsal analizler sonucunda ulaşılan bulgular sunulmuştur. Bu ofisler Kolektif House Levent ve Maslak ofisleri, Workinton Levent 199 ve Kozyatağı ofisleri ile Atölye ofisidir. Bu ofislerin mekân organizasyonunu oluşturan bölümler Şekil 5.2, Şekil 5.4 ve Şekil 5.5’te ifade edilmiştir. Analiz çalışmasında, tezin materyal ve yönteminin açıklandığı üçüncü bölümde belirlenen, paylaşımlı ofislerde bulunan 16 temel bölüm özelinde tanımlanan tasarım kriterleri açısından, seçilen beş ofisin mekânsal niteliği değerlendirilmiştir. Bu

değerlendirme sonucunda ulaşılan bulgular mekânsal kurgu, donatılar ve mekân kullanımı başlıkları altında yukarıda açıklandığı üzere tablolar halinde, ofis yerleşim düzeni üzerinde sunulan incelemeler ve fotoğraflarla desteklenerek ifade edilmiştir. Alan çalışması kapsamında gerçekleştirilen ofis incelemelerinde ulaşılan çıkarım ve sonuçlar; mekânsal kurgu, mekânsal donatılar ve mekân kullanımı olmak üzere üç başlık altında aşağıda sunulmuştur.

5.1. Mekânsal Kurguya İlişkin Analiz Sonuçları

Kolektif House Levent ofisi, eski işlevi tekstil fabrikası olan bir yapının giriş katı, 1., 3., 5. Katı ile teras katında olmak üzere toplam 5 katında hizmet vermektedir. Yapının 2. ve 4. katlarında ise Kolektif House ekibinden bağımsız farklı ekiplerin ofisleri yer almaktadır. Levent ofisinin mekân kurgusundaki odak noktasının işbirliği, sosyal etkileşim, topluluk duygusu, yaratıcılık ve esneklik kavramları olduğu analizler sonucunda da görülmüştür (bkz. Şekil 5.1 ve 5.2). Levent ofisindeki tüm ortak çalışma alanlarının, binanın cephesinde penceresi bulunan kapalı ofislerin, “KoLounge Levent” etkinlik alanının, büyük ve küçük toplantı odalarının büyük çoğunluğunun, “Petra Roasting Co.” kafe alanının ve giriş kattaki kapalı ofislerin bulunduğu sirkülasyon alanının dış cephe ile ilişkili konumda yer aldığı; manzara ve gün ışığına erişim sağlandığı görülmüştür. Çalışma ortamlarından dış manzaraya erişimin olmasının – özellikle de doğa manzarasına- ve çalışma alanlarının bol gün ışığı alıyor olmasının çalışanların verimi ve yaratıcı düşünme eylemleri üzerinde olumlu etkileri olduğu düşünülmüştür (bkz. Çizelge 2.3). Zemin katta ve 3.katta bulunan çalışma kulübeleri, bazı kapalı ofisler ve toplantı odaları, açık toplanma alanları, mini mutfaklar, dinlenme alanları, vestiyer ve kilitli dolap alanları, baskı ve kopyalama alanları, oyun alanı ve sirkülasyon alanları ise binanın iç kısımlarında konumlandırılmıştır. Karşılama alanı ile bekleme alanı birbirleriyle direkt ilişki halindedir ve binanın ana girişinde, güvenlik turnikelerinden önce yer almaktadır. Turnikelerden hemen sonra ise, ana girişe çok yakın konumda bir mini mutfak alanı bulunmaktadır.

Levent ofisindeki açık toplanma alanları, dinlenme alanları, mutfak ve mini mutfak alanları, oyun alanı, baskı ve kopyalama alanları ile vestiyer ve kilitli dolap alanlarının

açık plan düzeninde olup, ortak çalışma alanları ile direkt ilişkili konumda bulunmaktadır. Mekân organizasyonundaki bu yaklaşım -çalışma ve sosyalleşme alanlarının iç içe geçmiş olması- çalışanların tesadüfi karşılaşma şansını artırdığı ve sosyal etkileşim ile fikir alışverişini desteklediği gözlemlenmiştir (bkz. Çizelge 2.4). Kapalı ofisler, çalışma kulübeleri, toplantı odaları, kafe ve “KoLounge Levent” etkinlik alanında, yakınındaki mekânlarla görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılık sağlanmıştır. Görsel ve akustik mahremiyet sağlayan, bireysel kullanıma uygun çalışma kulübeleri ve Workinton ile Atölye ofislerinden farklı olarak Levent ofisinin 3. katında bulunan meditasyon odasının (soul room), mahremiyet ve sosyalleşme arasındaki dengenin sağlanmasında önemli rol oynadığı gözlemlenmiştir. Giriş katta bulunan ofis bahçesine ise sirkülasyon alanı üzerindeki ortak çalışma alanlarından, “KoLounge Levent” etkinlik alanından, “Petra Roasting Co.” kafe alanından ve karşılama alanının hemen karşısında bulunan KoRoom Lobby toplantı odasından rahatça ulaşılabildiği görülmüştür.

Şekil 5.2. Kolektif House Levent ve Maslak ofisleri mekân organizasyonunu oluşturan bölümler

Kolektif House Maslak ofisinin “42 Maslak” yapısının 6., 7., 8., 9. ve 10. katlarında olmak üzere toplam 5 katında hizmet vermektedir. Kolektif House Maslak’ın karşılama ve bekleme alanını da içeren zemin katı, “42 Maslak” yapısının 6. katında bulunmaktadır. Bu yapının 11. katında ise Vodafone IT ekibinin ofisleri bulunmaktadır. Maslak ofisinin mekân kurgusundaki odak noktasının işbirliği, sosyal etkileşim, topluluk duygusu, yaratıcılık ve esneklik kavramları olduğu analizler sonucunda da görülmüştür (bkz. Şekil 5.1 ve 5.2). Maslak ofisindeki tüm ortak çalışma alanlarının, binanın cephesinde penceresi bulunan kapalı ofislerin, “Mini KoLounge” etkinlik alanının, büyük ve küçük toplantı odalarının büyük çoğunluğunun ve kafe alanının dış cephe ile ilişkili konumda yer aldığı; manzara ve gün ışığına erişim sağlandığı görülmüştür. Özellikle 7. katta iç içe bulunan ortak çalışma alanı, topluluk mutfağı (community kitchen) ve dinlenme alanlarına gün ışığı erişimi uzay kafes çatı konstrüksiyonu sayesinde sağlanmaktadır. Çalışma ortamlarından dış manzaraya erişimin olmasının –özellikle de doğa manzarasına- ve çalışma alanlarının bol gün ışığı alıyor olmasının çalışanların verimi ve yaratıcı düşünme eylemleri üzerinde olumlu etkileri olduğu düşünülmüştür (bkz. Çizelge 2.3). Çalışma kulübeleri, bazı kapalı ofisler ve toplantı odaları, açık toplanma alanları, mini mutfaklar, bazı dinlenme alanları, vestiyer ve kilitli dolap alanları, baskı ve kopyalama alanları, oyun alanı ve sirkülasyon alanları ise binanın iç kısımlarında konumlandırılmıştır. Karşılama alanı ile bekleme alanı ise birbirleriyle direkt ilişki halindedir ve 42 Maslak binasının ana girişinde yer almaktadır.

Maslak ofisindeki kafe, açık toplanma alanları, dinlenme alanları, mutfak ve mini mutfak alanları, baskı ve kopyalama alanları ile vestiyer ve kilitli dolap alanlarının açık plan düzeninde olup, ortak çalışma alanları ile direkt ilişkili konumda bulunmaktadır. Mekân organizasyonundaki bu yaklaşım -çalışma ve sosyalleşme alanlarının iç içe geçmiş olması- çalışanların tesadüfi karşılaşma şansını artırdığı ve sosyal etkileşim ile fikir alışverişini desteklediği gözlemlenmiştir (bkz. Çizelge 2.4). Kapalı ofisler, çalışma kulübeleri, toplantı odaları, “Mini KoLounge” etkinlik alanı ve 9. katta bulunan oyun odasında yakınındaki mekânlarla görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılık sağlanmıştır. Görsel ve akustik mahremiyet sağlayan, bireysel kullanıma uygun çalışma kulübeleri ve Workinton ile Atölye ofislerinden farklı olarak Maslak ofisinin 7. katında

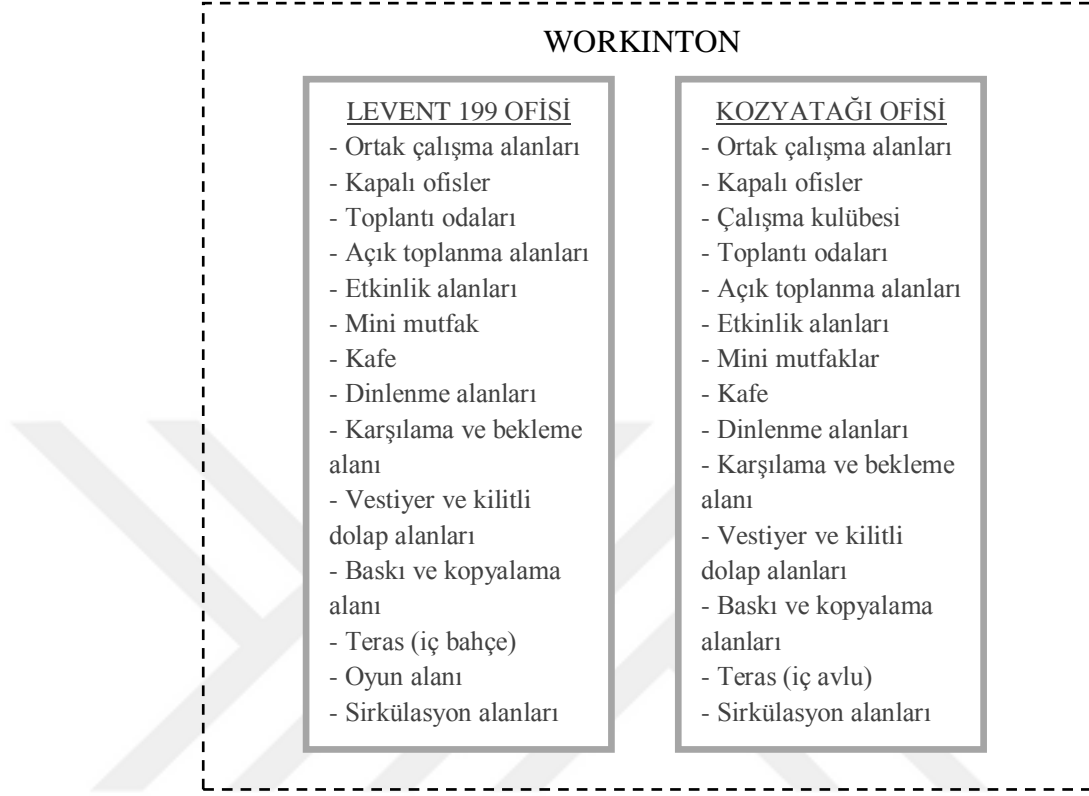
bulunan meditasyon odasının (soul room), mahremiyet ve sosyalleşme arasındaki dengenin sağlanmasında önemli rol oynadığı gözlemlenmiştir (Şekil 5.3). Giriş katta bulunan ofis bahçesine ise kafe alanı ile iç içe olan ortak çalışma alanından rahatça ulaşılabilir.

Şekil 5.3. Meditasyon odası / Kolektif House Maslak

Workinton Levent 199 ofisinin, Levent 199 Plaza'nın -1. ve -2. katında olmak üzere toplam 2 katta hizmet vermektedir. Workinton ofisinin giriş katı, Levent 199 yapısının -1.katı olan kattır. Levent 199 ofisinin mekân kurgusundaki odak noktasının mekânsal esneklik, bireysel çalışma, takım oyunu ve sosyal etkileşim kavramları olduğu analizler sonucunda da görülmüştür (bkz. Şekil 5.1 ve 5.4). Levent 199 ofisindeki ortak çalışma alanlarından binanın iç kısımlarında bulunanlar haricindekilerin, “Pause Cafe” kafe alanının, dinlenme ve açık toplanma alanlarından bazılarının ve mini mutfak alanının dış cephe ile ilişkili konumda yer aldığı; manzara ve gün ışığına erişim sağlandığı görülmüştür. Çalışma ortamlarından dış manzaraya erişimin olmasının –özellikle de doğa manzarasına- ve çalışma alanlarının gün ışığı alıyor olmasının çalışanların verimi ve yaratıcı düşünme eylemleri üzerinde olumlu etkileri olduğu düşünülmüştür (bkz. Çizelge 2.3). Toplantı odalarının tümü, kapalı ofisler, açık toplanma ve dinlenme alanlarından bazıları, vestiyer ve kilitli dolap alanları ve sirkülasyon alanları binanın iç kısımlarında konumlandırılmıştır. Özellikle toplantı odalarının, kapalı ofislerin ve ortak çalışma alanlarından bazılarında manzaraya erişimin olmaması ve gün ışığı alamıyor oluşu, çalışanların verim ve motivasyonları için olumsuz bir durum olarak değerlendirilmiştir. Karşılama alanı ile bekleme alanları ise birbirleriyle direkt ilişki

halindedir. -1. katta ana giriş bölümünde ve -2.kat girişinde iki ayrı danışma bankosu bulunmaktadır.

Şekil 5.4. Workinton Levent 199 ve Kozyatağı AND ofisleri mekân organizasyonunu oluşturan bölümler

Levent 199 ofisindeki “Pause Cafe”, açık toplanma alanları, dinlenme alanları, mini mutfak alanı, baskı ve kopyalama alanları ile vestiyer ve kilitli dolap alanlarının açık plan düzeninde olup, ortak çalışma alanları ile direkt ilişkili konumda bulunmaktadır. Mekân organizasyonundaki bu yaklaşım -çalışma ve sosyalleşme alanlarının iç içe geçmiş olması- çalışanların tesadüfi karşılaşma şansını artırdığı ve sosyal etkileşim ile fikir alışverişini desteklediği gözlemlenmiştir (bkz. Çizelge 2.4). Kapalı ofisler ve toplantı odalarında yakınlarındaki mekânlarla görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılık sağlanmıştır. -2.katta bulunan iç avlu ise “Pause Cafe” ile iç içe olan ortak çalışma alanından rahatça ulaşılabilirdiği görülmüştür. Dört tarafı cam cephe olan ve yeşil bitkilerle keyifli hale getirilmiş bu avlu, -2.katın gün ışığı ihtiyacını karşılamakta aynı zamanda sosyal etkileşimi de desteklemektedir. Zemin kattaki langırt ve hava hokeyi gibi masa oyunlarını içeren oyun alanının ise, ofisin ana girişindeki güvenlik

bölümünün hemen yanında bulunduğundan; ortak çalışma alanları ve dinlenme alanlarıyla ilişkisinin zayıf olduğu görülmüştür.

Workinton Kozyatağı ofisinin kullanım alanları, Kozyatağı AND Plaza’da iki ayrı konumda olacak şekilde planlanmıştır. Ofis, Kozyatağı AND plazanın ana girişinden ulaşılan -1. katta ve avludan ulaşılan diğer bölümde zemin katta ve 1. katta olmak üzere toplam 3 katta hizmet vermektedir. Kozyatağı ofisinin mekân kurgusundaki odak noktasının mekânsal esneklik, bireysel çalışma, takım oyunu ve sosyal etkileşim kavramları olduğu analizler sonucunda da görülmüştür (bkz. Şekil 5.1 ve 5.4). Kozyatağı ofisinin zemin katı ve 1.katında bulunan ortak çalışma alanlarının, 1.kattaki kapalı ofislerin ve toplantı odasının, “Pause Cafe” mekânının, zemin kattaki dinlenme alanlarının ve mini mutfak alanının dış cephe ile ilişkili konumda yer aldığı; manzara ve gün ışığına erişim sağlandığı görülmüştür. Çalışma ortamlarından dış manzaraya erişimin olmasının –özellikle de doğa manzarasına- ve çalışma alanlarının gün ışığı alıyor olmasının çalışanların verimi ve yaratıcı düşünme eylemleri üzerinde olumlu etkileri olduğu düşünülmüştür (bkz. Çizelge 2.3). -1. kattaki toplantı odalarının, kapalı ofislerin, ortak çalışma alanlarının, açık toplanma ve dinlenme alanlarının, vestiyer ve kilitli dolap alanlarının ve sirkülasyon alanlarının hiçbir şekilde manzaraya erişiminin olmaması ve gün ışığı alamıyor oluşu, çalışanların verim ve motivasyonları için olumsuz bir durum olarak değerlendirilmiştir. Karşılama alanı ile bekleme alanı ise birbirleriyle direkt ilişki halindedir ve zemin katta, cam bölücülerle ortak çalışma alanından ayrılmış olan giriş bölümü ile bütünleşik Pause Cafe’nin bulunduğu alandan hemen sonra yer almaktadır.

Kozyatağı ofisindeki açık toplanma alanları, dinlenme alanları, mini mutfak alanı, baskı ve kopyalama alanları ile vestiyer ve kilitli dolap alanlarının açık plan düzeninde olup, ortak çalışma alanları ile direkt ilişkili konumda bulunmaktadır. Mekân organizasyonundaki bu yaklaşım -çalışma ve sosyalleşme alanlarının iç içe geçmiş olması- çalışanların tesadüfi karşılaşma şansını artırdığı ve sosyal etkileşim ile fikir alışverişini desteklediği gözlemlenmiştir (bkz. Çizelge 2.4). Kapalı ofisler ve toplantı odalarında yakınlarındaki mekânlarla görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılık sağlanmıştır. Ofisin zemin kat girişi ile direkt ilişkili konumda ve dış mekânda olan ofis

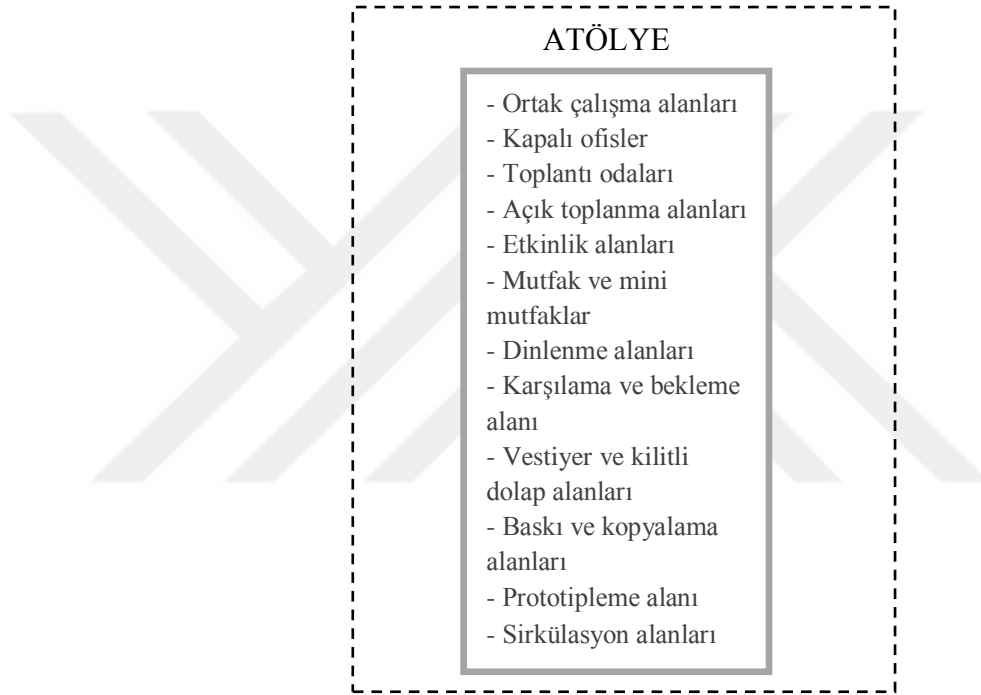
bahçesine (avlu) ise giriş bölümü ile bütünleşik Pause Cafe'nin bulunduğu alandan rahatça ulaşılabilirdiği görülmüştür.

Atölye ofisi, kültür ve eğlence merkezi olan “Bomontiada” binasında hizmet vermektedir. Atölye bir sosyal girişim projesidir ve dolayısıyla Atölye komünitesi tarafından pozitif etki yaratma hedefiyle birçok işbirliği gerçekleştirilmektedir. Atölye'nin mekân kurgusundaki odak noktalarının da bu bağlamda; işbirliği, sosyal etkileşim, topluluk duygusu, yaratıcılık, mekânsal esneklik ve uyarlanabilirlik ile sürdürülebilirlik kavramları olduğu analizler sonucunda da görülmüştür (bkz. Şekil 5.1 ve 5.6). Ofisin mekân organizasyonu; etkinlik alanı, prototipleme odası ve bir toplantı odasının bulunduğu bölümün ardından kot farkı ile ulaşılan ortak çalışma alanı, mutfak, toplantı odaları ve kapalı ofislerin bulunduğu bölümden oluşmaktadır (Şekil 5.5). Atölye ofisinde bulunan ortak çalışma alanları, toplantı odaları, mutfak ve dinlenme alanının dış cephe ile ilişkili konumda yer aldığı; manzara ve gün ışığına erişim sağlandığı görülmüştür. Çalışma ortamlarından dış manzaraya erişimin olmasının – özellikle de doğa manzarasına- ve çalışma alanlarının gün ışığı alıyor olmasının çalışanların verimi ve yaratıcı düşünme eylemleri üzerinde olumlu etkileri olduğu düşünülmüştür (bkz. Çizelge 2.3). Kapalı ofislerin ise direkt manzaraya erişiminin olmaması ve gün ışığı alamıyor oluşu, çalışanların verim ve motivasyonları için olumsuz bir durum olarak değerlendirilmiştir. Karşılama alanı ile bekleme alanı ise birbirleriyle direkt ilişki halindedir ve etkinlik olmadığı zamanlarda çalışma alanı olarak kullanılan etkinlik alanının içerisinde bulunmaktadır.

Şekil 5.5. Atölye ofisinde alt kattaki mekânlar

Atölye ofisindeki açık toplanma alanları, dinlenme alanı, mini mutfak alanı, baskı ve kopyalama alanları ile vestiyer ve kilitli dolap alanlarının açık plan düzeninde olup, ortak çalışma alanları ile direkt ilişkili konumda bulunmaktadır. Mekân organizasyonundaki bu yaklaşım -çalışma ve sosyalleşme alanlarının iç içe geçmiş olması- çalışanların tesadüfi karşılaşma şansını artırdığı ve sosyal etkileşim ile fikir alışverişini desteklediği gözlemlenmiştir (bkz. Çizelge 2.4). Kapalı ofisler ve toplantı odalarında yakınlarındaki mekânlarla görsel ilişkiye olanak veren nitelikte kapalılık sağlanmıştır.

Şekil 5.6. Atölye ofisi mekân organizasyonunu oluşturan bölümler

5.2. Mekânsal Donatılara İlişkin Analiz Sonuçları

Kolektif House Levent ofisindeki tüm ortak çalışma alanlarında mekâna özel tasarlanmış ve dizüstü bilgisayar kullanımına olanak sağlayan topluluk masaları ya da çalışma yüzeyleri ile ergonomik çalışma sandalyeleri sağlanmıştır. 1. ve 3. kattaki çalışma istasyonlarında, mekândaki genel aydınlatma elemanlarına ek olarak, kişisel kullanımın sağlanabildiği masa lambalarının da bulunduğu görülmüştür. Tüm ortak çalışma alanlarında doğal peyzaj elemanları farklı tasarımlar ile kullanılmıştır. Bu açıdan mekânda, paylaşımlı ofislerde çalışanlara “doğada olma hissi” veren yeşil

bitkilerin sağladığı olumlu etkiden faydalanılması yönünde geliştirilen yaklaşımla uyumlu bir çözüm sağlanmıştır. Ayrıca çeşitli sanatçılar tarafından, kullanıcılara ilham vermesi amaçlanan yeşil tropik çizimler, grafitiler ya da farklı iki/üç boyutlu tasarımlar uygulanmıştır (bkz. Çizelge 2.3). Kapalı ofislerin her birinde, kişiselleştirilebilir çalışma masaları, ergonomik çalışma sandalyeleri, depolama ve raf üniteleri bulunmaktadır. Çalışma masaları kalem tutucu, kablo kanalı ve dergi sehpa gibi işlevsel aksesuarlar içermektedir. Çalışma kulübelerinde ise dizüstü bilgisayar kullanımına olanaklı masa yüzeyleri duvar ile bağlantılı sabit şekilde tasarlanmıştır.

Levent ofisindeki küçük ve büyük toplantı odalarının her birinde, dizüstü bilgisayar kullanımına olanaklı toplantı masası ve ergonomik oturma elemanları mevcuttur. Ayrıca toplantı odalarının tümünde sunum ve beyin fırtınası seanslarına katkı sağlayarak yaratıcılığı ve yenilikçiliği (inovasyon) destekleyen tv, projeksiyon makinesi ve beyaz yazı tahtası yer almaktadır. Büyük toplantı odalarında katılımcılara çay-kahve ya da atıştırmalık ikramı için hazırlık yapılmasına katkı sağlayacak depolama ve raf ünitelerinin de bulunmaktadır. Açık toplanma ve dinlenme alanlarında küçük görüşmeler için kullanıma uygun sehpa ve rahat, yumuşak döşemeli –ev konforunda- oturma elemanları kullanılmıştır. Ayrıca daha kalabalık görüşmeler için kullanılabilen topluluk masalarının da sağlandığı görülmüştür. “KoLounge Levent” etkinlik alanında bu mekâna uygun tasarlanmış olan amfi oturma alanları ile topluluk masaları gibi uyarlanabilir ve modüler mobilyalar kullanılmıştır. Ayrıca etkinliklerde kullanılan projektör, perde, akıllı tahta gibi teknolojik ekipmanlar da sağlanmıştır. Etkinlik mekânında, paylaşımlı ofislerde çalışanlara “doğada olma hissi” veren yeşil bitkilerin sağladığı olumlu etkiden faydalanılması açısından, biyofilik tasarım anlayışıyla uyumlu bir çözüm sağlanmıştır. Bu alanda da genç sanatçılar tarafından, kullanıcılara ilham vermesi amaçlanan yeşil tropik çizimler, grafitiler ve çeşitli sanat eserlerinin uygulanmıştır.

Levent ofisindeki mutfak ve mini mutfak alanlarında yiyecek ve içeceklerin hazırlanabilmesi için tezgah alanı, lavabo, araç gereç ve kuru gıdaların depolanabilmesi için çok amaçlı dolap ve raf üniteleri tasarlanmıştır. Ayrıca su sebili, çay ve kahve makineleri de sağlanmıştır. Mutfak alanlarında mini mutfaklardan farklı olarak mini

buzdolabı, bulaşık makineleri ve mikrodalga fırınlar kullanıma sunulmuştur. “Petra Roasting Co.” kafe mekânında sabit mobilya olarak servis tezgâhı ile çok amaçlı dolap ve raf üniteleri; teknolojik ekipman olarak ise buzdolabı, mikrodalga fırın, elektrikli su ısıtıcısı, kahve makinesi ve bulaşık makinesi sağlanmıştır. Mekân kapasitene göre düzenlenen, dizüstü bilgisayar kullanımına uygun masa ve ergonomik koltuk/sandalyeler kullanılmıştır. Doğal peyzaj elemanları da; çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda kullanılmıştır. Karşılama alanında, ofis mekânı genel tasarımında hakim olan endüstriyel ortam atmosferine uygun nitelikte tasarlanmış bir danışma bankosu bulunmaktadır. Danışma bankosunda görevli olan çalışanlar için ergonomik ofis koltukları ile gelen/giden evrak ve postaların düzenlenip saklanması için depolama ve raf ünitelerinin kullanılmıştır. Danışma bankosunun karşısında ziyaretçilerin beklemeleri için, bir adet geçiş turnikelerinden önce bir adet de turnikelerden sonra, ahşap yüzeyli banklar olarak tasarlanmış oturma elemanları sağlanmıştır. Bu alanda Kolektif House hakkında bilgi veren, marka kimliğinin tanıtılmasını sağlayacak multimedya (ses, video, animasyon, grafik içeren görsel sunumlar) paylaşılacağı ekran vb. teknolojik ekipmanların sağlanmamış olması, eksiklik olarak değerlendirilmiştir.

Levent ofisinde bulunan baskı ve kopyalama alanlarında, fotokopi makinesinin yerleştirileceği bir tezgah ya da masa; kağıtlar, çeşitli kırtasiye araç gereçleri ve atık toplama tesisinin yerleştirileceği depolama ve raf üniteleri kullanılmıştır. Ayrıca ofisin genelinde olduğu gibi baskı ve kopyalama alanlarının bazılarında da çeşitli sanatçılar tarafından uygulanmış ilham verici tasarımlar bulunmaktadır. Zemin kattaki ofis bahçesinde dış mekân kullanımına uygun gövde, kaplamaya sahip masa, sehpa, oturma elemanları ve renkli bir tasarıma sahip gölgelikler bulunmaktadır. Doğal peyzaj elemanları çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılmıştır. Ayrıca ofisin genelinde olduğu gibi bu bahçe alanında bulunan geniş ve yüksek duvar yüzeyine de çeşitli sanatçılar tarafından, ilham verici yeşil tropik çizimler uygulanmıştır. Sirkülasyon alanlarındaki duvar yüzeylerinde Kolektif House kurumsal kimliği ve yansıtılmak istenen dinamik ruh ile örtüşen, kullanıcıların motivasyonunu arttırmaya yönelik sloganlar ile yeşil bitkilerle oluşturulmuş dikey bahçe tasarımları kullanılmıştır. Kullanıcıların mekânlar arasındaki hareketinde belirleyici olan

sirkülasyon alanlarında, mekânın dinamizmine katkı sağlayan çeşitli yönlendirme (tabela) tasarımları gerçekleştirilmiştir. Ayrıca sirkülasyon alanlarındaki duvar yüzeyleri çeşitli genç sanatçılara ait sanat eserlerinin sergilendiği alanlar olarak değerlendirilmiştir.

Kolektif House Maslak ofisindeki tüm ortak çalışma alanlarında mekâna özel tasarlanmış ve dizüstü bilgisayar kullanımına olanak sağlayan topluluk masaları ya da çalışma yüzeyleri ile ergonomik çalışma sandalyeleri sağlanmıştır. Tüm ortak çalışma alanlarında doğal peyzaj elemanları farklı tasarımlar ile kullanılmıştır. Mekâna uygun tasarlanıp üretilmiş olan mobilyalarda da yer yer canlı bitkiler kullanılmıştır. Bu açıdan mekânda, paylaşımlı ofislerde çalışanlara “doğada olma hissi” veren yeşil bitkilerin sağladığı olumlu etkiden faydalanılması yönünde geliştirilen yaklaşımla uyumlu bir çözüm sağlanmıştır. Ayrıca çeşitli sanatçılar tarafından, kullanıcılara ilham vermesi amaçlanan yeşil tropik çizimler, grafitiler ya da farklı iki/üç boyutlu tasarımlar uygulanmıştır (bkz. Çizelge 2.3). Kapalı ofislerin her birinde, kişiselleştirilebilir çalışma masaları, ergonomik çalışma sandalyeleri, depolama ve raf üniteleri bulunmaktadır. Çalışma masaları kalem tutucu, kablo kanalı ve dergi sehpa gibi işlevsel aksesuarlar içermektedir. Çalışma kulübelerinde ise dizüstü bilgisayar kullanımına olanaklı masa yüzeyleri duvar ile bağlantılı sabit şekilde tasarlanmıştır.

Maslak ofisindeki küçük ve büyük toplantı odalarının her birinde, dizüstü bilgisayar kullanımına olanaklı toplantı masası ve ergonomik oturma elemanları mevcuttur. Ayrıca toplantı odalarının tümünde sunum ve beyin fırtınası seanslarına katkı sağlayarak yaratıcılığı ve yenilikçiliği (inovasyon) destekleyen tv, projeksiyon makinesi ve beyaz yazı tahtası yer almaktadır. Büyük toplantı odalarında katılımcılara çay-kahve ya da atıştırmalık ikramı için hazırlık yapılmasına katkı sağlayacak depolama ve raf ünitelerinin de bulunmaktadır. Açık toplanma ve dinlenme alanlarında küçük görüşmeler için kullanıma uygun sehpa ve rahat, yumuşak döşemeli –ev konforunda- oturma elemanları kullanılmıştır. Ayrıca daha kalabalık görüşmeler için kullanılabilen topluluk masalarının da sağlandığı görülmüştür. “Mini KoLounge” etkinlik alanında bu mekâna uygun tasarlanmış olan amfi oturma alanları ile topluluk masaları gibi uyarlanabilir ve modüler mobilyalar kullanılmıştır. Ayrıca etkinliklerde kullanılan

projektör, perde, akıllı tahta gibi teknolojik ekipmanlar da sağlanmıştır. Etkinlik mekânında, paylaşımlı ofislerde çalışanlara “doğada olma hissi” veren yeşil bitkilerin sağladığı olumlu etkiden faydalanılması açısından, biyofilik tasarım anlayışıyla uyumlu bir çözüm sağlanmıştır. Bu alanda da genç sanatçılar tarafından, kullanıcılara ilham vermesi amaçlanan yeşil tropik çizimler, grafitiler ve çeşitli sanat eserlerinin uygulanmıştır.

Maslak ofisindeki mutfak ve mini mutfak alanlarında yiyecek ve içeceklerin hazırlanabilmesi için tezgah alanı, lavabo, araç gereç ve kuru gıdaların depolanabilmesi için çok amaçlı dolap ve raf üniteleri tasarlanmıştır. Ayrıca su sebili, çay ve kahve makineleri de sağlanmıştır. Mutfak alanlarında mini mutfaklardan farklı olarak mini buzdolabı, bulaşık makineleri ve mikrodalga fırınlar kullanıma sunulmuştur. Kafe alanında sabit mobilya olarak servis tezgâhı ile çok amaçlı dolap ve raf üniteleri; teknolojik ekipman olarak ise buzdolabı, mikrodalga fırın, elektrikli su ısıtıcısı, kahve makinesi ve bulaşık makinesi sağlanmıştır. Karşılama alanında, ofis mekânı genel tasarımına uygun nitelikte tasarlanmış bir danışma bankosu bulunmaktadır. Danışma bankosunda görevli olan çalışanlar için ergonomik ofis koltukları kullanılmıştır. Danışma bankosunun hemen yan tarafındaki bekleme alanında mekâna özel tasarlanmış ahşap gövdeli ergonomik koltuklar, sehpa sağlanmıştır. Bu alanda Kolektif House hakkında bilgi veren, marka kimliğinin tanıtılmasını sağlayacak multimedya (ses, video, animasyon, grafik içeren görsel sunumlar) paylaşılacağı ekran vb. teknolojik ekipmanların sağlanmamış olması, eksiklik olarak yorumlanmıştır.

Maslak ofisinde bulunan baskı ve kopyalama alanlarında fotokopi makinesinin yerleştirileceği bir tezgah ya da masanın; kağıtlar, çeşitli kırtasiye araç gereçleri ve atık toplama tesisinin yerleştirileceği depolama ve raf üniteleri kullanılmıştır. Ayrıca ofisin genelinde olduğu gibi baskı ve kopyalama alanlarının bazılarında da çeşitli sanatçılar tarafından uygulanmış ilham verici alıntılar bulunmaktadır. 7.kattaki teraslarda ise dış mekân kullanımına uygun gövde, kaplamaya sahip masa, sehpa, oturma elemanları ve renkli bir tasarıma sahip gölgelikler bulunmaktadır. Doğal peyzaj elemanları çalışanların doğayla bağ kurabilmesi için mekânda farklı tasarımlar ile kullanılmıştır. 9.kattaki oyun odasında video oyunları için oyun konsolu, ev konforunda minderler ve

tv bulunmaktadır. Sirkülasyon alanlarındaki duvar yüzeylerinde Kolektif House kurumsal kimliği ve yansıtılmak istenen dinamik ruh ile örtüşen, kullanıcıların motivasyonunu arttırmaya yönelik sloganlar ile yeşil bitkilerle oluşturulmuş dikey bahçe tasarımları kullanılmıştır. Kullanıcıların mekânlar arasındaki hareketinde belirleyici olan sirkülasyon alanlarında, mekânın dinamizmine katkı sağlayan çeşitli yönlendirme (tabela) tasarımları gerçekleştirilmiştir. Ayrıca sirkülasyon alanlarındaki duvar yüzeyleri çeşitli genç sanatçılara ait sanat eserlerinin sergilendiği alanlar olarak değerlendirilmiştir.

Workinton Levent 199 ofisindeki tüm ortak çalışma alanlarında mekânda bağımsız duran bireysel masalar ve topluluk masaları ile birbirleriyle birleşik olarak tasarlanmış çalışma birimleri kullanılmıştır. Mekânda kullanılan tüm bu masa sistemleri, farklı ihtiyaçları karşılayacak şekilde farklı tiplerde kurgulanabilmektedir ve tüm masalarda priz gruplarına erişim sağlanmıştır. Ayrıca ortak çalışma alanlarında ergonomik çalışma sandalyeleri ve depolama üniteleri de (keson) kullanıma sunulmuştur. Çalışma istasyonlarındaki renkli bölücüler, ofis mekânının dinamik yapısına uygun canlı renklerde tercih edilmiştir ve çalışanlara belli düzeyde mahremiyet sağlamaktadır. Kapalı ofislerin her birinde, kişiselleştirilebilir çalışma masaları, ergonomik çalışma sandalyeleri, depolama üniteleri (keson) bulunmaktadır. Toplantı odalarının her birinde, dizüstü bilgisayar kullanımına olanaklı toplantı masası ve ergonomik oturma elemanları mevcuttur. Ayrıca toplantı odalarının tümünde sunum ve beyin fırtınası seanslarına katkı sağlayarak yaratıcılığı ve yenilikçiliği (inovasyon) destekleyen tv, projeksiyon makinesi ve beyaz yazı tahtası mevcuttur. Tüm toplantı odalarında katılımcılara çay-kahve ya da atıştırmalık ikramı için hazırlık yapılmasına katkı sağlayacak depolama ve raf ünitelerinin de bulunduğu görülmüştür. Ayrıca B1 (64 m²), B2 (105 m²) ve B3 (64 m²) nolu toplantı odalarının kayar katlanır bölücüler sayesinde birleştirilerek 170 m²'lik ve 235 m²'lik büyük toplantı alanları elde edilebilmesi, mekânsal esnekliğe katkı sağlamıştır. Açık toplanma ve dinlenme alanlarında görüşmeler için kullanıma uygun sehpa ve rahat, yumuşak döşemeli –ev konforunda- 3 farklı tip modüler ve uyarlanabilir koltuk ve çeşitli puflar kullanılmıştır. Ayrıca daha kalabalık görüşmeler için kullanılabilen modüler topluluk masalarının da sağlandığı görülmüştür. Levent 199

ofisinde özel olarak tasarlanmış açık etkinlik alanı bulunmamaktadır. Tüm toplantı odalarının farklı etkinlikler için kullanımı sağlanmaktadır.

Levent 199 ofisindeki mini mutfak alanında yiyecek ve içeceklerin hazırlanabilmesi için küçük bir tezgah alanı, lavabo, araç gereç ve kuru gıdaların depolanabilmesi için çok amaçlı dolap ve raf üniteleri tasarlanmıştır. Ayrıca su sebili, çay ve kahve makineleri de sağlanmıştır. “Pause Cafe” alanında sabit mobilya olarak servis tezgâhı ile çok amaçlı dolap ve raf üniteleri; teknolojik ekipman olarak ise buzdolabı, mikrodalga fırın, elektrikli su ısıtıcısı, kahve makinesi ve bulaşık makinesi sağlanmıştır. Mekân kapasitene göre düzenlenen, dizüstü bilgisayar kullanımına uygun masa ve ergonomik koltuk/sandalyeler kullanılmıştır. Giriş katta (-1.kat) ve -2. katta bulunan karşılama alanlarında birer danışma bankosu bulunmaktadır. Danışma bankosunda görevli olan çalışanlar için ergonomik ofis koltukları ile gelen/giden evrak ve postaların düzenlenip saklanması için depolama ve raf ünitelerinin kullanılmıştır. Danışma bankolarının karşısında ziyaretçilerin beklemeleri için ev konforunda oturma elemanları ve sehpa sağlanmıştır. Bu alanda Kolektif House hakkında bilgi veren, marka kimliğinin tanıtılmasını sağlayacak multimedya (ses,video, animasyon, grafik içeren görsel sunumlar) paylaşılacağı ekran vb. teknolojik ekipmanların sağlanmamış olması, eksiklik olarak görülmüştür.

Levent 199 ofisinin -2. katındaki kilitli dolaplar boyut olarak çalışanların kişisel eşyalarını saklayabilecekleri şekilde düzenlenmiştir. -2. kattaki baskı ve kopyalama alanı ise, mini mutfak alanının raf ünitesi ile yan yana konumlandırılmış bir fotokopi makinesinden oluşmaktadır. Fotokopi makinesinin yerleştirileceği tezgah ya da masanın bulunmayışı ve kağıtlar, çeşitli kırtasiye araç gereçleri ve atık toplama ünitesinin yerleştirileceği tezgah, masa ve depolama/raf ünitelerinin de olmayışı bu alanı yetersiz kılmaktadır. -2.katta yer alan iç avluda dış mekân kullanımına uygun gövde ve kaplamaya sahip masa, sehpa ile oturma elemanları kullanılmıştır. Bu alanda farklı tasarımlar ile düzenlenmiş olan doğal peyzaj elemanları çalışanların doğayla bağ kurabilmesini sağlamıştır. Sirkülasyon alanlarındaki duvar yüzeylerinde Workinton kurumsal kimliğini yansıtan, kullanıcıların motivasyonunu arttırmaya yönelik sloganlar ile yeşil bitkilerle oluşturulmuş dikey bahçe tasarımları mevcuttur. Ayrıca kullanıcıların

mekânlar arasındaki hareketinde belirleyici olan sirkülasyon alanlarında, kurumsal kimliği yansıtan çeşitli yönlendirme (tabela) tasarımları gerçekleştirilmiştir. Mekânın genelinde doğal yeşil bitki kullanımının ise yetersiz olduğu görülmüştür.

Workinton Kozyatağı AND ofisindeki tüm ortak çalışma alanlarında mekânda bağımsız duran bireysel masalar ve topluluk masaları ile birbirleriyle birleşik olarak tasarlanmış çalışma birimleri kullanılmıştır. Mekânda kullanılan tüm bu masa sistemleri, farklı ihtiyaçları karşılayacak şekilde farklı tiplerde kurgulanabilmektedir ve tüm masalarda priz gruplarına erişim sağlanmıştır. Ayrıca ortak çalışma alanlarında ergonomik çalışma sandalyeleri ve depolama üniteleri de (keson) kullanıma sunulmuştur. Çalışma istasyonlarındaki renkli bölücüler, ofis mekânının dinamik yapısına uygun canlı renklere tercih edilmiştir ve çalışanlara belli düzeyde mahremiyet sağlamaktadır. Kapalı ofislerin her birinde, kişiselleştirilebilir çalışma masaları, ergonomik çalışma sandalyeleri, depolama üniteleri (keson) bulunmaktadır. Zemin katta bulunan çalışma kulübesinde ise dizüstü bilgisayar kullanımına olanaklı masa yüzeyi duvar ile bağlantılı sabit şekilde tasarlanmıştır. Toplantı odalarının her birinde, dizüstü bilgisayar kullanımına olanaklı toplantı masası ve ergonomik oturma elemanları mevcuttur. Ayrıca toplantı odalarının tümünde sunum ve beyin fırtınası seanslarına katkı sağlayarak yaratıcılığı ve yenilikçiliği (inovasyon) destekleyen tv, projeksiyon makinesi ve beyaz yazı tahtası mevcuttur. Tüm toplantı odalarında katılımcılara çay-kahve ya da atıştırmalık ikramı için hazırlık yapılmasına katkı sağlayacak depolama ve raf ünitelerinin de bulunduğu görülmüştür. -1. katta yer alan T7 numaralı toplantı odasında ise kullanılan katlanır bölücüler ile iki oda birleştirilebilmekte ve 250 kişi kapasitesine kadar ulaşabilmektedir. Açık toplanma ve dinlenme alanlarında görüşmeler için kullanıma uygun sehpa ve rahat, yumuşak döşemeli –ev konforunda- 3 farklı tip modüler ve uyarlanabilir koltuk ve çeşili puflar kullanılmıştır. Ayrıca daha kalabalık görüşmeler için kullanılabilen modüler topluluk masalarının da sağlandığı görülmüştür. Levent 199 ofisinde özel olarak tasarlanmış açık etkinlik alanı bulunmamaktadır. Tüm toplantı odalarının farklı etkinlikler için kullanımı sağlanmaktadır.

Kozyatağı AND ofisindeki mini mutfak alanlarında yiyecek ve içeceklerin hazırlanabilmesi için küçük bir tezgah alanı, lavabo, araç gereç ve kuru gıdaların

depolanabilmesi için çok amaçlı dolap ve raf üniteleri tasarlanmıştır. Ayrıca su sebili, çay ve kahve makineleri de sağlanmıştır. “Pause Cafe” alanında sabit mobilya olarak servis tezgâhı ile çok amaçlı dolap ve raf üniteleri; teknolojik ekipman olarak ise buzdolabı, mikrodalga fırın, elektrikli su ısıtıcısı, kahve makinesi ve bulaşık makinesi sağlanmıştır. Ofis bahçesine (avlu) bakan vitrin önü oturma için ahşap kaplama malzemenin sabit mobilya tasarımı yapılmıştır. Workinton’un içinde yer alan Pause Cafe’ye hizmet eden bu dinlenme alanı, aynı zamanda bireysel çalışmalar için farklı oturma tipleri sunmaktadır. Karşılama alanında ahşap ve mermerin kullanıldığı, Workinton logosunu içeren bir danışma bankosu tasarımı yapılmıştır. Görevli olan çalışanlar için ergonomik ofis koltuğu ile gelen/giden evrak ve postaların düzenlenip saklanması için depolama ve raf ünitelerinin kullanılmıştır. Danışma bankosunun karşısında ziyaretçilerin beklemeleri için ev konforunda oturma elemanı ve sehpa sağlanmıştır. Ayrıca bu alanda Workinton hakkında bilgi veren, marka kimliğinin tanıtılmasını sağlayacak multimedya (ses, video, animasyon, grafik içeren görsel sunumlar) paylaşılacağı bir ekran bulunmaktadır.

Kozyatağı AND ofisinin zemin katındaki kilitli dolaplar boyut olarak çalışanların kişisel eşyalarını saklayabilecekleri şekilde düzenlenmiştir. Zemin kattaki baskı ve kopyalama alanı ise, çalışma kulübesi ile yan yana konumlandırılmış bir fotokopi makinesinden oluşmaktadır. Fotokopi makinesinin yerleştirileceği tezgah ya da masanın bulunmayışı ve kağıtlar, çeşitli kırtasiye araç gereçleri ve atık toplama ünitesinin yerleştirileceği tezgah, masa ve depolama/raf ünitelerinin de olmayışı bu alanı yetersiz kılmaktadır. Zemin kat girişinin önünde yer alan ofis bahçesinde (avlu) dış mekân kullanımına uygun gövde ve kaplamaya sahip masa, sehpa ile oturma elemanları kullanılmıştır. Bu alanda farklı tasarımlar ile düzenlenmiş olan doğal peyzaj elemanları çalışanların doğayla bağ kurabilmesini sağlamıştır. Sirkülasyon alanlarındaki duvar yüzeylerinde Workinton kurumsal kimliğini yansıtan, kullanıcıların motivasyonunu arttırmaya yönelik sloganlar ile yeşil bitkilerle oluşturulmuş dikey bahçe tasarımları mevcuttur. Ayrıca kullanıcıların mekânlar arasındaki hareketinde belirleyici olan sirkülasyon alanlarında, kurumsal kimliği yansıtan çeşitli yönlendirme (tabela) tasarımları gerçekleştirilmiştir. Mekânın genelinde doğal yeşil bitki kullanımının ise yetersiz olduğu görülmüştür.

Atölye ofisindeki ortak çalışma alanlarında kullanılan donatı elemanları, mutfak ve dinlenme bölümündeki sabit mobilyalar dışında hareketli ve modüler mobilyalar olarak tasarlanmıştır. Mekândaki mobilya tasarımlarında modülerlik, doğal malzemelerin kullanımı ve yalın sistemlerin oluşturulmasının önemsendiği görülmüştür. Yerleşim düzenleri yeniden yapılandırılabilen, birden fazla kişinin bir arada çalışabileceği masalar, depolama ve kitaplık modülleri, tekerlekli çok amaçlı yarı geçirgen bölücü elemanlar ve modüler oturma elemanları tasarlanmıştır. Kapalı ofislerde ise kişiselleştirilebilir çalışma masaları, ergonomik çalışma sandalyeleri, depolama ve raf üniteleri bulunmaktadır. Toplantı odalarında farklı boyutlarda çeşitli toplantı türleri için uyarlanabilir tekerlekli toplantı masaları, ergonomik oturma elemanları, tekerlekli çok amaçlı bölücü elemanlar ve beyaz yazı tahtaları bulunmaktadır. Yarı açık toplanma alanı olarak kullanılan, geri dönüştürülebilir OSB malzemedan yapılmış masa ile taşınabilir (tekerlekli) ve belli düzeyde görsel ve işitsel mahremiyet sağlayan oturma elemanları tasarlanmıştır. Ayrıca mutfak alanında bulunan duvar yüzeyine sabitlenmiş doğal ahşaptan oturma yüzeyi minderler ile kullanılmaktadır. Yumuşak döşemeli –ev konforunda- oturma alanı, yumuşak döşemeli ve iki parçadan oluşan taşınabilir (tekerlekli) büyük oturma elemanı ile sağlanmıştır. Açık plan düzenindeki etkinlik alanında farklı etkinlik gereksinimlerine göre kurgulanabilen ofis sandalyeleri, tekerlekli toplantı masaları, yumuşak döşemeli oturma elemanları ve çok amaçlı kullanım sağlayan hareketli metal bölücüler kullanılmaktadır.

Atölye ofisindeki mutfak alanı ortak çalışma alanından, yarı geçirgen bir bölücü işlevi de taşımakta olan kitaplık modülleri ayrılmıştır. Mutfak alanında, yiyecek ve içeceklerin hazırlanabilmesi için tasarlanmış tezgâh alanı ile araç gereç ve kuru gıdaların depolanabilmesi için çok amaçlı dolap ve raf üniteleri sağlanmıştır. Ayrıca bu bölümde buzdolabı, mikrodalga fırın, elektrikli su ısıtıcısı, kahve makinesi ve bulaşık makinesi gibi ekipmanlar bulunmaktadır. Karşılama alanında Atölye'nin logosunu içeren, kurumsal kimliğini yansıtan ve metal ile ahşap malzemenin kullanıldığı bir danışma bankosu tasarlanmıştır. Bu alanda Atölye hakkında bilgi veren, marka kimliğinin tanıtılmasını sağlayacak multimedya (ses, video, animasyon, grafik içeren görsel sunumlar) paylaşılacağı ekran vb. teknolojik ekipmanların sağlanmamış olması, eksiklik olarak görülmüştür.

Atölye ofisindeki kilitli dolabın gövdesi mekânın genelinde kullanılan metal malzemedir, kapaklar ise geri dönüştürülebilir OSB malzemedir yapılmıştır. Baskı ve kopyalama alanı ise, mutfak sabit donatılarının arka yüzeyini kapatacak şekilde tasarlanmış olan duyuru panosu ile yan yana planlanmıştır. Fotokopi makinesinin ve kağıtlar ile çeşitli kırtasiye gereçlerinin yerleştirildiği geniş bir masa yüzeyi tasarlanmış; bu yüzeyin alt kısmında ise atık toplama ve geri dönüşüm üniteleri konumlandırılmıştır. Prototipleme odasında (maker lab) ısıya ve neme dayanıklı malzemelerden (mermer ve ahşap) tasarlanmış çalışma yüzeyleri, raflar, kilitli dolaplar, alet/malzeme panoları, bilgisayar masaları ve ergonomik oturma elemanları bulunduğu görülmüştür. Bu odada, farklı uzmanlık alanlarına yönelik projeler/üretimler için gerekli olan alet ve teknolojik ekipmanların kullanımı sağlanmıştır. Mekânın genelinde doğal yeşil bitki kullanımının ise yetersiz olduğu görülmüştür.

5.3. Mekân Kullanımına İlişkin Analiz Sonuçları

Alan çalışması kapsamında incelenen Kolektif House Levent ile Maslak, Workiton Levent 199 ile Kozyatağı AND ve Atölye ofislerindeki ortak çalışma alanlarının mekânsal esneklik, akustik konfor ve görsel mahremiyet açısından yeterli olarak değerlendirilmiştir. Ayrıca gerçekleştirilen analizler sonucunda bu paylaşımlı ofislerdeki ortak çalışma alanlarının; doğaçlama ya da planlı etkileşimlere olanak sağladığı, ortak araştırma/geliştirme, yaratıcı çalışmalar ve az konsantrasyon gerektiren bireysel çalışmalar gibi hem konsantrasyon hem de işbirliği gerektiren işler için uygun çalışma mekânları olduğu düşünülmektedir. İncelenen beş paylaşımlı ofisteki kapalı ofislerin mekânsal esneklik ve ses yalıtımı açısından yeterli olduğu görülmüştür. Kapalı ofislerin doğaçlama ya da planlı etkileşimlere olanak sağladığı, ortak araştırma/geliştirme, yaratıcı çalışmalar ve az konsantrasyon gerektiren bireysel çalışmalar gibi hem konsantrasyon hem de işbirliği gerektiren işler için uygun çalışma mekânları olarak yorumlanmıştır. Kolektif House Levent ve Maslak ofisleri ile Workiton Kozyatağı AND ofisindeki çalışma kulübelerinin ses yalıtımı açısından yeterli olduğu; yüksek konsantrasyon gerektiren bireysel çalışmalar, gizli konferans görüşmeleri ve telefon görüşmeleri için kullanımın sağlanabileceği düşünülmüştür.

Ancak Workinton Kozyatağı AND ofisinin kullanıcı yoğunluğuna bakıldığında bir adet çalışma kulübesinin bulunması yetersiz olarak yorumlanmıştır. Workinton Levent 199 ve Atölye ofislerinde ise bireysel kullanım için yüksek düzeyde mahremiyet sağlayacak çalışma kulübesi bulunmayışı bir eksiklik olarak değerlendirilmiştir.

Kolektif House Levent ile Maslak, Workinton Levent 199 ile Kozyatağı AND ve Atölye ofislerindeki toplantı odaları, esnek mobilya kullanımı sayesinde farklı toplantı türleri için yapılandırmalara olanak sağlamaktadır (tiyatro, sunum, eğitim, U-düzeni vb.). Toplantı odalarının tümünün planlı toplantılar, gizli/özel sunum ve toplantılar ile beyin fırtınası seansları için kullanıma uygun olduğu görülmüştür. Workinton Levent 199, Kozyatağı AND ve Atölye ofislerindeki toplantı odalarının bazılarında katlanır bölücülerin kullanılması ile mekânın daha büyük odalara dönüştürülebilmesi mekânsal esneklik sağlamaktadır. Beş örnek paylaşımlı ofiste bulunan etkinlik alanlarının tümü, uyarlanabilir mobilyaların kullanımı sayesinde farklı etkinlik yapılandırmalarına olanak sağlamaktadır. Bu alanlar eğitim, sunum, film gösterimleri, lansmanlar gibi birçok etkinliğin gerçekleştirilebileceği mekânlar olarak değerlendirilmiştir.

Kolektif House Levent ile Maslak, Workinton Levent 199 ile Kozyatağı AND ve Atölye ofislerindeki mutfak ve mini mutfak alanları çay, kahve ve çeşitli atıştırmalıkların ücretsiz olarak sağlandığı; topluluk üyeleri arasındaki sosyal etkileşimin ve bağın kuvvetlenmesini destekleyen mekânlar olarak yorumlanmıştır. Kolektif House ve Workinton ofislerindeki kafe alanları ise çay, kahve, atıştırmalık ve yemek çeşitlerinin ücret karşılığında sağlandığı; plansız kısa süreli informal görüşmeleri destekleyen aynı zamanda az konsantrasyon gerektiren bireysel çalışmalar için uygun mekânlardır.

Kolektif House ofislerindeki ve Atölye ofisindeki karşılama ve bekleme alanlarında, paylaşımlı ofis hakkında bilgi veren, marka kimliğinin tanıtılmasını sağlayacak multimedyaaların paylaşılacağı bir ekran bulunmaması eksiklik olarak değerlendirilmiştir. Workinton ofislerindeki karşılama ve bekleme alanlarında ise tanıtım multimedyaalarının yayınlanacağı ekranlar bulunmaktadır. Bu alanların diğer kullanım olanakları ise yeterli görülmüştür. Kolektif House ofisleri ile Atölye ofisindeki baskı ve kopyalama alanları sunulan donatılar ve kullanım olanakları anlamında yeterli

bulunmuştur. Workinton ofislerindeki baskı ve kopyalama alanlarında fotokopi makinesinin ve kırtasiye araç gereçlerinin yerleştirileceği tezgah, masa ya da depolama/raf ünitesinin bulunmaması kullanım açısından bir yetersizlik olarak yorumlanmıştır. Alan çalışmasının gerçekleştirildiği beş ofisten yalnızca uluslar arası “FabLab” ağına üye olan Atölye ofisinde bulunan prototipleme odası (maker lab) ise, gürültülü çalışma istasyonlarının verebileceği rahatsızlığın önlenmesi için, akustik konfor sağlayacak şekilde tasarlanmıştır. Yaratıcı disiplinlerden çalışanlar için çok çeşitli fiziksel ve dijital prototipleme aletlerinin kullanımı sağlanmıştır. Bu atölye ortamının bir projenin fikir aşamasından tasarıma; tasarımın da fiziksel ürüne dönüşmesi için yeterli olanaklara sahip olduğu görülmüştür. Kolektif House ofislerindeki sirkülasyon alanlarında baskı/kopyalama, vestiyer/kilitli dolap, bekleme, dinlenme, toplanma, çalışma ve mini mutfak alanı olarak kullanım sağlanmış ayrıca genç sanatçıların eserleri duvar yüzeylerinde sergilenerek dinamik bir ortam yaratılmıştır. Workinton ofislerinde de sirkülasyon alanları baskı/kopyalama, vestiyer/kilitli dolap, bekleme, dinlenme, toplanma, çalışma ve mini mutfak alanı olarak değerlendirilmiştir. Workinton kurumsal kimliği yansıtan ilham verici alıntılar ve küçük dikey bahçeler duvar yüzeylerinde kullanılarak dinamik bir ortam yaratılmıştır. Atölye ofisinin sirkülasyon alanlarında da baskı/kopyalama, vestiyer/kilitli dolap, dinlenme ve toplanma alanı olarak kullanım sağlanmıştır.

Tez kapsamında incelenen örneklerin, genel olarak çalışmada tanımlanan kriterleri sağladığı görülmektedir. Bu bağlamda “mekânsal kurgu, mekânsal donatılar ve mekân kullanımı” yönüyle değerlendirme kriterleri açısından uygun niteliğe sahip oldukları ifade edilebilmektedir. Kolektif House Levent ve Maslak, Workinton Levent 199 ve Kozyatağı AND ile Atölye ofislerinin hepsinde, paylaşımlı ofislerde işbirliğini destekleyen mekân kurgusunun temeli olarak değerlendirilen ortak çalışma alanları açık plan düzeninde geliştirilmiştir. Grup ya da bireysel kullanıma yönelik olarak kapalılığın sağlandığı kapalı ofisler, çalışma kulübeleri, toplantı odaları ve prototipleme odasına da yer verilmiştir. Bu ofislerin hepsinde çalışma ve sosyalleşme eylemi iç içe geçmiş durumdadır ve mekân kurgusu, etkileşim, sosyalleşme ve işbirliğini destekleyen bir anlayışla tasarlanmıştır. Esneklik, uyarlanabilirlik ve teknoloji kullanımı, üç paylaşımlı ofisin tasarımında önem verilmiş tasarım kriterleri olarak değerlendirilmiştir. Diğer

ofislerden farklı olarak Atölye ofisinde sürdürülebilirlik kavramı da mekân kurgusunda önemsenen bir kavram olmuştur.

Günümüzde ortak çalışma yaklaşımının gelişimini tüm dünyada hızla sürdürmeye devam ettiği görülmektedir. Paylaşımlı ofislerin sayısının 2022'ye kadar 20.000'i geçerek 25.968'e ulaşacağı tahmin edilmektedir. Bu veriler ışığında, paylaşımlı ofislerin gelecekte sayılarının hızla artarak niteliklerinin gelişeceği söylenebilmektedir. Hatta ortak çalışma (co-working) yaklaşımı gelişerek, ortak yaşama (co-living) ve ortak öğrenme (co-learning) gibi yaklaşımlara dönüşmeye başlamıştır. Bu değişim ve dönüşümler ışığında, çalışma stratejisi olarak ortak çalışmayı benimseyen ve ofis mekânı olarak paylaşımlı ofisleri tercih eden işletmelerin, bugün ve ilerleyen yıllarda yaratıcı işgücünün beklentilerini karşılayacak donanıma sahip olacağı düşünülmektedir. Ortak çalışma yaklaşımıyla ekonomiye dolaylı olarak katkı sağlanmakta olduğunu da söylemek olanaklıdır. Ülkemizde de belirtilen kazanımların sağlanabilmesi açısından, İstanbul merkezli olarak sayıları artmakta olan paylaşımlı ofislerin, hem topluluk yönetimi ve hem de iç mekân tasarımının niteliği anlamında gelişim göstermesi önem taşımaktadır. Bu çalışmada, İstanbul'daki üç paylaşımlı ofisin toplamda beş ayrı şubesi incelenmiş; bu ofislerin iç mekân tasarım yaklaşımı, mekânsal kurgu, sabit ve hareketli donatılar ile mekân kullanım olanakları yönünden benzerlik gösteren ve farklılaşan nitelikleri tanımlanmıştır. Bulgular, paylaşımlı ofislerdeki mekânsal organizasyonun ve iç mekân tasarımının çalışanlar üzerinde olumlu etki yaratabilmek için önem taşıdığını göstermiştir. Bu bağlamda, çalışmanın ülkemizde yapılacak olan araştırma, paylaşımlı ofis mekân tasarım süreçleri ve uygulamalarına katkı sağlayacak bir kaynak oluşturabileceği düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

Abigail, W. L. 2015. The Hive : Identity Construction within a Coworking Space. *Master's Thesis*, RMIT University School of Management, Melbourne.

Altınok, H.Z. 2011. Ofis İç Mekân Tasarımlarında Gelişen Teknolojiler Işığında Esneklik ve İstanbul'daki Uygulamalar Üzerinde Analizi. *Sanatta Yeterlik Tezi*, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Amabile, T. M. , Conti, R., Coon, H., Lazenby, J., Herron, M. 1996. Assessing the Work Environment for Creativity. *The Academy of Management Journal*, 39(5):1154–1184.

Amabile, T.M. 2002. Creativity Under the Gun. <https://hbr.org/2002/08/creativity-under-the-gun-> (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2006. Innovative Workplaces: Benefits and Best Practices. https://www.gsa.gov/cdnstatic/Innovative_Workplaces-508_R2OD26_0Z5RDZ-i34K-pR.pdf - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2012. Activity Spaces: A Variety of Spaces for a Variety of Work. <https://www.knoll.com/knollnewsdetail/activity-spaces> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2013. Creating Collaborative Spaces that Work Creating Collaborative Spaces that Work. <https://www.knoll.com/knollnewsdetail/creating-collaborative-spaces-that-work-> (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2014. Runway – startup incubator in SoMa. <https://www.officelovin.com/2014/08/27/runway-startup-incubator-san-franciscos-soma-district/> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2015. How our design team creates the WeWork look. <https://www.wework.com/ideas/how-our-design-team-creates-the-wework-look> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2015b. İstanbul Yaratıcı Ekonomi Atölyesi Raporu. <http://www.yekon.org/public/yaratıcı-ekonomi-atolyesi-raporu.pdf> - (Erişim Tarihi: 14.09.2019).

Anonim, 2015c. <https://officesnapshots.com/2015/06/29/wework-new-york-city-coworking-offices/> - (Erişim Tarihi: 14.09.2019).

Anonim, 2015d. The Global Impact of Biophilic Design in the Workplace Report. https://www.interface.com/APAC/en-AU/about/press-room/Human-Spaces-Report-Press-Release-en_AU - (Erişim Tarihi: 14.09.2019).

Anonim, 2015e. ATÖLYE İstanbul. <http://www.arkiv.com.tr/proje/atolye-istanbul/5457> - (Erişim Tarihi: 14.09.2019).

Anonim, 2015f. Workinton Levent 199. <http://www.arkiv.com.tr/proje/workinton/5888> - (Erişim Tarihi: 14.09.2019).

Anonim, 2015g. A Look Inside Droom van Zwolle's Cool Coworking Space. <https://www.officelovin.com/2015/10/16/a-look-inside-droom-van-zwolles-cool-coworking-space/> - (Erişim Tarihi: 14.09.2019).

Anonim, 2015h. How To: Make Your Kitchen The Best Asset Of Your Coworking Space. <https://cowork.io/blog/community/kitchen-coworking-center> - (Erişim Tarihi: 14.09.2019).

Anonim, 2016a. How Coworking and Coliving are Redefining Space as a Service. <https://www.archdaily.com/785550/how-coworking-and-coliving-are-redefining-space-as-a-service-> (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2016b. A Tour of Rise New York. <https://www.officelovin.com/2016/06/05/a-look-inside-rises-new-york-coworking-space/> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2016c. <https://officesnapshots.com/2019/05/29/wework-waterhouse-square-coworking-offices-london/> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2016d. A Tour of Mindspace's Super Cool Hamburg Coworking Space. <https://www.officelovin.com/2016/07/14/tour-mindspaces-super-cool-hamburg-coworking-space/> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2016e. <http://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/bahar-akinci/originn-ile-baska-bir-dunya-mumkun-40061188>

Anonim, 2016f. The Wave Coworking Offices – Hong Kong. <https://officesnapshots.com/2016/03/08/wave-coworking-offices-hong-kong> - Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2016g. Event Venue Design Trends. <https://www.slideshare.net/ConveneMeetings/event-venue-design-trends> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2016h. The Farm Soho Coworking Offices – New York City. <https://officesnapshots.com/2016/12/08/farm-soho-coworking-offices-new-york-city/> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2016i. Google Campus Offices – Madrid. <https://officesnapshots.com/2016/10/31/google-campus-offices-madrid/> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2016i. Hubba-to Coworking Offices – Bangkok. <https://officesnapshots.com/2016/10/24/hubba-coworking-offices-bangkok/> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2016j. <http://www.arkiv.com.tr/proje/workinton-kozyatagi-and/6775> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2016k. Spacekraft Coworking Offices-Burnaby. <https://officesnapshots.com/2016/08/16/spacekraft-coworking-offices-burnaby/> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2017a. Kolektif House: Bir ekosistem olarak paylaşımlı ofis. <http://gayrimenkulturkiye.com/2017/01/07/3884/>- (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2017b. Kolektif House Üyelerinin Birbirleriyle İş Yaptığı Paylaşımlı Ofis . <https://www.ekoyapidergisi.org/3011-kolektif-house-uyelerinin-birbirleriyle-is-yaptigi-paylasimli-ofis.htm> l- (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2017c. WeWork’s \$47 Billion Dream: The Lavishly Funded Startup That Could Disrupt Commercial Real Estate. <https://www.cbinsights.com/research/report/wework-strategy-teardown/> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2017d. WeWork pushing members out of Chelsea offices to expand its corporate HQ. https://www.crainsnewyork.com/article/20171009/REAL_ESTATE/171009904/wework-k-pushing-companies-out-of-chelsea-offices-to-expand-its-corporate-hq - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2017e. <https://www.vbenzeri.com/ic-mekan/kolektif-house-ii?page=2> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2017f. <https://officesnapshots.com/2017/08/07/wework-coworking-offices-hong-kong/> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2017g. <https://officesnapshots.com/2017/06/06/toong-coworking-offices-hanoi/> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2017h. <https://officesnapshots.com/2019/04/30/rocketspace-offices-london/> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2017i. <https://officesnapshots.com/2017/05/17/ayeka-offices-tel-aviv/> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2017i. <https://medium.com/@atolye> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2017j. <https://www.dezeen.com/2017/02/09/co-working-office-wework-whimsical-china-flagship-former-opium-factory-interior/> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2017k. MoreySmith create co-working offices in former industrial building in Paris. <https://www.dezeen.com/2017/11/19/deskopolitan-moreysmith-co-working-offices-factory-renovation-paris/> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2017l. Social Discovery Ventures/ OraculeTang Space Coworking Offices – Riga. <https://officesnapshots.com/2017/05/25/social-discovery-ventures-oraculetang-space-coworking-offices-riga/> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2017m. Office LAB Coworking Offices. <https://officesnapshots.com/2017/08/22/office-lab-coworking-offices-zurich/> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2017n. A Tour of Techspace’s Cool New London Coworking Campus. <https://www.officelovin.com/2017/11/30/tour-techspaces-cool-new-london-coworking-campus/> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2017o. MATES Coworking Offices – Munich. <https://officesnapshots.com/2019/02/25/mates-coworking-offices-munich/> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2017p. Naked Hub New Street Coworking Offices – Hong Kong. <https://officesnapshots.com/2017/12/08/naked-hub-new-street-coworking-offices-hong-kong/> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2017r. EGGER OSB in Habita Coworking Space. https://www.archdaily.com/catalog/us/products/16556/egger-osb-in-habita-coworking-space-egger?ad_source=search&ad_medium=search_result_all - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2017s. WeWork Paddington Offices-London. <https://officesnapshots.com/2017/11/01/wework-paddington-coworking-offices-london/> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2017t. WeWork Manhattan Beach Towers. <https://tr.pinterest.com/pin/121245414954956766/>; <https://www.officelovin.com/2017/08/02/tour-wework-manhattan-beach-towers/> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2017u. SPACES Coworking Offices-Shanghai Tower. <https://officesnapshots.com/2017/12/21/spaces-coworking-offices-shanghai-tower/> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2017v. Canopy Coworking Space-San Francisco. <https://officesnapshots.com/2017/05/09/canopy-coworking-space-san-francisco/> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2017y. Cloud Room Coworking Space-Seattle. <https://officesnapshots.com/2017/04/18/cloud-room-coworking-spaces-seattle/> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2017z. Sinergics co-working spaces in Barcelona showcase low-budget furniture solutions. <https://www.dezeen.com/2017/08/12/sinergics-coworking-spaces-barcelona-colombo-serboli-architecture-low-budget-furniture/> - (Erişim tarihi: 14.09.2019).

Anonim, 2018a. The 15 Most Freelancer-Friendly Coffee Spots in San Francisco. <https://www.commercialcafe.com/blog/15-freelancer-friendly-coffee-spots-san-francisco/> - (Erişim tarihi: 14.09.2019).

Anonim, 2018b. Hourly co-working, Oak Knoll breaking ground, progress for HOPE SF and more in this week's real estate digest. <https://www.bizjournals.com/sanfrancisco/news/2018/02/27/bay-area-real-digest-coworking-oak-knoll-oaklandsf.html> - (Erişim tarihi: 14.09.2019).

Anonim, 2018c. Inside The Assemblage's New NYC Coworking Space. <https://www.officelovin.com/2018/03/28/inside-assemblages-nyc-office/> - (Erişim tarihi: 14.09.2019).

Anonim, 2018d. Workplace – The Work Project / Bean Buro. <https://www.archdaily.com/798835/workplace-nil-the-work-project-bean-buro-team> - (Erişim tarihi: 14.09.2019).

Anonim, 2018e. The 2018 Global Coworking Survey. <http://www.deskmag.com/en/background-of-the-2018-global-coworking-survey-market-research> - (Erişim tarihi: 14.09.2019).

Anonim, 2018f. İyileştiren Mimari Tasarım Olarak Nitelendirilen “Biyofilik Tasarım” Nedir? <https://blog.burotime.com/iyilestiren-mimari-tasarim-olarak-nitelendirilen-biyofilik%20tasarim-nedir/> - (Erişim tarihi: 14.09.2019).

Anonim, 2018g. Brain Embassy Offices – Warsaw. <https://officesnapshots.com/2018/04/03/brain-embassy-offices-warsaw/> - (Erişim tarihi: 14.09.2019).

Anonim, 2018h. Kolektif House Maslak ve Vodafone IT Ofisleri. <http://www.arkiv.com.tr/proje/kolektif-house-maslak-ve-vodafone-it-ofisleri/10467%20-> - (Erişim tarihi: 14.09.2019).

Anonim, 2018i. The Working Capitol Offices – Singapore. <https://officesnapshots.com/2018/10/15/the-working-capitol-offices-singapore/> - (Erişim tarihi: 14.09.2019).

Anonim, 2018i. Leonard: Paris Coworking Offices <https://officesnapshots.com/2018/12/13/leonardparis-coworking-offices-paris/> - (Erişim tarihi: 14.09.2019).

Anonim, 2018j. Civi-co Coworking Offices –Sao Paulo. <https://officesnapshots.com/2018/02/13/civi-co-coworking-offices-sao-paulo/> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2018k. Siemens Kartal Kampüsü Bina 17. <http://www.arkiv.com.tr/proje/siemens-kartal-kampusu-bina-17/10457> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2018l. <https://officesnapshots.com/2019/07/23/mow-supernova-coworking-offices-tampere/> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2018m. Regus 700 Nathan Road Offices-Hong Kong. <https://officesnapshots.com/2018/09/13/regus-700-nathan-road-offices-hong-kong/> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2018n. <https://www.officelovin.com/2019/09/08/a-peek-inside-xwhys-london-coworking-space/> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2018o. <https://officesnapshots.com/2018/09/04/the-ministry-coworking-offices-london/> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2018p. <https://officesnapshots.com/2018/11/28/cubo-offices-sao-paulo/> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2019a. Co-working Essentials: Soft Seating. <http://d8p.archi/coworking-essentials-soft-seating/> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2019b. <https://www.kolektifhouse.co/> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2019c. <https://atolye.io/en/home/> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2019d. SOHO 3Q Coworking Spaces: The Story of Creating the First Coworking Spaces in China. <https://homeworlddesign.com/soho-3q-coworking-spaces-the-story-of-creating-the-first-coworking-spaces-in-china/> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2019e. <http://www.workinton.com/Levent199> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2019f. WorkWild Coworking Offices – Hyderabad. <https://officesnapshots.com/2019/08/28/workwild-coworking-offices-hyderabad/> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2019g. Solutions.Rent Plac Trzech Krzyzy Coworking Offices-Warsaw. <https://officesnapshots.com/2019/04/15/solutions-rent-plac-trzech-krzyzy-coworking-offices-warsaw/> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2019h. <https://www.wework.com/> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2019i. <https://www.workinton.com/locations> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2019i. Kitchen Design Trends & Amenities in Coworking Space. <https://coworkinginsights.com/kitchen-design-trends-amenities-in-a-co-working-space/> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2019j. <http://coworkingistanbul.com/#/> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2019k. Impact Hub Berlin Office Interiors. https://www.archdaily.com/918500/impact-hub-berlin-office-interiors-lxsy-architekten?ad_medium=gallery - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2019l. <https://www.originn.com.tr/> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2019m. <http://www.yercekim.com/> - (Erişim tarihi: 14.09.2019).

Anonim,2019n.https://maskontravel.com/tour-details.php?countryName=Italy&cityName=Florence&p_id=1379,%202019 - (Erişim tarihi: 14.09.2019).

Anonim, 2019o. <https://www.archdaily.com/924549/home-office-23-solutions-for-more-flexible-workspaces> - (Erişim tarihi: 14.09.2019).

Anonim, 2019p. Germantown Academy, Innovation Lab and Makerspace. <https://www.1100architect.com/portfolio-items/germantown-academy/> - (Erişim tarihi: 14.09.2019).

Anonim, 2019r. Wellington Anz Center. <https://www.regus.co.nz/offices/new-zealand/wellington-region/wellington/office-space/wellington-anz-centre> - (Erişim tarihi: 14.09.2019).

Anonim, 2019s. Dingshi Logistics Office/ARCHSTUDIO. <https://www.archdaily.com/926293/dingshi-logistics-office-archstudio> - (Erişim tarihi: 14.09.2019).

Anonim, 2019t. WeWork, home to freelancers and startups, is taking coworking corporate. <https://www.curbed.com/2019/3/26/18280774/wework-real-estate-office-space-coworking> - (Erişim tarihi: 14.09.2019).

Anonim, 2019u. The Work Project. <https://architizer.com/projects/the-work-project/> - (Erişim tarihi: 14.09.2019).

Anonim, 2019v. Global Coworking Growth Study 2019. <https://www.coworkingresources.org/blog/key-figures-coworking-growth> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2019y. <http://kontraist.com/projects/kolektif-house-1> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Anonim, 2019z. <https://officesnapshots.com/2019/06/26/glowfish-coworking-offices-bangkok/> - (Erişim tarihi:14.09.2019).

Ayaz, E. , Gürcan, B. 2017. Önce Komünite Sonra Mekân. <https://medium.com/@atolye-> (Erişim tarihi:14.09.2019).

Bentley, T. 1999. Yaratıcılık (creativity). Hayat Yayıncılık, İstanbul, Türkiye, 231 s.

Castilho, M. , Quandt, C. 2017. Collaborative Capability in Coworking Spaces: Convenience Sharing or Community Building?. *Technology Innovation Management Review*, 7(12): 32–42.

Çete, N. 2004. Çalışma Ortamlarında Verimliliğin Artırılmasının Büro Mekânlarıyla İlişkilendirilmesi. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Yıldız Teknik Üni. Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Çetiz, F. 2017. Yaratıcı Ekonomiler Bağlamında Ortak Çalışma Alanlarının Gelişimi, 21.yy'da İş ve Çalışma Hayatına Etkisi: İstanbul Örneği. *Yüksek Lisans Tezi*, Kadir Has Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Ceylan, C., Dul, J., Aytaç, S. 2010. Can the Office Environment Stimulate a Manager's Creativity?. *Human Factors and Ergonomics in Manufacturing*, 20(1997): 99–102.

Çimen, T. 2008. Teknolojik Gelişmelerin Sonucunda Değişen Üretim İlişkilerinin, Ofis Yapılarına Etkisi ve Ofis Mekânları, *Yüksek Lisans Tezi*, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, İstanbul.

Dalga, P. 2007. Geçmişten Günümüze Ofislerin Gelişimi. *Yüksek Lisans Tezi*, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İç Mimarlık Ana Bilim/Ana Sanat Dalı, İstanbul.

Doorley, S. , Witthoft, S. 2012. Make Space, John Wiley & Sons Inc., New Jersey, USA, 226 pp.

Dul, J. , Ceylan, C. , Jaspers, F. 2011. Knowledge workers' creativity and the role of the physical work environment. *Human Resource Management*, 50(6): 715–734.

Ergin, E. 2012. Hazır Ofislerin İç Mekân Tasarım Yaklaşımları. *Yüksek Lisans Tezi*, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İç Mimarlık Ana Sanat Dalı, Adana.

Gürbüz, S. 2004. Yaratıcılık ve Yenilik (Dünya'daki ve Türkiye'deki Gerçekler). *Master Tezi*, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, Ankara.

Gross, A. 2015. How our design team creates the WeWork look. <https://www.wework.com/ideas/how-our-design-team-creates-the-wework-look-> (Erişim tarihi:14.09.2019).

Hartog, L. M. 2015. User satisfaction in multi-tenant offices the relation between personality and demographic characteristics of users and their satisfaction with physical

characteristics of multi-tenant offices. *Master Thesis*, Eindhoven University of Technology Chair of Real Estate Management and Development, Eindhoven.

İmal, F. 2009. Sektörel Ofis Binalarında Çalışma Mekânları ve Sosyal Alanlar, *Yüksek Lisans Tezi*, Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, İstanbul.

Kalkavan, N. M. 2017. Alternatif Ofislerin Geleceği ve Gayrimenkul Sektörü Üzerindeki Olası Etkileri. *Yüksek Lisans Tezi*, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Gayrimenkul Geliştirme Anabilim Dalı, İstanbul.

Karaoğlu Tekin, Ö. 2019. Paylaşımlı Ofislerin İç Mekân Tasarım Anlayışları, *Sanatta Yeterlik Tezi*, Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Anabilim Dalı, Ankara.

Kemp, A. 2013. The Makerspace Workbench. Maker Media Inc., Sebastopol, USA, 269 pp.

Kinugasa-Tsui, K. 2018. Co-working Space Designs. Images Publishing, Australia, 270 pp.

Kumral, N. 2010. Yaratıcılık ve İzmir Üzerine. *Ege University Working Papers in Economics 2010*, No. 10 / 01.

Kwaitkowsky, A. , Buczynski, B. 2011. Coworking: Building Community as a Space Catalyst, Cohere, LLC.

McCOY, J. M. 2005. Linking the Physical Work Environment to Creative Context. *The Journal of Creative Behavior*, 39(3): 167–189.

Morgül, M. B. 2012. Teknoparklar ve Ar-Ge Merkezlerinin Uygulamada Karşılaştıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri. *Kalkınmada Anahtar Verimlilik Dergisi*, 286. <https://anahtar.sanayi.gov.tr/tr/news/teknoparklar-ve-ar-ge-merkezlerinin-uygulamada-karsilastiklari-sorunlar-ve-cozum-onerileri/254> - (Erişim tarihi: 14.09.2019).

Moriset, B. 2013. Building new places of the creative economy. The rise of coworking spaces. 2nd Geography of Innovation International Conference 2014. Utrecht, Netherlands.

Neufert, E. 2000. Yapı Tasarım Bilgisi. Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş. , İstanbul, 614s.

Öztürk, E. 2018. Ofis İç Mekân Organizasyonlarının Günümüzdeki Yeni Yaklaşımı; Paylaşımlı Ofisler. *Yüksek Lisans Tezi*, İstanbul Ticaret Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İç Mimarlık Anabilim Dalı, İstanbul.

Ross, P., Ressaia, S. 2015. Neither Office nor Home: Coworking as an Emerging Workplace Choice. *Employment relations record*, 15(1): 42–57.

Soyak, Ş. G. 2009. Yeni Çalışma Yöntemlerinin Ofis Binaları İç Mekan Tasarımına Etkileri, *Yüksek Lisans Tezi*, Haliç Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İç Mimarlık Ana Bilim Dalı, İstanbul.

Spinuzzi, C. 2012. Working Alone Together: Coworking as Emergent Collaborative Activity. *Journal of Business and Technical Communication*, 26(4): 399–441.

Toprak, G. 2014. Ofis Yapılarının, Tasarım Kriterleri ve Mekânsal Oluşumlar Üzerinden İncelenmesi: Ankara İli Eskişehir Yolu Örneği, *Yüksek Lisans Tezi*, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, Ankara.

Tunç, B. , Sevinç Kayıhan, K. 2018. Ortak Çalışma Olgusu ve Ofis Kafeler. *Kocaeli Üniversitesi Mimarlık ve Yaşam Dergisi*, 3(2): 231–248.

Üzmez, U. , Öztürk Başpınar, N. 2018. Yeni Bir Esnek Çalışma Modeli: Ofis Kafe. IV. Uluslararası Afro-Avrasya Araştırmaları Kongresi-Bildiriler Kitabı: IV. Uluslararası Afro-Avrasya Araştırmaları Kongresi-Bildiriler Kitabı, 155–163.

Van de Koeving, J. G. C. 2017. The preferred characteristics of coworking spaces: the relation between user characteristics and preferred coworking space characteristics. *Master's Thesis*, Eindhoven University of Technology, Chair of Real Estate Management and Development, Eindhoven.

Van Meel, J. , Martens, Y., Van Ree, H. J. 2010. Planning Office Spaces, ICOP.

Varlı, E. 2004. Büro Tasarımında Kullanıcı Standartları ve Teknoloji Kullanımının Değerlendirilmesi, *Yüksek Lisans Tezi*, Trakya Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, Edirne.

Waters-Lynch, J. , Potts, J. 2017. The social economy of coworking spaces: a focal point model of coordination. *Review of Social Economy*, 75(4): 417–433.

Waters-Lynch, J. , Potts, J., Butcher, T., Dodson, J., Hurley, J. 2016. Coworking: A Transdisciplinary Overview. Working Paper: 1–58.

Yalçıntaş, M. 2014. Üniversite - Sanayi - Devlet İşbirliğinin Ülke Ekonomilerine Etkileri: Teknopark İstanbul Örneği. *Finansal Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi*, 4(10): 83–106.

Yılmaz, İ. A. , Pajo, A., Güngör Güzeller, E. 2014. Sanal Ofis ve Sanal Ofiste Kullanılan Bilgi ve İletişim Teknolojileri. *Electronic Journal of Vocational Colleges*, Ağustos 2014 BÜROKON Özel Sayısı: 427–438

EKLER

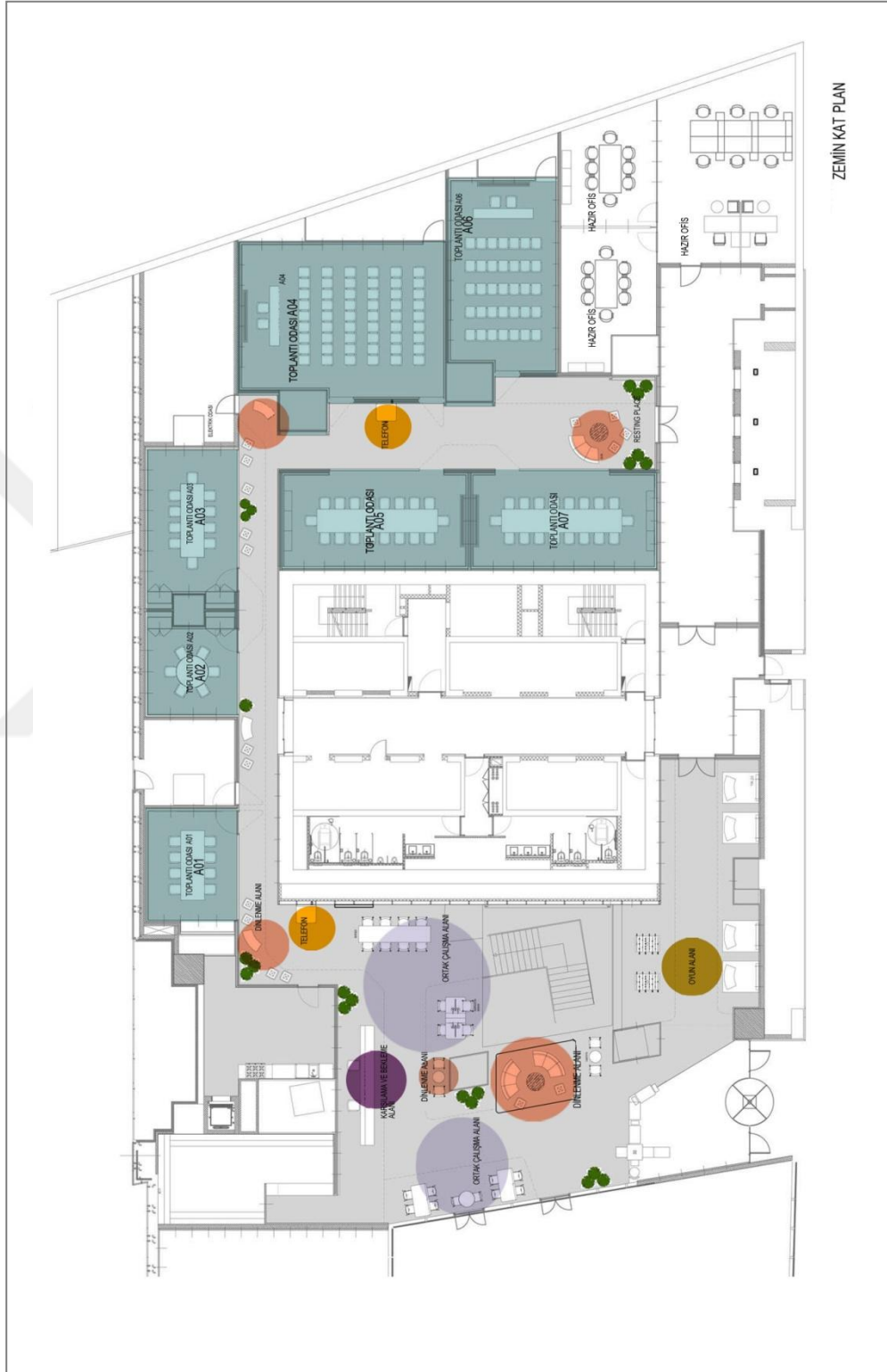
- EK 1** Kolektif House Maslak ofisi 7. kat planı üzerinde fonksiyon analizi
EK 2 Workinton Levent 199 ofisi zemin kat planı üzerinde fonksiyon analizi
EK 3 Workinton Levent 199 ofisi -2. kat planı üzerinde fonksiyon analizi
EK 4 Workinton Kozyatağı AND ofisi zemin kat planı üzerinde fonksiyon analizi
EK 5 Workinton Kozyatağı AND ofisi 1. kat planı üzerinde fonksiyon analizi
EK 6 Atölye ofisi kat planı üzerinde fonksiyon analizi
EK 7 Lejant

EK 1. Kolektif House Maslak ofisi 7. kat planı üzerinde fonksiyon analizi

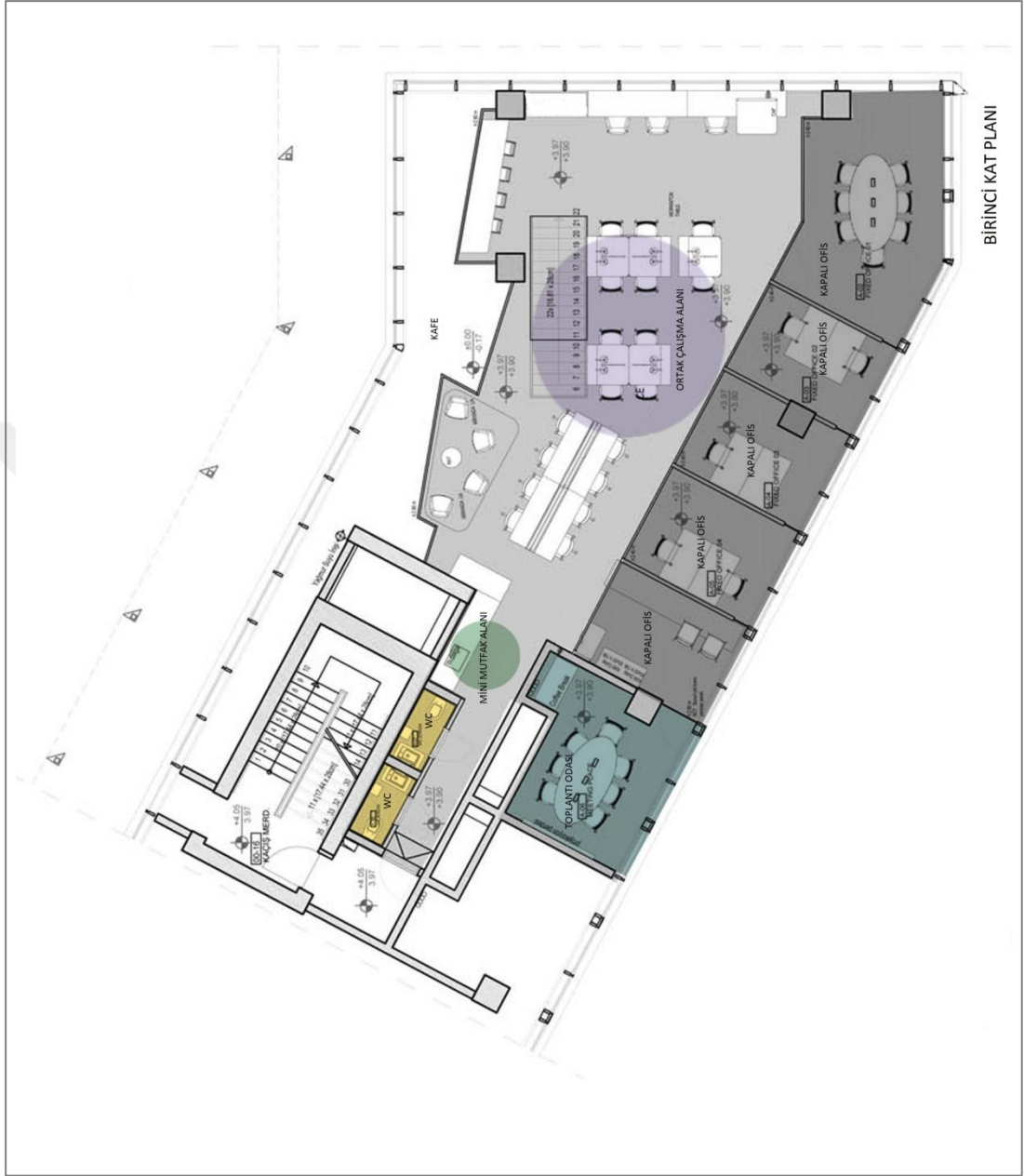
EK 2. Workinton Levent 199 ofisi zemin kat planı üzerinde fonksiyon analizi

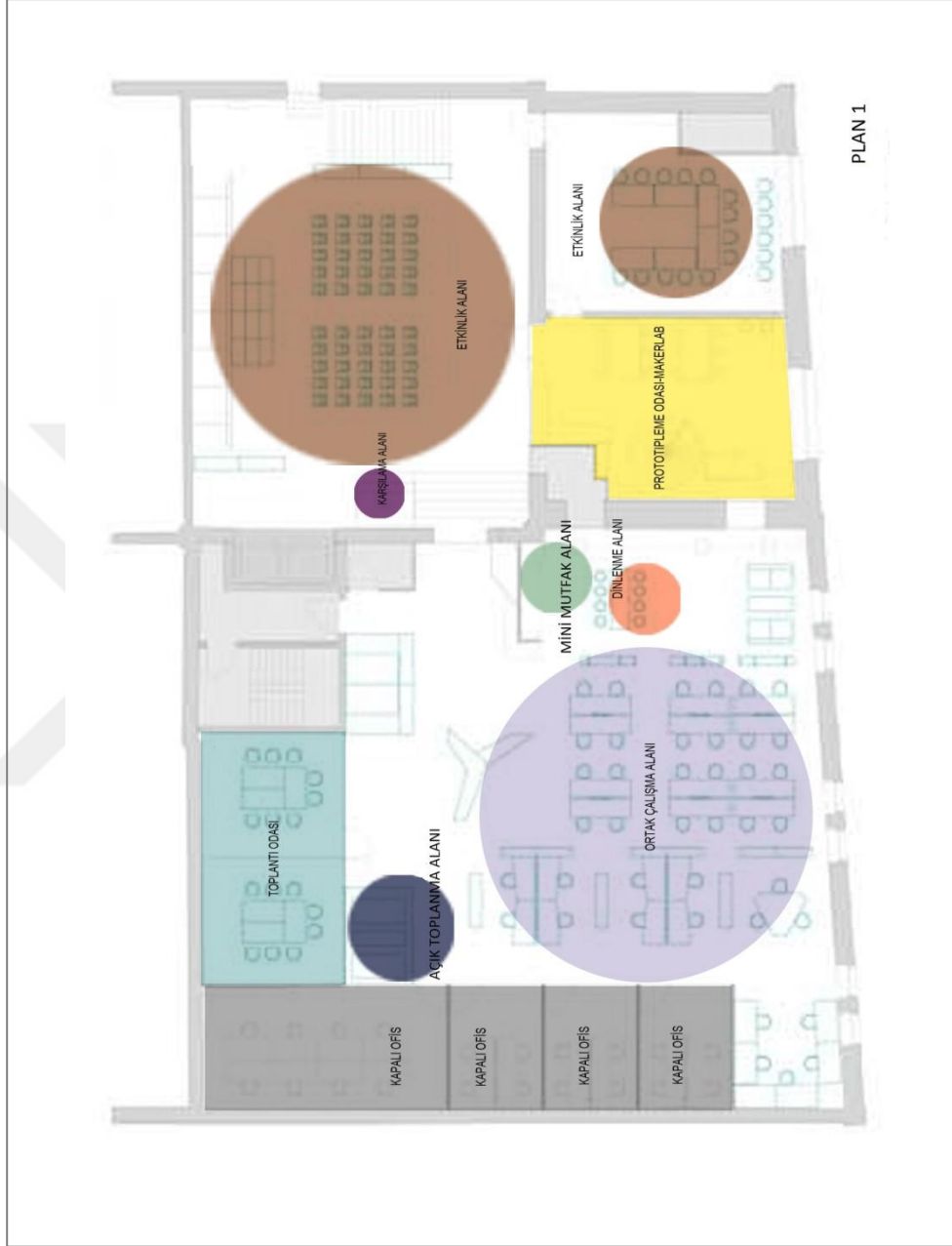
EK 3. Workinton Levent 199 ofisi -2. kat planı üzerinde fonksiyon analizi

EK 5. Workinton Kozyatağı AND ofisi 1. kat planı üzerinde fonksiyon analizi

EK 6. Atölye ofisi kat planı üzerinde fonksiyon analizi

EK 7. Lejant

	ortak çalışma alanı
	kapalı ofis
	toplantı odası
	açık toplanma alanı
	dinlenme alanı
	mutfak-mini mutfak
	vestiyer ve kilitli dolap alanı
	teras
	çalışma kulubesi
	wc
	baskı ve kopyalama alanı
	kafe
	karşılama ve bekleme alanı
	oyun alanı
	telefon kulubesi

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Firdevs AYDIN
Doğum Yeri ve Tarihi : Yıldırım, 14.01.1992
Yabancı Dil : İngilizce

Eğitim Durumu

Lise : Turhan Tayan Anadolu Lisesi, 2006-2010
Lisans : Hacettepe Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi
İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı, 2010-2014

Yüksek Lisans : Bursa Uludağ Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı

Çalıştığı Kurumlar : Abdulbalabey Tasarım Ofisi, Kocaeli
İlayda Demirören İç Mimarlık, Bursa
Yalkı+d , Bursa (Staj)
Piray Mimarlık, Bursa (Staj)

İletişim (e-posta) : firdevsaydin92@gmail.com